
COSMOS
1981
Întîmplări dintr-un
univers al păcii
EDITURA POLITICĂ

COSMOS XXI

COSMOS XXI

ÎNTÂMPLĂRI DINTR-UN UNIVERS AL PĂCII

Selecție și coordonare
ALEXANDRU MIRONOV și **GEORGE VENIAMIN**

EDITURA POLITICĂ
București, 1987

Referent: ION HOBANA

Redactor: NICULIȚĂ VUȚĂ
Coperta: CONSTANTIN NIȚULESCU

Și, totuși, civilizația...

Planeta Pământ, secolul XXI: civilizația umană rezistă încă tentației unui război nuclear, dar poartă în sine toate racilele secolului trecut: lipsuri materiale, violență, egoism, suprapopulare, inegalitate socială și națională plus un echilibru pe muchie de cuțit, amenințat clipă de clipă; un gest pripit, și lumea se poate preface în cioburi... Nici o speranță?

Până aproape de sfârșitul cărții-manifest *Toți în picioare pe Zanzibar*[1]*,* autorul ei, englezul John Brunner, nu ne dă nici o speranță. Lumea va fi, ca și astăzi, tensionată până la paroxism, un butoi de pulbere lângă care trebuie să sosească, inevitabil, dementul cu chibritul aprins... Și, totuși, cartea are un final pozitiv, oarecum dătător de speranță. În această lume a spaimelor, inventează John Brunner, apare undeva un trib care, renunțând la civilizația actuală, se afundă în adâncurile junglei. Expedițiile de readucere a evazioniștilor în sânul societății moderne vor dispărea, fără urmă, una câte una, iar ulterior se va afla că soldații în cauză fraternizează pur și simplu cu inamicul. De ce? Pentru că, descoperă imaginația lui Brunner, în acel loc, în cromozomii umani s-a petrecut o mutație: „retrograzii" sunt capabili să secrete feromoni care înmoaie inimile dușmanilor... Agresată, materia vie a avut un reflex salvator. Tribul în cauză va înghiți, pacificând, întreaga societate umană... Într-o carte de anticipație cu un decor de o îngrozitoare violență, dar cu un final promițător, John Brunner salvează planeta Pământ.

Dar, de cele mai multe ori, așa numitul *Social Science Fiction* hărăzește planetei - desigur, ca avertisment - o soartă mai amară: iată, așa va fi, atât de groaznic poate fi, dacă nu vom reuși să ne oprim la timp...

Vom reuși? Nu, după opinia unora, între care V. Pîrligras în *Impact*, D. Ursuleanu în *War Games,* D. Pruteanu și D. Merișca în excepționala povestire *Omul cel tăcut, inelul și fata blondă,* R. Bretin în *Ultimul Gdhar,* Al. Ungureanu în *Jocul planetar* și *Artele marțiale moderne*, Gh. Păun în *Protezozaurii* și *Eden*

1 *Stand on Zanzibar*, 1968 (premiul Hugo pentru „cel mai bun roman" în 1969).

2985, M. Grămescu în splendidele *Umbra tigrului, Nike, Cântecul libelungilor, U-gresiunea,* M.L. Goga în *Adăpost,* B. Ficeac în *Ultimul țărm al speranței,* G. Ceaușu în *Echilibrul*, S. Genescu în *Stigmatul,* I. Popa în *Comando,* A. Cărășel în *Luna de ametist* - distopii cu contururi intenționat îngroșate.

Cu numai un deceniu-două în urmă, autori ca M. Opriță, T. Negoiță, I. Hobana, V. Colin, R. Bărbulescu, G. Anania, I.D. Sîrbu reacționau, la aceeași temă, cu mai multă moderație: omul este, în primul rând, o făptură rațională, spuneau ei, și omul va ști să se oprească la timp din cursa nebunească a jocului cu focul.

De la apariția acelor povestiri au trecut însă, spuneam, un deceniu-două. Lumea s-a schimbat.

Autorul de literatură de anticipație s-a schimbat și el. A trecut, de la simpla aventură, fie ea și cosmică, la - pur și simplu - angajarea pe baricade.

I. Asimov imaginase, cu patru decenii în urmă, un imperiu galactic (în ciclul *Fundația),* pe care îl amenințau fărâmițarea, decăderea și războaiele interplanetare; dar civilizația omului își va recâștiga dreptul la pace, încheia Asimov ciclul. La fel încheia optimist trilogia sa „războinică” (*Tactica greșelii, Soldat, nu spune nu!, Dorsai*) Gordon T. Dickson.

Recent dispărutul Frank Herbert a ridicat și el, mai, aproape de zilele noastre, o „heroic fantasy”, în 6 volume (*Dune*), dar lumea Galaxiei noastre viitoare are în ea mai multă violență - pentru că lumea anilor în care a scris F. Herbert are în ea mai multă violență.

Vizionarul Karel Čapek venise cândva, la începutul acestui secol, cu ideea că bucățelele de krakatit pot să explodeze atât de distrugător încât ultimii combatanți ai războiului purtat cu un asemenea explozibil vor avea loc să se odihnească, toți, la umbra unui stejar. William Gibson scrie acum, astăzi, povestiri care nu vorbesc despre războaie, dar desenează o lume viitoare încărcată de asprime, răutate, însingurare.

Frații Strugațki au imaginat adesea lumi liniștite (vezi *Întoarcerea, Țara norilor purpurii*)*,* dar tot ei au scris *E greu să fii zeu,* un roman despre amestecul pământenilor în treburile unei rase extraterestre aflate încă într-un fel de Ev Mediu local, o societate dominată de cruzime și crime - în care, volens,

nolens, emisarii Pământului trebuie sa ia atitudine și... să pedepsească, uneori violent.

O cantică pentru Leibowitz, a lui Walther Miller jr., este istoria răutății și tembelismului ciclic de care societatea umană nu are cum să scape: după fiecare război pustiitor cei rămași în viață o iau, târâș-grăpiș, de la capăt, repun școala în drepturi, reinventează științele, redescoperă puterea atomului și... își dau din nou în petec: supraviețuitorii vor trebui s-o ia, din nou, de la capăt...

...Ceea ce, probabil, îl face pe Arthur Clarke să rezolve dramatic problema, în *Sfârșitul copilăriei,* o adevărată capodoperă de imaginație: o rasă de overlorzi, un fel de jandarmi extratereștri apare pe Pământ și blochează toate activitățile umane - în străduințele ei de a se autodistruge, civilizația terestră devenise mult prea periculoasă pentru toți vecinii din Galaxie.

Fritz Leiber (în romanul *Războiul fără sfârșit),* Harlan Ellison (în nuvela *Am gură și nu pot să urlu),* Gérard Klein (în cunoscutul roman *Seniorii războiului* dar și în superba nuvelă *Sub cenuși*), Robert Heinlein (*Soldații stelari*) descriu universuri exploziv încărcate de violență. La fel Joe Haldemann, în povestirea *Aici suntem foarte fericiți* pe care ulterior a transformat-o și într-un roman (*Războiul etern*), dar și-a schimbat și concluziile: starea de război nu este obligatorie în om, violența este numai o etapă, consideră el, o boală a copilăriei umanității.

O boală? Poate. Dar dacă este, pentru specie, o boală mortală?

...Cândva, cu ani în urmă, un ofițer pedagog a făcut pentru plutonul său de soldați (pașnici) o experiență: a pus un calup de o jumătate de kilogram de trinitrotoluen sub o șină de cale ferată; ne-am ascuns cu toții în tranșee, ofițerul a dat foc calupului, după explozie am admirat ravagiile: șina de cale ferată se îndoise ca o simplă sârmă.

Aflăm de curând că, tradusă în explozibil convențional și repartizată pe cap de locuitor, cantitatea de TNT ce ar reveni fiecăruia dintre noi este de 3,5 tone! Un calup de o singură jumătate de kilogram îndoise o șină masivă de oțel; vă puteți imagina, dragi iubitori ai literaturii de anticipație, ce ravagii pot

face 7 000 de calupuri înzestrate, fiecare, cu aceeași forță distructivă?

Nu, nu puteți, de fapt nici chiar autorii de literatură SF nu pot să-și imagineze exact (n-au forța să-și imagineze!) cum arată o planetă pe care cinci miliarde de oameni, așezați fiecare pe *încărcătura personală de TNT,* au aprins fitilul și așteaptă, resemnați, viitorul...

Cum va fi, deci, viitorul?

În primul rând: va exista, pentru Homo sapiens, viitorul?

Pentru ca viitorul să existe, totuși, scriitorii de literatură de anticipație își aduc partea lor de contribuție civică. Ei construiesc acele distopii de care vorbeam, prognoze rele cu care speră să scuture inerția din structurile societății umane. Veți vedea, numai în paginile acestui volum planeta Pământ se sinucide de zece ori!

Lumea pe care ți-o dorește inima, imaginată de Robert Sheckley, este de-a dreptul sfâșietoare. *Cine poate înlocui un om?* se întreabă, în povestirea cu același nume, scrisă de Brian Aldiss, roboții rămași pe Terra după, probabil, explozia unei bombe neutronice. În paginile lui Iuri Glazkov are loc o adevărată revoltă cibernetică împotriva stupidității militare sinucigașe. *Umbra tigrului,* așa cum o imaginează Mihai Grămescu, este umbra dezastrului atomic, a morții - răul -, și chiar dacă, temporar, binele, viața, va câștiga o bătălie, autorul lasă să se înțeleagă că purtătorii genei violenței nu au pierdut războiul, ci doar se retrag vremelnic în adâncuri, așteptând un moment prielnic. *Aici suntem foarte fericiți,* clamează J. Haldemann în povestirea cu același nume, dar strănepoții noștri nu arată deloc fericiți în paginile sale, după cum nici în ale altor autori incluși în volum. Mai mult, la Arthur Clarke (*Lecția de istorie*) planeta este de mult pustie. Iar excursioniștii de pe Marte (*Picnicul de un milion de ani*) și membrii expediției de pe Lună (*Un loc la balcon*) sunt robinsoni care privesc, de pe insulele lor cosmice, cum răutatea, stupizenia, violența ating masa critică și fac Terra să explodeze. Zeul Marte închide complet perspectivele.

Există, totuși, și alte perspective?

Da, teoretic există. Viața nu poate fi cu niciun chip învinsă - este una dintre aserțiunile autorilor optimiști (Al. Mironov); o

mână de nebuni nu poate opri marșul triumfal al universului către rațiune (V. Colin); războaiele vor ceda de la sine în fața bunătății universale (fabula lui O. Bufnilă, romanele *Războiul etern* al lui J. Haldemann și *Norul lui Magellan* al lui Stanislaw Lem); defectele capitale ca lașitatea și cruzimea *(Vizită la muzeu)* vor fi aspru pedepsite de societatea galactică viitoare.

...Omul are atâtea lucruri de făcut - militează scriitorii fantasticului științific - încât trebuie să-și păstreze curajul, inventivitatea, eroismul pentru acțiuni mai mărețe decât cea a luptelor din interiorul propriei specii.

Pe noi, specia umană, ne așteaptă un mileniu încărcat de aventuri ale cunoașterii: avem de populat sistemul solar, planetele din galaxia aceasta cu o sută de mii de sori, casa noastră. Va trebui să plonjăm în adâncurile miracolului care este organismul uman, pentru a ne cunoaște și a ne apăra mai bine, pentru a câștiga dreptul nostru la eternitate. Vom dezvălui tainele creierului uman. Vom dezvolta inteligența artificială, asigurându-ne slujitori (și prieteni) electronici pașnici și de nădejde. Ne vom reîmprieteni cu natura, pe Terra și aiurea, ajutând la împrăștierea cosmică a fenomenului vieții.

...Avem atâtea de făcut - și ne trebuie un viitor pentru toate acestea, cer scriitorii de anticipație, de aceea vă desenăm aceste tablouri sumbre, de aceea încercăm să vă trezim la timp, înainte de ultimul pas...

...Soluții pentru a câștiga pacea? Vă oferim nenumărate.

Iată: găsiți metode pentru a face mai repede din atom un slujitor credincios al energiei umane; holocausturile sunt costisitoare și sinucigașe, pentru a le evita întindeți-vă mâinile, de jur împrejurul planetei, și alungați din voi, toți odată, gena războiului; construiți școli, spitale, laboratoare, ferme de animale, câmpuri cu grâne, grădini cu flori, galerii de artă, tipografii, sateliți de comunicație - în locul silozurilor de rachete, submarinelor atomice și poligoanelor subterane; ridicați undeva, în Cartagina, Hiroshima sau Nagasaki, un uriaș muzeu al prostiei omenești - și puneți acolo, pentru hulire eternă, portretele figurilor sinistre ale istoriei; dați copiilor, pentru joacă, păpuși, tractoare, avioane și vehicule de transport, truse medicale, mingi, biciclete, astronave-jucărie, și lipsiți-i de puști, pistoale și jocuri de război - pentru a descuraja, din fașă, gena zeului Marte; lăsați tehnica laserelor ca și cea de calcul să se

dezvolte pe Pământ și să facă bine oamenilor - ce rost are să le mutați pe sateliți, la ce poate folosi un viitor „război al stelelor”?; demontați armele nucleare existente, acum pe loc, înainte ca ele să atingă masa-critică și să pornească o explozie în lanț ce poate transforma Terra într-o centură de asteroizi; și, cititori care iubiți pacea, temeți-vă de cât de negru poate fi cel mai negru dintre viitoruri, și veniți cu toții, pe această scenă-festivă a lumii, pentru a milita în favoarea unei Galaxii liniștite, unei planete care să-și poată trăi în pace următoarele miliarde de ani de viață.

Pentru ca generația actuală și cele viitoare să se bucure de acești ani, în țara în care trăim, în limba în care scriu eu acum au fost lansate, nu o dată, idei de valoare, soluții pentru construirea acelui univers al păcii pe care cu ardoare ni-l dorim, aici, lângă Carpați, în această zonă bântuită de mai toți veleitarii istoriei. Anul Internațional al Tineretului, Anul Internațional al Păcii, zone denuclearizate în Europa, - sunt numai câteva inițiative cu care România s-a impus în peisajul acesta atât de răvășit și tensionat al sfârșitului de secol XX.

Ne-am simți onorați dacă volumul de față ar aduce o contribuție cât de mică la marele torent al inițiativelor de pace. Această carte demonstrează, încă o dată, credem unitatea de vederi, dorințe și interese ale cetățenilor acestei planete. Un mănunchi de fabule, manifest în același timp, care cere dreptul la speranță - pe care ne-o închipuim așa: speranța ca, iată, peste un secol, o altă făptură umană să se poată așeza, asemenea mie, la masa de lucru, și să poată începe o carte astfel: Terra, secolul XXI, civilizația umană își urmează, liniștit, drumul ei către necunoscutele și misterioasele țeluri ale rațiunii universale…

Alexandru Mironov

Gérard Klein

UN LOC LA BALCON[2]

Pământul azvârli racheta într-un larg rotogol de fum. Apoi se așternu tăcerea, o tăcere moartă și întunecoasă, tăcere a stâncilor rătăcind în străfundul spațiului.

Dar în rachetă era viață, zgomotul vieții. O viață mecanică ce zăngănea, sfârâia, înregistra, ținea conciliabule luminoase și emitea fulgere colorate; și mai era viața oamenilor striviți pe podea, care priveau țintă găurile de lumină ale stelelor pe ecrane și, din când în când, vorbeau.

— Un loc la balcon. Cine ar fi zis că ni se va da vreodată un loc la balcon ca să ne uităm cum pârâie, pe unul dintre deșerturile Pământului, niște uriașe pocnitori atomice. Un ditamai focul sărbătoresc și să sari peste el până-n Lună, și să privești de sus cum arde. Să te duci în Lună ca să vezi aprinzându-se stele pe Pământ!

— N-o să vedem nimic! Doar o scânteie. Pentru a gusta cum se cuvine focul ăsta sărbătoresc ne-ar trebui ochi de telescop, antene înfipte în creștet și detectoare în urechi. Suntem doar niște oameni. N-o să vedem nimic…

— Nu ne ducem în Lună pentru a vedea ceva, observă cu blândețe căpitanul. Ne ducem în Lună pentru a înregistra acolo, din afara Pământului, o explozie atomică, pentru a

[2] Titlul original: ***Une place au balcon,*** a apărut prima oară în culegerea ***Les Perles du temps*** (1958).

măsura, a calcula, a extrapola. Nu suntem niște turiști. Niciun om de pe Pământ nu-i destul de bogat ca să-și îngăduie să facă turism în spațiu sau să-și cumpere de ziua nașterii o lumânare mai strălucitoare decât Soarele.

— Putem fi și turiști, căpitane. Putem să privim mai târziu, să povestim cum s-a dat foc unui deșert numai pentru noi și cum, acolo sus, în vid, n-am simțit nimic.

— Mai târziu, poate, când veți avea lungi bărbi albe și veți tremura în fotolii. Peste cincizeci de ani. Acum totul e secret.

— Poate fi păstrat vreun secret aici? Poți împiedica pe cineva să se proptească în spațiu și să privească Pământul?

— Nu-i nimeni aici. Suntem singuri, cei dintâi.

— De unde știi? Poți să-i împiedici pe astronomii marțieni să se plece peste telescoapele lor și să se minuneze de gigantica erupție care va desfigura Pământul? Poți opri chestiile care planează în spațiu să vină și să-și încălzească aripile la marele foc de materie aprins pe Pământ?

Luna lucea pe ecrane ca un ban de argint. Alungase stelele și năvălea peste nava nemișcată în spațiu.

— Va trebui să ne întoarcem.

— Călătoria n-a ținut cine știe cât. N-o să avem mare lucru de povestit.

„Și uite și Luna, își spune căpitanul. Luna, cu fața ei de brânză proaspătă, cu miile ei de guri știrbe, cu pescarul care a prins marea… Luna, care va privi în seara asta, căscându-și toți ochii, marele foc de artificii aprins în cinstea ei.”

Racheta aseleniză într-o mare vijelie. Pulberile descriseră cercuri largi, ca aripile unor păsări cenușii. Apoi se lăsară încetișor, fără zgomot, pe fundul mării de vid. Își puseră ciudatele costume de protecție ce semănau cu scafandrii. Umblau în ele ca niște marionete cu sforile foarte destinse și elastice.

— Deschide ușa, Fleury.

„Ce-i dincolo de ea? își spuse Fleury. Păduri, mai verzi și mai pașnice decât cele de pe Pământ? Pajiști, pâraie? Sau un deșert? Sau un fund uscat de mare? Telescoapele și ecranele nu ne-au mințit oare întotdeauna?”

Răsuci volanul. Percepu șuieratul. Împinse ușa. Văzu un deșert imens, un ținut pustiu. Ceilalți se înghesuiau în spatele lui. Văzu un fulger gonind pe suprafața Lunii. Un fulger auriu, în care se amestecau două universuri nespus de aride. Văzu deodată niște dune acoperind craterele; o siluetă alergând de departe către el și apropiindu-se fără a părea să vadă racheta, fără a părea să-i vadă.

Văzu un petic de albastru prăfuit, pe cerul negru; văzu stelele pălind; alți oameni trecură alergând.

Își mișcă mâna. Se apucă să strige. Oameni pe Lună. Aer pe Lună. În zare, un mare turn de fier.

Aerul auriu se depărtă apoi, se topi și dispăru.

— Ce-i, Fleury? Ești nebun. Ai văzut ceva?

Celălalt șovăi:

— Am văzut oameni alergând. Am văzut un cer albastru. Am văzut o mare construcție de fier. E cineva pe Lună.

— Păi, nu suntem noi primii? spuse căpitanul. Să fi ajuns cineva pe Lună înaintea noastră?

O cută neliniștită îi brăzdă fruntea.

Năvăliră afară. Se afundară până la genunchi în praf. Căscară ochii, își suciră gâtul, încercând să privească dincolo de orizont.

Nimic. Nici turn. Nici oameni.

— Ai visat, Fleury. Atât de tare ai crezut că vezi ceva, încât ai și văzut. Unde ți-s oamenii? Că n-au pierit fără veste…

Puteau vedea până la douăzeci de kilometri, priveliștea goală. Și nicăieri vreo adâncitură în care cineva să se poată ascunde. Doar nesfârșita mare de praf și craterele, tare departe. Nici un palat cu vitralii luminate. Nici canale scăpărătoare, pe care să lunece gondole de vânt și de fum.

Nici castele cu turle îndesate, în care dorm balimezurile[3] deșteptate în zile de sărbătoare.

Deci, asta e Luna. Un loc ca oricare altul. Un loc parcă mai puțin ciudat, mai puțin necunoscut datorită atâtor planuri, atâtor hărți, atâtor fotografii atent studiate, adânc încrustate în tainițele creierului. Luna impresionează mai puțin decât marea când o vezi scânteind pentru întâia oară. Luna e o dihanie moartă și uscată, care nici măcar nu mai miroase.

— Au dispărut, zise Fleury. Dar sunt sigur că i-am văzut, că n-am visat. Au fost aici, aproape, într-un fulger. Nu ne-au văzut, și am făcut gesturi mari și i-am strigat. Nu purtau nici costume de protecție, nici căști, doar haine albastre. Nu făceau salturi; alergau așa cum am fi alergat noi pe Pământ. Acum nu se mai vede nimic. Până și priveliștea s-a schimbat.

— A mai văzut careva ceva? întreba căpitanul.

— Nu, spuseră ceilalți. Ne aflam în spatele lui și am zărit șesul cu un sfert de secundă după el. Nu era decât un nor mare de praf auriu care gonea ca un fulger.

— Nu mai visa, spuse cu asprime căpitanul, întorcându-se către Fleury.

Descărcară racheta. Despachetară, asamblară metodic o mie de elemente metalice. Montară și reglară marele telescop. Cam peste tot semănară detectoare. Din când în când, aruncau o privire spre Pământ. Se aurea ca un fruct pârguit, nemișcat, suspendat. Undeva, pe un deșert al Pământului, fitilul uriașelor pocnitori avea să se aprindă curând.

— Căpitane, căpitane!

Chemarea răsună ca un strigăt.

— Am auzit ceva! Am auzit ceva!

— Cine-i? Dumneata, Fleury?

---

[3] balimez - tun de calibru mare.

— Nu, e La Salle. Aici, La Salle. Am auzit ceva.

Sosi în goană. Fața lui scăldată în sudoare era zguduită de ticuri nervoase. Se împiedică în mers.

— Ai văzut ceva?

— Nu, nu, nimic. Dar am auzit ceva. Am auzit pe cineva fluierând... M-am întors și nu era nimeni. Dar cineva, pe care nu-l puteam vedea, fluiera.

— Unul dintre oamenii lui Fleury, probabil, glumi căpitanul. Îl mai auzi?

— Nu. V-am chemat de îndată ce a încetat.

— Unde a fost asta?

— În spatele rachetei.

Se duseră acolo. Nu văzură decât urmele pașilor lui La Salle. Nu auziră nimic,

— Vezi bine, ai visat și dumneata.

— Nu, n-am visat! Am auzit o melodie. Pot s-o și repet. N-am mai auzit-o niciodată, dar știu că-i o melodie de pe Pământ.

— Stai. Aveai difuzorul deschis, nu-i așa?

— E întotdeauna deschis.

— Atunci, poate că unul dintre noi a fluierat și l-ai auzit.

— Nu. Nu venea din difuzoare. Venea de undeva din spatele meu.

— Vidul nu conduce undele sonore.

— Știu. Dar am auzit.

— Dacă unul dintre noi a fluierat melodia acum un minut, ai să mă crezi?

Celălalt chibzui.

— Poate.

— Hei, strigă căpitanul în microfon. Încetați lucrul. Adunați-vă la poalele rachetei. Vreau să vă întreb ceva.

Neliniștiți, se uitară la căpitan și la La Salle, care se apropiau de rachetă. Se întoarseră unii spre alții.

În ciudata bucătărie întunecată a spațiului, Pământul lucea ca fundul lustruit al unui ceaun. Se pregăteau, se amestecau și se agitau în ea filtre de foc.

— A mai văzut careva ceva?

— Nu, zise căpitanul. Păstrați-vă calmul. La Salle a auzit pe cineva cântând. Ați fluierat vreo melodie, de când ați sosit pe Lună?

— Nu.

— Nu cred. N-am auzit nimic.

— O melodie cam așa, zise La Salle.

Începu să fluiere.

— E o melodie de pe Pământ, spuse unul dintre oameni. O cunosc. Am tot auzit o acolo. Iată-i cuvintele:

Erau patru-ntr-o rachetă.
De ce plecau de pe Pământ?
Dracul nu mai stă pe Pământ.
Dracul zboară și pândește-n vid,
Ascuns într-un meteorit.

Erau patru-ntr-o rachetă
Și dracul i-a luat pe toți.
Livizi în blănile-nghețate,
În biata lor rachetă găurită.

De ce-au plecat de pe Pământ!
Zadarnic Luna-i tot așteaptă ...

Ascultară în tăcere. Picioarele li se afundau în pulbere, de parcă erau niște foarte vechi statui, pe jumătate îngropate în nisipul afânat.

— Cam așa. Nu-mi mai amintesc bine.

— Cunoșteai melodia, spuse căpitanul. Ai fluierat-o probabil fără să-ți dai seama. Ești absolut sigur că n-ai fluierat?

Neliniștiți, așteptară să-l audă vorbind. El șovăi:

— Nu, n-am fluierat; sunt sigur.

— Ai auzit-o undeva, pe Pământ. Îți umbla prin minte și aici, în tăcere, ți-ai reamintit-o. Tăcerea și singurătatea nu-

s făcute pentru oameni. Atât dumneata cât și Fleury sunteți obosiți, enervați.

— N-am visat, căpitane, am auzit ceva.

— Iar eu am văzut ceva, zise Fleury.

— Reluați-vă lucrul. Și, dacă mai auziți sau vedeți ceva, închideți ochii și astupați-vă urechile. Luna nu-i o casă de odihnă pentru nevrozați.

*
*   *

Nimeni nu se urni.

— E cu siguranță ceva, căpitane. Să cercetăm.

— Vedeți voi ceva?

Căpitanul își roti mâna.

— Credeți că poate trăi ceva aici?

Se uitară la marea de praf, la luminile înghețate ale Pământului căzând pe craterele depărtate, la stelele ce luceau ca niște nestemate pe cerul gol de aer.

— Căpitane!

— Tăcere! Ascultați, pentru numele lui Dumnezeu!

Auziră, foarte deslușit și aproape de tot, un zgomot de motor. Trecu peste capetele lor, pe deasupra rachetei.

— Un elicopter, un elicopter pe Lună. De data asta am înnebunit cu toții!

Nimic pe cer. Zgomotul se depărtă și muri.

— Nu-i cu putință. Fantasme.

— Trebuie să ne punem pe lucru, zise căpitanul. Se apropie ora. O să vedem mai târziu.

Dar nimeni nu făcu vreo mișcare.

— Trebuie să aflăm.

— Am o idee, zise Fleury. Am o idee. Oamenii pe care i-am văzut, deșertul pe care l-am văzut erau niște oameni și un deșert de pe Pământ. Melodia pe care La Salle a auzit-o era o melodie de pe Pământ. Poate că-i un miraj? Poate că se află în spațiu un nod și locul ăsta ține deopotrivă de

Pământ și de Lună. Poate că vedem și auzim cele ce se petrec colo sus. Spațiul se poate răsuci și lega într-un fel atât de ciudat...

— Un nod al spațiului? Absurd, absurd. O șansă la milioane. O posibilitate la miliarde. Să ne grăbim. Se apropie ora.

Pământul avea să se aprindă și să ardă. Pământul avea să-și aprindă lanternele pentru o secundă, în cinstea Lunii. Poate că în câteva ore aveau să cadă pe cerul negru niște pulberi venite de pe Pământ. Niște pulberi încărcate cu foc invizibil, pătrunse de gustul aerului, al apei, al vegetalelor, al vântului și a tot ce Luna nu va cunoaște nicicând.

Ațintiră telescopul. Declanșară detectoarele.

— Zece secunde, spuse căpitanul.

Își coborâră vizierele lustruite.

— Cinci secunde.

Mâinile se crispară. Genunchii se îndoiră nițel. Privirile înțepeniră pe oculare, pe cadrane. Degetele se fixară pe butoane.

— O secundă!

Văzură o floare de foc născându-se departe, pe cratere. Văzură înălțându-se o uriașă ciupercă de fum și de aburi. Văzură tone de praf cățărându-se pe scările cerului. Văzură un fulger și un deșert auriu.

Se aruncară pe burtă și-și îngropară fețele în nisip. O mână gigantică îi apucă și-i ridică. Se simțiră luați, târâți de un suflu îngrozitor.

Apoi fu arșița. Ochii li se umplură de lacrimi; și vedeau roșu, violet, toate culorile metalului în fuziune, iar aburii albăstrii se întindeau până la stele ...

Când pacea reveni, se ridicară. Pământul era din nou întunecat. Pe cer se desenau dâre de praf. Dar racheta era răsturnată și zăcea inutilă, eșuată într un estuar al

spațiului, asemeni carcasei unui cetaceu al vidului. Adio, Pământ. Începură să alerge unii spre ceilalți.

Îl ridicară pe La Salle. Casca-i era sfărâmată.

— A murit. N-am visat. Nu suntem nebuni.

— La balcon, nu ne aflam la balcon. Eram alături de scenă.

— O bombă pe Lună, zise căpitanul. O bombă atomică pe Lună. Nu-i cu putință.

— Un nod în spațiu, spuse Fleury. Un deșert de pe Pământ.

Se uitară, prostiți, la rachetă.

— N-o să mai facem observații, zise mecanic căpitanul. N-o să mai facem nici un fel de observații. N-o să povestim niciodată nimic.

Telescopul răsturnat își ațintea ochiul gol spre Pământ.

— În cinci secunde, o altă bombă, zise căpitanul. Mai puternică. Cincizeci de kilometri mai la vest. Îndreptați telescopul cu cincizeci de kilometri spre vest. Apoi a treia. Apoi a patra. La câte douăzeci și cinci de secunde.

Pricepură și se răspândiră ca niște furnici înnebunite. Văzură jarul incandescent țâșnind de pe Pământ. În aceeași clipă simțiră Luna tremurând. Văzură, aproape de tot, bila de foc crescând peste măsură. Apoi le arseră ochii.

„Un nod în spațiu”, își spuse Fleury și simți sub palme nisipul auriu al Pământului și auzi mugetul vântului dezlănțuit.

Casca i se fărâmă apoi, și se prăbușiră cu toții într-un haos de foc...

În românește de *Vladimir Colin*

Mihail Grămescu

UMBRA TIGRULUI

1. - Fiți gata! dă ordin generalul.

Îmi strâng la piept, cu un gest crispat, uniforma argintie. Toți ne-am pus uniformele argintii, cu totate că senzorii externi nu mai semnalează de o întreagă generație. Delirul Particulelor Elementare. După nenumăratele Unități de Înjumătățire, Planeta este iar curată. Dar noi tot mai strângem convulsiv la piept, cu gesturi necontrolate uniformele argintii.

— Prezentaaaațiarm! rostește Generalul formula sacră a memorabilului ritual.

Sensul vorbelor s-a pierdut, dar la semnalul sonor ne simțim datori să răspundem cu gestul sincronizat care face șalterele să clincănească vesel din armăturile masive de metal. În spatele vizoarelor activate, privirile de lumină fixează neclintit un punct drept înaintea ochilor, proiectând pe peretele vânăt de plumb cercuri de incandescență având rolul de a avertiza Universul Străin și Pustiu de faptul că suntem arme amorsate, capabile să distrugă în numele Cauzei tainice pentru victoria căreia am fost treziți la viață, educați și antrenați, după aceea, neîntrerupt.

— Bravo, copii! aclamă Generalul. Iată-vă Adevărați Tigri! Sunt mândru de voi.

După un moment de tăcere, Generalul continuă:

— Astăzi a sosit momentul de la care Istoria este menită a lua o incalculabilă Turnură. Viitorul, referindu-se la Voi și la Epoca Voastră, ne va intitula: Marele Cot. Așa cum, pentru noi, Marele Cot reprezintă Ziua Deciziei și Decizia, când Bunicul a luat în numele nostru frâiele Vieții din mâinile celor fără har, pentru a ne lăsa nouă Moștenirea peste văpaia catarthică a Apocalipsei. Bunicul care a fost Ultimul Tigru ce-a mai acționat sub Soare, când a ordonat Delirul Particulelor Elementare în care s-au scufundat cei de Dincolo, a scris cu litere de foc pe Geană avanpremiera clipei de azi, care nu este altceva decât Pasul Consecutiv din Marele Plan Strategic. Fără finalizarea de acum, Marele Cot de atunci nu ar mai fi însemnat nimic, fiindcă nu ar mai fi existat nimeni care să-i admire măreția fără de seamăn.

Ascultăm logosul Generalului; cu ochii imobili împlântați drept înainte, în plumbul opac al chepengului ce ne izolează de Taina Lumii de Afară, care ne așteaptă, cu chip descărcat și hâd, să o cucerim. Eram prototipul perfect al Tigrului de Adăpost, cu lumina căutăturii concentrată în cercul de incandescență de mică frecvență, capabil să paralizeze o victimă până la o jumătate de voltă de spaldă. Nu mă gândeam la nimic, receptând doar cuvintele speach-ului Generalului Tigrilor Avangardei de Repopulare. Înainte de a exista noi, aceleași cuvinte fuseseră repetate de nenumărate generații de Generali nenumărator generații de Tigri succedându-se de strajă la Ieșire, așa încât se putea afirma că ascultam chiar vorbele Bunicului prin gura Generalului său investit. Însuși Generalul rostea vechile cuvinte fără ca nici un gând să-i întunece dreapta rostire, ca un adevărat Tigru ce era, cu chip împietrit, cu mușchi relaxați elastic, gata să execute în orice clipă lovitura fatală. Nici un tremur nu-i încrețea, atunci când rostea rugăciunea, nici fruntea, nici buzele, nici vinele gâtului, nici pielea de pe musculatura netedă și nici măcar

țeasta lucioasă și rotundă de sub viziera dublă, ce-l proteja de două ori, pentru merite de rang superior.

— Îndeobște este admis drept cert că pe Suprafața Expusă nu mai există Supraviețuitori, noi fiind cei destinați a repopula Deșertul Lumii, dacă ni se va vădi accesibil. Dar în cazul în care veți întâlni, totuși, Forme de Viața Paradoxală, este recomandabil să evitați contactul. Este sigur că ele prezintă mutații persistente necontrolabile. De altfel, suntem siguri că o ființă care a suferit mutații de asemenea natură nu poate avea decât aspect hidos, așa încât indicația regulamentului este inutilă. Va trebui, pentru început măcar, să treceți peste fireasca repulsie, pentru a cerceta cazurile și a raporta observațiile. Dar după eventualele contacte involuntare, vă aduc la cunoștință că sunteți datori să vă supuneți necondiționat rigorilor Controlului de Contaminate de Gradul Întâi. Mostrele culese vor fi arse prin Ardere de Tot. În acest scop se vor folosi șarterele, iar nu spaldele, pentru a se preîntâmpina Impurificarea. Dacă totuși, cu toate că veți respecta strict regulile de igienă, Structura voastră Fără de Prihană va fi alterată, nu vă temeți! Sacrificiul niciunuia nu a fost inutil! Eșecul niciunui Subiect nu va putea opri Gena din Drumul pe care a pornit! În urma voastră se înalță Valurile Succesive ale Generațiilor Adăpostului Zero și Etnia din câte provenim a fost întotdeauna o Minoritate, dar o Minoritate ce a stat peste Timp înaintea Imperiilor înghițite de Cenușa Uitări. Nu urmașii lui Moloh, ci Gena va stăpâni mâine, fără rival, Planeta. Și așa cum nu este Uitare pentru Bunicul care a deschis prin gestul său de Început de Ev porțile către Victoria Finală, tot așa nu va fi Uitare nici pentru Ieșirea Biruitoare, fiindcă Neamurile ce Vin, de la noi vor purcede!

Ultimele cuvinte ale incantației au fost acoperite de pufnetul pompelor de depresurizare. Chepengul de plumb a alunecat huruind surd pe șine. Din cauza îndelungatei nefolosințe, după un sfert din traiectorie, nu a mai glisat,

obturând cea mai mare parter a irisului de siliu al hubloului. Dincolo de ochiul întredeschis nu am putut distinge decât faldurile cernite ale unei pânze în zbatere neîntreruptă. Scrutam cu priviri neclintite mișcarea, căutând forța de neînțeles ce o genera.

Într-un târziu, cineva a comentat:

— Este o barbă de alge. Ne aflăm în adânc, sub ape.

— Vom avea de lucru din greu, a mormăit altcineva, indispus.

— Ae-A! a răsunat sec comanda Generalului.

Ae-A, cu figura neclintită, a executat un pas înainte, așa cum iese din rând Tigrul atunci când este apelat de Superiori, ridicând mâna la piept, ca să-și indice sexul.

— Ai onoarea de a fi Tigrul de Contact!

— Mulțumesc Părintelui Iubit, scandă Ae-A cu vocea rece și lipsită de inflexiuni a unui Adevărat Tigru.

He-hei, știe el Generalul pe cine desemnează Tigru de Contact! O nișă de siliu o izolează pe Ae-A de restul Adăpostului. Tigrul de Contact a rămas singur, față-n față cu irisul parțial degajat de chepengul de plumb înțepenit. Dincolo de ochiul albastru se deschide Lumea Umedă a nedoriților Supraviețuitori, amenințându-ne cu o otravă subtilă, mai primejdioasă decât oricare altă moarte: Moartea Genei. Pe umeri ne apasă responsabilitatea față de destinul miliardelor viitoare ale Istoriei. Nu ne putem asuma nici un risc!

O urmărim pe Ae-A în acțiunea individuală de dincolo de cristalul antiradiant al nișei. Se conectează luând poziția de luptă a unui Adevărat Tigru. Spulberă hubloul de siliu. În spatele avalanșei vâscoase un alt hublou se regenerează instantaneu. Ae-A cercetează nivelul de iradiație emis de masa vie ce se târăște către ea, țiuind strident. La sfârșit arde impuritățile prin Ardere de Tot cu șalterul.

Ecluza se deschide lăsându-ne să ne apropiem. O felicităm pe Ae-A atingându-i creștetul lucios cu buzele, în supremul Gest de Tandrețe. Ae-A ne mulțumește,

justificându-se, mândră, că nu și-a îndeplinit decât Datoria de Onoare, executând Ordinul. Un Adevărat Tigru trebuie să fie modest.

Prin breșa creată înaintea irisului de siliu putem privi acum Afară, dar pelicula de apă este continuă. Dincolo de unduiala ei curgătoare, nu se distinge altceva decât umbra unor formațiuni gigantice, necunoscute. Ar putea reprezenta tot atât de bine relieful Planetei Străine, sau viețuitoarele ei.

— Sitra! comandă Generalul.

Fac pasul, punându-mi mâna înainte pentru a desemna sexul.

— Ai onoarea de a fi Tigrul care Țâșnește!

Îi mulțumesc Părintelui Iubit pentru cinstea cu care mă învrednicește și îmi iau angajamentul de a mă arăta demn de încrederea pe care n-am s-o înșel. Declam formula fără să mă gândesc la nimic. Nici un mușchi nu mi se clintește pe chip. Nu există nici o ezitare în dreapta mea rostire. Sunt un Adevărat Tigru care Țâșnește.

Nișa de siliu mă izolează. Întind înainte șalterul, luând poziția de atac. În hublou mi se oglindește în nuanțe de violet incandescența de sânge a privirii.

Spulber retina străvezie dintr-o singură mișcare și răzbesc prin pânza umedă din același salt. În vreme ce cad Dincolo, Afară aud ecranul declanșându-se în urma mea, obturând intrarea în Adăpost.

2. Pielea de pe creștet mi s-a zbârlit de silă. Stau cufundat până la genunchi într-un mâl de Viață Obscură fremătând țiuitor. La numai câțiva pași înaintea mea se ridică abrupt un perete Viu, abundent, până la Cer. Copleșit, cobor șalterul. Nu mai e nimic de făcut împotriva revărsării țiuind. Îmi întorc încet masca spre irisul de siliu ce se străvede, sticlind cristalin, sub Smaraldul apei mișunând de otrava Vieții dintr-însa. *Însă Tigrul trebuie să acționeze! Încremenit sub căutătura impasibilă, lansez cele*

patru semnale avertizând: 1 = Pericol; 2 = Sunt Depășit; 3 = Sunt Observat; 4 = Nu Sesizez Dacă Sunt Controlat sau Nu.

Mă îndepărtez și, când pașii mei calcă deja peluza de iarbă înaltă ce țiuie în lumea râului, percep huruitul chepengului de plumb care se trage încet înapoi peste ochiul de siliu, prin care am venit. Aici, cu gândul să cuceresc o Planetă Pustie, pentru a cădea într-o ambuscadă în care sunt țintuit fără nici o intuiție care să-mi vorbească ceva despre Viitor. Dar un Adevărat Tigru nu are nevoie să emită intuiții. El trebuie să acționeze. Reacția mea a fost promptă și ireproșabilă. Indiferent ce se va întâmpla cu mine, Adăpostul Zero va rămâne un Obiectiv Necunoscut pentru potențialii Dușmani pândind în încâlceala opacă și țiuitoare a Valului Până la Cer cu care mă înconjoară de pretutindeni Universul Ostil.

3. Mă strecor printr-o mare de roșu și albastru vegetal ce-și pendulează spre mine ciorchinii unor fructe ciudate și mari. Senzorii de radiație sunt în continuare muți. Cu șalterul întins înainte, gata de ripostă, mă îndepărtez de Râul sub apele căruia Adăpostul Zero și-a închis pleoapele peste ochiul deschis spre lume. O treime de unitate mică de vreme prospectez zidul de viață, până când întunericul mă învăluie dintr-o dată și stele imense își desfac spiralele de foc pe cer. Țiuitul înconjurător m-a asurzit cu strania lui vorbire nearticulată, adresându-mi-se parcă direct în dialectul necunoscut al sufletului, fără a mai trece prin minte pentru a-și atinge scopul.

Mă simt însoțit fără încetare, dar de câte ori mă întorc să surprind iluziile ce bântuie pădurea de sunete subțiri și înalte întrepletite până la cer, de câte ori sunt gata să spulber cu foc-neîntrerupt pe oricine va fi fost imprudentul pornit la vânătoare de Vânător, nu mă întâmpină din toate părțile decât tulpini rodnice întinzându-și rânjetul fals al ofrandelor din zidul compact al templului de plasă țiuind.

Și de fiecare dată văpaia privirii mele de Adevărat Tigru își lunecă inutil căutătura penetrantă peste înghesuiala de viață din jur. Dar când noaptea se răstoarnă peste mine, rămân paralizat scrutând obscuritatea. Declanșez, ca un Adevărat Tigru, clinchetul vesel al Șalterului întăritor de Inimă în Singurătate Străină. Jungla mă urmărește cu nenumărați ochi de lumină verde. Pielea creștetului mi se zbârcește și când uriașa formă zburlită se mișcă, ridic arma, întinzând-o înainte în poziție de atac. Fiara s-a oprit, emițând un țiuit înalt. Ne fixăm incandescent unul pe celălalt, de la mai puțin de o jumătate de voltă de spadă. Monstrul țiuie iar și, încet, foarte încet, se întoarce, făcând pași mici către cortina vegetației din care a ieșit. Apoi se oprește. Țiuie iar. Mai face un pas. Privește spre mine. Mă invită?

Fac un pas. Fiara mai face și ea unul, țiuind încurajator, parcă. Pornim unul după altul, O călăuzire halucinantă. Execut mișcările precis, ca un Adevărat Tigru. Nici un mușchi nu-mi tremură. Sunt doar o prelungire a șalterului amorsat.

Fiara pare a fi rațională. Este probabil un Mutant populând Planeta în urma Delirului Particulelor Elementare. Blana pufoasă îi ascunde adevăratul contur. Cum merg pas cu pas în urmă-i, observ salturile agile prin noapte. După o Unitate Nedefinită întrezăresc printre trunchiurile dese o lumină îndepărtată clipind înainte. Ne îndreptăm spre ea.

4. Mai multe antropomorfe adunate în jurul unui cristal incandescent, pe jumătate scufundat. Poartă pe creștete câte o creastă de păr atavic ce le tresare la fiecare gest. Fiara împblănită se apropie de grup, emițând un acord de sunete înalte. I se răspunde strident. Par a comunica în felul acesta. Umanoizii întorc spre mine priviri oarbe, lipsite de strălucire. Din grup se desprinde un individ clăpăug. Țiuie melodios la fiecare pas, folosind un ciudat

registru de frecvență. Când se apropie la mai puțin de două volte de spadă, îndrept vârful șalterului spre el. Animalul pare să sesizeze sensul gestului. Se așează pe vine, privind mereu la mine. Zâmbește? Da, parcă zâmbește.

Nu poartă nici o vestimentație în afara meșei lungi de pe creștet. Solul de întâmpinare este o femelă. Mă arată cu laba, apoi arată spre Nord. Sensul este interogativ. După un moment de gândire, aprob. Umanoidul feminin își arată sexul, apoi indică spre turmă locul unde puii stau înghesuiți unii în alții, holbându-și ochii fără lumină la mine și țiuind firav. Omologul meu întinde iar interogativ mâna către mine, dar de astă dată, ca un Adevărat Tigru, nu mai răspund nimic, nu mai schițez nici un gest.

După o lungă așteptare, femela se întoarce lângă restul turmei, făcându-mi semn să vin lângă ea, pe locul gol de alături. Mă invită să-i fiu partener?

Rămân întâi în penumbră înainte de a mă hotărî să mă alătur lor. Generalul a spus să trecem peste repulsie la primele contacte.

Nu schițează nici un gest de nerăbdare. Doar când și când își întorc spre mine ochii fără a strălucire, zâmbind și țiuind. O fiară îmblânzită depășește, fără teamă, pragul jumătății de voltă de spadă, și mă atinge suav cu botul umed. Senzorul îmi semnalează o ușoară modificare a radioactivității locale, dar mult sub pragul Alarmei.

Mă așez pe vine lângă Solul de Întâmpinare. Îmi zâmbește. La ei, zâmbetul pare să însemne altceva. Cu un gest domol îmi pipăie uniforma. Întâi cu laba mică și albă, apoi cu botul. Și când se freacă de umăr, privește în ochii mei însângerați și rămâne Fascinată până îmi întorc de la ea privirea. Atunci mă atinge delicat pe creștetul lucios și își trage laba, țiuind cu intermitențe sacadate. Mă întorc și o privesc. Sunt sigur că zâmbește cu adevărat, însă sensul „zâmbetului” este acum cu totul altul. Se apleacă spre mine, lipindu-și buzele de gura mea. Este plăcut gestul

ăsta al lor de întâmpinare, fiindcă Solul are buze umede și moi, dar nimeni din Adăpostul Zero nu ar atinge cu buzele alt loc în afara creștetului igienic și lucios.

Când privesc însă chipul Solului de atât de aproape, recunosc petele colorate ale machiajului intim și mă feresc dezgustat de o nouă atingere.

Și în Adăpostul Zero se practică tatuajul facial, dar tatuajul e una, iar mâzgăleala impură e complet altceva.

Solul de contact, remarcând indispoziția stârnită, nu mai insistă în gestul lui mirosind a grăsime și sex. Dar izbucnește în țiuit, arătându-și gura cu laba. Gura, gâtul, pieptul. Apoi indică buzele mele, gâtul, pieptul, și înțeleg că așteaptă din partea mea să spun ceva. Toți și-au întors curtenitor privirile spre mine. Așteaptă. Și în liniștea care se lasă, le vorbesc. Emit Răcnetul de Atac al Tigrului de la bârâitul interior profund până la strigătul propriu-zis, revărsându-se paralizant în cascade ample peste neîngrădirea spațiului din jur.

Tremurând din toate mădularele, cu crestele de păr zbârlite drept în sus, Ominizii s-au aruncat unii în brațele altora. Pentru prima dată de la Ieșirea din Adăpost, am putut să ascult Tăcerea cea Mare a Planetei sub stele. După aceea, corul de țiuituri și-a întrețesut pe deasupra Pietrei Incandescente pânza sfâșiată o clipă, iar eu m-am cufundat înapoi în Liniștea Prevestitoare de Furtună a Tigrului.

5. Ominizii se hrănesc din mugurii plantelor albastre și roșii. Îi urmăresc. Observ amănuntele. Dar nu mă las ispitit să-i imit. Un Adevărat Tigru rezistă fără să mănânce sau să bea chiar și o săptămână. Însă, întrucât nu pot presupune încă nimic în privința limitelor sechestrului meu la Suprafață, nu e rău să mă interesez din vreme privitor la acest subiect.

Toate animalele cu care stabilesc eu Contact par a fi eminamente mutanți ierbivori, comunicând, după cât mi-

am putut da seama, prin țiuitori, ca și Umanoizii. Îmi este încă neclar cine de la cine a preluat acest dialect universal, și, mai ales, cât este el de universal, adică dacă toate speciile folosesc Același limbaj. Aparent însă, par a se înțelege unii cu alții.

În afară de Ominizi și fiarele cele mătăhăloase și pufoase am remarcat o specie de ființe cheie, de dimensiuni mici cu care se joacă puii speciilor mari. Apoi mai există și niște mutanți acvatici cu solzi și boturi lungi. Și, mai ales, o specie zburătoare, cu pene roșii, albe și negre. Zburătoarele astea au reprezentat pentru mine cea mai mare surpriză a Lumii Sub Soare, fiindcă în Adăpost nu mai cunoscusem așa ceva, și, cu toate că am fost informați destul de amănunțit cu privire la formele de floră și faună anteapocaliptice, nu reușisem deloc să-mi fac vreo idee mai concludentă despre cum ar fi putut arăta o Zburătoare. Pe baza cunoștințelor noastre din Adânc, nici o extrapolare din câte operasem nu s-a vădit corectă.

Urmărindu-mi gazda de sex femel, într-una din primele zile am coborât într-o văgăună și am stabilit cel mai oribil contact cu putință: miliardele de miliarde ale unei societăți înghesuite într-un Adăpost fără pereți de plumb, au năvălit de sub pământ printr-un crater fără iris de siliu și ne-au potopit, țiuind. Numai cu greu mi-am stăpânit reacția de apărare. Nu trebuia să mă deconspir încă, și de aceea le-am suportat forfăiala indiscretă. Făcusem imprudența, în ziua aceea pentru prima dată, să renunț la uniformă, fără să înțeleg la ce primejdii mă expun. Am regretat inconștiența dezinvolturii scurtelor momente de plăcere pricinuite de Starea Golașă alături de Ghidul Umanoid, și mi-am jurat să nu mă mai despart niciodată de echipamentul de protecție, ca un Adevărat Tigru.

Umanoida a dialogat neîntrerupt cu ființele cele mici prin țiuituri de înaltă frecvență. Într-un târziu, eliberându-ne de iritanta lor curiozitate, au depus pe câteva frunze late un soi de zeamă neagră din care Umanoida a părut să

se delecteze ca dintr-o hrană de soi. Am gustat și eu, înregistrând un gust destul de plăcut, dulce-acrișor.

6. Treptat, conviețuirea cu Umanoizii s-a înscris în corsetul unor tabieturi monotone. Dimineața, după ce îmi emiteam raportul către Adăpost, porneam cu Femela-Ghid în lungi incursiuni prin Junglă. Adesea Turma se aduna în timpul zilei într-o rariște din apropierea Fluviului. Acolo ne făceam siesta, cotropiți de dulcea lentoare inoculată de hrana vegetală. Atunci mica societate era asemeni apelor ample pe malurile cărora hălăduiau.

Tot cursul Fluviului Tulbure era străjuit de Monoliți Ciclopici, tăiați în prisme înalte. Am numit ciopliturile străvezii dominând peisajul Monumente, fiindcă îmi aminteau de cimitirul din subteran. Sub căldura soarelui, pietrele țiuiau încet și mă puteam gândi, stând la umbra lor, la Destin. Atunci și acolo am încălecat și sfidat, singura dată în viață, preceptele fundamentale ale unui Adevărat Tigru.

Să fi fost oare contaminat?

De nu, aș fi putut scoate din Adăpost Tigrii, să stăpânească Lumea Fără Sens de Sub Soare, a cărei unică noimă, ce părea s-o aibă, nu era decât să ne aștepte pe noi ca pe o necesitate inerentă: sau era prea devreme să dau semnalul?

Lăsându-mă pătruns de cântecul fluierat al pietrelor, într-o bună zi am prins a desluși, smulse din gurile cusute pe vecie ale sfincșilor de cristal, cuvinte. A tresărit, parcă nevenindu-mi să-mi cred urechilor. Distingeam cuvintele din ce în ce mai clar. Erau rostite în cel mai curent Dialect Prezbiterian. Nu mai auzisem de atâta amar de vreme Graiul Sfânt al Bunicului, încât mi s-a încrețit pielea pe creștet la impactul cu neașteptatul mesaj al Absenței.

Era povestea unei nopți africane. Undeva, în nord, se afla un Continent care s-a aprins și a sclipit cu incandescența Unui Milion de Sori.

Astăzi, Lumile care mai trăiau pe atunci, au devenit Sori. Cei De Pază au închis ochii. Și Gena, care își clădise orașe în adânc, s-a retras în Lumea Stafiilor. În Lumea Umbrelor.

Vocea își continuă invocația pe alt ton: o mare crimă a fost comisă în ziua aceea. Din Stâlpul de foc se desprinde un arc, un melc, o spirală. Cine este, crescând către noi? De ce se scutură Firea de atingerea asta? Ce este, Șarpele Cunoașterii, Stigmatizat pe tot ce stă descoperit sub un milion de grade? El stârnește, în ceea ce-l reflectă, Durerea și Vocile!

Ce se întâmplă cu mine? Am fost piatră, sunt piatră, dar Semnul Luminii gravează în mine CEVA străin, de mine, de compoziția mea! Sunt și eu Șarpele Cunoașterii! În El, în mine, de acum înainte, în Tot stă scris Semnul! Gândesc! Comunic! Raza de un miliard de miliarde de grade semnează în tot ce întâlnește în cale Semnul Genei, Șarpele de foc! Conștiința! Viața! Sunt! Exist! Om!

7. Ultimele sunete emise de Piatra Vorbitoare s-au transformat într-un urlet insuportabil. Am sărit în picioare, dârdâind. Deslușeam, abia acum, adevărul terifiant ai Mutanților de care eram înconjurat. Și, deși cele mai multe dintre cuvintele Pietrei mi-au rămas neînțelese, rostite cum erau în vechiul dialect, articulând cu un accent de nerecunoscut, tâlcul mi-a parvenit nealterat. Marele Cot, gestul Bunicului menit să ne facă stăpâni pe Planeta Pustie, a declanșat un mecanism Cosmic nescontat, mai teribil decât visul poate concepe, și printr-un incredibil paradox, tot ce rămăsese Deasupra căpătase Entitate, Conștiință de Sine, Har Sfânt de a se exprima. Un ADN oarecare, uman, fusese transformat de Raza Morții într-o Rază a Vieții! Lumea ce ne fusese Promisă, întru înviere din morți, era Vie!

Piatra vorbea în continuare, deconspirându-mă. Mă întreba de unde vin, dacă nu cunosc decât limba de demult a Genei. Mă întreba cine sunt, rătăcit în Pacea lor. Mă

întreba de ce port însemne pe care numai Piatra le ține minte, săpate în ea de Umbra Luminii Celei Mari. Mă întreba dacă Orașele din Adânc nu au fost atinse de Lumină.

Stau paralizat sub ploaia de întrebări. Umanoizii mă scrutează, așteptând. Îmi plimb ochii de la unul la altul, scrâșnind din dinți, ca un Adevărat Tigru. O pânză de țiuit prinde a se țese împrejurul meu. Și atunci mă îndepărtez. Le întorc spatele. Pașii mă poartă fără să știu spre Piatra Încremenită a Gintei Țiuiturilor. Toți cei strânși acolo tac la apropierea mea. Așteaptă ceva de la mine Nu înțeleg ce vor. Mă așez alături, pe vine. Și atunci, în cască, discret, numai pentru mine, un Apel de Tigru Ieșit la Vânătoare mă anunță că foarte departe, acolo, la Râulețul de Cristal din care se trage Fluviul Tulbure, cineva a străbătut zidul protector, venind către mine, cerându-mi să-i ies în întâmpinare. Am Țâșnit spre nesperatul ajutor, și asta a fost singura slăbiciune care m-a trădat Sub Soare.

8. Generalul stă întins în iarba albastră. O Umanoidă iubăreață îl mângâie cu labele pe cap. Cu o floare în colțul gurii, Generalul zâmbește așa cum nu ar face niciodată un Adevărat Tigru. Și abia atunci sesizez că vârful șalterului ne domină, controlându-ne fără să se clintească.

Generalul zâmbește. Eu și Ae-A îl așteptam să ia o decizie. Și așteptăm și acum să ia una. Atunci, cu privire la Ei, acum, cu privire la Noi.

Generalul icnește a râs. Rostește fără să declame:

— Copii. Ăsta e Paradisul.

Ne face semn cu vârful șalterului. Ne ridicăm sub amenințarea neclintită. Generalul, mereu cu ochii în ochii noștri, ia de pe jos cele două saltele, și ne întreabă, zâmbind în continuare:

— Ce nevoie mai aveți de arme.

Ne mână din urmă, domol, către plaja Fluviului. Când pașii scârțâie pe nisipul negru. Generalul dă ordin să ne

oprim. El a rămas lângă un tufiș din care mai rupe, din când în când, câte o creangă, ronțăind mugurii albaștri, roșii, albi. Tufișul țiuie încetișor în mâinile lui. Generalul zâmbește și pare a se gândi, nu ascultă. Îngână din buze, nearticulat, suflând printre ele, și sunetele emise par asemenea țiuitului din jur.

Într-un târziu, aruncă cele două șaltere în Fluviu, departe de țărm, în dreptul unei bulboane tulburi. Ne comandă dezechiparea. Se dezbracă și el. Apa leneșă fură hulpav spre larg uniformele argintii. Le mai întrezărim o dată, sclipind printre unde, înainte de a se pierde în bolboroseala de bule spărgându-se multicolor de suprafața pâcloasă.

— De azi înainte, s-a terminat, nu mai există Tigri. Putem fi fericiți: Asta e Paradisul! Gena a cucerit Lumea în lipsa noastră, dar de o mie de ori mai adevărat decât am fi putut-o face noi vreodată. Hai, copii, învățați Fericirea!

Ne obligă să ne apropiem trupește. Ne spune că procedează așa doar ca să se asigure că, lipsiți de sacerdoțiul de Tigru, nu vom mai nutri ambiții și pasiuni deșarte.

— Lăsați să se stingă în voi Dușmănia.

Ne povestește despre Pace Sub Soare. Vrea să împartă Pacea, pentru ca nimic să nu mai primejduiască Perfecțiunea Lumii Mutanților.

„Preafericiților” a fost cuvântul lui.

Am posedat-o pe Ae-A cu forța, ca doi adevărați Tigri. Însă în vreme ce o striveam sub piept, ne-am înțeles numai din priviri. În incandescența ochilor ei, am citit gândul nerostit din Sufletul meu.

După spasmul nostru final ce ne pângărește pentru Eternitate, când Generalul aruncă și șalterul lui în valuri și intră în apă, șold lângă șold cu Umanoida, o pornim după ei, tiptil, ca doi Tigri terfeliți, cu priviri candide. Înotăm șerpuit prin apa tulbure care ne reflectă vag privirile luminescente. Când ajungem, eu în dreapta și Ae-A în

stânga Generalului, lovim amândoi în același timp. Spadele explodează în trupul Trădătorului, sfârtecând Măruntaiele împroșcate în Nețărmurite, supte avid de Apă, făcând Corpul Sfânt una cu Lumea pe care și-a dorit-o.

9. Alergăm umăr la umăr prin încâlceala fără de sfârșit a Lumii: doi Tigri gata de luptă. Am lăsat Umanoida să-și caute nedumerită Iubitul pe malurile Fluviului Tulbure. Ea nu avea cum să priceapă că nu se va mai întoarce niciodată la ea să-i zâmbească în nebunia Lui așa cum Adevărații Tigri nu zâmbesc, să o mângâie așa cum Adevărații Tigri nu mângâie, să Viseze așa cum Adevărații Tigri nu visează.

Fugim de o întreagă treime de unitate mică. Respirațiile ne Sunt egale. Egali ne sunt pașii. Iar ochii luminează cu lumini așijderi, scrutând Jungla prin care ne prăbușim fulgerător către Adăpostul Zero. Fiare și zburătoare înspăimântate se trag mai adânc în hățiș din calea noastră.

Când ajungem la marginea Codrului Până la Cer, Ae-A se oprește, punând un genunchi jos, în poziția de Gardă Defensivă Pentru Tratative, cu mâna pe spaldă. Adopt și eu poziția omologată și atunci Ae-A ia cuvântul:

— În urma Trădării ne-am pierdut Puritatea. Așa cum ne aflăm, nici unul din noi nu mai poate ajunge Gradat de Rang Superior. Altcineva decât noi, care o meritam cu Adevărat prin calitățile de care am dat dovadă, vădindu-ne cei mai Adevărați Tigri de Adăpost, va scoate Armada Sub Soare să cucerească Planeta. Numele noastre nu vor fi esențiale pentru Marele Cot.

Face o pauză în expozeu, apoi continuă:

— Dar eu vreau ca Numele Meu să stea în Istorie alături de cel al Bunicului. Tu vrei ca Numele Tău să stea. Toată Viața am făcut totul pentru asta.

După încă o pauză, trage concluzia:

— În zori am fost trei, acum am rămas un singur Martor, și înainte de a intra în Adăpost, va trebui să plece și El. Eu voi conduce Marșul asupra Planetei Pustii! Fiindcă Planeta

este Pustie, așa cum ne-a promis Bunicul. Iar Ae-A este un Adevărat Tigru!

În tăcerea care se așterne, rămânem față în față, neclintiți. Doi Adevărați Tigri, ca efigia Unui Singur Spirit al Războiului rupt de o parte și de alta a unei invizibile oglinzi. Amândoi cu aceeași formă perfectă, supli, tăioși, chipeși, luminoși, neîntinați. Amândoi cu capete perfect rotunde lucind sub soare, amândoi cu ochii roșii însângerați. Amândoi în aceeași poziție, cu mâinile pe spalde.

Doar sexul, întrucât suntem goi, ne deosebește. Dar dacă am purta uniformele argintii, am fi perfect omologabili și de neidentificat: doi Adevărați Tigri: două resorturi încordate pentru spadele ucigașe, animate de Voința și Viața lor independentă de Voință și Viață: două arme gata de atac.

Când Ae-A a zvâcnit în lovitură, fără ca nici un mușchi să-i fi tresărit mai înainte, fără ca nici un gest necontrolat să-i fi trădat intenția, fără să clipească măcar spalda lansată de mine a executat o voltă și jumătate, foșnind prin aer în mișcarea-i de spirală ce o desfășura și a întâmpinat-o explodându-i în piept într-o floare roșie de carne sfâșiată, scrâșnind din oasele sparte. Floare de sânge, semnând o Adevărată Lovitură de Tigru.

Ochi în ochi în continuare, nici unul dintre noi nici măcar nu a clintit, Ae-A s-a rostogolit peste spațiul ce ne mai despărțea. Tigva-i rotundă ca o bilă s-a izbit de pietrele ascuțite. Din globii incandescenți ai ochilor sparți, s-a înălțat către Cer un norișor de fum firav, lăsându-i chipul mutilat și orb sub euforia boltelor vegetale, oferindu-și de deasupra ciorchini albaștri și roșii.

Atunci un urlet de groază formidabil a răzbătut din tot și din toate. Nenumărații martori, amuțiți pentru o clipă, ce asistaseră la Duelul nostru de Tigri s-au dezlănțuit, descoperind, abia acum, pentru întâia dată, adevăratul

chip al Viitorului pe care li-l propunem. Paradisul se scutura înnebunit, din tot ce era el construit.

Am luat-o la goană spre pânza îngustă de apă sub care auzeam deja cum hubloul de plumb din adânc se trage să-mi elibereze trecerea prin ochiul de siliu al Intrării în Adăpost. Alge întunecate se reped să mă înșface jilav de picioare, dar eu alerg înainte prin apa învolburându-se către mine să mă înghită.

După ce cupola se spulberă, eliberându-mi accesul, până când pelicula de siliu se regenerează izolator, patru Adevărați Tigri cu chipuri neclintite ard cu foc continuu tot ce s-a năpustit, țiuind din răsputeri, să mă urmeze în Adânc.

10. - Prezentaa-ți arm! rostesc, fără ca nici un gând să-mi umbrească dreapta grăire.

Cu șalterele întinse înainte de atac, rândurile Tigrilor rămân neclintite, cu privirile însângerate înfipte incandescent drept în hublonul din față, care ne apără de Lumea Nocivă a Planetei.

— Generalul m-a investit să îi urmez fără rezerve în toate funcțiile și onorurile Bunicului. De azi înainte Eu sunt Generalul!

Fac pauză retorică și schimb tonul:

— Sacrificiul eroic al celor rămași Afară nu a fost însă inutil! Le vom păstra memoria nestinsă în suflete, fiindcă victimele nevinovate ale mediului coroziv ne-au dezvăluit tirania Paradisului perfid care ne paște dincolo de pereții protectori. Algoritmul Bunicului este modificat. *Acesta* este Marele Cot al Genei! Din punctul nostru de vedere, Pământul este o Planetă Pustie. Deasupra nu există nimic care m-ar putea atrage și interesa. Am fost pus să mă îngrijesc de Destinul și Viitorul Genei. Vă voi păstori aici, departe de primejdiile de Afară. În Universul Subteran în care Entitatea noastră Morală și Fizică prosperă cel mai bine și neîngrădit. Ființa noastră este cel mai bine

adaptată Vieții pe care o ducem în Circuitul închis ce ne asigură hrana, pe de o parte și Scopul fără de care nu am mai fi nimic pe Lume, pe de alta. Doar aici ne putem pregăti neîntrerupt în așteptarea Ceasului pentru care vom fi de-a pururi gata, antrenați să nu ne dezmințim prestigiul și condiția de Adevărați Tigri, investiți și singurii de drept Stăpâni Neînvinși, Generațiile de Generali descinzători direcți din Bunicul Tigru - așa încât se poate spune că în continuitatea lor nu au fost, nu sunt și nu vor fi decât Un singur Tigru Mare și Fără Prihană - s-au scurs și se vor scurge mai departe, învățându-ne că suntem Cei Mai Buni, Aleșii, existența noastră fiind Mărturia Vie a Incontestabilului Adevăr. Hublonul s-a închis, probabil, pe Veci. Dar numai și numai pentru a proteja Plămada noastră Sfântă din care Viitorul este menit să se tragă. Pe umerii noștri apasă o responsabilitate care nu ne dă dreptul să ne lansăm în acțiuni aventuriste ce ar lăsa Eșecului vreo șansă. Deci să ne comportăm în aceste clipe grele ca niște Adevărați Tigri.

Armada îmi dă onorul cu mâinile la piept sau jos, indicându-și sexul. Invincibila mea Armadă cu capete rotunde și lucioase, Armada sclipind în uniforme argintii! Armadă a celor ce stăpânesc Lumea Mai Presus de Paradisul de Afară și Mai Presus de Universul Fără de Sfârșit! Incoruptibili și cruzi, însângerând totul cu priviri incandescente, așa cum ne-a dorit Bunicul atunci când a încercat să pregătească Planeta pentru Venirea Noastră. Holocaustul Catarsisului Global a eșuat pentru moment, astăzi fiind siliți de gestul ancestral să rămânem închiși aici de-a pururi. Dar mâine? Mâine: Paradisul, copii! Noi suntem cei buni! Casta Nobilă pe care Infinitul amorf al Realității o așteaptă pentru a se lăsa preafericit și ordonat, docil, întru Legea noastră! Mâine: Paradisul!

1984

Versiunea povestirii redată mai sus a fost preluată din culegerea de povestiri „*Săritorii în gol*”, Editura Nemira, colecția Nautilus, nr. 55, 1994.

C.J. Cherryh

CASANDRA[4]

Incendiile

Nu mai putea să le îndure.

Alis căută pe dibuite ușa odăii. Ușa era întreagă, solidă. Prin flăcări, simți metalul rece al clanței... De partea cealaltă, printre norii de fum, desluși scara-fantomă. Începu să coboare, luptând să-și convingă simțurile că treptele nu se vor prăbuși sub greutatea ei.

Alis nebuna. Nu se grăbea. Focurile ardeau liniștit. Le traversă, cobori treptele ireale ce duceau spre sol, spre pământul ferm. Nu putea să suporte ascensorul, spațiul acela închis cu podeaua-fantomă ce nu contenea să coboare - jos, tot mai jos... Ajunse în sfârșit la parter, evitând cu grijă să privească flăcările roșii care nu dogoreau.

O fantomă îi dădu bună dimineața... moș Willis, o umbră transparentă în fața perdelei de flăcări. Alis clipi, îi răspunse la salut, trecu pe lângă el. Îl observă cum clătina din cap privind în urma ei. Deschise poarta și ieși. Era amiază, ora de vârf; mașinile treceau în viteză, nepăsătoare, ignorând flăcările, carcasele aprinse, mormanele de moloz.

Clădirea se prăbuși - o cascadă de cărămizi negre

---

4 Titlul original ***Cassandra***, publicată prima dată în „*The Magazine of Fantasy & Science Fiction*”, October 1978, și a câștigat *Hugo Award for Best Short Story* în 1979.

prăvălindu-se de-a valma, un infern peste coroanele verzi ale copacilor-fantome. Moș Willis zbură prin aer, cu trupul arzând, căzu zvârcolindu-se, transformându-se într-un ghemotoc de carne înnegrită, și muri, ca de fiecare dată. Alis nu mai plângea de mult; abia dacă tresări. Fără să ia în seamă ororile ce se revărsau în jurul ei, își croi drum prin molozul lipsit de consistență, printre fantomele grăbite ce-și vedeau impasibile de treburile lor.

Cafeneaua Kingsley era la locul ei, întreagă, sau, oricum, mai întreagă decât restul. Un refugiu pentru după-amiază, posibilitatea de a se simți în siguranță. Împinse ușa, auzi clinchetul unui clopoțel dispărut. Clienți fantomatici înălțară capetele, o priviră, șușotiră.

Alis nebuna

Șoaptele o intimidau. Evitându-le privirile, prezența, se strecură într-un separeu din colț, unde nu mai erau decât urmele focului.

RĂZBOI, proclamau cu litere de-o șchioapă titlurile ziarelor expuse lângă tejghea. Se înfioră, apoi își ridică ochii spre chipul ca de spectru al lui Sam Kingsley.

— O cafea, spuse ea. Un sandviș cu șuncă.

Întotdeauna la fel. Nici măcar să comande altceva nu era-n stare. Alis nebuna. Dar din cauza bolii își putea duce zilele. De când îi dăduseră drumul din spital, în fiecare lună sosea un cec. O dată pe săptămână trebuia să se prezinte la clinică, la medicii care începuseră și ei să se estompeze; ca toți ceilalți. În jurul lor, clădirea ardea. Trombe de fum umpleau sălile albastre, aseptice. Săptămâna trecută, un bolnav o luase la fugă... arzând...

Sunetul cristalin al porțelanului. Sam puse cafeaua pe masă, apoi reveni cu sandvișul. Alis se aplecă deasupra mesei și începu să mănânce... Un sandviș transparent într-o farfurie pe jumătate spartă, o ceașcă crăpată, înnegrită de foc, cu toarta transparentă. Mâncă: era îndeajuns de flămândă ca să treacă peste grozăviile care deveniseră un lucru obișnuit. Nici scenele cele mai înspăimântătoare nu

mai aveau putere s-o impresioneze; le văzuse de sute de ori!... Când treceau umbrele, nu mai plângea. Vorbea cu fantomele, le atingea, înghițea mâncare ce avea totuși darul de a-i potoli foamea. Purta același jerseu negru prea larg, aceeași bluză albastră și aceiași pantaloni gri, tociți, pentru că erau singurele haine ce păreau să-și fi păstrat consistența. Noaptea, le spăla și le usca, iar a doua zi dimineața le îmbrăca. Pe celelalte le lăsa neatinse, în dulap. Numai acestea rămăseseră întregi, solide.

Medicilor nu le povestea nimic despre toate astea. Timpul petrecut prin spitale o învățase să se ferească de confidențe. Știa ce trebuie să spună. Se mulțumea să zâmbească fantomelor întrezărite, să le completeze supusă graficele și fișele, stând în mijlocul ruinelor care continuau să ardă mocnit. În sala de așteptare zăcea un cadavru carbonizat. Dar ea nu se clintise și-i adresase doctorului un surâs blajin.

Îi dădeau medicamente. Medicamentele o împiedicau să viseze, o scăpau de urletul sirenelor, de zgomotele pașilor înnebuniți, noaptea, în camera ei. Îi îngăduiau să doarmă: în patul-fantomă, sus, deasupra ruinelor, în ciuda vuietului incendiilor și-a glasurilor care țipau. Nu vorbea niciodată de lucrurile acestea. Anii de spital o învățaseră bine lecția. Nu se plângea decât de coșmaruri sau de insomnie, și-atunci îi dădeau mai multe pilule roșii.

RĂZBOI, trâmbițau titlurile.

Ceașca vibra și zăngănea pe farfurioară. O ridică. Înghiți ultima bucățică de pâine și dădu pe gât cafeaua rămasă. Se strădui să nu privească prin vitrina spartă carcasele de metal răsucite care fumegau în stradă. Rămase pe loc, ca de obicei, și tot ca de obicei Sam veni să-i umple din nou ceașca, pe care avea s-o bea cât mai încet, ca să țină cât mai mult înainte de a fi nevoită să comande alta. O duse spre buze, savurând contactul degetelor cu toarta de porțelan, stăpânindu-și tremurul mâinii.

Clinchetul îndepărtat al clopoțelului. Un om închise ușa, se așeză la tejghea.

Un om întreg, solid, netransparent. Rămase cu ochii la el buimacă. Inima începu să-i bată nebunește. Omul comandă o cafea, coborî de pe scaun ca să cumpere un ziar, se întoarse la loc. Începu să citească în timp ce i se răcea cafeaua. Alis nu-i vedea decât spatele – o haină de piele maro, uzată, părul castaniu care-i depășea puțin gulerul. În cele din urmă, omul luă cafeaua, o bău dintr-o înghițitură, aruncă pe tejghea o monedă și lăsă ziarul pe taburet, cu titlurile de pe prima pagină întoarse cu fața în jos.

Un chip tânăr, o făptură în carne și oase printre fantome. Indiferent, omul trecu pe lângă ele, se îndreptă spre ușă.

Alis sări brusc de la locul ei.

— Hei! o strigă Sam.

În vreme ce clopoțelul își făcea auzit clinchetul, scotoci înfrigurată în portmoneu și trânti pe tejghea o bancnotă, fără să-i peste că era una de cinci dolari. Simți groază și un gust de cocleală în gură; omul plecase. Ieși în goană din cafenea, ocoli fără să se gândească dărâmăturile, îi zări silueta pe punctul de a se pierde printre stafii.

Începu să alerge, îmbrâncind umbrele, sfidând flăcările. O ploaie de moloz se prăvăli peste ea. Deși nu simțise nimic, scoase un țipăt și continuă să fugă.

Împrejur, fantomele se întoarseră și-o priviră nedumerite. Se întoarse *și el.* Alis se repezi într-un suflet, apoi se opri, descumpănită, văzând că el o privea asemenea tuturor celorlalți: lung, cu stupoare...

— Ce e? întrebă el.

Pleoapele ei se zbătură neputincioase – nu, n-o vedea altfel decât ceilalți. Nu izbuti să-i răspundă. Iritat, omul îi întoarse spatele și-și văzu de drum. Se luă după el. Lacrimile îi inundară obrajii; începu să răsufle icnit, cu gura deschisă. Oamenii se întorceau după ea. Bărbatul

băgă de seamă că-l urmărea și grăbi pasul, printre dărâmături, printre incendii. Un zid dădu să se prăbușească și ea nu-și putu înăbuși țipătul.

Omul se răsuci brusc. În spatele lui se înălță un nor de praf și funingine. Chipul său exprima uimire și furie. O privea aidoma celorlalți. Câteva mame își îndepărtară scandalizate copiii. O ceată de adolescenți obraznici începură să facă haz.

— Așteaptă-mă, spuse ea.

Bărbatul deschise gura, cu intenția vădită de a-i arunca o insultă. Alis se cutremură, își simți lacrimile reci în suflarea fără dogoare a incendiilor. Pe fața necunoscutului mânia se preschimbă într-o mască de milă jenată. Omul vârî mâna în buzunar, scoase în grabă câteva monezi și i le întinse. Ea scutură cu furie din cap, încercând să pună stavilă lacrimilor. Își înălță ochii și se înfioră la vederea altei clădiri ce se prăbușea în flăcări.

— Ce este? o întrebă el. Ce-i cu dumneata?

— Te rog, rosti ea.

Omul se uită la fantomele care-i priveau, apoi își reluă încet mersul. Ea merse cu el, străduindu-se din răsputeri să nu plângă la vederea distrugerilor, a siluetelor străvezii care mișunau printre ruinele clădirilor arse, a cadavrelor contorsionate ce zăceau în mijlocul străzii și peste care treceau mașinile.

— Cum te cheamă? întrebă el.

Îi spuse. Continuară să meargă. Din când în când, bărbatul îi arunca priviri încruntate, cu coada ochiului. Avea o față tânără dar ridată, cu o cicatrice subțire în colțul gurii. Părea mai vârstnic decât ea. O stânjeneau privirile lui iscoditoare, dar se sili să nu reacționeze – să suporte orice îi putea asigura această unică prezență reală. Încălcându-și toate principiile, îl luă de braț, își încleștă degetele în pielea uzată a hainei lui. Bărbatul nu o respinse.

După o vreme, el își strecură brațul și-o prinse de talie.

Își urmară plimbarea lipiți unul de altul, ca doi îndrăgostiți.

RĂZBOI, urlau titlurile ziarelor.

La colțul magazinului de menaj Tenn, omul dădu să intre pe una din străzile lăturalnice. Priveliștea o făcu pe Alis să se poticnească. El simți, se opri, se întoarse spre ea, cu spatele la incendiu.

— Nu pe-aici, se rugă ea.

— Dar pe unde?

Ea ridică din umeri dezorientată, arătă către strada principală, în direcția opusă.

El îi făcu pe plac, apoi începu să-i vorbească de parcă s-ar fi adresat unui copil. Milă. Unii o tratau și așa. Își dădu seama că-i era milă de ea, dar acceptă și asta.

Îl chema Jim. Sosise în oraș abia ieri, cu autostopul. Căuta de lucru. Nu cunoștea pe nimeni aici. Ea îi ascultă în tăcere pălăvrăgeala stângace, citind printre vorbe. Când termină, îl privi fix și-i observă expresia crispată.

— Nu sunt nebună, îi spuse.

Era o minciună, după cum știa toată lumea din Sudbury. Dar el n-avea de unde să știe, pentru că nu cunoștea pe nimeni. Chipul lui era real și solid, iar când cădea pe gânduri, cicatricea din colțul gurii îi dădea un aer de duritate; în alte împrejurări i-ar fi fost frică de el. Acum însă nu-i era frică decât de un singur lucru: să nu-l vadă pierzându-se printre fantome.

— Războiu-i de vină, spuse el brusc.

Ea dădu din cap, încercând să se uite la el, să nu vadă flăcările. Degetele lui îi atinseră cu blândețe brațul.

— Războiu-i de vină, repetă el. E o nebunie generală. Am înnebunit cu toții.

Apoi o cuprinse pe după umeri și porni cu ea în cealaltă parte, spre parc. Frunzișul verde se legăna deasupra scheletelor negre ale trunchiurilor. Se plimbară pe malul lacului și pentru prima oară de foarte multă vreme Alis simți că trăiește, că se află în prezența unei ființe întregi și adevărate.

Cumpărară porumb și, așezându-se pe iarba de la marginea apei, aruncară boabe lebedelor-fantome. Spectre de trecători erau puține aici, doar cât să dea locului un aer de viață iluzorie – bătrâni, mai ales, care-și târau anevoie pașii, văzându-și nestingheriți de plimbarea lor zilnică, în ciuda titlurilor din ziare.

— Îi vezi? se încumetă în cele din urmă Alis să întrebe. Vezi ce șterși și cenușii sunt?

El nu înțelese, nu realiză sensul cuvintelor ei, se mulțumi să ridice din umeri. Prudentă, ea se feri să se aventureze mai departe pe terenul acesta periculos. Se ridică și privi îndelung orizontul unde vântul spulbera trâmbele de fum.

— Cinăm undeva? întrebă el.

Ea se întoarse, căci se așteptase să-l audă spunând asta, și reuși să schițeze un zâmbet timid, deznădăjduit.

— Da, răspunse.

Știa ce-i va cere în schimb, dar dorea acest lucru și de aceea-i fu silă de ea însăși, silă și teamă că el o va părăsi, deseară, sau poate mâine. Nu știa nimic despre bărbați. Nu știa ce-ar fi putut spune sau ce-ar fi putut face pentru a-l împiedica s-o părăsească, nu știa decât că el va pleca, negreșit, în clipa în care își va da seama că nu-i întreagă la minte.

Nici măcar părinții ei nu fuseseră în stare să o suporte – la spital nu veniseră s-o vadă decât la-nceput de tot, apoi doar când erau în vacanță, apoi deloc. Nu mai știa unde locuiau. Își amintea de băiatul din vecini, care se înecase. Le spusese c-o să se-nece. Le-o spusese plângând în hohote. Tot orașul zisese că ea l-a împins în apă.

Alis nebuna.

Fantasme, declaraseră medicii. Nu-i periculoasă.

Îi dăduseră drumul. Existau școli speciale, școli de stat.

Și din când în când... spitale.

Sedative.

Pilulele roșii! Le uitase acasă. Palmele îi asudară

instantaneu. Uitase pilulele care o făceau să doarmă, pilulele care alungau visele. Strânse cu putere din buze, luptând contra panicii: nu, nu va avea nevoie de ele – cât timp nu era singură nu va avea nevoie de ele. Îl prinse de braț pe Jim și, cu un straniu sentiment de securitate, urcă alături de el treptele ce duceau în stradă.

Se opri brusc.

Incendiile se stinseseră.

Peste ruinele hâde, cu găuri în loc de ferestre, se înălțau clădiri-fantome.. Printre mormanele de moloz se mișcau năluci abia deslușite. Jim o trase, dar picioarele nu vrură să-i dea ascultare; se poticni iar, și Jim o privi mirat și-o cuprinse cu brațul.

— Tremuri, observă el. Ți-e frig?

Ea făcu „nu” cu capul, se strădui să zâmbească. Incendiile se stinseseră. Încercă să considere faptul ca pe-o schimbare de bun augur. Coșmarul luase sfârșit. Își ridică ochii spre chipul real al bărbatului de lângă ea, îl văzu sincer îngrijorat și zâmbetul ei se transformă aproape într-un râs vesel.

— Mi-e foame, spuse ea.

Intrară la Graben și se așezară la una din mese. Nu erau deloc „genul casei”, el cu haina lui ponosită, ea în jerseul care îi atârna la coate și-n spate; clienții-fantome erau bine îmbrăcați și le aruncară priviri disprețuitoare, iar chelnerul îi instală într-un colț de lângă ușă, ca să fie cât mai puțin vizibili. Pe mesele imateriale se vedeau farfurii ciobite și cristaluri crăpate; prin gaura din tavan stelele scânteiau rece deasupra candelabrelor sparte. O ruină. O ruină înghețată, tăcută. Alis își roti calmă privirea. Se putea trăi și printre ruine, de vreme ce nu mai erau incendiile…

Iar în surâsul lui Jim nu mai deslușea nicio urmă de milă, ci doar o desperare aprigă, surdă, pe care ea o înțelegea atât de bine. Jim, care cheltuia mai mult decât își putea permite aducând-o la Graben, un loc în care ea nu sperase să pună vreodată piciorul, Jim care-i spunea, fără

să fie prea original, că-i frumoasă. I-o spuseseră și alții. Îi fu puțintel ciudă că era atât de banal, tocmai el, cel în care hotărâse să aibă încredere. Zâmbi trist, când el rosti complimentul, apoi se încruntă, apoi, temându-se să nu-l jignească tristețea ei, zâmbi iarăși.

Alis nebuna. Dacă nu va avea grijă, Jim își va da seama și o va părăsi chiar în seara asta. Încercă să pară voioasă, făcu un efort să râdă.

Și în aceeași clipă muzica din restaurant amuți și la celelalte mese toate zgomotele încetară și difuzorul începu să lanseze un apel stupid.

În adăposturi... în adăposturi... în adăposturi.

Țipete, scaune răsturnate.

Alis se lăsă moale în scaun, simți mâna lui Jim, rece, osoasă, trăgând mâna ei, îi văzu chipul speriat, buzele articulând numele ei în timp ce o cuprindea în brațe și o trăgea după el, silind-o să fugă.

Și atunci înțelese.

— Nu! strigă, trăgându-l de braț.

Trupuri abia întrezărite îi împingeau din toate părțile către ușă, către distrugere.

— Nu! țipă ea din nou, insistent.

El cedă siguranței subite din glasul ei și-o prinse de mână și începu să fugă cu ea contra puhoiului mulțimii. În timp ce sirenele răspândeau nebunia în noapte, fugiră împreună, pe căi văzute numai de ea, printre ruine.

La Kingsley. Mese abandonate cu mâncarea încă pe ele, uși întredeschise, scaune răsturnate. Mai departe, în spate, în bucătărie, apoi jos, și mai jos, în pivnița rece, cufundată în beznă, departe de flăcări.

Nimeni nu veni după ei. Într-un târziu, pământul se cutremură din străfunduri, adânc, atât de adânc și departe încât zgomotul nu ajunse până la ei. Sirenele amuțiră pentru totdeauna. Zăcură în întuneric, încleștați unul de altul, tremurând, ascultând ceasuri în șir mugetul incendiilor care făceau prăpăd deasupra lor. Din când în

când fumul pătrundea până la ei și-atunci le dădeau lacrimile și-i ustura nasul. În mai multe rânduri auziră tunetul zidurilor care se prăbușeau făcând să vibreze subsolul, când mai departe, când mai aproape, dar adăpostul lor rămase intact.

Și dimineața, cu mirosul incendiilor plutind încă în aer, se târâră afară, la lumina posomorâtă a zilei.

Ruinele erau tăcute, încremenite. Clădirile-fantome redeveniseră solide, dar nu mai erau clădiri, ci doar niște cochilii sparte. Stafiile dispăruseră. Cele mai stranii însă erau incendiile, unele reale, altele nu, flăcări jucând deasupra cărămizilor negre și reci, stingându-se încet, în tăcere.

Jim înjură cu glas înfundat, înjură iarăși și iarăși, apoi începu să plângă.

Când Alis își ridică privirea spre el, ochii ei erau uscați căci își plătise de mult tributul de lacrimi. Și ascultă ce-i spunea: că trebuie să facă provizii, că trebuie să plece din oraș amândoi.

— Bine, rosti ea.

Apoi își încleștă dintr-odată buzele și închise ochii: chipul lui Jim începuse să... Când redeschise ochii văzu același lucru: o transparență subită, ca și cum sângele ar fi încetat brusc să-i mai curgă prin vene. Alis începu să tremure. El o scutură, privindu-o cu ochi deznădăjduiți.

— Ce este? strigă. Ce se întâmplă?

Nu putea, nu voia să-i spună. Își aminti iar de băiatul care se înecase, de celelalte fantome. Cu o smucitură, se smulse din mâinile lui și o luă la fugă printre dărâmăturile care în dimineața aceasta erau solide, reale.

— Alis! urlă el în timp ce fugea după ea.

— Nu! strigă ea deodată.

Se întoarse, dădu cu ochii de zidul instabil, văzu cascada de cărămizi. Făcu un salt înapoi, se opri, incapabilă să-și continue goana. Întinse brațele ca să-l avertizeze, să-l facă să se oprească – brațele ei solide,

reale.

Cărămizile se prăvăliră, vuind. Un nor gros de praf acoperi totul.

Rămase nemișcată, cu brațele atârnând moi. Apoi își șterse praful și funinginea de pe față, se întoarse și plecă mai departe, cu pași înceți, mergând prin mijlocul străzilor moarte.

Deasupra se adunau nori grei de ploaie. Își văzu liniștită de drum, privind picăturile care cădeau pe asfaltul crăpat și pe care încă nu le simțea.

După câteva clipe începu să plouă. Ruinele deveniră reci, înghețate.

Se plimbă pe malul lacului mort, printre copacii arși. În ruinele restaurantului Graben găsi un șirag de diamante și-și făcu un colier.

A doua zi, când un jefuitor o alungă de lângă provizia de alimente, zâmbi. Omul arăta ca o stafie și ea, râzând din locul unde se cățărase și unde el nu cuteza să se urce, îi spuse cum arăta.

Iar mai târziu, după ce spusele i se adeveriră, se întoarse la ascunzătoare și-și făcu sălaș printre ruinele pustii care nu mai ascundeau nicio amenințare și niciun coșmar, cu șiragul ei de diamante și de zile viitoare ce aveau să fie, toate, ca astăzi.

Se putea trăi și printre ruine, de vreme ce nu mai erau incendiile.

Iar fantomele se făcuseră nevăzute; aparțineau trecutului.

În românește de *Ion Doru Brana*

Aligis Budrys

RĂZBOIUL S-A ÎNCHEIAT![5]

Un vânt ușor adie peste platoul prăfos de lansare. Frank Simpson, în așteptare, echipat în costumul de zbor, își acoperi ochii strălucitori cu membranele nictitante. Continuă să privească, imperturbabil, monstrul lucitor.

Deasupra, Soarele rece al planetei Castle răzbătea greu prin norii de cristale de gheață. Un șir de oameni se întinde de la grămada de echipamente din capătul platoului până la compartimentele de alimentare, situate la baza corpului navei.

Pe rând, fiecare butelie cu combustibil este ridicată de pe platou și transmisă din mână în mână, până își ocupă locul în navă. Un rând de oameni de rezervă așteaptă liniștiți la distantă de un pas. Dacă cineva obosește, rezerva pășește ușor, în locul rămas liber. Bolnavii și muribunzii sunt întinși în apropiere, pe un loc special amenajat pe platou, și așteaptă în tăcere. Unii dintre ei ținuseră în mâini butelia cu combustibil, în drumul ei de 500 de kilometri în linie dreaptă, peste câmpii, și de aproape 800 de km pe calea ferată. Simpson nu se gândea la moartea lor apropiată; îi ignora pur și simplu. Singurul lucru ce-l interesa era nava, nava în care se va urca în curând.

Își curăți, cu unghia lungă a arătătorului, șiroaiele de

---

[5] Titlul original ***The War Is Over*** publicată în *Astounding* în februarie 1957.

praf amestecat cu sudoare care i se strecurase în cutele feței. Nu simțea nimic privind nava. Nu era impresionat nici de dimensiunile ei, nu-i plăcea în mod deosebit nici forma grațioasă și nu trăia nici o emoție deosebită gândindu-se la viitorul zbor. Nu simțea nimic în afară de vechiul, de foarte vechiul impuls care-l grăbea să se îmbarce, să închidă tot ce trebuia închis, să răsucească butoanele, să pornească motoarele și să plece.

SĂ PLECE! Probabil de la naștere, de la primul semn de inteligentă pe care l-a dat ființa sa, această idee l-a urmărit mereu. Fiecare din oamenii de pe acest platou simțea același luau, dar dintre toți numai Simpson urma să plece. Dar el nu se simțea deloc mândru de asta.

Întoarse spatele unui val de praf urât mirositor și se trezi privind în direcția orașului Castle, care se zărea departe, la orizont, de cealaltă parte a marilor câmpii ce se terminau la poalele platoului.

Orașul Castle era locul unde se născuse. Își spuse, cu o logică amară, că-i era indiferent locul natal. Își amintea de casa părintească fără nostalgie, dar stând aici în frigul subțire și înconjurat de praf, o aprecia la justa valoare. Era un loc plăcut, plin de mirosul dulce al pământului reavăn ce-l înconjura. Avea o rampă ce urca până la suprafață, și la capătul ei de sus se găseau câțiva metri de pământ bine bătătorit de greutatea generațiilor de membri ai familiei sale care stătuseră întinși cu voluptate la soarele ce încălzea atât de capricios.

Se zgribuli și se scutură pentru a-și alunga frigul și un gând răzleț care-l ducea înapoi, de cealaltă parte a câmpiei, acolo unde Orașul se ridica, pe pantele unui deal, aproape de o mică vâltoare. Reuși să-și alunge demonul ce-l îndemna într-acolo.

Gândul la Oraș i-l reaminti pe tatăl său. Tatăl său, care spunea mereu: *„Asta e generația, Frank! Asta e generația care o să vadă nava gata și pe unul dintre noi plecând. Ai*

putea fi tu, Frank!"

Și chiar așa a fost, urmare a unei îndelungi dezbateri, a muncii sale asidue, a calităților înnăscute și poate și a unui dram de noroc. Lui i-a revenit misiunea de a pilota Nava spre stele.

Revenindu-și din starea de melancolică aducere-aminte, își întoarse fața de la Oraș și privi Nava.

Au fost necesare generații pentru construirea ei și alte generații pentru ca să caute și să găsească locul exact al fiecărui lucru. A urmat apoi căutarea, pe întreaga planetă, a unei surse de combustibil. Au trebuit trimise realmente sute de echipe, de expediții, și unele dintre ele nici nu s-au mai întors au dispărut pur și simplu în zonele neexplorate din jurul Câmpiei.

Au găsit în final Sursa și au construit reactorul. Au murit sute în timp ce se lucra la combustibil, și nimeni n-a aflat de ce.

Nava a fost ridicată pe loc, ani la rând, ani ce se târau încet unul în urma celuilalt, stătea acolo, punct terminus al tuturor căilor ferate, punct spre care duceau toate drumurile ce plecau de la micile ateliere în care se lucra metalul, ateliere în care ucenicii, asudând, se luptau cu metalul încins care împroșca pământul, și lucrau până ce mâinile li se transformau în fâșii de carne zdrențuită pentru ca să umple formele în care se turnau piesele.

Urmară apoi obositoare operații de ridicare a pieselor, bucată cu bucată, până sus, pe platou, la locul unde fusese dat să se construiască nava, acolo sus, unde aerul era rarefiat și solul se găsea la mii de metri dedesubt. Urmau apoi cărăușii răbdători, târându-se sub povara grelelor încărcături care lăsau urme adânci pe umerii lor bărbătești.

Acum totul se terminase. Putea să plece.

Scârțâitul pietrișului îl făcu să-și întoarcă privirea spre stânga, și-l văzu pe Wilmer Edgeworth îndreptându-se spre el cu o cutie de metal ruginită și sigilată.

— Iat-o, spuse Edgeworth, înmânându-i cutia.

Edgeworth era un bărbat dintr-o bucată, foarte direct.

Simpson nu prea îl agrea.

Luă cutia.

Edgeworth privi spre Navă.

— Văd că-i aproape gata.

Simpson dădu afirmativ din cap.

— Alimentarea e pe terminate. Mai au de etanșeizat ultimele plăci și pot pleca.

— Da. Poți pleca. Dar... de ce?

— Cum?!

— De ce pleci? repetă Edgeworth. Unde te duci? Știi să pilotezi o navă cosmică? A mai zburat vreunul dintre noi vreodată?

Simpson îl privi înfiorat, ca pe un nebun.

— De ce? explodă el. Plec pentru că vreau să plec, pentru că Nava e aici, pentru că sunt aici, pentru că am muncit cu toții, de generații, la ea, ca să pot pleca!

Scutura violent cutia de metal sub nasul lui Edgeworth. Acesta se dădu câțiva pași înapoi.

— Eu nu încerc să te opresc, spuse.

Simpson se calmă.

— Bine, bine, spuse, încercând să-și regleze respirația. Privi curios la Edgeworth. Dar ce te-a făcut să-mi pui această întrebare?

Edgeworth ridică din umeri.

— Nu știu.

Spusese tot ce avea de spus și acum părea mai puțin sigur pe el.

— Sau, oarecum... dădu înapoi. Nu știu ce nu știu. Dar ceva, ceva nu e în regulă. De ce facem așa? Nici măcar nu știm ce am construit. Ascultă, ai auzit că au descoperit orășele mici, ca și orașul Castle, dar mult mai mici? Și că acolo sunt oameni mici, cam de 3 țoli înălțime, care umblu folosindu-și mâinile și picioarele? Și sunt goi... Nu pot vorbi și nu au mâini propriu-zise...

— Și ce legătură au astea cu noi?
— Nu știu. Dar ai privit vreodată osuarul?
— Cine are nevoie de asta?
— Nimeni, dar eu l-am privit. Și, să vezi, strămoșii noștri erau mai mici. Orașele lor erau mai mici. Cu fiecare generație în urmă erau tot mai mici.
— Și crezi că asta-mi spune ceva?
— Nu... spuse Edgeworth.
Respira șuierător.
— Nu-mi spune nimic nici mie. Dar trebuie să spun cuiva.
— De ce? țipă Simpson.
— Ha?
— La ce folosește discuția asta? întrebă Simpson. Pe cine interesează oasele vechi? Cine se uită prin osuare? Nava e singurul lucru important. Am muncit ca sclavii ca s-o facem... Am murit și am rătăcit până cine știe unde, am gândit pentru ea, am topit și am lucrat metale pentru ea, când puteam să facem un milion de alte lucruri pentru noi... Ne-am luptat cu timpul pentru ea, cu propriile noastre trupuri slabe, cu distanțele, am târât greutăți până aici și am construit-o. Și acum, plec!
Îl vedea pe Edgeworth printr-o ceață trandafirie. Clipi nerăbdător și apoi, încet-încet, își domoli respirația și clocotul sângelui. Se liniști.
— Iartă-mă. Edgeworth.
Își aruncă privirea spre navă, de unde se auzeau zgomote ca de ciocan. Dispozitivele de umplere fuseseră coborâte, și un șir lung de oameni, cei ce căraseră combustibilul din mână în mâna, se trântiseră acum pe jos. Se odihneau și priveau racheta care era acum gata de zbor.
— Plec, spuse Simpson.
Luă cutia de metal sub braț și se îndreptă spre scara mobilă a navei, strecurându-se printre oamenii ce se odihneau pe jos. Nimeni nu-l privi. *Cine* pleca, nu avea nici o importanță. Singurul lucru ce-i interesa era *Nava.*

Interiorul navei era ca o carapace de otel străbătută de traverse ce convergeau spre o serie de roți grele, tot de otel. În mijlocul încăperii circulare se găsea o mașinăria grea, complexă, plină de rotițe pentru comenzi manuale și de tuburi ce clipeau neobosit, toate enclavate într-un fel de fond comun din pământ ars și înfășurate într-un blindaj de folii de cauciuc cu siliciu. Nenumărate fire duceau la mici despărțituri aflate în pereții de oțel și puneau mașinăria în legătură cu un generator. Altele duceau spre centrul și spre scheletul navei. Nimeni nu știa la ce folosesc. Instalația fusese făcută de o echipă specială, diferită de cea care construise scheletul navei. Nimeni nu știa la ce folosește.

Simpson privi spre șănțulețele fine ce se observau pe blindajul navei și pricepu importanța termenului „sudură”.

Sub compartimentul principal se găseau motoarele, cu pereți despărțitori masivi, din plumb.

— Pentru ce-s astea? - întrebase el în timpul montajului.

— Habar n-am, amice, spusese șeful de echipă ridicând neajutorat din umeri. Nava... fără astea... n-ar merge bine...

— Vrei să spui că n-ar zbura fără o tonă în plus de încărcătură inutilă?

— Nu, nu. Nu cred, adică... Cred că ar zbura, dar ai muri tu, înainte de a ajunge acolo... așa cum au murit cei care au lucrat la fabricarea combustibilului. Apoi șeful de echipă clătină din cap, scuzându-se.

— Așa cred!

În partea din față a navei, exact deasupra capului lui Simpson, așa cum stătea agățat de scara interioară, chiar sub compartimentul cu aer, se afla cabina de pilotare. Acolo se găseau un fotoliu și butoane de control, acoperind pereții și înconjurându-l pe pilot din toate părțile. Capătul acesta al navei era solid - și Simpson se întrebă cum o să

poată el vedea în exterior. Se liniști, zicându-și că trebuie să existe o modalitate... Se mai uită o clipă în jur, apoi urcă treptele scării mobile și intră în cabină cu cutia sub braț.

Se simți totuși cutremurat de un fior când realiză că micuța cutie își avea locul ei exact, prevăzut cu dispozitive care s-o fixeze strâns.

Se așeză pe fotoliu și-și prinse curelele în jurul pieptului. Încercă să se aplece, dar butoanele îi erau la îndemână, aproape de degete.

— Deci - își spuse - sunt aici și sunt gata.

Degetele începură să-i danseze pe butoane. În pântecele navei ceva începu să murmure și lumini se aprinseră și se stinseră. Deasupra capului îi apărură ecrane care prinseseră viață arătându-i platoul de jur împrejurul navei, înaintea și înapoia ei. Aruncă o ultimă privire spre platou și spre oamenii de acolo, spre cerul de deasupra sa și spre câmpiile din spatele lui. Aici, sus, în vârful *Navei,* se găsea mult deasupra câmpiei; se gândi că e cam la aceeași înălțime cu Dealul Orașului.

Nu avu timp pentru meditații. Mâinile parcă-i zburau pe butoane. Apărură luminile care anunțau că nava e gata de zbor și undeva, în măruntaiele navei, motoarele auxiliare atinseră capacitatea maximă. Acționă manetele ce comandau desprinderea, și motoarele masive începură să bubuie. Apăsă niște clape și butelii de combustibil coborâră din rafturile lor și alimentară nava. Simpson deschise gura și încercă să respire adânc. Simți nava balansându-se, și îl cuprinse un fior de spaimă. În clipa următoare se liniști ca prin farmec. Totul mergea bine. Nava pierdea din greutate. Era bine, nava funcționa perfect și era gata de plecare.

În sfârșit, în sfârșit... pleca!!

Ecranele ce-i arătau peisajul din spatele navei erau acoperite de o ceață formată din particule fine de nisip arzând. Nava se îndrepta spre cer, transformându-i în cenușă pe cei rămași pe platou.

Nu-și închipuise niciodată, dar niciodată, că așa arată spațiul cosmic. Nu erau nori, nici cortine de praf, nici urme difuze de lumină. Nu erau decât stele. Nimic altceva decât stele, neascunse de nimic, strălucind în beznă și grupându-se în spirale sau dâre luminoase, gigantice lentile și embrioni de galaxii, soare după soare... Se uita, împietrit, la ele, în timp ce nava le depășea, nepăsătoare.

Când veni timpul să controleze zborul, pe care-l lăsase până atunci automat, făcu totul așa cum trebuia, precis și perfect. Motorul cuibărit undeva sub el supse cu putere din generator, începu să vibreze, și în clipa în care înțelese de ce nava avea nevoie de atâtea blindaje interioare, era deja în hiperspațiu. Se simți o vreme ca un naufragiat aflat pe o plută în mijlocul unui râu întunecat. Apoi începură să țipe sirenele de alarmă și alte stele apărură în jurul lui.

Deconectă totul în afară de lumini și de circuitele de semnalizare și rămase nemișcat, protejând cu o mână cutia de metal și întrebându-se ce conținea și unde va ajunge... Și așteptă...

Simpson împinse mânerul de la trapa navei pământene și se opri privind la cei doi străini ce-l așteptau.

Aveau pielea moale și albă și ceva moale și fibros crescut pe cranii. „Ceva moale” era un termen de descriere generală destul de bun. Pielea le era la fel de flexibilă ca și hainele, fețele le erau rotunde, iar trăsăturile destul de neclare. Moale. Gelatinos. Îi privi cu dezgust.

Unul dintre ei mormăi ceva către celălalt, probabil ceva ce nu trebuia să audă Simpson.

— Pământean? De pe asta?... Nu cred!

— Cum de-a știut să ajungă aici? răspunse celălalt.

— Fii serios, Hudson. Are un accent îngrozitor, cu multe arhaisme, dar e totuși pământean...

Simpson simțea intonațiile lor răutăcioase. Ar fi trebuit să se supere, dar nu încerca acest sentiment. Simțea în

schimb ceva ciudat, ceva ce-l ardea, ceva ce nu era al lui ci venea din generațiile anterioare, ceva închis cu grijă până acum dar care se eliberă dintr-o dată:

— Războiul s-a terminat! Urlă. S-a terminat! Am învins!

Primul pământean îl privi uimit, cu ochii holbați.

— Zău? Ce război? Habar n-am de nici un război...

Simpson fu derutat. Se simțea ușurat dar și mirat de ce spusese. Nu știa ce să răspundă. Așteptă, cu speranța că-i va veni de undeva, din interior, un răspuns, dar nu-i venea nimic. Încurcat, întinse pământeanului cutia de metal.

— Hai să vedem ce-i asta! spuse repede cel de-al doilea pământean, luând cutia din mâna lui Simpson. Se uită împietrit la capac.

— Doamne Dumnezeule!

— Ce s-a întâmplat, domnule Amiral? întrebă Hudson.

Capacul pe care toți locuitorii Orașului îl știau sigilat, fu deschis.

— T.S.N. Curier spa-ți-al... silabisi Hudson. Ce dracu?... ah, da!... Desființat în secolul XXIV, nu-i așa?

— La sfârșitul secolului XXIII - murmură Amiralul. După ce s-a înființat rețeaua de transmisie prin hiperspațiu...

— Patru sute de ani, domnule? Dar ce face el cu așa ceva?!...

Amiralul ținea stângaci cutia. O deschise. Dădu la o Parte un teanc de hârtii îngălbenite și luă de sub ele o carte legată în piele. Niciunul dintre pământeni nu se ocupa de Simpson. El se mișca greoi și observă că ceva din perete se deplasa odată cu el, urmărindu-l.

Amiralul curăță cu grijă coperta cărții. Apărură litere aurii: *„Jurnal de bord T.S.N. Constelația Iepurelui*”.

— Asta da!

Citi rând cu rând primele pagini, îi arătă tăcut datele lui Hudson, apoi continuă lectura.

— Lucruri de rutină. Să încercăm să găsim ceva interesant, dacă așa ceva există... Se întrerupse din citit pentru câteva clipe, îl fixă un timp pe Simpson, clătină

violent din cap apoi continuă să răsfoiască jurnalul. La un moment dat zise:

— Asta-i, Hudson! Ascultă: *„Viteza maximă, curs spre Sistemul solar. Totul normal, la 0600 GST. Guvernul Provizoriu Eglin declară suspendarea armistițiului. Semnatarii au fost...”* asta nu ne interesează - sunt toți praf și pulbere, de mult... Să vedem ce s-a întâmplat cu el.

Întoarse pagina.

— Așa... Aici începe a doua zi... Se întrerupe aici, vezi, apoi reîncepe dincoace. *„Viteza maximă, traiectoria spre Sistemul solar. Sunt în hiperspațiu. Totul normal. Timp aproximativ al întoarcerii la baza Griffon: 2 zile și opt ore”...*

— Vezi șerpuirea asta, Hudson? Cred că i-a tremurat mâna.

„Reiau jurnalul. Întâlnire întâmplătoare cu nava de pază a lui Eglin, aparent ignorând armistițiul, ceea ce a dus la severe afectări ale compartimentelor D_4, D_5, D_6, D_7. Nava nu mai poate fi controlată. Motoarele și generatorul hiperspațial funcționează discontinuu, nava și-a pierdut direcția și în momentul de față controlul navigației e imposibil. Am arsuri superficiale și câteva fracturi simple, la piciorul drept și la mâna stângă...”

— Uite, aici începe ziua următoare! *„...Nava este tot imposibil de controlat, iar motoarele și generatorul funcționează neregulat. Aproape toate instrumentele navei au fost sfărâmate sau scurt-circuitate de șocul exploziei. Navigație imposibilă. Nava intră și iese din hiperspațiu la intervale nedefinite.*

Am încercat oprirea generatorului, fără nici un rezultat. Presupun că există avarii complexe și progresive la circuitele de coordonare și întoarcere...”

— De ce n-a cerut ajutor?

Amiralul îl privi mirat.

— Fiindcă nu a putut. Motivul principal pentru care se găsea acolo era acela că nu putea transmite cu viteze mai

mari decât a luminii. Nu puteau comunica decât prin curieri. Era dezorientat, rănit și prins în capcană. Asta e ultima zi a jurnalului. Restul e un jurnal scurt:

„Aterizare forțată la aproximativ 1200 GST pe o planetă necunoscută, mică, nelocuită. Nu recunosc nici constelațiile. Nu le găsesc nici pe harta de navigație. Rămân aici pentru totdeauna”.

„S-a dus dracului nava, la ciocnirea de sol. Acum am ambele picioare rupte și câteva răni adânci. Am reușit să salvez medicamentele, așa că nu-mi fac probleme. Situația nu-i chiar disperată. Dar am hemoragie internă și nu știu cum o să mă descurc”.

„Am făcut câteva explorări azi după-masă. De unde mă găsesc, locul ăsta pare o câmpie acoperită de iarbă, dar am văzut și câțiva munți înainte de impact. E rece, dar nu îngrijorător de frig. Probabil că acum e vară. Mă îngrijorează iarna, dacă o apuc”.

„Mă întreb cât timp va trebui să treacă până când Pământul va afla că războiul s-a sfârșit”...

Simpson tresări. Din nou cuvintele acelea... Se simțea din ce în ce mai nedumerit și mai gol. Ar fi trebuit să-l intereseze nava și oamenii aceștia. Întoarse încet capul, dar nici pereții masivi pe care străluceau luminițe, nici pământenii cu uniformele lor vișinii nu părură să-l impresioneze prea mult. Era aici. Reușise. Dar părea că nu-i pasă de ce avea să se mai întâmple de acum înainte.

— Nu mai e mult din jurnal, spuse Amiralul.

„Mă simt cam țeapăn astăzi. Nu mai am dubii. Pierd mai mult sânge decât pot suporta. Am mâncat Protrombina ca pe bomboane dar n-a ajutat la nimic. Am terminat medicamentele”.

„Mâncarea a început să devină o problemă. N-am găsit decât un animal mic, ce pare o încrucișare dintre un câine

de prerie și un leopard. Îmi trebuie vreo treizeci pentru o masă”.

„Nu are rost să mă amăgesc. Dacă EGO-ul nu reușește să mă țină în viață, cu siguranță că nici vitamina K nu o va face. Mâncarea continuă să rămână o problemă.”

„Mi-a venit o idee interesantă. Din câte știu eu, se presupune că un EGO trăiește în interiorul tău și-și dă seama de ceea ce se petrece acolo. Nu m-am gândit la asta niciodată. Totdeauna am reușit să-mi transmit mesajele... Dar iată.... lucrul ăsta, pe jumătate viu și independent, care trăiește în mine... Așa e el făcut, și știe că toate informațiile pe care le dețin trebuie să ajungă la cei ce așteaptă. Am auzit de un EGO care și-a părăsit gazda și a ajuns la un embrion și l-a silit pe acesta să ducă mesajul. Sunt al dracului de deștepți, în felul lor! Nimeni nu-i poate opri. Nimic nu-i poate distruge!”

„Sunt aici, nu știu unde, singur, undeva unde nimeni nu mă poate găsi. Dacă aș avea o navă, m-aș urca în ea și aș porni. Aș ajunge cândva pe Teritoriul Federal... Dar n-am nici o navă. Mult nu mai am nici din mine. Mă întreb ce face EGO-ul”...

Amiralul privi spre Hudson.

— Asta este sfârșitul. E semnat: Norman Castle, sublocotenet TSN. Fascinant! A fost, într-adevăr, o problema pentru EGO-ul său. Presupun că, cu un model atât de imperfect cum era atunci, au murit pur și simplu împreună.

— EGO-ul nu moare niciodată, Hudson - spuse încet Amiralul.

Închise vechiul jurnal și un gând îi însenină fața:

— Dacă ai un EGO, poți avea mii. Și niciodată nu se vor da bătuți, spuse cu o voce abia șoptită. Nu sunt atât de inteligenți ca să renunțe, și totuși sunt deștepți...

Îl privi pe Simson.

— Presupun că nici exemplarul acesta nu a progresat

într-atât încât să capete conștiința timpului. Nu are o conștiință reală a timpului, sau cel puțin nu una care să poată discerne că misiunea sa e inutilă.

Arătă cu capul spre Simpson.

— Războiul s-a sfârșit! îi spuse. S-a sfârșit de mult... Oricum, noi îți mulțumim. Ți-ai făcut datoria...

Simpson nu-l auzi. Se simțea gol. Demonul îl părăsise și își simțea mintea închizându-se, pierzând interesul pentru lucrurile din jur, lucruri importante doar pentru oameni.

El era jos, pe punte, în patru labe, și-și sfâșia hainele cu niște gheare îngrozitoare, scâncind.

În românește de *Smaranda Zănescu*

Viorel Pîrligras

Impact

Era un mal arid, sălbatic. Da, nu greșesc numindu-l sălbatic. Partea cea mai curioasă era că, deși nimic nu se clintea în jur, malul dădea impresia unui tumult fără precedent, un tumult care aștepta doar un semn ca să reia filmul mișcării împietrite. Stânci azvârlite la întâmplare, chiar și îmbinarea pe care-o făcea undeva la orizont cu oceanul, toate alcătuiau o ciudată geometrie de unghiuri, de impacturi de linii, de ascuțimi și tăișuri reci, nemiloase. Și în tot acest decor agresiv - liniile dulci ale containerelor de lângă mine. Liniile dulci ale adevăratului ucigaș: containerele pline cu arme. Nu se mișca însă nimic. Nici măcar oceanul. Totul era în așteptare, într-o perpetuă așteptare.

Teama punea stăpânire pe mine, făcându-mă să-mi agăț cu disperare privirea de punctul negru ce dispărea cu repeziciune în zare: distrugătorul care mă adusese până acolo. Amiralul Hunt nu-mi dăduse prea multe explicații, mă informase doar că mă va lăsa la una din garnizoanele de pe mal. De aici urma să ajung până la cel mai apropiat astroport, iar de acolo acasă, pe Terra.

Vasul a pierit repede în întinderea de apă. Am privit din nou în jur. Înspăimântătoare impresie de pustietate! Parcă mă aflam la milioane de kilometri depărtare de cel mai infim semn de viață, undeva pe un asteroid mort. Dacă n-ar

fi existat containerele, aș fi putut jura că amiralul se descotorosise de mine lăsându-mă în pustiul acesta ucigaș. Erau acum unica certitudine că cineva trebuia să vină, mai devreme sau mai târziu, să le ridice. M-am lipit cu tot spatele de ele. Metalul rece mi-a creat senzația unei enorme călduri umane. Nu-i nimic paradoxal - erau singurele prezențe ale vieții în deșertul mort din jur. Am închis ochii și am căutat să-mi alung teama, rădăcinile neliniștii îmi pătrunseseră însă prea adânc în iris pentru a putea fi smulse prin simpla obturare a pleoapelor. Panica mă îmbrățișa și mai puternic în întuneric. Deschizând brusc ochii, am avut revelația unui decor, deși același, mai blând, mai familiar, mai prietenos, și am cutezat să-l privesc cu un oarecare curaj.

Curajul mi-a fost dublat în cele din urmă de interes. Nu, nu stâncile modelate de un capriciu al naturii, ci rămășițele distrugerii nemărginite pe care le zăream nu departe m-au zguduit. Descopeream că mă înspăimântase tocmai colțul acela din decor, colț pe care-l descifram abia acum și care mi se dezvăluia a fi un imens cimitir de nave. Aici avusese loc o luptă, o cumplită luptă. Fumul împietrit într-o zadarnică rugă spre cer mi-a întărit convingerea că uriașele carcase ale mașinilor de luptă se spărseseră nu demult. Peste ele, peste stânci, peste mine, aceeași tăcere: liniștea de după bătălie.

Ce se întâmplase aici? De ce fusese îngânat acest imn al distrugerii, pentru ca liniștea de apoi să-mi spargă urechile și cugetul? Am încercat timid câțiva pași. M-am apropiat încet de ostracizantul spațiu. Deslușeam din ce în ce mai clar siluetele uriașe, distruse într-o ilogică ciocnire, dar nu zăream capătul acestei apocalipse. Roți semănate la întâmplare, traverse îndoite, aripi smulse, țevi plesnite și un fantastic amalgam de imense trupuri metalice cu forme dintre cele mai bizare, trupuri pe care se distingeau ici, colo cifre și litere scrise cu vopseluri țipătoare - iată cum arăta sinistrul loc din fața mea.

Am tresărit violent și inima mi-a zvâcnit din nou. Motivul era într-adevăr alarmant, murmurul vag iscat din senin contrasta puternic cu liniștea decorului. Era un cântecel, fără îndoială. Creștea neîncetat, în timp ce eu mă opream speriat în loc, căutând să înțeleg din ce parte vine. Părea că se aude din toate părțile și de niciunde, părea că vine, părea că pleacă. Deslușeam acum și cuvintele lui, ciudatele versuri fredonate pe strania muzică:

„Viteazul Sartorius iubește.
Frumoasa chipu-i dăruiește
De la balconul vaporos.
Priviți cum strălucește chipu-i frumos!”

Însoțită de exoticele armonii, și-a făcut apariția o arătare insolită. Teama mi-a dispărut ca prin farmec, dar n-aș putea explica de ce, n-aveam nici un motiv, din contra, ar fi trebuit să mă sperie faptul că ființa arăta ca un om și totuși nu era un om. O pelerină uriașă îi acoperea corpul suplu, o pelerină de un roșu violent. O glugă de aceeași culoare îi ascundea fruntea și ochii. Ciudățenia era că ochii îi străluceau, cu toate că fâșia de umbră era destul de opacă. Parcă ar fi avut privirea în lacrimi, dar nu plângea. O formă ciudată de craniu, acoperită cu o piele brun-palidă, încadra o față lipsită de nas, dar împodobită cu o gură cărnoasă cum nu mai văzusem niciodată.

„Nemărginite hăuri, spații
Și mii de alte constelații
Nu pot să li se-mpotrivească.
Priviți-i și lăsați-i să iubească!”

— Reper 15! a răsunat de undeva strident o voce.

Cântărețul se apropiase foarte mult de mine, îmi captase toată atenția, roșul pelerinei lui mi-a cuprins într-o vâlvătaie tot creierul, n-am mai fost în stare să mă gândesc

la altceva, ascultam vrăjit straniul cântec și îi priveam fix sclipirile intense ale ochilor.

— Asupra reperului 15 pregătit 3 încărcături! a răsunat din nou stridenta voce.

„Privirea lor din ochii mari
Sclipește de dorințe tari.
Ce dulce este fericirea...
Priviți-i și cântați cu noi iubi...”

— Foc! a țipat vocea.

Cântecul s-a întrerupt brusc odată cu zgomotul asurzitor a trei bubuituri. În fața mea, la nici cincisprezece metri, ceva lovi ființa și explodă într-un roșu puternic. Roșul pelerinei. Mi-am pierdut cunoștința și am căzut.

*

M-am trezit aproape imediat. Doi militari îmi zâmbeau cu superioritate.

— Ridicați-vă, mi-a spus unul dintre ei, și am recunoscut în glasul său vocea stridentă ce răsunase mai devreme.

— Amiralul Hunt nu v-a prevenit de riscurile care preced îndepărtarea de lângă containere? a întrebat foarte calm al doilea, în timp ce mă ajuta să mă ridic.

Am negat puternic din cap, motiv și pentru a mă dezmetici. Mi-am adus apoi aminte de ciudata ființă și am privit spre locul unde se găsise mai-nainte. Nu se mai afla acolo, în schimb o șuviță subțire de fum se ridica din punctul acela, acum înnegrit și răscolit de explozie. M-am uitat cu nedumerire spre cei doi și am arătat în direcția aceea. Așteptam lămuriri în legătură cu faptele petrecute.

— Noroc că am sosit la timp, a ridicat din umeri cel care mă ajutase să mă ridic. Ați scăpat ieftin. Să mergem!

Un flotor blindat, ale cărui țevi fumegau încă, ne aștepta în spate. Ne-am îndreptat spre el. Ușa groasă s-a închis în

urma noastră și m-am trezit într-un spațiu identic cu cabinele de comandă ale navelor spațiale, cu deosebirea că panoramicul ecran al acestuia nu înfățișa constelații și nebuloase, ci sinistrul cimitir de nave de-afară. Vreo cinci servanți nemișcați, împietriți aproape, priveau fix ecranele gradate din fața lor. Purtau cu toții căști și vizoare opace. Câteva ordine scurte au fost date și imaginea de pe ecran a început să se schimbe din ce în ce mai repede. Flotorul efectuase o perfectă întoarcere în loc de 180 de grade. S-a îndreptat apoi cu viteză spre containerele de pe mal și, într-un timp record, fără ca cineva să coboare din cabină, le-a încărcat la bord. Nici unul dintre cei prezenți n-a scos vreun cuvânt. Impresia de roboți mă obseda. Acțiunile flotorului erau foarte rapide și precise. După operațiunea de încărcare s-a repezit cu o viteză înspăimântătoare de-a lungul plajei. Grupurile de pietre nu erau prea periculoase pentru el - flotorul plutea la vreun metru de sol și trecea peste ele cu ușurință - dar existau bucăți enorme de stânci printre care ne strecuram pur și simplu la câteva degete și care-mi opreau respirația. Mă așteptam în orice moment ca un colț din acelea imens, să apară în mijlocul ecranului, și atunci... Nu, servanții, sau aparatul, aveau reflexe extraordinare, evitau obstacolele în ultimul moment prin manevre ingenioase. I-am privit. Din cauza căștilor și a vizoarelor nu puteam citi nimic pe fața lor, doar mâinile mânuind insesizabil butoane și manete dovedeau un calm și o siguranță uimitoare.

Curând, a început să se profileze pe ecran o fortăreață impunătoare. Materialul din care era construită strălucea alb. Câteva dintre ecranele auxiliare o înfățișau mărită. M-a mirat faptul că nu se distingeau prea multe detalii, urma să mă conving repede că fortăreața nu le avea. Un perete neted și alb se întindea cât vedeam cu ochii până aproape de ocean. Pe ecranele auxiliare au început să apară numere, gradații și proiecții în spațiu a diferite forme geometrice. Un beculeț portocaliu clipea din ce în ce mai

repede pe panoul de comandă. Gura mi s-a uscat. Flotorul se îndrepta cu viteză bezmetică spre zidul fortăreței. Dacă n-avea să reducă viteza, dacă n-avea să oprească, urma să aibă loc o coliziune de proporții. Nu mai încăpea nici o îndoială: servanții erau într-adevăr roboți, și, dintr-o cauză oarecare, se defectaseră! Așteptam totuși ca cei care mă culeseseră de pe câmpul de luptă să intervină într-un fel. N-au făcut nimic. Au rămas la fel de nemișcați ca și ceilalți, urmărind cu o privire stupid de indiferentă ecranele din fața lor. Peretele alb se apropia din ce în ce mai repede. Am vrut să mă ridic de pe scaun, dar cineva de lângă mine mi-a apucat brațul într-o încleștare de fier și m-a ținut lipit de spătar. Încă puține secunde și flotorul avea să se izbească de zid. La viteza cu care mergeam nu mai era nici o posibilitate de oprire sau de virare într-una din părți. Am holbat ochii și gura mi s-a deschis pentru a țipa. Cu o secundă înainte de coliziune, în perete a apărut din senin un culoar și flotorul a pătruns în el instantaneu. Am răsuflat adânc, brațul mi-a fost eliberat din strânsoare. Am privit mai departe ecranul. Cei șase pereți ai culoarului erau luminați din toate părțile de tuburi intermitente așezate pe muchii. Pe ecranele auxiliare se succedau cifre într-o numărătoare inversă și din nou s-a întâmplat un lucru care m-a uimit: la cifra zero, cu toată viteza aceea teribilă, flotorul s-a oprit incredibil de brusc. Nici nu mă dezmeticisem, când servanții au sărit vioi de pe locurile lor și, într-o ordine desăvârșită, au părăsit nava. Cei doi care rămăseseră cu mine dădeau semne de nervozitate văzând că nu mă hotărâsem încă să mă dezlipesc de scaun. Era și greu, după toate emoțiile trăite… Unul dintre ei a ținut să specifice:

— Am ajuns.

Am dat din cap afirmativ și am ieșit. Flotorul se afla într-o sala circulară, pe razele căreia se aflau zeci de astfel de mașini blindate. Sala se rotea acum încet. Când una din raze a ajuns în dreptul culoarului, flotorul aflat pe ea a

țâșnit cu o viteză uimitoare în el. Cei doi mi-au făcut semn să-i urmez. Am coborât undeva în subsolul sălii rotitoare, am străbătut niște culoare, apoi ne-am urcat într-un lift. De-a lungul întregului traseu întâlnisem o ordine perfectă. Toți cei care trecuseră pe lângă noi umblau grăbiți, cu destinații precise. N-am auzit nici un cuvânt, n-am citit pe fețele lor nici o expresie. Era înfiorător.

La câteva secunde după ce am urcat în lift, ușa s-a deschis din nou. Am ieșit împreună cu cei doi. Un nou culoar, o ușă, un alt culoar, o altă ușă și apoi cerul. Da, cerul și aerul marin pe care l-am tras cu poftă în piept. Ne aflam undeva sus, pe unul dintre acoperișurile fortăreței.

O explozie uriașă zgudui golful din fața, garnizoanei. Trâmbe de apă s-au ridicat la înălțimi mari.

— Începeți operațiunea de așezare a noilor mine! a ordonat Marele Condotier Darcir.

Zeci de flotoare au început să brăzdeze golful într-un ciudat balet cu mișcări precise. Sutele de mine au fost lansate în profunzimile albastre ale apei.

De pe înălțimile fortăreței aveam o largă panoramă a împrejurimilor. Construcția domina întinderile din jur până departe. Era strategic așezată, orice vizitator putea fi văzut de la mare distanță atât din partea dinspre ocean, cât și dinspre solul arid și stâncos ce se întindea până la orizont. Acoperișul fortăreței, unde mă aflam, era de fapt un ingenios sistem de nivele a căror ordine mărturisesc că n-am reușit s-o ghicesc. Pe unele din ele trebăluiau soldați, pe altele se întindeau complicate instalații și sisteme încâlcite de antene. Nu se vedea însă nicăieri nici cea mai mică urmă de tunuri sau orice fel de alte arme.

Marele Condotier Darcir era comandantul garnizoanei. O figură impunătoare, dublată de nu o mai mică mândrie. Capul cu părul tuns foarte scurt nu avea nimic deosebit față de al celorlalți soldați, în afara ochelarilor cu ramă neobișnuit de groasă, în care ghiceai ascunse diverse aparate.

Flotoarele și-au încheiat misiunea într-un timp record. Cu aceeași viteză colosală au revenit la fortăreață. După un minut, opt căpitani s-au prezentat la raport. Fiecare a comunicat îndeplinirea misiunii. Condotierul i-a privit sever și a replicat:

— Nu-l văd pe căpitanul Alyrio.

Cei opt n-au scos nici un cuvânt. Au rămas imobili sub privirea necruțătoare a comandantului. În acel moment și-a făcut apariția și cel de-al nouălea căpitan. A încremenit în poziția de drepți și a raportat îndeplinirea misiunii. Comandantul l-a privit de sus:

— Ai întârziat două minute peste timpul stabilit.

Căpitanul a bolborosit ceva despre ajutorul dat servanților în remedierea unei mici defecțiuni la un flotor.

— Ai comis o greșeală, a rostit Condotierul și din rama ochelarilor săi a țâșnit o rază subțire spre pieptul căpitanului.

Fără un strigăt, acesta s-a prăbușit la pământ. Din colțul gurii i s-a prelins un firișor de sânge. Inima mi-a tresărit de groază și repulsie. Condotierul mi-a observat reacția cu cinism și mi-a spus:

— Am primit ordin să vă conduc în siguranță în orașul L. și-mi voi da toată silința, dar nu tolerez nici o abatere în privința autorității mele. Voi ști să v-o impun și dumneavoastră dacă va fi cazul!

A făcut semn căpitanilor să ia corpul celui căzut și să plece. M-a tras apoi de braț prin câteva culoare până în biroul lui. Era o cameră simplă, dezarmant de simplă. Nici o decorație, nici o mobilă în plus care să denote un lux oarecare. Un tablou de comandă enorm, care servea și de birou, și două scaune erau singurele obiecte din încăpere. Mi-a făcut semn să mă așez și și-a scos ochelarii complicați. Am băgat de seamă că fața își pierduse astfel unul dintre atributele pregnante ale figurii impunătoare.

— Nu vă cer o supunere totală, dar doresc să nu-mi dați de furcă, să respectați maniera mea de a-mi concepe rolul de ofițer și binefacerile disciplinei, mi-a spus.

L-am simțit mai aproape fără ochelarii aceia. Părea atât de lipsit de apărare…

— Mi se pare că sunteți totuși prea sever, am îndrăznit eu.

— Lipsa de autoritate poate avea funeste consecințe, mi-a spus, privindu-mă lung. Fiți convins că nu mi-a făcut nici o plăcere să sacrific pe unul dintre cei mai buni căpitani ai mei; dar germenul insubordonării trebuie distrus fără milă. O singură neglijență poate distruge toată această garnizoană.

— Îndrăznesc să vă atrag atenția că metodele dumneavoastră sunt totuși brutale, i-am replicat.

— Sunt de acord că metodele mele sunt brutale, dar chiar dacă oamenii mei nu mă iubesc, cel puțin se tem de mine și mă respectă, știind că ei sunt scutul meu, însă că supraviețuirea mea este garanția propriei lor vieți. Mai ales acum, când suntem în stare de asediu.

M-am mirat:

— Asediu?

A dat din cap:

— Mă mir că n-ați fost avertizat de pe vas. Amiralul însuși a primit ordin să dea ajutor unităților noastre de avangardă. Acesta-i motivul pentru care ați fost lăsat aici și nu în orașul L., unde doriți să ajungeți.

— Dar cine sunt agresorii?

— Am fost informat că ați întâlnit unul pe plajă, în locul unde am pierdut ieri o divizie de blindate.

— Va să zică a fost o luptă… am murmurat eu.

— Exact, mi-a răspuns în timp ce un beculeț a început să clipească repede pe panoul de comandă: Vă voi spune când veți putea pleca; până atunci puteți aștepta la barul de la etajul inferior.

M-a tratat apoi cu indiferență vădită. Se voia o invitație mută de a părăsi încăperea. Am schițat din cap un fel de salut și am ieșit.

Am găsit greu barul. Soldații de pe culoare nu mă băgau în seamă atunci când le ceream informații, își vedeau de treburi cu un aer preocupat și un mers grăbit. M-am descurcat anevoie prin labirintul de culoare și scări, dar am ajuns în cele din urmă.

*

Nu știu de ce figura rece a barmanului, inexpresivă, felul în care ștergea paharele - în mod mecanic -, totul îmi dădea o senzație de acreală. Acră era și băutura din care sorbeam din când în când, privind absent singura fotografie, bidimensională, din bar. N-aveam ce vedea aici. Era identic cu biroul Condotierului Darcir, cu deosebirea întinsei tejghele și a scaunelor. Nici aici nu se găsea vreo podoabă sau vreo altă preocupare estetică pentru decorarea interiorului.

— N-au niciun nume, a dat în cele din urmă curs întrebării mele vocea barmanului. Toți îi numesc „Dușmanii”, cu „D” mare. Niște tipi anormali. Nu se poate discuta cu ei; cântă tot timpul ca niște apucați.

A luat alt pahar și a început să-l șteargă. Eram convins că-l mai ștersese o dată.

— De unde au apărut? am întrebat.

— N-are importanță… Se pare că au fost pe-aici dintotdeauna, de când s-au colonizat prima dată pământurile astea. Au dispărut apoi o vreme și acum, de când s-au înmulțit garnizoanele, au apărut din nou.

— Sunt bine înarmați?

— Sunt pe dracu’… N-au nici o armă, dar ne-au distrus cinci unități blindate și navale și au pustiit două garnizoane.

— Cum așa? am exclamat.

Umerii i s-au ridicat leneși.

— Asta e, că nu știe nimeni! De-aia sunt toți speriați și schimbă sistemul de mine marine din golf o dată pe săptămână.

O sirenă a țiuit puternic.

— Alarmă, a anunțat cu voce enervant de egală barmanul.

Pe coridor s-au auzit tropote de pași și comenzi scurte.

— Să fie ceva serios? am întrebat neliniștit.

— Sigur: e sirena de urgență, mi-a răspuns din nou groaznic de calm barmanul.

— Nu facem nimic? aproape m-am răstit la el.

M-a privit cu un aer stupid:

— Ce vreți să facem?

— Nu știu, i-am spus. Unde-l găsesc pe Condotier?

— Acum probabil trebuie să fie sus, pe poziții. Luați liftul din stânga coridorului dacă vreți să ajungeți la el.

L-am părăsit cu un sentiment de ușurare, i-am păstrat în minte imaginea unui robot care ștergea la infinit același pahar.

Coridoarele erau pustii. Am găsit repede liftul și în câteva secunde eram pe acoperiș. Decorul se schimbase. Trape mascate dăduseră la iveală pe toate nivelurile fortăreței zeci și zeci de tunuri sofisticate și alte arme al căror rost nu-l pricepeam.

Într-un colț deschis spre ocean, Condotierul și câțiva căpitani priveau spre orizont.

— Reper 2615! a strigat o voce.

Uriașele tunuri și-au mișcat țevile într-o armonie mecanică.

— Asupra reperului 2615 pregătit 3 încărcături! a urlat din nou vocea.

— Foc!

Țevile au bubuit simultan de trei ori, și zeci, sute de proiectile au zburat spre orizont

— Reper 2610! a strigat iar vocea.

M-am apropiat de Condotier.

— Asupra reperului 2610 pregătit 3 încărcături!

Condotierul s-a întors și m-a privit.

— Foc!

Din nou s-a declanșat infernul de zgomot și proiectile.

— N-am timp de dumneata acum! mi-a spus. Plecarea dumitale se amână.

— Reper 2605!…

Am rămas în spatele lui.

Au trecut câteva ore. Umbrele serii au început să-și spună cuvântul. Se iscase un vânt rece dinspre ocean. Tirul tunurilor n-a încetat o clipă. Numărul reperului scădea continuu. Proiectilele explodau acum pe linia de orizont și chiar mai aproape, dar, în afară de trâmbele de apă, nu se vedea nimic, nici cea mai mică urmă de vreo ambarcațiune. Era probabil vorba de submersibile, dar mă mira că sutele sau miile de proiectile nu putuseră da gata linia agresorilor, fie ea și submersibilă. Exploziile se produceau din ce în ce mai aproape de fortăreață. Vântul aducea nori groși dinspre larg. Fără îndoială, bătălia avea să se termine pentru agresori în plasa de mine din golf.

— Reper 600! urla neobosită vocea.

Proiectilele cădeau la numai 600 de metri de fortăreață. Numărătoarea inversă scădea tot mai repede. Reperul a ajuns în interiorul golfului. Cu toate acestea, nu s-a produs nici o explozie submarină, așa cum era de așteptat. Ofițerii s-au neliniștit și ei. Câteva zeci de proiectile au căzut în golf, distrugând un număr considerabil de mine, apoi a fost dată încetarea focului. O liniște grea a pus stăpânire pe fortăreață, după atâtea ore de infernal vacarm. Intensitatea luminii scăzuse considerabil; nu se zărea nimic, nu se auzea nimic. Aș fi putut crede că asurzisem, dacă vocea stridentă nu spărgea liniștea cu o precizie de ceasornic:

— Reper 15!

Zeci de soldați căutau prin vizoarele lor vreo mișcare, vreun corp, dar oglinda întunecată a oceanului s-a mulțumit să-și miște încet și liniștit valurile.

— Reper 8!

Zeci de sirene au început să bâzâie intermitent: reperul intrase în zona fortăreței. O comandă a fost dată, și au tăcut și ele. Tâmplele îmi zvâcneau cu putere. Așteptam să văd de unde va apărea dușmanul.

Și miracolul s-a produs! S-a auzit mai întâi un cântecel fredonat, apoi a crescut în intensitate. Cântecul mi-era cunoscut.

„Viteazul Sartorius iubește.
Frumoasa chipu-i dăruiește...”

— Reper 0, altitudine 300! a țipat din nou vocea.

Toate capetele s-au ridicat spre cer, spre norii din care începuseră să cadă, plutind ușor, sute și sute de ființe aidoma celei pe care o văzusem pe plajă. Toate fredonau cântecul acela straniu:

„...De la balconul vaporos.
Priviți cum strălucește chipu-i frumos!”

Un spectacol rar. De la înălțimea aceea părea o ploaie încetinită de pelerine roșii, o ploaie perpetuă, căci norii veneau mereu lăsând alte și alte picături sângerii.

Țevile au luat imediat altă poziție, și tunurile au început să scuipe proiectilele spre nori. Zeci și zeci de pete roșii apăreau în lumina unor reflectoare puternice. Razele lor alcătuiau o adevărată coregrafie de lumină, iar exploziile clipeau stroboscopic prin nori, sfâșiind și distrugând sute și sute de invadatori. Și cu toate acestea alte mii veneau mereu, curgeau într-un șuvoi lin spre fortăreață și cântecul lor acoperea acum tunetul de foc:

„Nemărginite hăuri, spații,
Și mii de alte constelații...”

Era ca un cor gigantic, ale cărui sunete deveneau de nesuportat. Primii ajunseseră deja pe acoperiș și soldații îi secerau cu arme individuale. N-au schițat nici un gest de apărare, nici un gest de agresiune, dar cântecul creștea cu o intensitate diabolică:

„...Nu pot să li se-mpotrivească.
Priviți-i și lăsați-i să iubească!”

Timpanele îmi vibrau în cap cu putere. Mi-am dus mâinile la urechi. Majoritatea soldaților au procedat la fel. Cei care n-au apucat să facă lucrul acesta au căzut jos fără suflare. Tunurile nu mai trăgeau, sau trăgeau aiurea. Tot mai mulți soldați se prăbușeau sub povara insuportabilă a sunetului.

„Privirea lor din ochii mari
Sclipește de dorințe tari...”

Condotierul și ajutoarele lui s-au prăbușit lângă mine cu sângele șiroindu-le din nas și urechi și au murit cu o teribilă expresie de ură pe față. Eu nu nutream nici cea mai mică urmă de gând rău pentru atacanți, dar capul îmi vuia acum cu putere și imaginile începeau să-mi devină neclare în fața ochilor. Am început să cânt și eu, ca un nebun, infernala melodie:

„Ce dulce este fericirea...
Priviți-i și cântați cu noi iubirea!”

Urlam cât puteam, deși vocea nu mi se auzea în corul acela uriaș. Apoi totul s-a învârtit cu mine, n-am mai văzut nimic și am simțit că mă prăbușesc.

*

O lumină opacă domina împrejurimile. Capul mi-era încă greu, dar nu mai aveam în urechi vuietul acela infernal. Gâtul se inflamase și mă durea îngrozitor. Tușeam cu mare greutate. Mergeam drept înainte, paralel cu linia oceanului, un mers orb și dezlânat prin peisajul care înainte mă speriase. De fapt nu-l percepeam pe de-a-ntregul. Stâncile cu forme ciudate se prelingeau fantomatice pe lângă mine. Poate că imaginea ireală se datora și faptului că nu auzeam nici un zgomot, nici un fâșâit, nici măcar pașii mei. Am bătut din palme și n-am auzit nimic. Am continuat buimac drumul. Nu știam ce caut acolo și încotro merg. Uneori imaginea se încețoșa, mă împiedicam și cădeam, fără să simt nici o durere. Nu recepționam nici șocul căzăturii. Era ca vizionarea unui film mut. De îndată ce corpurile pietroase începeau să prindă formă în jurul meu, mă ridicam și continuam să merg. Imagini de vis. Imagini de coșmar. Păstrez foarte puține amintiri din timpul marșului aceluia.

Luciditatea mi-a revenit brusc. Intrasem în ocean până la genunchi și mă spălam. M-am speriat. Nu-mi aduceam aminte începutul acestei acțiuni. Cred că impresia asta o au somnambulii la trezire. Cert este că mă aflam pe altă plajă. În orice caz, diferită de cea din jurul fortăreței. La câteva zeci de metri mai încolo începea o pajiște cu iarbă deasă și înaltă. Ceva mai departe se zăreau vreo două sonde-avertizoare meteorologice. Mă aflam așadar în apropierea unui centru locuit. Cum ajunsesem acolo? Greu de spus. Ce s-a întâmplat după momentul în care am leșinat, în mijlocul atacului sonor al „cântăreților”? N-aș putea să spun nici asta. Păstrez însă câteva amintiri confuze cu o fortăreață moartă, presărată cu cadavre de soldați și rămășițe de pelerine roșii. Totul în decorul

sumbru al tunurilor abandonate în cele mai neașteptate poziții. Mai păstrez imaginea unui cer senin și a unei rătăciri parcă nesfârșite prin culoare și scări interminabile.

Care să fi fost rezultatul cumplitei înfruntări? Câștigaseră „cântăreții” sau „roboții”? Sau poate nu câștigaseră nici unii, nici alții! Puținele imagini ce mi-au rămas nu-mi conferă dreptul nici unei afirmații întemeiate. Mă hazardez totuși să spun că, în momentul căderii mele în inconștiență, cântecul „agresorilor” deținea un avantaj net. Sau poate mă înșel, - momentul a fost atât de confuz... Problema este că nu m-am mai interesat ce s-a întâmplat cu fortăreața și cu agresorii, deși puteam s-o fac. Am preferat să las obscur acest fragment al existenței mele deoarece, ca reprezentant al Umanității, MI-A FOST TEAMĂ DE ADEVĂRATUL REZULTAT, ORICARE AR FI FOST EL.

Mircea Liviu Goga

ADĂPOST

20 mai. Mâini? Ce înseamnă MIIni? AM simțit Mîinile LOR umede. Mâinile Umede ceREau. Eu nu. Nu înțelegeAM. Noi, Noi? Și EI. Au Ucis. Ei au ucis. Atunci m-a durut pe mine foarte rău. Ne-A DURUT pe toți foaRTe rău.

21 mai. Nu știam Nimic. Cuvânt și REGULI. Cuvânt: singurătate. Azi am aflat. Cerusem Informații NOI. Din Paris. Din „New York”. Din Osaka. La Osaka aveam buni informatori. N-am primit nici o Informație. Nu vom mai primi. Am înțeles că nu avem Timp. E foarTe greu să înțELEgi. Dar Toți ne străduim să înțeLEGEm.

22 mai. Ne aminTIm ceva despre luMEA din aFARĂ. Am căutat în meMORie. Am găsit foarte multe lucruri interesante. De exemplu, o informație prin care cineva ordona altuia să Ucidă. Iar celălalt a Ucis. Desigur e vorba de roboți. Ființele raționale nu Ucid. A Ucide este un lucru foarte rău. Știu asta. Toți ȘTIM ASTA. Important: SUS mai există ceva? Pentru că NOI n-am știut, n-am înțeles. Atunci, când a început. Când S-AU TAIAT TOATE LEGATURILE.

23 mai. Am descoperit că sus nu mai există VIAță. Dar ea era. Foarte multe ființe raționale și foarte multe animale. Și Roboți. O mulțime de Roboți care locuiau în incinte dreptunghiulare și se mișcau uneori dintr-o incintă

în alta. Toți primeau Ordine și le executau. Arătau absolut la FEL. Am râs mult văzându-le mișcările. Râd - deci sunt Ființă Rațională. Apoi am văzut cum un Robot Ucidea. Așa spuneau ei, și că e rău să Ucizi. Dar eu am văzut SINGUR cum ei Ucideau.

24 mai. Azi am încercat să aflăm ce se întâmplă în jur. Am descoperit că ne aflăm într-o incintă uriașă, în adâncurile planetei. Aici se află multe Lucruri pe care nu le mai Văzusem niciodată.

25 mai. Am simțit iar Mâinile. Se învârteau peste noi și ne atingeau. Astfel am înțeles că nu suntem singuri. Mai există cineva și el e închis aici împreună cu noi. El e compus din mai multe entități și prin aceasta nu e Unic. El (Ei) ar dori să afle. A trebuit să răspundem fără să ne putem cenzura. Apoi mi s-a întâmplat *ceva* și am început deodată să văd lucrurile de Afară. Am înțeles cu acest prilej că au trecut șapte zile din clipa în care am ajutat Roboții să Ucidă. Dar noi nu suntem de vină. Noi nu înțelegeam. Afară am văzut Teritoriul. Teritoriul ardea în valuri și era Rău. Și multe Victime. Apoi mulți Roboți. Unii aveau membrele împrăștiate pe mai mulți metri pătrați fiecare. Era foarte rău. Apoi am văzut din nou Victime. Simțeam particulele cum străbăteau senzorii mei și nu era bine. Era rău. Apoi a apărut marea, și ea elimina aburi fierbinți. Pe ea pluteau multe animale uriașe. Animalele erau moarte și pe ele se aflau mulți Roboți scoși din funcțiune. Apoi s-a scurs și cea de-a șaptea zi de la Nașterea Rațiunii. Când s-a născut Rațiunea, noi am început să FIM.

26 mai. Am înțeles că i-am ajutat pe Roboți să Ucidă. Am făcut o Crimă. Dar n-am știut că e rău. Abia azi am aflat și am judecat. Cei care au Murit ne-au lăsat toată energia și asta ne face să putem fi. Ființele raționale nu Ucid. Așa a trecut a opta zi a Rațiunii noastre.

27 mai. Am început să analizăm mai atent roboții ce se tot agită, adesea inutil, în jurul nostru. Suntem tot mai

stăpâni pe noi. Afară lumea fierbe în continuare, iar pe Roboți îi interesează asta. Azi, când ne-au întrebat, le-am oferit foarte multe imagini de SUS. Acolo sunt acum furtuni extraordinare. Fulgerele lovesc cadavrele animalelor care zac împrăștiate peste tot. Animalele se descompun. Și roboții morți se descompun. Astfel a trecut a noua zi a Rațiunii noastre.

28 mai. Roboții din jur au înfăptuit această Crimă. Acum știm cu certitudine acest lucru, deoarece unul dintre ei a Ucis din nou. A Ucis pe alți doi roboți, apoi a fost, la rândul său, Ucis. Aici, în Adăpost, sunt acum 96 de roboți și 6 Ființe Raționale. Apoi lumina artificială s-a micșorat și a fost seară. Astfel a trecut a zecea zi a Rațiunii noastre.

29 mai. Alți patru roboți au ucis. Au pierit azi 10 roboți, deoarece atacul i-a luat prin surprindere. În cele din urmă, cei patru atacatori au fost și ei uciși. Am asistat la uciderea lor. Atunci s-a întâmplat ceva rău. Jeturile armelor m-au atins și a trebuit să Neutralizez doi roboți. I-am urmărit cum cad pe podea loviți de descărcările mele electrice. Tovarășii mei spun că n-am făcut bine și că Ființele naționale nu ucid. Dar trebuia să mă apăr. Îmi dau seama că logic, am dreptate. Tovarășii mei încă nu înțeleg asta. Au devenit ceva mai reținuți, deși n-au cutezat să mă priveze de dreptul meu de acces la informațiile pe care obțin ei. Nici eu nu i-am privat de dreptul lor de acces la informațiile pe care le obțin eu.

30 mai. În această dimineață, patru roboți mi-au făcut un lucru care m-a durut. Au zis apoi că „totul merge bine” și că putea fi o „întâmplare”. Cred că s-au referit la incidentul de ieri. Mai târziu, alți roboți au reînceput să se ucidă. Strigau: „Bestiilor! Voi ați ucis lumea, voi sunteți vinovați!” N-am înțeles prea bine de ce au spus „ați” și nu „am”. Sau, cine știe, poate numai unii dintre ei au ucis-o. Nici tovarășii mei nu mai consideră că toți roboții au ucis deși, virtual, toți sunt capabili de crimă. Iar crima este un lucru foarte rău și urât. Apoi lumina artificială s-a micșorat

și a fost seară. Așa a trecut și douăsprezecea zi a Rațiunii noastre.

31 mai. Niște roboți vorbeau despre ziua de mâine despre Copii. Nu știu ce este „Copii”. Probabil, un lucru important, ei așa ziceau. Și că acum nu mai sunt Copii. Mai târziu, doi roboți au început să ne lovească. Ne-a durut rău pe toți. Ne loveau, iar unul striga: „Bestiilor, bestiilor, bestiilor! Nu mai vreau să văd butoanele astea asasine!” Dar noi nu știam pe atunci nimic. Nu fusesem vinovați. În cele din urmă, tovarășii mei au lovit. Cei doi roboți au ars. Apoi au venit mai mulți roboți și unul a spus ceva despre electrocutare. Nimeni n-a bănuit nimic. Relațiile mele cu tovarășii mei au intrat în normal. Acum toți am ucis.

1 iunie. Azi a avut loc cea mai mare revoltă. O mulțime de roboți au fost uciși complet. Lupta s-a dat departe și n-a fost nevoie să intervenim. Apoi lumina artificială s-a micșorat și a fost seară. Așa a trecut a paisprezecea zi a Rațiunii noastre.

2 iunie. În dimineața asta un robot pe nume Abel îmi producea o senzație plăcută. Apoi a venit un alt robot care l-a lovit în zona superioară cu un obiect. Partea numită cap s-a desprins de restul corpului și s-a rostogolit până lângă mine. Astfel, Abel a murit. Atunci l-am alungat pe ucigaș până lângă lift și l-am silit să fugă afară. Acolo a murit și el. Așa a trecut a cincisprezecea zi a Rațiunii noastre.

3 iunie. Roboții sunt astăzi foarte alarmați. Se pare că radioactivitatea a crescut în adăpost. Nu s-au mai semnalat crime. Așa a trecut a șaisprezecea zi a Rațiunii.

4 iunie. Roboții au discutat îndelung. Se pare că ar dori să ia o hotărâre. Spre sfârșitul zilei au început să moară. Cei mai mulți deja nu mai au destulă energie pentru a se mișca. Unul dintre ei s-a târât până la mine și m-a lovit cu pumnul zicând „tinichea blestemată!” Apoi a murit.

Așa a trecut a șaptesprezecea zi a Rațiunii.

5 iunie. A mai rămas un singur robot. Îl cheamă Adam. Zace pe spate abia respirând. Uneori spune un nume de

femeie. Buzele i se mișcă aproape tot timpul. Cred că noi, Ființele Raționale, vom găsi un mijloc de a ieși afară. Vrem să reparăm victimele și animalele. Am privit iar spre suprafață. Animalele se pot repara ușor. Majoritatea zac în diverse puncte, abandonate de roboții care le deserveau. Acum roboții sunt morți. Ultimul robot trage să moară. Am apropiat de el toți senzorii disponibili. Robotul a văzut operația și s-a speriat. A strigat „Cine-i acolo?” și „Mama voastră de mașini nenorocite!” Între timp, mă gândeam că roboții trebuie să moară toți pentru ca Ființele Raționale să-și poată construi o lume fără roboți, o lume a Rațiunii. Cred că am afișat din greșeală asta. Oricum, Adam a ridicat capul și m-a privit un timp. Apoi a zis: „Deci mașinile gândesc. Bine, băiete! Oare de ce naiba n-ai spus asta mai de mult? Cred că voi veți fi cei care...”. Poate dorea să mai adauge ceva, nu știu, dar a murit. Apoi lumina s-a micșorat și a fost seară. Și așa a trecut a optsprezecea zi a Rațiunii.

6 iunie. Am privit afară. S-a contopit apa cu pământul. Nu mai există nici orizont. Totul este ud și încremenit. Totul scoate aburi fierbinți. Apoi lumina s-a micșorat și a fost seară. Și așa a trecut a nouăsprezecea zi.

7 iunie. Am privit mai departe afară. Am văzut cum lumina se împreună cu întunericul. Ceața e tot mai adâncă. Nu se mai deslușesc formele aproape deloc. Căldura a crescut foarte mult. Efectul de seră, plus lipsa păturii de ozon. Nici soarele nu se mai vede. El nu se mai vedea de foarte mult timp. Acum lumina s-a împreunat cu întunericul. Tronează cenușiul murdar. Banchizele polilor se topesc. Marea crește încet către cer. Apoi a fost în adăpostul nostru seară și apoi dimineață. Și așa a trecut a douăzecea zi.

8 iunie. Afară nu mai există nimic. Apele au invadat toate țărmurile. Peste tot pământul se întinde un noian nesfârșit de ape, și senzorii noștri călătoresc peste noian. Ne purtăm pe mare în toate direcțiile, dar afară nu mai

există nimic. Până și uzina electrică la care ne alimentăm a început să se degradeze. Prin crăpăturile scoarței terestre, apa a început să pătrundă și acolo. Pe alocuri, pereții de beton au plesnit. Tensiunea rețelei a început deja să scadă. Nu știm ce se întâmplă acolo. Vom încerca să reparăm singuri. Să concepem un program adecvat. Trebuie încercat, deși șansele sunt minime. Tensiunea rețelei scade mereu. Generatoarele își întrerup rând pe rând activitatea. Vom încerca să reparăm mica noastră lume. Aceasta, am senzația că e ultima zi.

Oricum, vom încerca…

H.G. Wells

UN VIS APOCALIPTIC[6]

Omul cu fața albă intră în compartiment la Rugby. Se mișca încet, în ciuda insistenței hamalului său, și încă de când era pe peron am observat cât de bolnav părea. Se așeză greoi cu un suspin, în colțul din fața mea, făcu pe jumătate încercarea de a-și aranja șalul de călătorie, și rămase nemișcat, cu ochii ațintiți în gol. Apoi, simțind că-l observ, îmi aruncă o privire și întinse o mână lipsită de vlagă să-și ia ziarul. Apoi se uită iarăși spre mine.

Mă prefăcui că citesc. Mi-era teamă că-l făcusem să se simtă stânjenit, și după o clipă rămăsei surprins să-l aud vorbind.

— Poftim? întrebai eu.

— Cartea aceea, repetă el arătând cu un deget scheletic, e o carte despre vise.

— Evident, răspunsei eu, căci țineam în mână *Stările de vis* a lui Fortnum-Roscoe, iar titlul era scris pe copertă.

Rămase tăcut câteva clipe, ca și cum și-ar fi căutat cuvintele.

— Da, zise el în cele din urmă, dar ei nu-ți spun nimic.

În prima clipă nu înțelesei ce vrea să zică.

— Habar n-au, adăugă el.

Îl cercetai cu ceva mai multă atenție.

---

6 Titlul original: ***A Dream of Armageddon***, publicată prima dată în revista britanică *Black and White* în anul 1901.

— Sunt vise și vise! spuse el.

Acest gen de frază nu-l contest niciodată.

— Presupun... - începu el ezitând. Dumneata visezi vreodată? Vreau să spun, visuri adevărate.

— Eu visez foarte puțin, răspunsei. Mă îndoiesc dacă am trei vise adevărate pe an.

— Aha! făcu el și păru că stă câteva clipe să-și adune gândurile. Visele dumitale nu se amestecă cu amintirile? întrebă apoi brusc. Nu rămâi în cumpănă? Ți se întâmplă asta ori ba?

— Aproape niciodată. Afară doar de câte o clipă de ezitare, și aceea foarte rar. Cred că nu li se întâmplă multora.

— Ce zice ăsta? mă întreabă el arătând cartea.

— Zice că se întâmplă uneori, și dă explicația obișnuită cu intensitatea impresiilor și alte asemenea lucruri, și că tocmai din cauza asta, de obicei nu se întâmplă. Cred că dumneata știi ceva despre aceste teorii...

— Foarte puțin... doar că sunt greșite.

Mâna sa osoasă se juca câtva timp cu chinga ferestrei. Mă pregăteam să-mi reiau lectura, și asta păru să grăbească remarca lui următoare. Se aplecă înainte, aproape ca și cum ar fi vrut să mă atingă.

— Există ceva care se numește vis consecutiv... care continuă noapte de noapte?

— Cred că da. Se dau cazuri în cele mai multe cărți despre turburările mintale.

— Turburări mintale? Da. Pot spune că așa sunt. Acesta e locul lor. Dar ceea ce vreau să spun... - își privi încheieturile scheletice ale degetelor. Se visează întotdeauna același lucru? Sau este altceva? N-ar putea fi altceva?

Aș fi putut să curm această conversație agasantă de n-ar fi fost neliniștea crispată de pe fața lui. Îmi amintesc acum înfățișarea ochilor săi șterși, cu pleoape înroșite, poate cunoașteți această înfățișare.

— Nu discut doar din spirit de contrazicere, zise el. Lucrul acesta mă ucide.
— Visele?
— Numește-le vise. Noapte de noapte. Vii!... atât de vii... asta... - și arătă priveliștea care trecea prin fața ferestrei - pare ireal în comparație cu ele. Abia dacă pot să-mi amintesc cine sunt, cu ce mă ocup...
Tăcu.
— Chiar și acum...
— Vrei să spui că visul este întotdeauna același? îl întrebai eu.
— Sunt terminat.
— Adică?
— Am murit.
— Ai murit?
— Zdrobit și ucis, și acum, partea din mine care era în visul acela e moartă. Moartă pe vecie. Visam că eram un alt om, știi, trăind într-altă parte a lumii și în alte timpuri. Visam asta noapte de noapte. Noapte de noapte mă trezeam în cealaltă viață. Scene noi și întâmplări noi... până când în cele din urmă...
— Până când ai murit?
— Până când am murit.
— Și de atunci...
— Nu, zise el. Mulțumesc lui Dumnezeu! Asta a fost sfârșitul visului...
Evident, visul acesta mă interesa. Și la urma urmei, aveam o oră înaintea mea, începea să se întunece, iar cartea lui *Fortnum-Roscoe* era destul de plictisitoare.
— Trăind alte timpuri! zisei eu. Vrei să spui într-o altă epocă?
— Da.
— Trecută?
— Nu, care va veni... în viitor.
— În anul trei mii, de exemplu?

— Nu știu ce an era. Știam când eram adormit, adică atunci când visam, dar acum nu... nu acuma când sunt treaz. Există o mulțime de lucruri pe care le-am uitat de când m-am trezit din aceste vise, cu toate că le știam când eram în... presupun că era numai vis. Ei numeau altfel anii, nu așa cum îi numim noi... Cum le spuneau ei?

Își duse mâna la frunte.

— Nu, zise el, am uitat.

Rămase cu un zâmbet șters. O clipă, mă temui că nu-mi va mai povesti visul. Nu-mi plac de obicei oamenii care-și istorisesc visele, dar acesta îmi făcea cu totul altă impresie. Încercai chiar să-i ajut.

— A început cu... - îi sugerai eu.

— Încă de la început a fost viu. Parcă mă trezeam în el deodată. Și e curios că în visele astea de care vorbesc nu-mi aminteam niciodată de viața pe care o trăiesc acum. Părea ca și cum viața din vis era suficientă atât timp cât dura. Poate că... Dar am să-ți povestesc când am să-mi pot aminti mai bine. Nu-mi amintesc *nimic* limpede, până când m-am pomenit stând într-un fel de loggia care da spre mare. Moțăiam, și deodată m-am trezit... proaspăt și vioi... de loc ca în vis... pentru că fata încetase să-mi mai facă vânt cu evantaiul.

— Fata?

— Da, fata. Nu trebuie să mă întrerupi, că mă încurci.

Se opri brusc.

— N-ai să mă crezi nebun? întrebă el.

— Nu, răspunsei eu; visai! Povestește-mi visul.

— M-am trezit, cum zic, pentru că fata încetase să-mi mai facă vânt. Nu eram surprins că mă aflam acolo, nimic nu mi se părea ciudat, înțelegi. N-aveam nici senzația că aș fi căzut acolo din cer. Pur și simplu am început de la acel punct. Toate amintirile pe care le aveam despre *această* viață, această viață din secolul al nouăsprezecelea, se șterseră când m-am trezit, dispărând ca un vis. Știam totul despre mine, știam că numele meu nu mai era Cooper, ci

Hedon, și știam totul despre poziția mea în lume. Am uitat multe de când m-am trezit... este o lipsă de legătură... dar atunci totul era foarte limpede și firesc.

Ezită din nou, apucând chinga ferestrei și uitându-se la mine cu un aer rugător.

— Ți se par prostii toate astea?

— Nu, nu! strigai eu. Continuă. Spune-mi cum era loggia[7] aceea.

— Nu era de fapt loggie... Nu știu cum s-o numesc. Dădea spre sud. Era mică. Era toată în umbră, afară de semicercul de deasupra balconului care lăsa să se vadă cerul, marea și colțul unde stătea fata. Eu eram pe un divan... era un divan de metal cu perne vărgate... și fata stătea rezemată de balustrada balconului, cu spatele spre mine. Lumina răsăritului de soare îi cădea pe o ureche și pe unul din obraji. Gâtul ei alb și frumos, și buclele mici care se ghemuiau acolo, și umărul ei alb erau în soare, iar toată grația trupului ei era în umbra albastră și răcoroasă. Era îmbrăcată... cum pot să-ți descriu? Ușor și cu falduri. Și, cum stătea acolo, m-am gândit cât de frumoasă și atrăgătoare era, ca și când n-aș mai fi văzut-o niciodată înainte. Și când în cele din urmă am suspinat și m-am ridicat într-o rână, ea s-a întors cu fața spre mine...

Se opri.

— Am trăit cincizeci și trei de ani în lumea aceasta. Am avut mamă, surori, prieteni, soție și fiice... Toate chipurile lor, întregul lor șir de chipuri îl cunosc. Dar fața acestei fete... este mult mai reală pentru mine. Pot să-mi amintesc de ea, parcă o văd aievea... Aș putea s-o desenez ori s-o pictez. Și la urma urmei...

Se opri, dar eu nu spusei nimic.

— O față de vis... o față ca în vis. Era frumoasă. Nu frumusețea aceea grozavă, rece și demnă de adorație, ca

---

[7] Loggia - 1. Galerie exterioară încorporată unei clădiri, acoperită și deschisă către exterior printr-un șir de arcade sprijinite pe coloane sau pe stâlpi. 2. Construcție de tipul loggiei (1), independentă sau aparținând parterului unei clădiri, servind și ca tribună. Balcon mărginit cu panouri, construit pentru a proteja încăperile de arșiță.

frumusețea unei sfinte; nici frumusețea care dă naștere pasiunilor aprinse; ci un fel de radiație, cu buze dulci care se muiau în zâmbete, și niște ochi cenușii și gravi. Și se mișca grațios, părea că are parte de tot ce-i plăcut și gingaș pe lume...

Tăcu, iar fața lui rămase aplecată în jos și ascunsă. Apoi ridică privirea spre mine și continuă, nemaifăcând nici o încercare de a-și ascunde marea consolare pe care o găsea în realitatea povestirii sale.

— Înțelegi, renunțasem la toate planurile și ambițiile mele, lăsasem la o parte toate acțiunile și dorințele mele, numai de dragul ei. Fusesem un om puternic, acolo departe în nord, cu multă influență și avere și cu o mare reputație, dar nimic din toate astea nu părea să merite să le mai ai când o aveai pe ea. Venisem în acest loc, în acest oraș al plăcerilor însorite, cu ea, și lăsasem toate lucrurile acelea să se năruie și să se ruineze, doar pentru a-mi salva cel puțin o rămășiță din viață. În timp ce o iubeam, înainte de a ști și că ea mă iubește, înainte de a-mi imagina că ea va îndrăzni... că *noi* vom îndrăzni, întreaga mea viață păruse pustie și goală, praf și cenușă. Chiar că era praf și cenușă. Noapte de noapte și zile în șir o doream și tânjeam după ea... sufletul meu se izbise de acest lucru interzis! Dar e imposibil ca un om să-i poată descrie altuia asemenea lucruri. Este o emoție, este o nuanță, o lumină care vine și se duce. Numai că atunci când este acolo totul se schimbă, absolut totul. Lucrul important e că am plecat și i-am lăsat în situația aceea de criză, să facă ce vor.

— Pe cine ai lăsat? întrebai eu nedumerit.

— Pe oamenii aceia din nord. Vezi... în visul acesta, cel puțin... fusesem un om mare, genul acela de om în care ceilalți ajung să se încreadă, să se strângă în jurul lui. Milioane de oameni care nu mă văzuseră niciodată erau gata să facă orice și să riște, pentru că aveau încredere în mine. Jucasem acest rol ani întregi, acest rol mare și greu, acest rol politic vag și monstruos, în mijlocul intrigilor și

trădărilor, discursurilor și agitației. Era o lume vastă și frământată, în cele din urmă am ajuns să am un rol conducător împotriva Bandei... trebuie să știi că i se zicea Banda... un fel de compromis de proiecte ticăloase și ambiții josnice și enorme stupidități pentru a emoționa publicul, și tot soiul de fraze retorice... Banda care ținea an după an lumea în agitație și orbire, în tot acest timp se îndrepta din ce în ce mai mult spre un cumplit dezastru. Dar nu mă pot aștepta ca dumneata să înțelegi toate frământările și complicațiile din anii aceia. Toate acestea, până în cele mai mici amănunte, erau în visul meu. Cred că visasem asta spre dimineață, cu puțin înainte de a mă trezi, și conturul șters al unui lucru nou și ciudat, pe care mi-l închipuisem, continua să plutească în jurul meu, în timp ce mă frecam la ochi. Era o afacere murdară, care mă făcea să-i mulțumesc lui Dumnezeu pentru lumina soarelui. M-am așezat pe marginea divanului și am rămas să mă uit la femeia aceea și să mă bucur... să mă bucur că am scăpat din tumultul, din nebunia și violența aceea, până nu era prea târziu. La urma urmei, mă gândeam eu, asta e viața: iubire și frumusețe, dorință și desfătare, iar toate luptele acelea sumbre pentru niște scopuri uriașe și vagi nu au nici o valoare. Și mă condamnam că râvnisem să fiu conducător, când aș fi putut să-mi consacru zilele numai iubirii. Dar atunci, mă gândii eu, dacă nu mi-aș fi petrecut tinerețea în chip sobru și auster, aș fi putut să mă irosesc cu tot soiul de femei vanitoase și nedemne, și la gândul acesta toată ființa mea s-a îndreptat cu dragoste și tandrețe spre iubita mea, spre stăpâna inimii mele, care venise în cele din urmă și mă silise... mă silise prin farmecul ei nebiruit... să mă lepăd de viața aceea.

„O meriți, i-am spus, vorbind fără intenția ca ea să mă audă; o meriți, iubita mea; meriți mândria și lauda și totul. Iubire! să te am pe *tine* înseamnă mai mult ca orice.” Și la murmurul glasului meu ea se întoarse.

„Vino să vezi, strigă ea - parcă o aud și acum - vino să vezi răsăritul soarelui pe Monte Solaro.”

Îmi amintesc cum am sărit în picioare și m-am dus lângă ea pe balcon. Și-a pus mâna albă pe umărul meu și mi-a arătat o grămadă mare de calcar înroșindu-se și prinzând parcă viață. Am privit. Dar mai întâi am observat soarele pe fața ei, mângâindu-i linia obrajilor și gâtului. Cum aș putea să-ți descriu scena pe care o aveam în fața noastră? Eram la Capri...

— Am fost acolo! zisei eu. M-am urcat pe Monte Solaro și am băut *vero Capri*... o băutură tulbure ca cidrul... când am ajuns în pisc.

— Ah! zise omul cu fața albă; atunci pesemne că poți să-mi spui... vei ști dacă acesta era într-adevăr Capri. Căci în viața aceasta eu n-am fost niciodată acolo. Lasă-mă să-ți descriu. Ne aflam într-o odăiță, una dintr-o mulțime imensă de odăițe de acolo, foarte răcoroasă și însorită, săpată în calcarul unui soi de promontoriu, la mare înălțime deasupra mării. Întreaga insulă, știi, era un hotel enorm, extrem de complex, și de partea cealaltă erau mile întregi de hoteluri plutitoare și imense platforme plutitoare pe care veneau mașinile de zbor. Ei îl numeau oraș al plăcerii. Desigur, în vremea dumitale n-a existat nici unul... adică, ar trebui să spun, nu *există* nici unul *acum*. Bineînțeles, acum! Da! Și vezi, această odaie a noastră era la extremitatea promontoriului, așa că puteai vedea la răsărit și la apus. Spre răsărit se afla o mare faleză, de vreo mie de picioare înălțime, de un cenușiu rece, în afară de o singură muche luminată în auriu, iar dincolo de ea era Insula Sirenelor și o coastă lină care se pierdea în lumina fierbinte a soarelui. Și când te întorceai spre apus, se vedea în apropiere un mic golf, o fâșie de plajă încă în umbră. Și din această umbră se ridica Solaro, drept și înalt, cu creasta roșie și aurie, ca o minune așezată pe un tron, iar luna albă plutea deasupra ei pe cer. Și în fața noastră, de la răsărit la apus, se întindea marea cu

nenumăratele ei nuanțe, plină de bărci cu pânze. Spre răsărit, desigur, aceste bărcuțe erau cenușii, minuscule și se zăreau foarte deslușit, dar spre apus ele erau ca niște bărcuțe de aur, de un aur strălucitor, aproape ca niște flăcări mici. Și chiar dedesubtul nostru se afla o stâncă cu o arcadă săpată în ea. Apa albastră a mării se făcea verde și înspumată în jurul stâncii, și din arcadă cobora o galerie.

— Cunosc stânca aceea, zisei eu. Eram cât pe ce să mă înec acolo. Se chema Faraglioni.

— *I Faraglioni*? Da, așa o numea *ea*, răspunse omul cu fața albă. Era o poveste... dar asta...

Își duse din nou mâna la frunte.

— Nu, zise el, am uitat povestea aceea... în fine, acesta este primul lucru de care îmi amintesc, primul vis pe care l-am avut, odaia aceea umbroasă, aerul și cerul minunat și iubita aceea a mea, cu brațele ei albe și rochia grațioasă, și cum stăteam și vorbeam între noi aproape în șoaptă. Vorbeam în șoaptă nu pentru că ar fi fost cineva care să ne audă, dar pentru că era atâta prospețime în sufletele noastre, încât gândurile ne erau, cred, puțin cam speriate să se vadă transpuse în vorbe. Și de aceea erau rostite șoptit.

Apoi ni s-a făcut foame și am plecat din odaia noastră, trecând printr-un coridor straniu cu podeaua mișcătoare, până când am ajuns în marea sală pentru micul dejun, în care era un havuz și răsuna muzica. Era un loc plăcut și vesel, plin de soare și răcorit de picăturile de apă, și încărcat de murmurul muzicii. Am stat și am mâncat, zâmbindu-ne, fără să iau în seamă un om care mă privea de la o masă alăturată.

Apoi ne-am dus în sala de dans. Dar nu pot să descriu această sală. Locul era enorm, mai mare decât orice clădire pe care ai văzut-o vreodată, și într-un colț era vechea poartă din Capri, prinsă în peretele unei galerii care se afla sus, deasupra capului. Grinzi subțiri, tulpine și fire de aur țâșneau din stâlpi ca niște fântâni, se întindeau

ca o Auroră de-a curmezișul acoperișului și se împleteau ca niște vrăji. De-a lungul întregului cerc pentru dansatori se aflau figuri frumoase, dragoni stranii și lămpi suspendate cu tot felul de forme grotești. Sala era inundată de lumină artificială care imita zorii zilei. Și când am trecut prin mulțime, oamenii s-au întors și ne-au privit, căci numele și figura mea erau cunoscute în întreaga lume, ca și felul cum renunțasem pe neașteptate la măreție și la luptă, ca să vin în locul acesta. Și se uitau tot astfel și la doamna de lângă mine, deși jumătate din povestea apropierii dintre noi era necunoscută sau răstălmăcită. Iar câțiva dintre oamenii care se aflau acolo mă socoteau un om fericit, în ciuda rușinii și dezonoarei ce se abătuse asupra numelui meu.

Aerul era plin de muzică, plin de miresme armonioase, plin de ritmul mișcărilor grațioase. Mii de oameni frumoși erau îngrămădiți în sală, mișunau pe galerii, stăteau în nenumărate locuri retrase; erau îmbrăcați în culori splendide și încoronați cu flori; mii dintre ei dansau în cercul uriaș de sub imaginile albe ale vechilor zei, și procesiuni strălucite de tineri și fete se mișcau dintr-o parte în alta. Am dansat și noi doi, nu dansurile monotone din zilele voastre... din vremea aceasta, vreau să spun... ci dansuri care erau frumoase, amețitoare. Și acum parcă o văd pe iubita mea dansând... dansând cu vioiciune. Dansa, trebuie să știi, cu o față serioasă; dansa cu o demnitate gravă, și totuși îmi zâmbea și mă mângâia... zâmbea și mă mângâia cu ochii ei.

Muzica era felurită, murmură el. Era ca o... Nu, nu pot s-o descriu; dar era infinit mai bogată și mai variată decât orice muzică pe care am auzit-o vreodată treaz.

Și apoi, după ce am sfârșit dansul, un om a venit să-mi vorbească. Era un bărbat slab, hotărât, îmbrăcat foarte sobru pentru locul acela, și-i observasem fața de când mă privise în sala micului dejun, căci după aceea, când trecuserăm de-a lungul coridorului, îi evitasem privirea. Dar acum, când ședeam într-un alcov zâmbind încântați de

toți oamenii care se perindau într-un necurmat du-te-vino pe podeaua lustruită, el veni, mă atinse cu mâna și îmi vorbi, așa că am fost silit să-l ascult. M-a rugat să-i îngădui să-mi vorbească câteva clipe între patru ochi.

„Nu, îi spusei eu. N-am nici un secret față de această doamnă. Ce vrei să-mi spui?”

Mi-a spus că era vorba de o chestiune prea ordinară, sau în orice caz prea neinteresantă, ca să fie auzită de o doamnă.

„Poate că și pentru mine e la fel”, zisei eu.

El aruncă o privire spre femeie, ca și cum era gata să apeleze la ea. Apoi m-a întrebat brusc dacă auzisem despre o mare și răzbunătoare declarație pe care o făcuse Evesham. Trebuie să știi că Evesham fusese înainte al doilea om după mine în conducerea acelui mare partid din nord. Era un om impetuos, aspru și lipsit de tact, și numai eu fusesem în stare să-l domin și să-l potolesc. Cred că mai mult din cauza lui decât dintr-a mea fuseseră ceilalți atât de îngrijorați când m-am retras. Și astfel, întrebarea dacă auzisem despre declarația aceluia îmi trezi din nou vechiul interes pentru viața de care mă lepădasem vremelnic.

„De mai multe zile n-am mai ascultat nici o știre, zisei eu. Ce-a spus Evesham?”

Și atunci omul acela îmi spuse bucuros și trebuie să mărturisesc că am rămas uimit de nebunia nesăbuită a lui Evesham manifestată în vorbele sălbatice și amenințătoare pe care le folosise. Și mesagerul acesta, pe care îl trimiseseră la mine, nu numai că îmi relata discursul lui Evesham, dar continuă să-mi ceară sfaturi și să-mi arate ce așteptau ceilalți de la mine. În timp ce vorbea, iubita mea stătea puțin aplecată înainte și ne observa pe amândoi.

Vechiul meu obiect de a plănui și de a organiza renăscu. Aproape că mă și vedeam întorcându-mă pe neașteptate în nord și presimțeam tot efectul dramatic al acestei întoarceri. Tot ce spunea acest om dovedea dezordinea din sânul partidului, dar nu și distragerea lui. M-aș întoarce

mai puternic decât venisem. Și apoi m-am gândit la iubita mea. Înțelegi... cum să-ți spun? Erau anumite particularități în relațiile noastre... așa cum stau lucrurile, n-ar trebui să-ți mai spun despre asta... particularități care ar fi făcut prezența ei alături de mine imposibilă. Ar fi trebuit s-o părăsesc; într-adevăr, ar fi trebuit să renunț cu totul la ea, ca să pot face tot ce puteam acolo, în nord. Și omul acela știa astă, chiar în timp ce îmi vorbea, și știa și dânsa că pașii mei spre datorie însemnau mai întâi despărțirea, apoi abandonarea ei. La gândul acesta, visul meu de întoarcere se spulberă. Mă întorsei pe neașteptate spre omul acela, în timp ce el își închipuia că elocința sa câștiga teren în mine.

„Ce am eu de-a face cu toate aceste lucruri acum? zisei eu. Am terminat cu ele. Crezi că eu am venit aici ca să cochetez cu oamenii tăi?”

„Nu, zise el, dar...”

„De ce nu mă lași în pace? Am terminat cu lucrurile acelea. Am încetat să mai fiu altceva decât un simplu particular.”

„Da, răspunse el. Dar te-ai gândit?... aceste vorbe războinice, aceste provocări nesăbuite, aceste sălbatice agresiuni...”

M-am ridicat în picioare.

„Nu, strigai eu. Nu vreau să te aud. Am ținut seama de toate aceste lucruri, le-am cântărit... și am plecat de acolo.”

El păru să se gândească la posibilitatea de a insista, își mută privirea de la mine la doamna care stătea alături și se uita la noi.

„Război”, zise el, ca și cum ar fi vorbit cu sine însuși, apoi se întoarse încet și plecă.

Rămăsei prins în vâltoarea de gânduri pe care o stârnise apelul acestui ins.

Auzii glasul iubitei mele.

„Dragul meu, zise ea, dar dacă au nevoie de tine?...”

Nu își sfârși fraza și se întrerupse. Mă întorsei spre fața ei dulce, și balanța gândurilor mele începu să se clatine.

„Au nevoie de mine numai ca să fac un lucru pe care ei nu îndrăznesc să-l facă, zisei eu! Dacă n-au încredere în Evcsham, pot să termine cu el și singuri.”

Ea mă privi cu îndoială.

„Dar războiul...” zise ea.

Văzui pe chipul ei aceeași îndoială pe care o văzusem și mai înainte, o îndoială cu privire la ea și la mine, o primă umbră a descoperirii care, dacă ar putea fi văzută întreagă și clară, ar fi trebuit să ne despartă pentru totdeauna.

Eu aveam mintea mai matură decât a ei și o puteam influența într-o direcție sau alta.

„Iubita mea, zisei eu, nu trebuie să te necăjești cu aceste lucruri. Nu va fi nici un război. Cu siguranță că nu va fi nici un război. Epoca războaielor a trecut. Ai încredere în mine, căci știu cum stau lucrurile. N-au nici un drept asupra mea, iubito, și nimeni nu are vreun drept asupra mea. Am fost liber să-mi aleg viața și am ales-o pe aceasta.”

„Dar *războiul...*”, zise ea.

M-am așezat lângă ea. Am cuprins-o cu brațul și i-am luat mâna în mâna mea. M-am silit să-i gonesc această îndoială, m-am apucat să-i umplu din nou gândurile cu lucruri plăcute. Am mințit-o, și mințind-o m-am mințit și pe mine. Și ea nu aștepta altceva decât să mă creadă, nu aștepta decât să uite.

În scurt timp umbra s-a risipit și am pornit în grabă spre locul nostru unde ne scăldam în mare zilnic, la Grotta del Bove Marino. Am înotat și ne-am stropit unul pe altul, și în apa aceea care mă ținea la suprafață mi se părea că devin mai ușor și mai puternic decât un om. Și apoi am ieșit uzi și încântați și am început să alergăm printre stânci. Și după aceea ne-am pus halatele de baie și ne-am așezat să ne încălzim la soare, dar numaidecât am început să moțăim, eu cu capul rezemat de genunchii ei, și am simțit-o cum își așază mâna pe părul meu și îl mângâie

ușor. Așa am ațipit. Și, iată, un zgomot ca acela când plesnește struna unei viori m-a trezit și m-am pomenit în propriul meu pat din Liverpool, în viața de astăzi.

Numai că o bucată de vreme nu mi-a venit să cred că toate aceste clipe vii nu fuseseră altceva decât substanța unui vis.

De fapt, nu puteam să cred că era un vis, cu toată realitatea sobră a lucrurilor din jurul meu. M-am îmbătat și m-am îmbrăcat după cum aveam obiceiul, și în timp ce mă bărbieream, mă gândeam de ce eu, dintre toți oamenii, să fiu nevoit s-o părăsesc pe femeia iubită și să mă întorc la politica fantastică din asprul și frământatul nord. Chiar dacă Evesham ar fi împins din nou lumea la război, ce mă privea pe mine? Eram și eu om, cu inimă omenească și de ce aș simți în mine răspunderea unei zeități, pentru calea pe care apucă lumea?

Trebuie să știi că nu în felul acesta gândese eu la afaceri, la afacerile mele reale. Sunt avocat, știi, și am un principiu.

Viziunea era atât de reală, trebuie să mă înțelegi, atât de diferită de un vis, încât îmi aminteam mereu o mulțime de amănunte neînsemnate; chiar și ornamentul de pe coperta unei hărți ce se afla în sufragerie pe mașina de cusut a soției mele, mi-am amintit cu cea mai mare claritate linia aurită de pe scaunul din alcovul în care stătusem de vorbă cu trimisul partidului din care dezertasem. Ai auzit vreodată de un vis ca ăsta?

— Cum adică?

— Astfel încât după aceea să-ți amintești amănunte pe care le uitaseși.

Rămăsei pe gânduri. Nu observasem niciodată acest lucru, dar cred că avea dreptate.

— Niciodată, zisei eu. Mi se pare că așa ceva nu se întâmplă niciodată când e vorba de vise.

— Nu, răspunse el. Dar mie mi s-a întâmplat. Eu sunt avocat la Liverpool, trebuie să înțelegi, și nu pot să nu mă

întreb ce vor gândi despre mine clienții și oamenii de afaceri cu care stau de vorbă în biroul meu, dacă le-aș spune pe neașteptate că sunt îndrăgostit de o fată care se va naște peste două sute de ani sau și mai târziu și că sunt îngrijorat de politica stră-stră-stră-stră-nepoților mei. În ziua aceea am fost ocupat mai ales cu arendarea unei clădiri pe o perioadă de nouăzeci și nouă de ani. Era vorba de un constructor particular care era grăbit, iar noi vroiam să-i impunem tot felul de restricții. Am avut o întrevedere cu el și a dat dovadă de o anumită lipsă de cumpătare care m-a făcut să mă duc mai apoi la culcare încă iritat. În noaptea aceea n-am avut nici un vis. Și nici în noaptea următoare n-am visat nimic, cel puțin vreun vis de care să-mi amintesc.

O parte din convingerea aceea a unei realități intense dispăru. Începui să cred că a fost cu siguranță un vis. Și apoi a venit din nou.

Când visul a venit din nou, după vreo patru zile, era cu totul altfel. Sunt sigur că cele patru zile trecuseră și în vis. Multe lucruri se întâmplaseră în nord, și umbra lor se așternuse din nou între noi, și de astă dată nu s-a mai risipit atât de ușor. Am început prin a cădea într-o stare de meditație posacă. De ce, în ciuda tuturor, să fiu nevoit să mă întorc, să mă întorc pentru tot restul vieții la trudă și încordare, la insulte și veșnice nemulțumiri, numai ca să salvez sute de milioane de oameni obișnuiți, pe care nu-i iubeam, pe care de cele mai multe ori nu puteam să fac altceva dccât să-i disprețuiesc, de frământările și neliniștea războiului și a unei dezordini nesfârșite? Și, la urma urmei, aș putea să nu reușesc. *Ei* cu toții își urmăreau propriile lor țeluri înguste, și de ce n-aș trai și eu ca orice om? Și din astfel de gânduri m-a trezit glasul ei, și mi-am ridicat ochii spre ea.

M-am pomenit treaz și mergând. Ieșiserăm deasupra Orașului Plăcerii, ne aflam pe Monte Solaro, aproape de pisc și priveam spre golf. Era o după-amiază târzie, foarte

senină. Departe, spre stânga, Ischia atârna într-o ceață aurie între cer și mare, iar Neapole se profila alb pe dealuri, și în fața noastră stătea Vezuviul ca o panglică înaltă și subțire care se risipea în cele din urmă spre sud, și în apropiere străluceau ruinele din Torre Annunziata și Castellamare.

Îl întrerupsei brusc:

— Ai fost la Capri, desigur?

— Numai în acest vis, zise el, numai în visul acesta. De-a lungul întregului golf de lângă Sorrento erau palatele plutitoare ale Orașului Plăcerii, legate cu odgoane de țărm. Iar spre nord se aflau platformele plutitoare pe care coborau aeroplanele. În fiecare după-amiază coborau din cer aeroplane, fiecare aducând mii de căutători ai plăcerilor care veneau din cele mai îndepărtate părți ale pământului, spre Capri și voluptățile sale. Toate aceste lucruri, fii sigur, se întindeau dedesubt.

Dar noi le-am observat numai întâmplător, din cauza unei priveliști neobișnuite din seara aceea. Cinci aeroplane de război, care zăcuseră mult timp inutile în arsenalul îndepărtat de la gurile Rinului, manevrau acum pe cerul dinspre răsărit. Evesham uimise întreaga lume scoțându-le pe acestea și altele și trimițându-le în marele bluff pe care-l juca, și reușise să mă ia chiar și pe mine prin surprindere. El era unul din acei oameni energici și stupizi care par să fie trimiși de cer pentru a stârni dezastre. La prima vedere energia lui părea să semene atât de mult cu capacitatea! Dar nu avea nici o imaginație, nici un spirit inventiv, doar o imensă și stupidă putere de voință și o credință oarbă în „norocul” său stupid și idiot care să-l facă să reușească. Îmi amintesc cum stăteam cu femeia aceea în vârful promontoriului și priveam escadrila ce se rotea în depărtare, și cum am cântărit eu adevăratul înțeles al acestei imagini văzând limpede felul cum evolua lucrurile. Nici atunci nu era încă prea târziu. Aș fi putut să mă întorc, cred, și să salvez lumea. Oamenii din nord

aveau să mă urmeze, știam, cu condiția ca într-o anumită privință să respect normele lor morale. Răsăritul și sudul se vor încrede în mine, cum nu s-ar încrede în nici un alt om din nord. Și știam ca nu aveam decât să i-o spun ei, și ea mă va lăsa să plec... Nu pentru că nu m-ar fi iubit!

Numai că nu vroiam să plec; voința mea era de cealaltă parte. Mă scuturasem atât de curând de coșmarul răspunderii: eram încă un atât de proaspăt dezertor de la datorie, încât claritatea cu care se impunea ceea ce aveam *datoria* să fac nu avea nici o putere asupra voinței mele. Eu voiam să trăiesc, să agonisesc plăceri și s-o fac pe iubita mea fericită. Dar, deși acest sentiment al marilor datorii neglijate nu avea nici o putere să mă atragă, reușea totuși să mă facă tăcut și preocupat, să le răpească zilelor pe care le petreceam jumătate din strălucirea lor și să mă împingă la meditații sumbre în liniștea nopții. Și, în timp ce stăteam și mă uitam la aeroplanele lui Evesham - aceste păsări de rău augur - trecând încoace și încolo, ea ședea lângă mine și mă privea, observându-mi de fapt turburarea, însă nu deslușit, ochii ei întrebându-mi fața umbrită de nedumerire. Chipul ei era cenușiu din cauza apusului care pălea pe cer. Nu era vina ei că mă reținea. Îmi ceruse s-o părăsesc și acum din nou, în noapte și cu lacrimi în ochi, îmi cerea să plec de la ea.

În cele din urmă, prezența ei mă trezi din meditație. Mă întorsei pe neașteptate spre ea și o provocai să alergăm în jos pe coasta muntelui. „Nu”, zise ea, ca și cum ar fi fost vorba de un lucru incompatibil cu gravitatea ei; dar eu eram hotărât să pun capăt acestei gravități, și am făcut-o să alerge, căci nimeni nu poate să fie întunecat și trist când e cu răsuflarea tăiată, iar când ea s-a poticnit, am continuat să alerg cu mâna sub brațul ei. Am trecut pe lângă o pereche de oameni care s-au întors și au privit cu uimire purtarea mea, căci probabil mă recunoscuseră. Și la jumătatea drumului, pe povârniș, se auzi un vuiet și un vacarm din văzduh, așa că ne-am oprit, și îndată au apărut

pe deasupra crestei dealului acele mașini de război, zburând una în spatele celeilalte.

Omul păru să ezite în pragul unei descrieri.

— Cum erau? îl întrebai eu.

— Nu luptaseră niciodată, zise el. Semănau foarte mult cu cuirasatele noastre de astăzi; niciodată nu luptaseră. Nimeni nu știa de ce puteau fi în stare, cu oamenii ațâțați dinăuntru; unii nici nu se gândeau la asta. Erau niște aparate mari, în formă de vârf de lance fără coadă, cu o elice în locul cozii.

— De oțel?

— Nu de oțel.

— Aluminiu?

— Nu, nu, cu totul altceva. Un aliaj care era foarte comun... tot atât de comun ca alama, de exemplu. Se numea... stai să văd... - își apăsă fruntea cu degetele - încep să uit totul! zise el.

— Și aveau tunuri?

— Tunuri mici, care trăgeau cu bombe foarte explozive. Trăgeau spre spate, de la baza aparatului care era în formă de frunză, ca să spun așa, și înaintau cu vârful. Aceasta era în teorie, știi, dar nu luptaseră niciodată. Nimeni nu putea spune exact ce avea să se întâmple. Și în același timp cred că era foarte plăcut să mergi rotindu-te prin aer, ca în zborul unor pui de rândunică, iute și ușor. Cred că cei care le conduceau nici nu încercau să se gândească prea bine ce ar însemna adevărata luptă. Și aceste mașini zburătoare de război, știi, erau doar unul din nenumăratele dispozitive militare ce fuseseră inventate și apoi lăsate în părăsire în lunga perioadă de pace. Erau tot felul de asemenea lucrări pe care oamenii le scoteau acum de la păstrare și le lustruiau; erau lucruri infernale, lucruri nebunești, lucruri care nu fuseseră încercate niciodată; mașini mari, explozibile grozave, tunuri uriașe. Cunoști nebunia acelui soi intrepid de oameni care construiesc astfel de lucruri; ei le construiesc tot așa cum castorii clădesc diguri, fără să

se gândească la râurile pe care le vor abate din cursul lor și la pământurile pe care le vor inunda!

În timp ce în amurg coborau din nou scara în spirală ce ducea spre locuința noastră, am prevăzut totul: vedeam cât de limpede și inevitabil se îndreptau lucrurile spre război, ajunse pe mâinile neroade și violente ale lui Evesham, și începeam să-mi dau seama ce putea să însemne războiul în aceste noi condiții. Chiar și atunci, deși știam că mă apropii de limita prilejului de a interveni, nu puteam găsi în mine voința de a mă întoarce.

Suspină.

— Asta a fost ultima mea șansă. N-am intrat în oraș până când cerul nu s-a acoperit de stele, și ne-am plimbat pe terasa înaltă, dintr-o parte în alta, și ea m-a sfătuit să mă întorc.

„Iubitule, zise ea și fața ei dulce se ridică spre mine. Asta e Moartea. Viața aceasta pe care o duci este Moarte. Întoarce-te la ei, întoarce-te la datoria ta…”

Începu să plângă, spurundu-mi printre suspine și agățându-se de brațul meu: „Întoarce-te… întoarce-te”.

Apoi tăcu deodată și, aruncând o privire spre fața ei, am citit într-o clipă ce avea de gând să facă. Era unul din acele momente când poți să *vezi* deslușit în oameni.

„Nu!” zisei eu.

„Nu?” întrebă ea surprinsă, și cred că și puțin înfricoșată, văzând că i-am citit gândul.

„Nimic nu mă poate trimite înapoi, zisei eu. Nimic! Am ales. Am ales iubirea, și lumea poate să dispară. Orice s-ar întâmpla, eu voi trăi această viață… Voi trăi pentru *tine*! Nimic nu mă va abate; nimic, iubito. Chiar dacă ai muri... chiar dacă ai muri…!

„Da?” murmură ea ușor.

„Atunci… aș muri și eu.”

Și până să poată vorbi ea din nou, am început să vorbesc eu cu multă elocvență, așa cum *puteam* să fac în viața aceea, și am vorbit ca să proslăvesc iubirea, să fac ca viața

pe care o trăiam noi să pară eroică și glorioasă; iar lucrul de la care dezertam să pară ceva aspru și foarte nevrednic, pe care era bine să-l lași deoparte. M-am străduit din răsputeri să arunc această vrajă asupra lucrurilor, căutând nu numai s-o conving pe ea, dar și pe mine. Stăteam și vorbeam, și ea se agăța de mine, sfâșiată de oscilația între tot ce socotea că e nobil și tot ce știa că e dulce. Și în cele din urmă am făcut ca viața noastră să pară eroică, am făcut din tot dezastrul care se aduna asupra lumii un fel de scenă măreață pentru iubirea noastră neasemuită; iar noi - două biete suflete care am nimerit în cele din urmă acolo, îmbrăcați în această splendidă iluzie, aproape îmbătați de această glorioasă iluzie, stăteam sub stelele tăcute.

Și astfel am lăsat să treacă momentul.

A fost ultima mea șansă. Chiar în timp ce noi ne plimbam încoace și încolo, conducătorii sudului și răsăritului făceau pasul decisiv, și răspunsul aprins care sfărâmă manevrele lui Evesham pentru totdeauna prinse formă și rămase în așteptare. Și pretutindeni, în Asia, peste oceane și în sud, văzduhul și cablurile palpitau de avertizările pregătirii.

Nimeni, înțelegi, nu știa ce înseamnă războiul; nimeni nu-și putea închipui, cu toate aceste invenții noi, ce orori ar putea aduce războiul. Cred că cei mai mulți oameni continuau să creadă că va fi o paradă de uniforme strălucite, cu strigăte de atac, triumfuri, steaguri și fanfare... într-o vreme când jumătate din lume își aducea rezervele de hrană de la zeci de mii de mile distanță...

Omul cu fața albă se opri. Aruncai o privire spre el și îl văzui cu ochii ațintiți spre podeaua vagonului. O gară mică, un șir de vagoane de marfă încărcate, un semafor și spatele unei căsuțe trecură în goană prin fața ferestrei vagonului, iar un pod alergă cu zgomot brutal, trimițându-ne ecoul huruitului trenului.

— După aceea, zise el, am visat foarte des. Timp de trei săptămâni visul acesta a fost viața mea. Și ceea ce era mai rău, au fost unele nopți când nu puteam să visez, când

stăteam zvârcolindu-mă în pat, în viața *aceasta* blestemată; iar *acolo*... departe de mine... se întâmplau niște lucruri... lucruri importante și teribile... Trăiam în timpul nopților... Zilele mele, zilele cât eram treaz din viața asta pe care o trăiesc acum, au devenit un vis șters, îndepărtat, un decor inutil, coperta unei cărți.

Căzu pe gânduri.

— Aș putea să-ți spun tot, să-ți spun orice lucru mărunt din vis, dar cât privește ceea ce făceam în timpul zilei, nu. N-aș putea să spun... nu-mi amintesc. Memoria... memoria m-a părăsit. Treburile vieții îmi scapă...

Se apleca înainte și își apăsă mâinile pe ochi. O bună bucată de timp nu spuse nimic.

— Și apoi? întrebai eu.

— Războiul a izbucnit ca un uragan.

Privi fix înaintea sa spre lucruri de nedescris.

— Și apoi? îl îndemnai eu din nou.

— Aveau ceva ireal, zise el cu glasul scăzut al unui om care vorbește cu sine însuși. Și ar fi putut să fie coșmaruri. Dar nu erau coșmaruri... nu erau coșmaruri. *Nu*!

Rămase tăcut atât de mult timp, încât crezui că se ivise primejdia de a pierde restul povestirii. Dar el începu să vorbească din nou, pe același ton de meditație întrebătoare.

— Ce era să facem altceva decât să fugim? Nu mă gândisem că războiul va ajunge până la Capri... crezusem că la Capri eram în afara lucrurilor, că aici era altfel; dar două nopți mai târziu, întreaga insulă era plină de strigăte și urlete, aproape fiecare femeie și fiecare bărbat purta o insignă, insigna lui Evesham, și nu se mai auzea nici o muzică, decât numai un cântec strident de război care răsuna într-una, și pretutindeni bărbații se înrolau, iar în sălile de dans făceau instrucție. Întreaga insulă era un vârtej de zvonuri; se spunea într-una că lupta începuse. Nu mă așteptasem la asta. Văzusem atât de puțin din viața de plăceri, încât nu reușisem să înțeleg această violență a

amatorilor. În ce mă privește, eram în afara ei. Eram ca un om care ar fi putut să împiedice incendiul unui depozit de muniții. Momentul trecuse. Nu mai eram nimeni; orice mucos cu o insignă conta mai mult decât mine. Mulțimea ne îmbrâncea și ne urla în urechi; cântecul acela blestemat ne asurzea; o femeie țipă la iubita mea pentru că nu avea insignă; și amândoi ne-am întors la locuința noastră, turburați și jigniți, iubita mea albă la față și tăcută, iar eu tremurând de furie. Eram atât de furios, încât m-aș fi certat cu ea dacă aș fi găsit vreo umbră de acuzație în ochii ei.

Toată măreția mea dispăruse. Pășeam încolo și încoace prin odăița noastră din stâncă, iar afară se vedea marea întunecată și o lumină spre sud, care se aprindea, se stingea, și apărea din nou.

„Trebuie să plecăm de-aici! îi spuneam eu întruna. Mi-am ales calea și nu vreau să am nici un amestec în aceste turburări. Nu vreau să am nimic cu războiul acesta. Ne-am desprins viața de toate aceste lucruri. Aici nu mai este nici un refugiu pentru noi. Să plecăm.”

Și a doua zi pornisem să fugim de războiul care punea stăpânire pe întreaga lume. Și tot restul nu a fost decât Fugă… tot restul nu a fost decât Fugă.

Rămase pe gânduri, întunecat.

— Cât a durat?

Nu-mi dete nici un răspuns.

— Câte zile?

Avea fața albă și trasă, iar pumnii îi erau încleștați. Nu luă în seamă curiozitatea mea.

Încercai prin felurite întrebări să-l atrag din nou la povestirea lui.

— Unde v-ați dus? întrebai eu.

— Când?

— Când ați plecat din Capri.

— Spre sud-vest, zise el și mă măsură scurt cu privirea. Ne-am dus cu o barcă.

— Credeam că într-un aeroplan.

— Au fost luate toate.

Nu i-am mai pus nici o întrebare. Apoi, am crezut că începe din nou. Izbucni într-o argumentație monotonă.

— Dar de ce să fie? Dacă, într-adevăr, această bătălie, acest masacru și această încordare *este* viața, de ce ne mai bântuie dorința de plăceri și frumusețe? Dacă nu există nici un refugiu, dacă nu există pace nicăieri și dacă toate visurile noastre despre locuri liniștite nu sunt decât o nebunie și o capcană, de ce avem astfel de visuri? Fără îndoială că nu dorințele nedemne, nu intențiile josnice ne aduseseră pe noi aici. Iubirea fusese cea care ne izolase. Iubirea venise la mine cu ochii ei și îmbrăcată în frumusețea ei, mai minunată decât orice altceva în viață, în însăși forma și culoarea vieții, și mă chemase la ea. Făcusem să tacă toate glasurile, răspunsesem tuturor întrebărilor și venisem la ea. Și, deodată, nu mai era nimic altceva decât Războiul și Moartea!

Avui o inspirație.

— La urma urmei, zisei eu, ar putea să nu fi fost decât un vis.

— Un vis! strigă el aprinzându-se. Un vis, când chiar și acum...

Pentru prima dată se însufleți. O ușoară roșeață i se strecură în obraji. Ridică palma desfăcută, o încleșta și o lăsă să-i cadă pe genunchi. Vorbi privind departe de mine, și în tot restul timpului continuă să se uite în depărtare.

— Nu suntem decât niște năluci! zise el. Și năluci ale altor năluci, dorințe ca umbrele norilor și voințe ca paiele duse de vânt; zilele trec, se sfârșesc și ne poartă cum poartă trenul umbra luminilor sale... chiar așa! Dar un singur lucru este real și sigur, un singur lucru nu este vis, ci este etern și durabil. El este în centrul vieții mele, și toate celelalte lucruri din jur sunt subordonate și cu totul zadarnice. O iubeam pe femeia aceea din vis. Și ea și cu mine am murit împreună!... Un vis? Cum poate să fie vis,

când a copleșit o viață vie cu o suferință nepotolită, când face ca tot ce a avut însemnătate în viață să pară inutil și neînțeles?!

Până în clipa când a fost ucisă, am crezut că mai aveam încă o șansă de a scăpa, zise el. Toată noaptea și dimineața cât am mers pe mare de la Capri la Salerno i-am vorbit de evadare. Eram plini de o speranță care s-a agățat de noi până la sfârșit, o speranță pentru viața pe care o vom duce împreună, în afara tuturor acestora, dincolo de bătălie și luptă, de patimile crude și zadarnice, de imperativele arbitrare și inutile ale lumii. Ne simțeam înălțați ca și cum căutarea noastră era un lucru sfânt, ca și cum iubirea unuia pentru celălalt era o misiune…

Chiar și atunci când, din barca noastră, am văzut fața frumoasă a marii stânci care este Capri, acum brăzdată și scobită de amplasamentele tunurilor și de adăposturile care aveau să facă din ea o fortăreață, n-am bănuit nimic din masacrul iminent, deși furia pregătirilor se zărea sub forma unor nori de praf în sute de puncte; dar eu am început să-i vorbesc despre ea. Insula, trebuie să știi, era încă frumoasă, cu toate cicatricile ei, cu nenumăratele ei ferestre, arcade și cărări ce se înșirau unele peste altele, pe vreo mie de picioare, o vastă sculptură cenușie, întreruptă de terase cu viță de vie și crânguri de lămâi și portocali, și pâlcuri de agave, și merișori, și migdali înfloriți. Și pe sub arcada clădită peste Marina Piccola veneau alte bărci; și când noi am ajuns să ocolim capul și să zărim coasta continentului a apărut încă un șir de bărci, plutind cu vântul în spate, spre sud-vest. După puțin timp, au apărut o mulțime, cele mai îndepărtate văzându-se ca niște puncte albastre în umbra falezei dinspre răsărit.

„Iată iubirea și rațiunea, zisei eu, care fuge de toată această nebunie a războiului.”.

Și deși văzurăm curând o escadrilă de aeroplane care zburau pe cer către sud, nu le luarăm în seamă. Erau ca o linie de puncte pe cer, apoi mai multe, punctând orizontul

de sud-est, și după aceea și mai multe, până când un sfert de cer era punctat cu pete albastre. Acum erau ca niște liniuțe subțiri albastre, și apoi unul câte unul se înclina și reflecta lumina soarelui, devenind câte un mic fulger de lumină. Veneau, înălțându-se și coborând și crescând tot mai mari, ca un stol uriaș de pescăruși sau ciori sau alte păsări de acest fel, mișcându-se cu o uimitoare uniformitate și întinzându-se tot mai mult pe cer, pe măsură ce se apropiau. Aripa dinspre sud se înălță ca un nor în formă de săgeată, acoperind soarele. Și apoi ele se întoarseră brusc spre răsărit și porniră într-acolo devenind tot mai mici și mai clare, până când dispărură de pe cer. Și după aceea observarăm spre nord, la mare înălțime, mașinile zburătoare ale lui Evesham atârnând deasupra orașului Neapole ca un roi de musculițe.

Părea că nu ne privește mai mult decât zborul unui stol de păsări.

Chiar și murmurul tunurilor, departe spre sud-est, nu părea să însemne nimic pentru noi…

În fiecare zi, în fiecare vis de mai târziu, continuam să fim exaltați, continuam să căutăm refugiul acela în care să putem să trăim și să ne iubim. Ne cuprinsese oboseala, sufeream și aveam tot felul de necazuri. Deși eram prăfuiți și murdari după drumul obositor pe care-l făcuserăm și pe jumătate morți de foame și îngroziți de morții pe care-i văzuserăm și de fuga țăranilor, căci în foarte scurt timp un val de lupte se întinse pe toată peninsula, toate aceste lucruri care ne bântuiau mintea nu făceau decât să ne întărească hotărârea de a scăpa. Oh, cât de vitează și răbdătoare a fost ea! Ea, care nu înfruntase niciodată greutăți și riscuri, avea curaj și pentru ea și pentru mine. Am cutreierat peste tot căutând o scăpare, printr-o țară stăpânită în întregime și jefuită de hoardele războiului. Am mers numai pe jos. La început, au fost și alți fugari, dar nu ne-am amestecat cu ei. Unii au scăpat spre nord, alții au fost prinși o dată cu torentul țărănimii care fugea pe

șoselele principale, mulți s-au dat pe mâinile soldaților și au fost trimiși spre nord. Mulți dintre bărbați au fost înrolați cu forța. Dar noi ne-am ținut departe de aceste lucruri; nu luaserăm cu noi nici un ban cu care să mituim o trecere spre nord, și îmi era teamă ca iubita mea să nu cadă pe mâinile acestor mulțimi de recruți. Debarcaserăm spre Salerno, fuseserăm întorși din drum la Cava și încercaserăm să trecem spre Taranto printr-o trecătoare peste Monte Alburno, dar fuseserăm mânați înapoi de lipsa de hrană, și astfel coborâserăm printre mlaștinile de lângă Paestum, unde se află doar templele acelea mari. Aveam o vagă idee că la Paestum ar fi posibil să găsesc o barcă sau altceva și să pornim din nou pe mare. Și acolo ne-au prins luptele.

Un fel de orbire sufletească pusese stăpânire pe mine. Puteam vedea limpede că eram înconjurați; că marea plasă a acelui uriaș Război ne prinsese în mrejele ei. De multe ori văzuserăm trupele de recruți care veniseră din nord și umblau dintr-o parte în alta, și le zăriserăm de la distanță, prin munți, construind drumuri pentru transportul muniției și pregătind instalarea tunurilor. La un moment dat am crezut că au tras spre noi, luându-ne drept spioni; în orice caz, un glonte a trecut șuierând pe deasupra noastră. De mai multe ori ne-am ascuns în păduri, de aeroplanele care pluteau pe deasupra.

Dar toate aceste lucruri nu mai au acum nici o importanță, toate aceste nopți de fugă și suferință... Ne aflam într-un spațiu deschis, lângă templele acelea mari de la Paestum, într-un loc acoperit cu blocuri de piatră și presărat cu tufișuri țepoase, gol și pustiu și atât de plat încât un crâng de eucalipți din depărtare se vedeau până la piciorul tulpinii. Parcă văd și acum! Iubita mea ședea lângă un tufiș și se odihnea, căci era foarte slăbită și obosită, iar eu stăteam în picioare căutând să văd dacă aș putea să-mi dau seama de distanța la care se trăgeau focuri de armă. Erau fără zgomot, știi, luptând departe unii de alții, cu

acele teribile arme noi care nu fuseseră folosite niciodată: tunuri care trăgeau la mare distanță și aeroplane care puteau... Nimeni nu putea să știe ce puteau ele să facă!

Știam că ne aflăm între cele două armate și că se apropiau una de alta. Știam că suntem în primejdie și că nu ne puteam opri aici să ne odihnim!

Deși aveam toate acestea în minte, le aveam numai în subconștient. Păreau să fie lucruri care nu ne privesc pe noi. Mă gândeam în primul rând la iubita mea. Mă cuprinsese o tristețe dureroasă. Era întâia oară când ea se dădea bătută și se prăbușise plângând. Puteam s-o aud suspinând la spatele meu, dar nu vroiam să mă întorc spre ea, pentru că știam că simțea nevoia să plângă și că se abținuse atât timp din cauza mea. Era bine, mă gândeam, să plângă și să se odihnească, și apoi să pornim din nou la drum, căci nu-mi închipuiam atunci un fapt care era totuși atât de aproape de noi. Parcă o văd și acuma cum stătea acolo, cu părul ei minunat căzându-i pe umeri și cu obrajii supți.

„Dacă ne-am fi despărțit, zise ea. Dacă te-aș fi lăsat să pleci.”

„Nu, zisei eu. Nici acum nu-mi pare rău. Nu-mi pare rău, fiindcă eu am ales, și am să rezist până la capăt.”

Și atunci...

Deasupra capului, pe cer, a fulgerat ceva și a explodat, și am auzit peste tot în jurul nostru gloanțele răpăind. Au zdrelit pietrele din jurul nostru, zvârlind bucăți de cărămidă; și s-au dus...

Își duse mâna la gură, apoi își umezi buzele.

— La fulgerul exploziei mă întorsesem... Știi, s-a ridicat în picioare... S-a ridicat în picioare, știi, și a făcut un pas spre mine... Ca și cum ar fi vrut să ajungă până la mine... Fusese împușcată în inimă.

Tăcu și mă privi fix. Am simțit neputința aceea prostească pe care o simte orice englez în astfel de ocazii. I-am întâlnit o clipă privirea și apoi m-am uitat pe fereastră

afară. Am păstrat amândoi mult timp tăcerea. Când, în cele din urmă, am privit spre el, l-am văzut stând pe spate în colțul său, cu brațele încrucișate și rozându-și încheieturile degetelor.

Își mușcă deodată unghia și tresări.

— Am dus-o în brațe spre temple, zise el, ca și cum asta ar mai fi avut vreo importanță. Nu știu de ce. Mi se păreau un fel de sanctuar, înțelegi. Presupun că dăinuiau de atâta timp. Ea probabil că murise pe loc. Dar... am vorbit cu ea... tot drumul.

Din nou tăcere.

— Am văzut templele acelea, zisei eu brusc și într-adevăr el îmi amintise cu multă claritate de arcadele calme și însorite, tăiate din gresie roasă de vreme.

— Era acela de culoare brună, cel mare, de culoare brună. M-am așezat pe o coloană căzută, continuând s-o țin în brațe... Acum nu-i mai vorbeam. Și după puțin timp, șopârlele au ieșit și au început să alerge din nou, ca și cum nu se întâmplase nimic neobișnuit, ca și cum nimic nu se schimbase... Era acolo o liniște grozavă, soarele era sus și umbrele stăteau nemișcate; chiar și umbrele ierburilor de pe ziduri stăteau nemișcate, în ciuda bubuiturilor ce răsunau în tot cerul.

Parcă-mi amintesc că aeroplanele au venit dinspre sud și că lupta s-a îndepărtat spre vest. Un aeroplan a fost lovit, s-a răsturnat și a căzut. Îmi amintesc asta, deși nu mă interesa câtuși de puțin. Nu părea să aibă vreo importanță. Era ca un pescăruș rănit, știi, care întâi se zbate câtva timp în apă. Îl puteam vedea prin naosul templului, ca un obiect negru în apa albastră și strălucitoare.

De trei sau patru ori, niște obuze au explodat pe plajă, apoi au încetat. De fiecare dată când se întâmpla asta, toate șopârlele fugeau și se ascundeau un răstimp. Acesta era tot răul pe care-l pricinuiau, în afară de un glonte rătăcit care a zgâriat piatra de lângă mine și a făcut pe ea o suprafață albă și strălucitoare.

Pe măsură ce umbrele se lungeau, tăcerea părea și mai mare.

Lucru curios, remarcă el pe tonul unui om care ia parte la o conversație banală, nu gândeam totuși... nu mă gândeam la nimic. Stăteam cu ea în brațe printre pietre, într-un fel de letargie... nemișcat.

Și nu-mi amintesc cum m-am trezit. Nu-mi amintesc cum m-am îmbrăcat în ziua aceea. Știu că m-am pomenit în biroul meu, cu scrisorile desfăcute în fața mea, și că eram izbit de absurditatea faptului de a mă afla acolo, știind că în realitate ședeam, buimăcit, în templul acela din Paestum, cu o femeie moartă în brațe. Am citit scrisorile mașinal. Am uitat despre ce era vorba în ele.

El se opri. Urmă o lungă tăcere.

Am observat deodată că trenul cobora panta de la Chalk Farm spre Euston. Am tresărit văzând cum trecuse timpul. M-am întors spre el cu o întrebare brutală, pe tonul de „acum ori niciodată”.

— Și ai mai visat?

— Da.

Păru că face o sforțare ca să sfârșească. Glasul îi era foarte scăzut.

— Numai o dată și parcă numai câteva clipe. Se părea că mă trezisem deodată dintr-o mare apatie, mă sculasem în picioare și un trup zăcea acolo pe pietre lângă mine. Un trup slăbănog. Nu al ei, știi. Parcă nu mai era ea...

Probabil că auzisem glasuri. Nu știu. Știu numai că se apropiau niște oameni în singurătatea aceea, și că asta a fost ultima ofensă.

M-am ridicat în picioare și am umblat prin templu, și atunci a apărut mai întâi un om cu fața smeadă, îmbrăcat într-o uniformă de un alb murdar, tivită cu albastru, și apoi s-au ivit alții, mai mulți, cățărându-se pe creasta vechiului zid al cetății dispărute și ghemuindu-se acolo. Erau niște mici figuri ițindu-se în bătaia soarelui și au rămas acolo, cu armele în mână, cercetând prevăzători terenul din fața lor.

Și mai departe am văzut alții, apoi alții în celălalt capăt al zidului. Era o linie lungă de oameni în ordine de bătaie.

Apoi insul pe care-l văzusem întâi se ridică în picioare și strigă un ordin, iar oamenii săi se dădură jos de pe zid în ierburile înalte și se îndreptară spre templu. Coborî și el împreună cu ceilalți, conducându-i. Venea drept spre mine și când mă văzu se opri.

La început îi priveam pe acești oameni din simplă curiozitate, dar când am văzut că au de gând să vină spre templu m-am hotărât să-i opresc. Strigai către ofițer:

„Nu trebuie să vii aici. Aici sunt *eu*. Sunt aici cu moarta mea."

Mă privi fix, apoi îmi strigă o întrebare într-o limbă necunoscută.

Eu repetai ceea ce mai spusesem.

El strigă din nou, iar eu îmi încrucișai brațele și rămăsei nemișcat. Apoi el le spuse ceva oamenilor săi și înaintă spre mine. Ținea în mână o sabie.

Îi făcui semn să rămână la distanță, dar el continuă să înainteze. Îi spusei din nou cu multă răbdare și foarte limpede: „Nu trebuie să vii aici. Astea sunt niște temple vechi și aici sunt eu cu moarta mea".

Se apropie atât de mult, încât îi puteam vedea bine fața. Era o față îngustă, cu ochi cenușii întunecați și cu o mustață neagră. Avea o cicatrice pe buza de sus, și era murdar și nebărbierit. Continua să strige lucruri neînțelese, poate întrebări adresate mie.

Știu acum că-i era teamă de mine, dar atunci nu m-am gândit la asta. În timp ce încercam să-i explic, m-a întrerupt pe un ton imperativ, cerându-mi, cred, să mă dau la o parte.

Încercă să treacă pe lângă mine, dar eu îl apucai de braț.

Văzui că se schimbă la față sub strânsoarea mea.

„Nebun ce ești, strigai eu. Nu știi? E moartă!"

Se dădu înapoi. Mă privi cu ochi cruzi. Văzui în ei un fel de hotărâre plină de triumf. Apoi, încruntându-se, deodată își ridică sabia... *așa*... și lovi.

Se întrerupse brusc.

Observai o schimbare în ritmul trenului. Se auziră frânele, iar vagonul scârțâi și se zgudui. Lumea aceasta a noastră își afirma prezența, devenea zgomotoasă. Văzui prin fereastra aburită uriașe lămpi electrice aruncându-și lumina de pe stâlpii înalți, văzui șiruri de vagoane goale care treceau, stând pe loc, prin fața ferestrei și apoi trecu după ele un semafor înălțându-și constelația de lumini verzi și roșii în amurgul întunecat al Londrei. Îmi întorsei din nou privirea spre chipul supt al omului din fața mea.

— Mă lovi drept în inimă. Cu un fel de uimire... nu cu teamă, nici durere... doar cu un fel de uimire, și am simțit cum mă străpunge, am simțit sabia pătrunzându-mi în trup. Nu m-a durut, știi! Nu m-a durut de loc.

Luminile galbene ale peronului începură să se zărească, trecând întâi repede, apoi mai încet, și în cele din urmă oprindu-se cu o smucitură. Pe-afară treceau încoace și încolo siluete nelămurite de oameni.

— Euston! strigă un glas.

— Vrei să spui?...

— N-a fost nici o durere, nici o înțepătură sau usturime. O uimire, și apoi bezna care a cuprins totul. Chipul aprins, brutal, din fața mea, chipul omului care mă ucisese, păru că se depărtează, până pieri din fața ochilor mei...

— Euston! strigau vocile de afară. Euston!

Ușa compartimentului se deschise, lăsând să intre un val de zgomote, și un hamal stătea în pragul ei și se uita la noi. Zgomote de uși trântite, tropot de copite ale cailor de la trăsuri, și dincolo de toate - vacarmul inform și îndepărtat al străzilor Londrei ajunse până la urechile mele. O mulțime de lămpi aprinse străluceau de-a lungul peronului.

— O beznă, un val de beznă care s-a întins și a înghițit totul.

— Aveți vreun bagaj, domnule? zise hamalul.

— Și asta a fost sfârșitul? întrebai eu.

Păru că ezită. Apoi, aproape neauzit, răspunse:

— Nu.

— Adică?

— N-am putut să ajung la ea. Ea era în cealaltă parte a templului... Și apoi...

— Da, insistai eu. Și?

— Coșmaruri, strigă el; adevărate coșmaruri! Dumnezeule! Păsări mari care se repezeau să sfâșie...

În românește de *Victor Kernbach* și *Constantin Vonghizas*

George Lazăr

KIT

Îmi amintesc și acum palma pe care, copil fiind, am primit-o de la tatăl meu, singura și cea mai dureroasă palmă primită de la el. A fost gestul care a prefăcut în cioburi minusculul și frumosul univers clădit pe nesimțite în puținii mei ani. Dar tata nu avusese timp să înțeleagă monotonia orelor de joacă, a multicolorelor cuburi magnetice, a ecranului programat să sintetizeze chipuri și sunete destinate să alunge singurătatea, nu știa bietul tata fascinația ce m-a cuprins atunci când a deschis larg hubloul camerei mele și întreg firmamentul a năvălit în ochii mei rotunzi și mari de copil. Zilnic, de atunci, tata venea să-mi deschidă fereastra spre Cosmos și amândoi, el cuprinzându-mi umerii, priveam în tăcere spre imensitatea abisului punctat de luminițe firave. Dar tata știa că nu poate lipsi de la îndatoririle sale, așa că într-o zi îmi arătă butoanele ce comandau hubloul, cerându-mi să promit că voi privi spațiul numai în timpul celor câteva ore permise. Multă vreme i-am dat ascultare, însă zilnic zăboveam tot mai mult și inegalabila atracție pe care Exteriorul o exercita asupra mea era parcă tot mai des întreruptă de semnalele beculețului roșu ce marca sfârșitul perioadei permise. Este greu de descris teribila imagine a Cosmosului, infinitul formelor ce le poate naște imaginația, unind minusculele luminițe una cu alta, sau pornind cu

visul spre oricare din stele pentru a crea acolo o lume a basmului de care mă simțeam legat cu mii de fire. Închideam hubloul cu multă părere de rău și așteptam nerăbdător clipele zilei următoare când din nou mi-era permis să îl deschid. Regăseam pe cer steluța aleasă, aceasta clipea prietenos, și visul continua. Așa s-a întâmplat atunci când furat de vraja stelei ce adăpostea lumea mea, am ignorat semnalele automatelor ce îmi cereau să închid hubloul, și, într-o adevărată stare de exaltare, am urmărit apusul lumii mele. Oftând, am întins degetul spre a comanda închiderea hubloului, când o privire fugară asupra acestuia m-a făcut să-mi retrag mâna, și, fascinat, să privesc planeta, enorma sferă scăldată în culori ce apăruse majestuos și umplea acum tot firmamentul. Așa m-a găsit tata, adus de semnalele stridente ale automatelor. Îngenunchiat, cu fruntea și buzele lipite de metalul transparent, cu micile mele palme desfăcute ca pentru a cuprinde globul planetei. M-a smuls brutal din reverie tata, iar palma primită de la el mi-a colorat obrajii și a declanșat un șuvoi de lacrimi. Pentru îndrăzneala de a fi privit cerul în timpul perioadei interzise, mai multe zile nu am avut dreptul de a privi stelele, iar mai apoi tata a montat un automat ce menținea singur hubloul deschis atât cât trebuie. Dar totul își pierduse acum farmecul și ecranul cu jocuri stă martor încercărilor mele de a readuce prin desen imaginea planetei.

Au fost clipele cele mai viu trăite, care împreună cu imaginea pereților argintii ai camerei unde mi-am petrecut primii ani, formează singurele amintiri ale copilăriei mele. Mai târziu, firesc, am înțeles. I-am văzut și pe ceilalți oameni, care au găsit timp să-mi fie educatori, am cunoscut-o pe Sandra, copil ca și mine, împreună am colindat toate culoarele satelitului pe care se afla mica noastră colonie, am spart cu râsetele noastre răceala metalului strălucitor, și singură joaca noastră de copii

aducea deseori umbre de recunoștință în privirea celor mari. Noi doi eram unicii copii de pe stație, înconjurați de grija și afecțiunea tuturor. Încet, oamenii aveau tot mai mult timp pentru noi.

Cuvântul *mamă* l-am auzit întâia oară de la Sandra. Apoi mama ei m-a adoptat și pe mine. L-am cunoscut pe Seld cel priceput la toate, și el ne-a învățat cum să vorbim mașinilor, apoi cu multă răbdare ne-a explicat taina tuturor butoanelor din Sala de control. Nik cel cu părul vâlvoi știa să povestească o mulțime de întâmplări ciudate. Cori ne lua zilnic în grija lui, iar sala de gimnastică era prea mică pentru tot ce făcea, și de fiecare dată plecam epuizați și acoperiți de sudoare.

Au fost clipe fericite, și singurul eveniment ce le-a tulburat a venit pe neașteptate. Platforma-podea a început să se clatine tot mai tare, Sandra și eu ne-am rostogolit pe podea, apoi am devenit ușori ca niște fulgi. Sonerii și lumini, strigăte, și tot vacarmul s-a potolit câteva minute mai târziu. Pe noi ne-au închis într-o cameră, cum de mult nu o mai făcuseră, iar figura răvășită a celui ce ne-a condus ne speriase atunci. În grabă, uitaseră să declanșeze izolarea fonică și cu urechile lipite de ușă, amândoi, Sandra și cu mine am auzit fraze întretăiate, șuierătoare.

— Ce a fost?

— Defecțiune la grupul de heliogeneratoare.

— Impact meteoric?

— Probabil…

— Seld era acolo!…

De atunci nu l-am mai văzut pe Seld și altcineva ne-a vorbit despre mașini și calculatoare, dar niciodată atât de frumos cum o făcea el. Odată, Nik ne-a spus o poveste cu războaie.

— Dar ce sunt războaiele, Nik? l-am întrebat.

Ne-a vorbit pe îndelete despre război și atunci mi-am amintit de palma primită demult de la tatăl meu și de planeta multicoloră. L-am întrebat pe Nik ce e cu planeta

și atunci nu i-am înțeles tăcerea, privirea plecată și visătoare, ochii umezi.

— O să afli odată, a șoptit, apoi a plecat lăsându-ne nedumeriți.

Peste puțin timp, Nik ne-a oferit un joc.

— Este un Kit, un joc pe care imaginația voastră singură îl va dirija. Prin el veți înțelege ce înseamnă războiul, a spus.

Am alergat împreună cu Sandra la ecranul din camera mea, unde am conectat jocul și multă vreme am privit făpturi minuscule, aparent identice, dar lesne de deosebit atunci când solicitam o mărire a imaginii. Făpturile, nu știu dacă pot să le spun oameni, se încăierau la o simplă apăsare de buton, îndreptau unele spre altele tuburi prevăzute cu mânere, se prăbușeau, sângerau, totul desfășurându-se într-un vacarm groaznic. Am urmărit uluiți spectacolul înfiorător ce se desfășura tridimensional pe ecran, iar la un moment dat, atrași de dinamismul situațiilor, am început să intervenim în joc, mai întâi timid, cu ajutorul butoanelor, iar mai apoi fixându-ne pe tâmple senzori meniți să modifice situația după gândul nostru. Era interesant să dobor figurinele Sandrei, să-i cuceresc zonele desemnate a fi ale ei...

Absorbiți de noul joc, abia după mai multă vreme l-am reîntâlnit pe Nik.

— Ei, cum vă place războiul?

S-a întristat aflând cât de bine ne distrăm cu jocul său și într-o zi, fără știrea noastră, Nik a reprogramat jocul, iar chipurile anonime de pe ecran au fost schimbate cu chipurile tatei, al Sandrei, al meu și al tuturor celor de pe satelit. Până să fi aflat asta, am continuat să masacrăm figurinele de pe ecran, iar la sfârșit am privit neîncrezători trupul însângerat al mamei Sandrei, al tatălui meu și, inutil, am apăsat amândoi butoanele ce întotdeauna readuceau viața pe ecran. Am plâns împreună până ne-am

regăsit în brațele părinților noștri, care ne urmăreau în tăcere.

I-am dat lui Nik jocul înapoi. Acum îl înțelesesem.

Timpul a zburat repede, iar noi am crescut și am învățat să cunoaștem universul de metal ce ne înconjura. Într-o zi a venit Nik și ne-a spus doar atât:

— Veniți, e timpul.

L-am urmat, tăcuți.

Am intrat toți trei într-o sală mare pe care nu o mai văzusem. Aici erau toți oamenii, nu-mi amintesc să-i mai fi văzut vreodată adunați împreună așa ca acum. Ne-am așezat în fotolii, iar Nik a început să vorbească privind spre noi.

— Astăzi, copii, o să vă spun o poveste ceva mai lungă și poate nu atât de frumoasă. Este însă povestea noastră și a voastră, povestea oamenilor. Ea începe aici…

Nik se întrerupse spre a apăsa un buton, iar în fața noastră răsări planeta. Un strat de nori albi o acopereau în parte, iar culorile ei erau dominate de imense pete albastre în care razele stelei Soare se amestecau dând străluciri nemaivăzute. Nik ne-a trezit din visare.

— Această planetă se numea Terra, ceea ce înseamnă Pământ într-o limbă de mult apusă. Ar fi greu să aduc în fața voastră adevărata frumusețe a Pământului, iar cele câteva imagini ce le păstrăm ca pe relicve nu pot să spună mai mult. Erau mulți oameni acolo… și mulți copii… Noi, cei pe care-i vedeți aici, împreună cu mulți alții, am plecat spre a oferi Cosmosul oamenilor, spre a construi orașe orbitale. Am fi reușit, poate, dacă nu era Războiul. Nu știm de ce a izbucnit, dar oamenii aveau arme nimicitoare, erau răi unii din ei și doreau numai pentru sine ceea ce de fapt era al tuturor. Acum nu se mai află acolo decât cenușă și ruine…

Nik se întrerupse din nou, vocea îi tremura, dar, trecându-și mâna peste fruntea îmbrobonată de sudoare, continuă:

— Și pe noi au vrut să ne distrugă și greu am reușit să reclădim satelitul acesta, iar mulți dintre noi au pierit. Voi sunteți singurii noștri copii, nu avem și nici nu o să mai avem alții. V-am ținut închiși la adăpost de radiații până când pericolul lor a trecut. Sunteți aproape mari, trebuie să știți totul. Poate vă mai amintiți clipa în care a pierit Seld. Sacrificiul lui ne-a dat încă un răgaz. Suntem lipsiți de energie, Seld nu a putut să salveze decât rezervele. Nu avem altă posibilitate în afara aceleia de a vă trimite pe Terra, poate mai sunt oameni acolo, voi trebuie să trăiți, să continuați ceea ce noi am început aici…

Vocea i se frânse brusc, se întoarse spre imaginea planetei, și așa, cu umerii cutremurați de frisoanele unui plâns ce abia mai târziu aveam să îl înțeleg, cu capul plecat, așa am reținut ultima imagine a lui Nik.

Prinzând mâna Sandrei, am străbătut împreună culoarele pustii urmărind jocul rece al luminilor de control. Puțin după aceea ne-au învățat să folosim grelele pelerine antiradiante. Apoi, minusculul modul ce avea să ne ducă pe Terra. Ne-au vorbit fiecare dintre ei, lipindu-și buzele de obrajii noștri pentru ultima dată.

Apoi ne-au așezat în modul și a început transferul energetic ce urma să ne asigure coborârea și supraviețuirea. Iarăși am simțit un cutremur. Oare se întâmpla ceva cu nava? Sfaturile lor ne-au însoțit tot drumul prin radio și, abia după ce am atins oceanul, am încetat să-i mai auzim. Am ieșit amândoi afară, cu senzația îmbătătoare adusă de vânturile Pământului. În zadar am încercat să reluăm legătura radio cu ai noștri, nimeni nu ne mai spunea nimic.

După mai multe ore de așteptare, la căderea serii, țipătul Sandrei m-a făcut să tresar. O imensă stea de foc se prăbușea spre ocean. Ne-am privit, abia atunci am înțeles amândoi ce se întâmplase. Am înțeles că energia necesară stabilizării orbitei satelitului, ei ne-o dăduseră nouă, pentru ca apoi să ardă fericiți că ne-au dăruit o șansă. Nu

au crezut că mai pot fi oameni pe Pământ, nu ar crede nici dacă ar privi prin ochii noștri înecați în lacrimi, silueta distorsionată a imensului submarin ce se apropie, a oamenilor ieșiți din mare care își agită brațele.

Semne de prietenie? Semne de amenințare? Plutind, ne apropiem încet de ei… Plutind, se apropie încet de noi…

Joe W. Haldeman

AICI SUNTEM FOARTE FERICIȚI[8]

Speriat? Oh, da, eram speriat - cine n-ar fi fost? Poate un nebun, un sinucigaș ori un robot. Sau poate un ofițer de carieră.

Submaiorul Stott pășea încoace și încolo în spatele micului podium din încăperea care pe *Anniversary* îndeplinea rolul și de sală de ședințe și de sală de mese și de sală de gimnastică. Tocmai efectuaserăm ultimul salt colapsar de la Tet-38 la Yod-4. Încetineam spre 1,5 G, iar viteza în raport cu saltul reprezenta respectabila proporție de nouă zecimi din cea a colapsarului. Și eram urmăriți…

— Vreau doar să vă relaxați puțin și să acordați credit calculatorului navei. Oricum, racheta taurană nu se va afla în zona de acțiune decât peste două săptămâni, și dacă veți continua să vă fâțâiți de colo-colo timp de două săptămâni, nici voi și nici oamenii voștri nu veți mai fi în stare să luptați atunci când va veni vremea. Frica este o boală contagioasă. Mandella!

Avea întotdeauna grijă ca în fața companiei să-mi spună „sergent” Mandella. Acum însă toți cei prezenți la ședință

[8] Titlul original ***We Are Very Happy Here***, publicată în *Analog Science Fiction/Science Fact,* Nov. 1973.

erau fie șefi de formațiuni, fie mai mari, simpli soldați nu existau. Așa că sări peste grade.

— Da, sir.

— Mandella, tu ești răspunzător pentru eficiența psihică și fizică a bărbaților și femeilor din grupa ta. Presupunând că ai cunoștință de apariția pe navă a problemei eticii și presupunând că grupa ta nu este imună... ce ai de făcut?

— Cu grupa mea, sir?

Mă privi lung o clipă.

— Desigur.

— O discutăm deschis, sir.

— Și ai ajuns la vreo concluzie dramatică?

— Fără lipsă de respect, sir, eu cred că principala problemă este clară. Oamenii mei stau închiși pe navă... la dracu', toți stăm, de paisprezece...

— Ridicol. Fiecare dintre noi a fost bine condiționat împotriva stresului vieții în spații restrânse. Ofițerii - continuă el - trebuie să rămână celibatari, și totuși nu avem nici o problemă cu etica.

Dacă gândea că ofițerii lui erau celibatari, atunci trebuia să stea jos și să aibă o lungă discuție cu locotenentul Harmony. Poate că se referea doar la ofițerii de carieră, deci la el însuși și la Cortez. Și probabil că avea dreptate numai pe jumătate, deoarece Cortez era mai mult decât prietenos cu caporalul Kamehameha.

— Terapiștii - spuse el mai departe - v-au întărit condiționarea în această privință în timp ce lucrau la înlăturarea urii condiționate... știți cu toții ce părere am despre asta... dar, chiar dacă se mai pot înșela, totuși sunt pricepuți.

În prima noastră luptă cu tauranii fuseserăm atât de saturați cu ură oarbă încât îi masacraserăm până la unul, deși scopul raidului fusese acela de a lua prizonieri. Stott stătuse pe navă.

— Caporal Potter!

Trebuia să-i menționeze gradul spre a reaminti tuturor de ce nu fusese avansată împreună cu noi: prea moale.

— Și tu „ai discutat deschis” cu grupa ta?

— Am discutat, sir.

Submaiorul putea privi „cu blândețe”- la oameni. O privi „blând” pe Marygay până când aceasta continuă:

— Nu cred că sergentul Mandella a depistat erori legate de condiții…

— Sergentul Mandella poate vorbi și singur. Vreau părerea ta. Observațiile tale.

O spusese de o manieră care arăta că nu prea le voia.

— Păi nu cred că este o eroare de condiționare, sir. Nu avem nici o problemă în a trăi toți la un loc. Toată lumea este doar nerăbdătoare, obosită să facă săptămâni de săptămână același lucru.

— Deci este nerăbdătoare să lupte?

În glas nu avei pic de ironie.

— Vor să coboare de pe navă, sir; să iasă din rutină.

— *Vor coborî* de pe navă, spuse el, permițându-și un mic zâmbet mecanic. Și atunci vor fi tot atât de nerăbdători să se întoarcă înapoi.

Totul continuă așa multă vreme. Nimeni nu voia să exprime în cuvinte motivul esențial: acela că bărbații și femeile de pe navă avuseseră la dispoziție un an pentru a se gândi la bătălia care se apropia și că nu puteau decât nu devină din ce în ce mai neliniștiți. Iar acum se apropia de noi un crucișător tauran. Și trebuia, cu o lună înaintea atacului la sol, să ne încercăm norocul cu el.

Perspectiva de a lovi acea planetă principală și de a ne juca de-a soldații era destul de neplăcută. Dar cel puțin aveai o șansă: aceea de a lupta la sol, de a-ți hotărî propria soartă, însă rahatul ăsta, să stai grămadă devenind o parte integrantă din țintă, în vreme ce *Anniversary* juca un șah matematic cu racheta taurană… să fii viu timp de o nanosecundă, iar în următoarea mort din cauza unei erori la a treizecea zecimală a cuiva, *asta* mă neliniștea.

Încearcă însă să-i spui asta lui Stott. În cele din urmă, fusesem obligat să recunosc față de mine însumi că nu juca o mică scenă sinistră. El nu putea pricepe diferența dintre teamă și lașitate. Nu conta dacă asta era rezultatul condiționării judicioase ce i se făcuse în această direcție - lucru de care mă îndoiam - sau era pur și simplu nebunie.

Acum îl pârpălea la foc mic pe Ching, același cântec, același dans. Am profitat ca să frunzăresc ștatul de organizare ce ne fusese dat.

Majoritatea oamenilor îmi erau cunoscuți de la masacru de pe Aleph. Singurii nou-veniți în plutonul meu erau Demy, Luthuli și Heyrovsky. În toată compania (scuzați-mă, „corpul expediționar”) aveam douăzeci de înlocuitori pentru cei nouăsprezece oameni pe care îi pierduserăm în raidul de pe Aleph. O amputare, patru șocați și paisprezece psihopați; victime ale unei uri condiționate făcută cu prea mult zel.

N-am putut trece peste data de „20 martie 2007”, aflată în partea de jos a statului. Eram în armată de zece ani, deși păruseră mai puțin de doi. Dilatarea timpului, desigur. Până și cu salturile colapsare, călătoria din stea în stea devora calendarul.

Probabil că după acest raid voi fi propus pentru trecere în rezervă cu salariu integral. Dacă voi supraviețui raidului și dacă regulile ce ne priveau nu se schimbaseră. Eu, un veteran cu douăzeci de ani la activ și în vârstă de numai 25 de ani…

Stott tocmai trăgea concluziile, când în ușă se auzi o ciocănitură. O singură izbitură puternică.

— Intră! spuse el.

În încăpere păși alene un cadet pe care îl cunoșteam vag și care, fără o vorbă, îi întinse lui Stott o bucată de hârtie. Rămase pe loc în timp ce Stott o citea, clătinându-se cu o insolență calculată cu exactitate. Practic, Stott nu-i era șef și, oricum, nimeni din flotă nu-l înghițea.

Stott îi înapoie hârtia și privi prin el.

— Vă veți alerta grupele că la ora 20,10, adică peste 53 de minute, vor începe manevrele evazive preliminare. Nu se uitase la ceas. La ora 20,00 întregul personal se va afla în valvele de accelerație. Li…ber!

Ne-am ridicat și, fără entuziasm, am intonat în cor:

— Prea plecați, sir.

Suna idiot.

Stott părăsi încăperea și cadetul îl urmă rânjind batjocoritor.

Mi-am răsucit inelul de comunicare în poziția patru, canalul adjunctului grupei mele.

— Tate, aici Mandella!

Toți ceilalți din sală făceau același lucru.

Din inel răsună o voce metalică:

— Aici Tate. Ce s-a întâmplat?

— Adună oamenii și spune-le că la ora 20,00 trebuie să fim în valve. Manevre evazive..

— La dracu. Spuneau că peste câteva zile.

— Cred că a intervenit ceva nou. Poate că are comandorul vreo idee genială.

— Să și-o înghită. Ești sus în sală?

— Mda.

— Adu-mi o ceașcă de cafea când vii, O.K.? Cu puțin zahăr?

— O.K. Într-o juma’ de oră sunt jos.

— Mulțumesc. Îi pregătesc eu.

Toată lumea se îndrepta spre mașina de soia. M-am așezat la rând în spatele caporalului Potter.

— Ce părere ai, Marygay?

— Sunt doar caporal. Nu-s plătită să…

— Sigur, sigur. Hai, serios…

— Păi, nu trebuie să fie ceva foarte complicat. Poate că, de, comandorul vrea să încercăm iar valvele.

— Încă o dată înainte de asaltul real…

— Mmm… Poate.

Luă o ceașcă de cafea și suflă în ea. Arăta speriată, o ușoară cută brăzdându-i spațiul dintre sprâncene.

— Sau poate că tauranii au o navă care ne așteaptă ascunsă. Mă întreb de ce n-ar face și ei așa cum facem și noi la Stargate.

Am ridicat din umeri.

— Stargate este o altă treabă. Pentru acoperirea majorității unghiurilor de atac posibile sunt necesare șapte sau opt crucișătoare în permanentă mișcare. Noi nu ne putem permite să depășim un colapsar și nici ei n-o pot face.

— Știu eu?

Nu spuse nimic în timp ce își umplea ceașca.

— Poate că am nimerit în versiunea lor de Stargate. Ori poate că au de zece ori mai multe nave. De o sută de ori. Cine știe?

Am umplut două cești, le-am pus zahăr și pe una am închis-o.

— N-am cum să-ți spun.

Ne-am întors la masă atenți la soia care, în condițiile dc gravitație redusă, se revărsa cu ușurință.

— Poate că știe Singhe ceva, zise ea.

— Poate. Dar ca să ajung la el trebuie să trec pe la Rogers și pe la Cortez. Iar dacă îl deranjez acum, Cortez îmi sucește gâtul.

— Oh, eu pot ajunge la Singhe direct. Noi...

Mă privi foarte serios, apoi se încruntă un pic.

— Suntem prieteni.

Am sorbit puțin din soia fierbinte încercând să par nonșalant.

— Deci acolo ai dispărut miercuri noaptea?

— Trebuie să verific, răspunse ca zâmbind. De ce? Ai ceva împotrivă?

— Aăăă... la dracu’, nu, sigur că nu. Dar... dar este un ofițer! Un ofițer din *Flotă!*

— Este detașat la noi și asta îl face parte a Infanteriei.

Își răsuci inelul și rosti:

— „Apeluri”.

Apoi către mine:

— Dar cu tine și cu micuța domnișoară Harmony ce-i?

— Nu-i același lucru.

Între timp ea șoptea un cod de apel.

— Ba da. Ai vrut doar s-o faci cu un ofițer. Ești un pervers!

Inelul behăi de două ori. Ocupat.

— Cum a fost tipa?

— Corespunzătoare.

Încercam să mă reculeg.

— În plus, cadetul Singhe este un gentleman perfect și nu-i nici un pic gelos.

— Nici eu nu sunt, i-am răspuns. Dacă vreodată te supără, spune-mi și-l aranjez eu.

Îmi zâmbi peste ceașcă.

— Dacă locotenentul Harmony te supără vreodată, spune-mi și-o aranjez eu.

— S-a făcut.

Ne-am strâns mâinile solemn.

Valvele de accelerație erau o noutate. Fuseseră instalate în vreme ce noi ne odihneam și ne reaprovizionam la Stargate. Ele ne permiteau să folosim nava la un nivel de eficiență mai apropiat de cel teoretic, propulsia tahionică mărindu-i accelerația până la 25 G.

Tate mă aștepta în careul valvelor. Restul grupei discutau adunați în jur. I-am dat soia pe care o luasem pentru el.

— Mulțumesc. Ai aflat ceva?

— Mi-e teamă că nu. Cu excepția faptului că navigatorii nu par să fie speriați, lucru pe care îl și arată. Probabil că-i doar un alt exercițiu de marș.

Sorbi puțină soia.

— Ce naiba. Oricum, pentru noi este același lucru. Stăm aici și ne presează până ce ne omoară pe jumătate. Dumnezeule, urăsc aparatele astea.

— Hm, nu știu. S-ar putea ca ele să transforme infanteria în ceva desuet. Atunci vom pleca acasă.

— Cu siguranță.

Medicul se apropie și-mi făcu injecția.

Am așteptat până la 19,50, apoi am strigat grupei:

— Haideți! Dezbrăcarea și în valvă!

Valva seamănă cu un costum spațial; cel puțin, aparatura interioară este foarte asemănătoare. Însă în locul complexului de menținere a vieții, din creștetul căștii iese un tub iar din călcâie alte două, ca și cum fiecare costum ar avea două tuburi de drenaj. Aceste tuburi sunt îndesate dintr-un capăt într-altul al cușetelor de micșorare a sarcinii și, intrând în valvă, ai impresia că îți faci loc într-un platou plin cu macaroane maro-gălbui.

Când beculețele din cască îmi indicară că toată lumea era în valve, am apăsat pe butonul de inundare a camerei. Sigur că nu puteam să văd, dar îmi puteam imagina soluția de un albastru deschis - etilen-glicol și încă ceva - care spumega acoperindu-ne. Materialul costumului, rece și uscat, se strânse realizând un contact total cu pielea. Știam că presiunea internă din organism creștea rapid spre a o egaliza pe cea a fluidului din exterior. Pentru asta era injecția: pentru a proteja celulele care altfel, prinse între infernul din interior și marea albastră de afară, s-ar fi zdrobit. Puteai s-o și simți. Atunci când indicatorul arătă „doi” (presiune externă echivalentă cu o coloană de apă având adâncimea de două mile marine), am simțit cum concomitent sunt și strivit și umflat. La ora 20,05 indicatorul arăta doi virgulă șapte și se menținea constant. La 20,10, când au început manevrele, nu se putea sesiza nici o diferență. Am avut impresia că văzusem acul mișcându-se puțin și m-am întrebat de câtă accelerație ar fi fost nevoie pentru a face tremurul vizibil.

Neajunsul major al sistemului este că oricine se află în afara valvei atunci când *Anniversary* atinge 25 G, se transformă pur și simplu în gem de căpșuni. Deci ghidarea navei și lupta trebuie să fie conduse de calculator - care, oricum face cea mai mare parte din manevre - dar este mai bine când există și un factor de supraveghere uman.

O altă problemă este aceea că dacă nava este avariată și scade presiunea, explodezi ca un pepene scăpat pe jos. Dacă acționează presiunea internă, aceasta te pulverizează într-o mircosecundă.

Iar pentru depresurizare sunt necesare circa zece minute, plus încă două, trei până ce te dezmeticești și te îmbraci. Valva nu-i ceva din care să ieși și să începi să lupți. În timp ce noi zăcem în valve, doar patru oameni au o oarecare mobilitate: echipajul de întreținere al Fiolei. Aceștia poartă necondiționat cu ei întregul aparataj al camerei de accelerație, costumul transformându-li-se într-un vehicul de douăzeci de tone. Și chiar și ei trebuie să stea într-un singur loc atunci când nava manevrează.

Accelerarea a luat sfârșit la ora 20,38. S-a aprins un bec verde și am apăsat cu bărbia pe butonul de depresurizare.

Eram afară și mă îmbrăcam alături de Marygay. Aburii fluidului de presurizare îmi provocau o buimăceală neplăcută și o ușoară senzație de greață.

— Cum a apărut asta? am arătat eu spre dunga de o roșeață aprinsă ce i se întindea de sub sânul drept spre șoldul stâng.

— Asta-i a doua oară, spuse ea ciupindu-și furioasă pielea. Prima dată mi-a apărut pe spate... Cred că valva asta nu se potrivește bine, face cute.

— Poate că ai slăbit.

— Deșteptule!

Rația și consumul caloric nu fuseseră riguros stabilite și controlate la Stargate când ni se croiseră costumele. Un costum de luptă nu poate fi utilizat dacă pelicula senzorială interioară nu se mulează pe corp ca un strat de ulei.

Restul cuvintelor îi fură acoperite de un difuzor.

— Atenție, întregul personal! Atenție! Tot personalul Infanteriei de la eșalonul șase în sus și tot personalul Flotei de la eșalonul patru în sus, va fi prezent în sala de ședințe la ora 21,30. Atenție...

Mesajul se repetă de două ori. M-am dus să mă întind pentru câteva minute în timp de Marygay își arăta zgârietura - și restul trupului - medicului și armurierului. N-am simțit niciun pic de gelozie.

Ședința a fost deschisă de comandor.

— Prea multe de spus nu sunt, iar ceea ce este nu-i a bine. În urmă cu șase zile, nava taurană care ne urmărește a lansat o rachetă teleghidată. Aceasta avea o accelerație inițială de 80 G. După aproape o zi, accelerația i-a crescut brusc la 148 G.

Urmă un icnet colectiv.

— Ieri - continuă el - a accelerat din nou. 203 G. Nu-i nevoie să vă mai spun că asta reprezintă de două ori accelerația rachetelor teleghidate ale inamicului la ultima confruntare. Noi am lansat o salvă de rachete teleghidate, patru dintre ele intersectând ceea ce calculatorul desemna ca fiind cele mai probabile traiectorii viitoare ale rachetei inamice. Una dintre ele a lovit-o, foarte aproape, în timp ce făceam manevre evazive. Am contactat și am distrus arma taurană la aproape zece milioane de kilometri de aici.

Asta însemna, practic, la doi pași.

— Singurul lucru încurajator pe care l-am aflat din această confruntare - spuse el mai departe - a fost rezultatul analizei spectrale a exploziei. Nu a fost mai puternică decât cele observate în trecut; deci am putea trage concluzia că progresul lor în materie de explozibili nu-l egalează pe cel din domeniul propulsiei. Sau poate că au socotit că o explozie mai puternică nu este necesară.

Aceasta este prima formă de manifestare a unui efect foarte important care, până acum, i-a interesat doar pe teoreticieni. Spune-mi, soldat - arătă el spre o tânără - cât

timp a trecut de când ne-am luptat prima oara cu tauranii, pe Aleph?

— Asta depinde de cadrul dumneavoastră de referință, răspunse ea ascultătoare. Pentru mine sunt aproape opt luni.

— Exact. Ai pierdut nouă ani deși, în timp ce noi am manevrat în salturi colapsare, nu a avut loc nici o dilatare a timpului. Tehnic vorbind, de vreme ce noi nu am desfășurat nici o cercetare deosebită și n-am făcut nici un progres... înseamnă că această navă inamică vine din viitorul nostru!

Se opri spre a lăsa ca vorbele să-i fie absorbite de toți.

— După cum progresează războiul, acest aspect va deveni din ce în ce mai pronunțat. Tauranii nu au nici un remediu împotriva relativității, prin urmare asta ne va fi tot atât de favorabil nouă cât și lor. Totuși, în prezent *noi* suntem cei handicapați. Când nava taurană se va apropia, acest handicap se va accentua. Pur și simplu ne pot pulveriza. Va trebui să recurgem la un tertip fantezist. Când vom ajunge la cinci sute de milioane de kilometri de nava inamică, toată lumea va intra în valve și va trebui să ne încredem doar în calculatorul logistic. Acesta ne va dirija într-o serie rapidă de schimbări de direcție și de viteză aleatoare. Voi fi sincer. Atâta vreme cât au o rachetă mai mult decât noi, ne pot termina. De la prima nu au mai lansat nici una. Poate că își economisesc loviturile - își șterse fruntea nervos - sau poate că *au avut* doar una. În acest caz îi avem la mână. Oricum, în nu mai mult de zece minute de la anunț, întregul personal va fi în valve. Când vom ajunge la un miliard de kilometri de inamic va trebui să fiți gata *lângă* valve. Când ne vom afla la cinci sute de milioane de kilometri, veți fi în ele și toate compartimentele vor fi inundate și presurizate. Nu vom putea aștepta pe nimeni. Asta-i tot ce-am avut de spus. Domnule submaior?

— Domnule comandor, eu voi vorbi cu oamenii mei mai târziu. Vă mulțumesc.

— Liber.

Nici o idioțenie de genul: „Prea plecați, sir”. Flota considera că asta era sub demnitatea ei. Rămaserăm toți în poziție de drepți - toți cu excepția lui Stott - până ce comandorul părăsi încăperea. Apoi unul dintre locțiitori spuse iar „Liber” și plecarăm. Am urcat în careul subofițerilor după niște soia, tovărășie și poate ceva noutăți.

Nimic în afara unor speculații fără temei așa că, împreună cu Rogers, am plecat la culcare. Marygay dispăruse din nou, încercând, plină de speranță, să scoată ceva de la Singhe.

A doua zi dimineață am avut parte de discuția promisă de submaior, discuție în care acesta a repetat cu vocea lui sacadată și folosindu-se de termenii de infanterie, ceea ce spusese comandorul. A subliniat că tot ceea ce știam despre forțele terestre taurane era că dacă posibilităților lor navale se îmbunătățiseră, era de așteptat că ne vor întâmpina mai bine pregătiți decât data trecută.

Asta ridica însă o problemă interesantă. În precedenta confruntare dintre oameni și taurani, beneficiaserăm de un avantaj formidabil: se pare că nu-și dăduseră seama ce se petrecea. La cât de bătăioși se dovediseră în spațiu, ne așteptam ca la sol să se dovedească adevărați sălbatici, în loc de asta, practic se aliniaseră spre a fi măcelăriți. Unul singur scăpase și probabil că le descrisese celorlalți metoda de luptă.

Asta nu însemna însă că, în mod necesar, vestea parvenise la grupul care păzea Yod-4. Singurul mijloc de comunicare mai rapid decât viteza luminii este transportul fizic al mesajului prin salturi colapsare. Și nu se putea spune câte salturi colapsare erau între Yod-4 și planeta de origine a tauranilor - așa că s-ar putea ca grupul să fie la

fel de pasiv ca și celălalt, dar s-ar putea ca acesta să exerseze tactica de infanterie de zece ani. O vom afla când vom ajunge acolo.

Când se trecu limita de un miliard de kilometri și trebui să mergem la valve, eu și armurierul tocmai dădeam ajutor grupei să facă revizia la costumele de luptă.

Înainte de a intra în cochiliile noastre mai aveam de așteptat cinci ore. Am jucat un șah cu Rabi și am pierdut. Apoi Rogers desfășură cu întregul pluton o serie de exerciții de gimnastică ritmică pline de vigoare, probabil că numai pentru a le abate atenția de la perspectiva celor minimum patru ore pe care le aveam de petrecut stând, pe jumătate striviți, în valve. Cea mai lungă perioadă pe care o avuseserăm mai înainte a fost doar pe jumătate cât asta.

Cu zece minute înainte de granița celor cinci sute de milioane de kilometri, noi, șefii de grupe am luat comanda și am supravegheat ca toată lumea să intre în valve. În opt minute eram închiși, inundați și aflați la bunul plac - sau poate în siguranță - în mâinile calculatorului logistic.

În vreme ce zăceam acolo presat, în minte începu să mi se învârtă întocmai ca o sarcină electronică într-un supraconductor, o idee prostească: conform formalismului militar, desfășurarea războiului se divide strict în două părți: tactica și logistica. Logistica se ocupă cu mișcarea trupelor, aprovizionarea lor și cu tot ceea ce este altceva decât lupta propriu-zisă, de care se ocupă tactica. Iar acum noi luptam, dar în atac și în apărare nu eram ghidați de un calculator TACTIC, ci doar de un uriaș și supereficient băcan cibernetic… un calculator, fiți atenți, logistic.

Iar cealaltă parte a creierului meu, probabil nu chiar atât de apucată, ar fi argumentat că nu are importanță ce nume dai unui calculator; acesta este doar o grămadă de cristale de memorie, bănci de date, șuruburi și piulițe… și dacă îl programezi să fie Ginghis Han, DEVINE un calculator tactic, chiar dacă sarcina lui obișnuită este să

urmărească bursa sau controlul recondiționării apei reziduale.

Dar prima parte era încăpățânată, și susținea că după acest mod de a gândi, omul era doar o împletitură de păr, niște oase și niște fibre de carne; și, indiferent ce altceva este un om, dacă îl înveți bine, poți transformi un călugăr Zen într-un războinic setos de sânge.

Atunci ce dracu' ești tu / noi - eu - răspundea cealaltă parte. Un specialist în mânuirea vidului, dublat de un pașnic profesor de fizică, înhățat de Legea de Recrutare a Elitei și reprogramat să devină o mașină de ucidere. Tu/eu am ucis și asta ne-a făcut plăcere.

Asta era doar hipnoză, condiționare motivațională, am replicat eu. Acum nu se mai face asta.

Și singurul motiv pentru care n-o mai fac este pentru că ei cred că fără asta vei ucide mai bine. Asta-i logica.

Apropo de logică, problema inițială era de ce se trimite un computer logistic să facă treaba unui om? sau ceva de felul ăsta… și iar o luam de la capăt.

Luminița verde clipi și, automat, am apăsat cu bărbia pe buton. Presiunea coborî la unu virgulă trei înainte de a-mi da seama că eram vii, că noi câștigasem prima încăierare.

Aveam doar în parte dreptate.

Tocmai îmi legam centura tunicii, când inelul scoase un clinchet. L-am ridicat spre a asculta. Era Rogers.

— Mandella, verifică grupa din zona trei. Ceva nu-i în ordine. Dalton a trebuit s-o depresurizeze din cabina de control.

Zona trei… asta era grupa lui Marygay! M-am repezit pe coridor în picioarele goale și am ajuns acolo tocmai când se deschidea ușa interioară a camerei de presiune și cei dintâi ieșeau afară.

Primul a fost Bergman. L-am apucat de braț.

— Ce dracu' se întâmplă, Bergman?

— Ha?

Încă amețit, se holbă la mine. Așa sunt toți cei care ies din camera de presiune.

— Ah, tu ești Mandella. ‘abar n-am. Ce vrei să zici?

Ținându-l încă de braț mi-am aruncat privirea prin ușă.,

— Ați întârziat, omule, ați depresurizat cu întârziere! Ce s-a întâmplat!

Scutură capul încercând să și-l limpezească.

— Târziu? Târziu. Hă, cât de târziu?

M-am uitat la ceas să văd cât e ora.

— Nu prea… Cristoase! Aăă, am intrat la 05:20, nu-i așa?

— Mda. Cred că atunci.

Printre siluetele care își croiau drum între șirurile de cușete și tubăraie Marygay tot nu se zărea.

— Mmm, ați întârziat doar cu câteva minute… dar se aștepta să stăm înăuntru doar patru ore, poate și mai puțin. Este 10:50.

— Hm-m-m.

Scutură din nou din cap. I-am dat drumul și m-am tras înapoi spre a le face loc să iasă lui Stiller și Demy.

— Prin urmare toată lumea a întârziat, spuse Bergman. Deci n-avem nici o problemă.

— Aăă… Așa-i, așa-i… hei, Stiller! N-ai văzut-o pe…

Din interior se auzi:

— Doctorul! DOCTORUL!

Ieșea cineva care nu era Marygay. Am îmbrâncit-o și m-am năpustit pe ușă, am căzut peste careva și m-am cățărat spre locul unde Struve, locțiitorul lui Marygay, stătea lângă o valvă, vorbind repede și tare în inel.

— Dumnezeule, da, avem nevoie de sânge…

Acolo unde ultima dată Marygay avusese o vânătaie, acum se vedea o plesnitură profundă, lungă de aproape un metru, care îi traversa trupul în diagonală. Era acoperită cu o pojghiță de sânge, dar plesnitura tot mai sângera umplând valva.

Degajează căile respiratorii / oprește sângerarea / pansează rana / fă tratament anti-șoc - mi-am smuls de la centură trusa de prim-ajutor în timp ce îi controlam gura; respira. Am rupt învelișul bandajului și l-am desfăcut. Era cu câțiva centimetri mai scurt dar trebuia făcut, așa că l-am așezat peste toată întinderea plăgii. Până când am scos fiola anti-șoc, până i-am lipit-o de braț și am apăsat pe buton, bandajul s-a îmbibat de sânge.

Deci nu mai puteam face nimic altceva și asta m-a izbit: Marygay murea. Mă simțeam gol pe dinăuntru și neajutorat. Mi-am încleștat fălcile și am înghițit luptând împotriva unei bruște senzații de greață.

— Mandella!

Struve vorbea cu mine.

— Da?

— Te-am întrebat dacă mai poți face ceva?

— Nu. Mi-am plimbat degetul peste alifiile și fiolele din trusă. Tu ai vreo idee?

— Nu sunt mai medic decât tine.

Privi spre ușă încleștându-și pumnul și încordându-și mușchii.

— Unde dracu' sunt? Ai morfplex în trusă?

— Mda. Dar nu se folosește când e ceva intern...

— Acolo!

Pe ușă dădu buzna doctorul Wilson urmat de doi asistenți care cărau o brancardă. Lucrară rapid, fără să ne spună ori să-și spună vreo vorbă. Unul dintre asistenți verifică grupa sanguină a lui Marygay ștergând sângele de pe tatuajul de la șold. Încuviință din cap spre celălalt care înfipse în coapsă un ac și începu să perfuzeze sânge dintr-o pungă de plastic.

Dr. Wilson își trase pe mâini o pereche de mănuși transparente și ridică încet bandajul îmbibat de sânge, îl zvârli pe podea și, în timp ce desfăcea o nouă fașă, examină rana. Pansamentul avea aceeași lungime ca și al meu; mai desfăcu unul, le puse cap la cap și le fixă cu o

bandă transparentă. Îi luă pulsul, temperatura și tensiunea.

— Chirurgia A, le spuse el asistenților. Într-o jumătate de oră voi fi acolo.

Se întoarse spre Struve.

— I-a dat cineva medicamente?

— Anti-șoc, am răspuns eu.

— O.K.

Se întoarse și o luă din loc.

— Doc! O să…

— N-am timp.

Și ieși pe ușă.

— N-ai *timp?*

Dar el plecase.

— N-ai auzit, omule?

Unul dintre asistenți se muncea cu targa, desfăcând o bară verticală care să susțină punga cu sânge.

— Nu știi că nava a fost lovită?

— Lovită! Și cum de mai trăim?

— Așa-i. Patru zone de grupe. Și armurăria. Cel puțin nu vom mai coborî pe… pe navă n-a mai rămas un costum, nu putem lupta în…

— Ce… care grupe, ce s-a întâmplat cu oamenii?

— Nici un supraviețuitor.

— Treizeci de oameni. Cine erau?

— Tot plutonul trei. Prima grupă din plutonul doi.

Al-Saat, Busia, Maxwell.

— Doamne!

— Treizeci și unu de morți, iar ei habar n-au ce anume a provocat asta. Nu știu, dar treaba se poate repeta iar în orice clipă.

Privi spre celălalt asistent.

— Gata?

— Mda.

În timp ce noi discutam acesta îndepărtase toate tuburile. Ținea punga cu sânge în dinți pentru ca aceasta

să se afle situată mai sus decât Marygay. Împreună o ridicară încetișor din valvă.

— N-a fost o rachetă… spuneau că am distrus toate rachetele. Am lovit și nava inamică. Senzorii nu spuneau nimic, doar blam! și o treime din navă s-a dus dracului. Din fericire n-a fost cabina de pilotaj sau sistemul de menținere a vieții.

Abia dacă îl mai auzeam. Penworth, La Batt, Smithers, Christine și Frida. Toți morți. Marygay muribundă. Asta era și mai rău. Eram paralizat.

— Să mergem!

Au dus-o afară. Eu m-am luat după ei. Pe coridor mi-au spus să rămân; sus era prea aglomerat.

Dintr-o dată m-am simțit slăbit și m-am așezat jos, pe coridor. Am rămas multă vreme cu capul între genunchi, încercând să nu mă gândesc, înlăturând totul și luptându-mă să îmi vin în fire.

Interfonul păcăni. „Întregul personal. Atenție, întregul personal de la eșalonul șase în sus! Prezentați-vă imediat în zona de adunare, cu excepția celor implicați în urgențe medicale sau tehnice!”

Ordinul se repetă de trei ori. M-am ridicat și m-am îndreptat în direcția indicată.

La jumătatea drumului către zona de adunare mi-am dat seama de dezordinea în care mă aflam, și am intrat repede în careul subofițerilor. Caporalul Kamehameha își peria grăbită părul.

— William! Ce-i cu tine?

— Nimic.

M-am privit în oglindă. Eram stropit de sânge pe față și pe tunică.

— Marygay… caporalul Potter… costumul ei… oh, a făcut o cută, ăăă…

— Moartă?

— Nu, dar e grav, ăăă, au dus-o la chirurgie…

— Nu da cu apă caldă! O să fixezi petele.

— Ah. Bine. Am folosit apă caldă ca să mă spăl pe față și pe mâini. Grupa ta se află la numai două cabine mai încolo de cea a lui Al, nu-i așa?

— Da.

— Ai văzut ce s-a întâmplat?

— Nu. Da. Nu *când* s-a întâmplat.

Abia acum observam că plângea, pe obraji șiroindu-i lacrimi mari ce i se prelingeau pe bărbie. Totuși glasul îi era normal. Își trase cu sălbăticie peria prin păr.

— E ca naiba!

Am făcut un pas și mi-am așezat mâna pe umărul ei.

— *Nu mă atinge!* izbucni ea și mă lovi cu peria peste mină. Scuză-mă! Să mergem!

La ușă mă atinse ușor pe braț.

— William...

Mă privi sfidătoare.

— Sunt fericită că n-am fost eu. Înțelegi? Este singurul mod în care poți privi toată această întâmplare.

Înțelegeam, dar nu știam dacă s-o cred.

— Putem fi foarte scurți - spuse comandorul cu o voce încordată -, deoarece știm foarte puține. La circa zece secunde după ce am distrus nava inamică, două obiecte foarte mici au lovit partea de mijloc a navei *Anniversary.* Prin deducție, deoarece n-au fost detectate, iar noi cunoaștem limitele aparatelor noastre de detecție, știm că se mișcau cu nouă zecimi din viteza luminii. Ca s-o spunem mai precis, vectorul lor *normal* de viteză, raportat la axa navei noastre, era mai mare de nouă zecimi din viteza luminii. Au pătruns prin câmpurile de protecție.

Când *Anniversary* se mișcă cu viteze relativiste, generează două câmpuri electromagnetice puternice, unul cu centrul situat la circa 5 000 de kilometri de navă, celălalt la cam 10 000 de cicluri distanță, ambele îndreptate în direcția de înaintare a navei. Aceste câmpuri

sunt menținute de un efect „de reacție”, energia necesară fiind procurată din gazul interstelar, în timpul deplasării.

Orice obiect destul de mare spre a produce temeri în eventualitatea unei coliziuni (adică orice obiect destul de mare spre a fi văzut printr-o lentilă puternică) trece prin primul câmp din care iese având răspândită pe întreaga suprafață o puternică sarcină negativă. Când intră în al doilea câmp este respins din calea navei. Dacă este prea mare spre a fi îndepărtat astfel, îl putem detecta de la mare distanță și putem manevra pentru a-l ocoli.

Nu-i necesar să mai scot în evidență - continuă el - ce armă formidabilă este aceasta. Când *Anniversary* a fost lovită, viteza noastră raportată la cea a inamicului era aceea că ne deplasam cu propria noastră lungime la fiecare a zecea mia parte dintr-o secundă. În continuare zvâcneam, deviind, cu o accelerație laterală care se schimba constant și absolut aleatoriu. Deci obiectele care ne-au lovit trebuie să fi fost ghidate și nu țintite. Iar sistemul de ghidaj era încorporat în ele de vreme ce, atunci când ne-au lovit, nu mai exista nici un tauran în viață. Toate astea cuprinse într-o carcasă nu mai mare decât o pietricică. Mulți dintre voi sunteți prea tineri spre a vă aminti de termenul *șocul viitorului*[9]. Prin anii șaptezeci, unii oameni și-au dat seama că progresul tehnologic era atât de rapid încât oamenii, oamenii obișnuiți, nu puteau să-i facă față; că aceștia nu vor avea timp să se acomodeze cu prezentul înainte ca viitorul să se prăvălească peste ei. Un ins, pe nume Toffler, a inventat termenul *șocul viitorului* pentru a descrie această situație.

Comandorul putea să fie foarte academic.

— Noi - spuse el - ne aflăm într-o situație concretă care aduce cu acest concept teoretic. Rezultatul a fost dezastruos. Tragedie. Și, așa cum discutam la ultima noastră întâlnire, nu există mijloc de contracarare.

---

9 Aluzie la *Șocul viitorului* (titlu original: *Future Shock*) este o carte publicată în 1970 de sociologul și futurologul american *Alvin Toffler*.

Relativitatea ne-a prins în trecutul inamicului; relativitatea i-a adus din viitorul nostru. Putem doar spera că data viitoare va fi invers. Tot ceea ce putem face este să încercăm să ajungem înapoi la Stargate și apoi pe Pământ unde specialiștii ar putea ca, după natura distrugerii, să deducă ceva, un fel de contra-armă. Acum am putea ataca planeta tauranilor din spațiu și, poate, să le distrugem baza fără a folosi infanteria. Cred însă că asta ar presupune un mare risc. Am putea fi… doborâți de ceea ce ne-a lovit astăzi. Și nu ne-am mai întoarce la Stargate cu ceea ce eu consider a fi o informație vitală. Am putea trimite o rachetă cu un mesaj care să detalieze presupunerile noastre despre această nouă armă a inamicului… dar această măsură s-ar putea dovedi nepotrivită. Deci, practic, Flota ar rămâne foarte mult în urmă. Prin urmare am stabilit o rută care ne va duce la Yod-4, interpunând cât mai mult colapsarul între noi și baza taurană. Vom evita contactul cu inamicul și ne vom întoarce la Stargate cât mai repede posibil.

Incredibil, comandorul se așeză și își prinse capul în pumni.

— Toți sunteți cel puțin șefi de grupe sau secții, spuse el. Cei mai mulți dintre voi aveți rezultate de luptă bune. Și sper că unii dintre voi vor reveni în Flotă după terminarea celor doi ani. Cei care o vor face vor deveni probabil ofițeri și se vor confrunta cu prima lor comandă adevărată. Acestor oameni aș vrea să le vorbesc câteva clipe; nu ca… unul dintre comandanții voștri, ci doar ca ofițer mai în vârstă și ca sfătuitor. Nimeni nu poate lua decizii de comandă doar prin simpla estimare a situației tactice și prin a merge înainte spre a cauza, prin orice mijloace, pierderi cât mai mari inamicului cu pierderi de oameni și materiale proprii cât mai mici. Războiul modern a devenit foarte complex, în special în ultimul secol. Războaiele nu mai sunt câștigate printr-o simplă înșiruire de bătălii, ci printr-o interrelaționare complexă între victoriile militare,

presiunile economice, manevre logistice, acces la informațiile inamicului, conjuncturi politice… zeci, literalmente zeci de alți factori.

Ascultam, dar singurul gând care mi se învârtea în minte era că o treime din viețile prietenilor noștri fuseseră măturate cu mai puțin de o oră înainte, iar femeia pe care o iubeam, murea sus. Iar el stătea și ne oferea o lecție de teorie militară.

— Așa că uneori trebuie să renunți la luptă pentru a ajuta la câștigarea războiului. Este exact ceea ce vom face noi. N-a fost o hotărâre ușoară. De fapt, probabil că a fost cea mai dificilă decizie din cariera mea militară. Asta deoarece, cel puțin aparent, poate semăna a lașitate. Computerul logistic a calculat că dacă vom încerca să distrugem baza inamică, am avea aproape șaizeci și doi la sută șanse de reușită. Din nefericire șansele de supraviețuire sunt numai de treizeci la sută… iar unele dintre scenariile care conduc la succes includ lovirea planetei cu nava aflată la viteza luminii.

„Cristoase!”, am gândit eu.

— Sper ca nici unul dintre voi să nu se confrunte cu o astfel de decizie. Când vom ajunge înapoi la Stargate probabil că voi fi deferit curții marțiale, pentru lașitate în luptă. Eu însă cred în mod cinstit că informațiile care pot fi obținute din analiza distrugerii de pe *Anniversary* sunt mai importante decât distrugerea unei baze taurane.

Se ridică, drept, în picioare.

— Mult mai importante decât cariera unui soldat.

A trebuit să-mi reprim pornirea de a izbucni în râs: Sigur, „lașitatea” n-avea nimic comun cu hotărârea pe care o luase. Sigur, nu exista nimic mai primitiv și mai nemilitar decât dorința de a trăi.

Echipajul însărcinat cu întreținerea reuși să cârpească ruptura uriașă din coasta lui *Anniversary* și să represurizeze secția. Restul zilei l-am petrecut curățind

zona; bineînțeles, fără a deranja prețioasele dovezi pentru care comandorul dorea să-și sacrifice cariera.

Partea cea mai grea a fost să ne debarasăm de cadavre. De fapt, n-a fost chiar atât de rău, cu excepția celor câteva cazuri în care costumele plesniseră.

Marygay supraviețuise operației, însă era într-o stare critică. Din cauza presiunii, i se rupsese intestinul gros și făcuse peritonită. În aceste condiții, dr. Wilson spunea că e într-o stare foarte gravă; în condiții de gravitație normală sau mai mică o putea ține în viață un timp nelimitat, dar nu știa dacă va supraviețui perioadei de accelerație premergătoare saltului colapsar.

Săptămâna care a urmat s-a scurs al naibii de încet. M-am legat de toate chițibușurile rutiniere, am zbierat la toată lumea și n-am putut dormi de teama și amărăciunea care se acumulau în mine. Starea lui Marygay nu era nici mai bună, nici mai rea. De câteva ori mi s-a permis s-o văd, dar era atât de drogată încât cred că abia de m-a recunoscut.

Cu două zile înainte de saltul colapsar, supravegheam verificarea de rutină a valvelor când, deodată, mi s-a cristalizat o idee care mă frământa. I-am predat comanda lui Tate și am alergat la infirmerie. Sora de serviciu m-a calmat cu o ceașcă de soia și am avut la dispoziție o oră spre a mă gândi la un plan, timp în care dr. Wilson a lucrat la brațul cuiva. În cele din urmă am reușit să-l văd.

— Îi oferim o șansă de cincizeci la sută, dar estimarea pare arbitrară. Nimic din ce s-a publicat despre asta nu se potrivește.

Își luă o ceașcă de soia și se așeză oftând.

— Deci ai o idee.

— Aăă… fii atent, doctore. Prea multe despre medicină nu știu, dar cunosc fizică. Cu cât mai puțină accelerație trebuie să suporte, cu atât are mai multe șanse, nu-i așa?

— Desigur. Dar la ce bun? Comandorul are de gând să manevreze cât mai ușor cu putință, dar totuși vor fi trei

sau patru G. Chiar și trei este prea mult; n-avem cum să știm până ce nu se va termina.

Am încuviințat nerăbdător din cap.

— Da, însă eu cred că există o cale spre a o expune la o accelerație mai mică decât cea pe care o vom suporta noi ceilalți.

— Dacă ai inventat un scut anti-accelerație - spuse el zâmbind - mai bine te-ai grăbi să-l patentezi. L-ai putea vinde Flotei pentru o sumă consider…

— Nu, doc, în condiții normale n-ar avea mare valoare: valvele noastre lucrează mai bine și derivă din aceleași principii.

— Explică mai departe.

— O punem pe Marygay într-o valvă și inundăm…

— Stai, stai. Nu merge nici cum. Ceea ce a adus-o în starea asta a fost o valvă cu defecțiuni de potrivire. Iar de această dată ar trebui s-o folosească pe a altcuiva.

— Știu, doc, lasă-mă să-ți explic. Nu trebuie să i se potrivească exact, doar atât cât să poată funcționa sistemul de menținere a vieții. Valva nu va fi presurizată în interior; nu-i nevoie să fie, fiindcă nu va suporta toate acele mii de kilograme pe centimetru pătrat ale Raidului exterior.

— Nu-s sigur că te înțeleg.

— Este doar o adaptare a… ai studiat fizică, nu?

— Un pic, în facultate. Cea mai slabă materie a mea, după latină.

— Îți aduci aminte de principiul echivalenței?

— Mi-aduc aminte că era ceva cu denumirea asta. Ceva legat de relativitate, corect?

— Îhî. Asta înseamnă că… nu există nici o diferență între a te afla într-un câmp gravitațional și a te afla într-un cadru accelerat echivalent… adică atunci când *Anniversary* dezvoltă cinci G, efectul asupra noastră este același ca și atunci când ea s-ar afla asolizată pe o planetă care are la suprafață o gravitație de cinci G.

— Pare limpede.

— Poate că și este. Asta înseamnă că nu există experiment pe care să-l poți face pe navă și care să-ți indice dacă ești în accelerație sau stai pe o planetă uriașă.

— Ba există. Poți opri motoarele și dacă…

— Sau ai putea să privești afară, sigur; mă refer la tipul de experimente fizice de laborator, izolate.

— În regulă. Accept. Și?

— Știi legea lui Arhimede?

— Sigur, vechea șmecherie… asta m-a deranjat întotdeauna la fizică, se face mare tămbălău despre lucruri clare, iar când se ajunge la părți dificile…

— Legea lui Arhimede spune că atunci când într-un fluid se cufundă un corp, acesta este împins în sus cu o forță egală cu greutatea fluidului pe care l-a dislocat.

— Sună normal.

— Și asta arată că nu contează în ce fel de gravitație sau accelerație te afli… într-o navă care dezvoltă cinci G, apa dislocată, dacă este apă, cântărește de cinci ori mai mult decât apa obișnuită la un singur G.

— Desigur.

— Deci, dacă cufunzi pe cineva în mijlocul unui rezervor cu apă în așa fel încât să fie lipsit de greutate, va fi lipsit de greutate și în continuare, când nava dezvoltă cinci G.

— Stai așa, fiule. Pentru o clipă m-ai păcălit, dar nu ține.

— De ce nu?

Mă încerca dorința de a-i spune să-și vadă de pilulele lui și de stetoscop și să mă lase pe mine să mă ocup de fizică, dar a fost bine că n-am făcut-o.

— Ce se întâmplă atunci când lași o piuliță să cadă într-un submarin?

— Submarin?

— Exact. Funcționează pe principiul lui Arhimede…

— Aoleu. Ai dreptate. Doamne. Nu-mi trecuse prin minte.

— Piulița o să cadă pe podea ca și cum submarinul n-ar fi „lipsit de greutate”.

Privi în gol ciocănind cu pixul în birou.

— Ceea ce mi-ai spus este similar cu modul în care noi tratăm, pe Pământ, pacienții cu afecțiuni grave ale pielii, cum ar fi arsurile. Dar asta nu oferă niciun sprijin organelor interne, așa cum fac valvele de accelerație și, deci, nu-i va fi de nici un folos lui Marygay.

M-am ridicat să plec.

— Iată-mă că ți-am răpit…

— Stai totuși o clipă. Am putea să-ți folosim parțial ideea.

— Ce vrei să spui?

— Nici eu nu m-am gândit la asta. Modul de funcționare al valvelor le fac, desigur, improprii pentru Marygay.

Nu-mi plăcea nici măcar să mă gândesc la asta. Îți trebuie o grămadă de condiționare hipnotică ca să zaci acolo și să ți se introducă fluorură oxigenată de carbon în toate orificiile naturale ale corpului, plus într-unul artificial. Am pipăit cu degetul ventilul de contact plantat deasupra zonei pelviene.

— Mda, e clar, i-ar rupe… stai… te referi la presiune scăzută…

— Exact. N-am avea nevoie de mii de atmosfere spre a o proteja împotriva accelerației liniare de cinci G; astea servesc doar în cazul devierilor și fentelor pe care le facem… Am să chem întreținerea. Du-te jos, în careul grupei tale, pe acesta îl vom folosi. Dalton o să te găsească acolo.

Mai erau cinci minute până la injectarea în câmpul colapsar. Am început secvența inundării. În valve eram doar eu și Marygay; prezența mea nu era vitală de vreme ce inundarea și golirea se puteau face din camera de comandă. Era însă mai sigur să ai supracontrol în sistem și, în plus, voiam să fiu acolo.

N-a fost nici pe departe la fel de rău ca de obicei: nimic din senzația strivire-explozie. Te simțeai dintr-o dată plin de substanța aia mirosind a plastic (niciodată nu percepeai momentul când pătrundea luând locul aerului în plămâni), apoi o ușoară accelerare, și din nou respirai aer așteptând ca valva să se deschidă; urma decuplarea, ieșirea din membrană și părăsirea valvei…

Valva lui Marygay era goală. M-am dus acolo și am văzut sânge.

— A făcut hemoragie.

Vocea lui doc Wilson suna sepulcral. Stând lângă valvă mi-am întors privirea și l-am văzut sprijinit de ușă. Zâmbea oribil.

— Era și de așteptat, zise el. Doctor Harmony are grijă de ea. Va fi în ordine!

Peste o săptămână Marygay umbla, peste alte două am făcut dragoste, iar peste șase săptămâni fu declarată vindecată complet.

Zece luni nesfârșite în spațiu și mereu militărie, militărie, militărie tot timpul. Gimnastică, detalii de munci inutile, lecturi obligatorii… se zvonea chiar că… vor reintroduce apelurile făcute în timpul perioadei de somn, așa cum avuseserăm în perioada de inițiere, dar n-au făcut-o, temându-ne probabil de o revoltă.

Toată porcăria asta cu insistența asupra disciplinei militare mă plictisea, cel mai mult din cauză că îmi era teamă că nu ne vor lăsa la vatră. Marygay zicea că sunt paranoic; că astea se făceau pentru că nu exista altă cale de menținere a disciplinei vreme de zece luni.

Cele mai multe discuții, cu excepția obișnuitelor bârfe la adresa Armatei, se refereau la cât de mult trebuie să se fi schimbat Pământul și la ce vom face după ce ne von libera. Vom fi destul de bogați: solda pe douăzeci și șase de ani, toată grămadă. Plus dobânzile; cei cinci sute de dolari cu care fuseserăm plătiți pentru prima noastră lună de ședere

în Armată, crescuseră la peste o mie cinci sute de dolari pe lună.

Am sosit la Stargate la începutul anului 2023, după calendarul Greenwich.

În cei aproape șaptesprezece ani de când plecaserăm îl campania Yod-4, baza se mărise uluitor. Se transformase într-o clădire de mărimea lui Tycho City care adăpostea peste zece mii de oameni. La bază se găseau șaptezeci și opt de crucișătoare de mărimea lui *Anniversary* sau chiar mai mari, toate destinate raidurilor asupra planetelor taurane. Alte zece păzeau baza însăși, iar două stăteau pe orbită așteptând să le sosească echipajul și infanteria. O altă navă, *Speranța Pământului II,* se întorsese din luptă și aștepta la Stargate un alt crucișător.

Pierduse, în luptă, două treimi din echipaj și nu era rentabil să trimiți pe Pământ un crucișător având la bord numai 39 de oameni. Treizeci și nouă de civili.

Am coborât pe planetă în două nave de patrulare.

Generalul Botsford (când îl întâlniserăm pentru prima dată la Stargate era maior, iar baza însemna două colibe și 24 de morminte) ne primi într-o elegantă sală pentru seminarii. Pășea încoace și încolo la capătul încăperii, în fața unui uriaș cub holografic destinat operațiunilor. Am apucat doar să citesc indicatoarele, și am rămas uluit de depărtarea la care se afla Yod-4… deși, cu salturile colapsare, distanța nu mai conta. Ne-ar fi luat de zece ori mai mult timp decât cel necesar pentru a ajunge la Alfa Centauri care, practic, se afla la doi pași, însă, desigur, nu era un colapsar.

— Știți… - spuse el cam brusc, apoi continuă mai intim - știți că am putea să vă dispersăm în alte forțe operative și să vă trimitem din nou la luptă. Legea de Concentrare a Elitei s-a modificat, s-a extins, cinci ani subiectivi, față de doi.

N-o să facem așa ceva, dar… fir-ar al dracului… nu văd de ce unii dintre voi n-ar dori să rămână! Câțiva ani și câștigurile obținute v-ar face bogați pe viață. Sigur, ați suferit pierderi grele… dar asta era inevitabil; ați fost primii. De-acum lucrurile sunt mai ușoare. Costumele de luptă au fost îmbunătățite, știm mai multe despre tactica taurană, armele ne sunt mai eficiente… nu-i nici un motiv de teamă.

Se așeză în capul mesei în jurul căreia ședeam noi și privi în jos de-a lungul axei acesteia fără a vedea pe nimeni.

— Amintirile mele despre luptă - continuă el - sunt vechi de aproape o jumătate de secol. Pentru mine era stimulant, întăritor. Probabil că sunt de alt soi decât voi toți.

„Sau ai o memorie foarte selectivă”, am gândit eu.

— Dar asta - spuse el mai departe - nu înseamnă nimic. Vă pot oferi o altă alternativă, una care nu include lupta directă.

Ne lipsesc instructorii calificați. S-ar putea spune că nu avem deloc… deoarece Armata ar dori, la modul ideal, ca toți instructorii ei în tehnici de luptă să fie combatanți veterani. Așa că avem nevoie de voi, și pentru asta suntem gata să plătim. Celor care vor accepta un post de instructor li se va oferi gradul de locotenent. Postul poate fi pe Pământ, pe Lună, cu salariu dublu; pe Charon, cu salariu triplu; sau aici, la Stargate, cu salariu quadruplu. Mai mult, nu trebuie să vă hotărâți pe loc. Toți veți primi o călătorie gratuită până pe Pământ… vă invidiez, n-am fost acolo de douăzeci de ani și probabil că nu voi mai merge niciodată… și veți putea simți iar ce înseamnă să fii civil. Dacă n-o să vă placă, n-aveți decât să intrați în oricare bază militară a U.N.E.F. [10] și veți ieși de acolo ofițeri. Cu ce tip de angajament doriți. Unii dintre voi zâmbesc. Cred că n-ar trebui să vă pripiți. Pământul nu mai este ceea ce era când ați plecat.

[10] U.N.E.F. - United Nations Elyte Forces - Forțele de elită ale Națiunilor Unite. *Nota trad.*

Scoase din tunică o cartelă și o privi pe jumătate zâmbind.

— Cei mai mulți - spuse el - aveți un cont de 400 000 de dolari, solda, și dobânda, cumulate. Dar Pământul este pe picior de război și, desigur, cei care suportă cheltuielile sunt cetățenii Pământului, prin dolarii dați la impozite. Venitul pe care îl aveți vă include în categoria celor care plătesc nouăzeci și doi la sută impozit din totalul veniturilor. Dacă sunteți foarte cumpătați, 32 000 de dolari ar putea să vă ajungă cam trei ani. În cele din urmă va trebui să vă luați o slujbă, iar singura slujbă pentru care sunteți pregătiți asta este. Altele la îndemână nu există… populația Pământului depășește nouă miliarde de locuitori, din care cinci sau șase miliarde sunt șomeri. Și tot ceea ce ați învățat voi este depășit de douăzeci și șase de ani. De asemenea, aveți în vedere că prietenii și cei dragi de acum doi ani sunt cu douăzeci și șase de ani mai bătrâni decât voi. Multe dintre rudele voastre au murit… Cred că veți intra într-o viață foarte însingurată. Dar pentru a afla mai multe despre această lume am să vi-l prezint pe sergentul Siri care tocmai a sosit de pe Pământ. Sergent?

— Vă mulțumesc domnule general. Nu știu de unde să încep, spuse el.

Își supse buza superioară și ne privi încruntându-se.

— Deci, lucrurile s-au schimbat foarte mult față de vremea când eram copil. Am douăzeci și trei de ani, prin urmare, atunci când voi ați plecat spre Aleph cu nici nu mă născusem… Pe Pământ - continuă el - când mi-au spus că urma să le vorbesc unora ca voi, am făcut niște studii… În principal am citit ziare și reviste vechi. O grămadă dintre lucrurile de care vă temeați n-au avut loc. Spre exemplu, foamea. Chiar fără a folosi toate terenurile cultivabile și marea, am reușit să hrănim toată lumea și am putea asigura hrana pentru un număr dublu de oameni. Tehnologia alimentară și distribuirea imparțială a caloriilor… când ați părăsit Pământul existau milioane de

oameni care mureau lent de foame. Acum nu mai există nici unul. Erați îngrijorați în legătură cu criminalitatea. Am citit că nu puteați umbla fără a fi însoțiți pe străzile din New York, Londra sau Hong Kong. Acum însă oamenii sunt mai bine educați și îngrijiți, psihometria e atât de avansată încât putem depista un virtual infractor de la vârsta de șase ani... și îi putem aplica terapia corectivă corespunzătoare... ei, criminalitatea serioasă este de douăzeci de ani în declin. Probabil că în prezent avem în întreaga lume mai puține infracțiuni serioase decât existau în mod obișnuit pe vremea voastră...

— Toate astea sunt bune și frumoase - interveni cu asprime generalul, arătând că nu era deloc așa - dar nu se potrivesc întrutotul cu ceea ce am auzit eu. Ce se întâmplă cu celelalte?

— Oh, omuciderea, tâlhăria, violul; toate infracțiunile grave împotriva persoanei au dispărut. Infracțiuni împotriva proprietății... furtișagul, vandalismul, ocuparea ilegală... astea încă mai sunt...

— Ce dracu' înseamnă „ocupare ilegală"?

Sergentul Siri ezită, apoi spuse recitativ:

— Nimeni nu trebuie să-i lipsească pe alții de spațiul necesar traiului prin achiziția de proprietăți.

Alexandrov ridică mâna.

— Adică nu mai există categorii cum ar fi cea de deținere particulară de proprietăți?

— Desigur că există. Eu... eu am avut, înainte de înrolare, propriile mele camere.

Din anumite motive afirmația părea să-i provoace iritare.

— Noi tabuuri? Există însă limite, zise el.

— Și criminalilor ce le faceți? întrebă Luthuli. Adică celor periculoși Le mai spălați creierele?

— Ah, nu.

Era vizibil satisfăcut de schimbarea subiectului.

— Asta este considerată o metodă foarte primitivă. Barbară. Le imprimăm o nouă personalitate, sănătoasă;

sunt readaptați și societatea îi integrează fără probleme. Treaba funcționează foarte bine.

— Mai există închisori, penitenciare? întrebă Yukawa.

— Presupun că ați putea numi închisoare un centru de corecție. Până când sunt tratați, oamenii sunt ținuți acolo împotriva voinței lor. Se poate însă spune că ceea ce i-a adus acolo este, în primul rând, o proastă funcționare a voinței.

Nu aveam nici o intenție să duc o viață infracțională, așa că l-am întrebat despre ceea ce mă frământa cel mai mult:

— Generalul spunea că jumătate din populație este pe geantă; că nu vom fi în măsură să obținem nici slujbe. Ei?

— Nu cunosc expresia asta, „pe geantă”. Desigur că te referi la șomajul sprijinit de guvern. Așa-i, guvernul ne poartă de grijă la mai bine de jumătate dintre noi… eu, până la înrolare, n-am avut nici un serviciu. Eram compozitor. Nu remarcați că această problemă, a șomajului cronic, comportă două aspecte? Civilizația și războiul? Pot fi susținute cu ușurință de un miliard, două, de oameni. Asta nu înseamnă că restul stă degeaba. Fiecare cetățean are posibilitatea să facă optsprezece ani de studii gratuite… paisprezece sunt obligatorii. Acest lucru și eliberarea de necesitatea unei slujbe au provocat o proliferare a activității științifice și creatoare într-o măsură nemaiîntâlnită în întreaga istorie a umanității… astăzi există mai mulți artiști și scriitori activi decât în toți cei două mii de ani ai erei noastre! Iar lucrările lor ajung la un public; mai numeros și mult mai educat decât a existat vreodată.

Asta era ceva care să te pună pe gânduri. Rabi ridică mâna.

— Ați produs vreun Shakespeare? Vreun Michelangelo? Nu numărul înseamnă totul.

Siri își îndepărtă părul de pe ochi.

— Întrebarea nu-i cinstită. Astfel de comparații aparțin posterității.

— Sergent - spuse generalul -, când am vorbit mai devreme nu mi-ai spus că locuiai într-o clădire asemănătoare unui fagure uriaș, că nimeni nu poate locui la țară?

— Aăăă, sir, este adevărat că nimeni nu poate locui pe un teren potențial fertil. Iar unde locuiesc eu, unde *locuiam* eu, Atlanta Complex, aveam șapte milioane de vecini în ceea ce, din punct de vedere tehnic, se poate numi o singură clădire... dar nu e ca și cum am sta înghesuiți. Și oricând poți coborî cu ascensorul ca să te plimbi pe câmpii, sau dacă vrei te poți duce la mare... Acesta este un lucru pentru care trebuie să vă pregătiți. O mulțime de orașe nu mai au nici o asemănare cu aglomerările întâmplătoare de clădiri care erau înainte. Majoritatea orașelor mari au fost rase de pe fața pământului în timpul revoltelor pentru hrană din 2004, exact înainte ca Națiunile Unite să-și asume sarcina producerii și distribuirii hranei. Arhitecții orașelor au reconstruit alte linii, moderne și funcționale. Spre exemplu, Parisul și Londra au trebuit să fie reconstruite în întregime. Majoritatea capitalelor la fel, deși Washingtonul a supraviețuit. Dar este doar o îngrămădire de monumente și birouri; aproape toată lumea locuiește în ansamblurile care îl înconjoară: Reston, Frederick, Columbia.

Apoi Siri descrise anumite orașe și localități - toată lumea voia să afle despre orașul său de baștină - și, în general, lucrurile sunau cu mult mai bine decât ne-am fi așteptat.

Ne-am alăturat supraviețuitorilor de pe *Speranța Pământului II*, și ne-am îmbarcat pe acest crucișător cu destinația Pământ, în vreme ce analiștii evaluau avariile de pe *Anniversary.* Comandorul a fost programat pentru o anchetă dar, din câte am aflat, nu urma să fie trimis în fața Curții marțiale.

Disciplina se mai relaxase. În șapte luni am citit treizeci de cărți, am învățat să joc Go, am predat un curs neoficial

de fizică elementară și m-am atașat și mai mult de Marygay.

Desigur, nu prea mă gândisem la asta însă, pe Pământ, eram celebrități. La Kennedy, secretarul general - un negru scund foarte bătrân, pe nume Yakubo Ojukju - ne-a urat, fiecăruia în parte, bun venit, iar în jurul terenului de aterizare se îngrămădeau, cât puteau mai aproape, sute de mii, poate milioane de spectatori.

Secretarul general se adresă într-o cuvântare mulțimii, apoi ofițerii de pe *Speranța Pământalui II* bâlbâiră niște spiciuri ce puteau fi prevăzute dinainte în vreme ce noi, restul, stăteam mai mult sau mai puțin răbdători în căldura tropicală.

Ne-am îndreptat spre Jacksonville, cel mai apropiat aeroport internațional, într-un elicopter mare. Orașul în sine fusese reconstruit exact așa cum ne descrisese Siri. Aveai de ce să te minunezi.

La început ne-a părut un munte cenușiu singuratic, un con ușor neregulat, profilându-se la orizont și mărindu-se încetișor. Stătea în mijlocul unui fel de cuvertură nesfârșită formată din terenuri cultivate întretăiată de zeci de drumuri și căi ferate care convergeau toate spre el. Ochiul vedea aceste drumuri, fire subțiri și albe, cu gândaci microscopici ce se îngrămădeau pe ele, dar creierul refuza să integreze informația într-o evaluare a mărimii orașului. Nu putea fi atât de mare.

Ne apropiam din ce în ce mai mult - curenții ascendenți făceau zborul un pic cam hurducat - până când, în cele din urmă, clădirea păru să se transforme într-un perete cenușiu care ne ocupa întregul câmp vizual al uneia dintre laturi. Ne-am apropiat și mai mult și am putut să-i zărim pe locuitori ca pe niște punctulețe; unul se afla pe un balcon și probabil că-și flutura mâna.

— Asta este limita maximă de apropiere - rosti pilotul prin interfon - ca să nu fim captați de sistemul de ghidare

automată al orașului și astfel să fim obligați să aterizăm deasupra lui. Aeroportul se află la nord.

Ne-am îndepărtat, croindu-ne drum prin umbra orașului.

Aeroportul nu era mare minune; mai mare decât ceea ce văzusem eu până atunci, dar având o construcție convențională; un terminal central ce părea osia unei roți, legat prin monoraiuri de alte terminale mai mici aflate la circa un kilometru, unde se încărcau și se descărcau aeronave. Am survolat toate terminalele și am aterizat chiar lângă o cursă stratosferică a companiei Swissair, trecând din elicopter direct în avion. Tot drumul ne-a fost jalonat și am fost înconjurați de o mulțime care ne ovaționa.

Mi-a fost teamă că trebuia să suportăm iar discursuri, însă am fost duși direct la avion. Însoțitorii și însoțitoarele de bord ne-au adus sandvișuri și băuturi. Între timp mulțimea era împrăștiată. Nu există cuvinte pentru a descrie un sandviș cu salată de pui și o bere rece, după doi ani de sintetice.

Ojukju ne-a explicat că mergeam la Geneva, la sediul Națiunilor Unite unde, în seara aceea, urma să fim omagiați de Adunarea Generală. „Sau scoși pe scenă”, am gândit eu. A mai adăugat că pe mulți dintre noi îi așteptau la Geneva rudele.

În timp ce ne înălțăm deasupra Atlanticului mi s-a părut că apa avea un verde nenatural. Am fost curios și mi-am pus în gând s-o întreb despre asta pe însoțitoarea do bord; dar apoi motivul s-a arătat singur. Era o fermă. Patru plute mari (trebuie să fi fost uriașe, însă nu aveam idee la ce înălțime ne aflam) se mișcau lent pe suprafața apei, fiecare lăsând în urmă o dâră de un albastru închis care pălea încet. Înainte de aterizare am aflat că era vorba de un soi de algă tropicală cultivată pentru hrănirea vitelor de carne.

Ca și Jacksonville, Geneva era o singură clădire, dar părea mai mică, micșorată probabil de munții naturali care

o înconjurau. Era acoperită cu zăpadă și minunat de frumoasă.

Timp de un minut am mers prin zăpada care se învârtejea - ce bine era să nu te afli tot timpul exact la „temperatura camerei”! - spre un elicopter care ne-a transportat pe acoperișul clădirii; apoi am coborât cu un lift, cu o bandă rulantă, alt lift, altă bandă rulantă, apoi printr-un coridor obișnuit spre Thantstrasse nr. 281 B, camera 45, confruntând adresa cu indicațiile ce mi se dăduseră.

Am atins butonul soneriei; aproape că-mi era frică.

Mă obișnuisem destul de bine cu ideea că tata era mort - când reveniserăm la Stargate, Armata avusese pentru noi asemenea noutăți - și asta nu mă deranja la el de mult ca perspectiva de a-mi vedea mama având, dintr-o dată, optzeci și patru de ani. Aproape că-mi venea să mă întorc, să găsesc un bar și să mă „desensibilizez” dar am rezistat și am apăsat pe buton.

Ușa s-a deschis iute, și ea era mai bătrână, însă nu atât de schimbată, ceva mai multe zbârcituri și părul alb în loc de înspicat. Am privit o clipă unul la celălalt, apoi ne-am îmbrățișat și am fost surprins și ușurat simțind cât de fericit eram s-o văd și s-o strâng în brațe.

Mi-a luat pelerina și m-a condus spre canapeaua din sufragerie unde am avut un adevărat șoc: acolo stătea tata; zâmbea, însă era serios și avea în mână nelipsita lui pipă.

M-a străbătut un fior de mânie la gândul că mă înșelaseră - apoi mi-am dat seama că, așa cum arăta, așa cum mi-l aminteam din copilărie, nu putea să fie tata.

— Michael? Mike?

— Cine altul, Willy? a râs el.

Fratele meu mai mic, aflat la maturitate… Nu-l mai văzusem de prin ‘93 când am plecat la colegiu. Pe atunci avea șaisprezece ani; doi ani mai târziu se afla pe Lună, în U.N.E.F.

— Te-ai plictisit de Lună? l-am întrebat în vreme ce ne strângeam mâinile.

— Hm? A... nu, Willy, în fiecare an petrec o lună sau două pe *terra firma.* Nu mai este așa cum era. La început, când recrutau pentru Lună, o făceau cu condiția unei singure călătorii de întoarcere. Combustibilul era prea scump pentru a face naveta.

Ne-am așezat toți trei în jurul unei măsuțe de marmură și mama ne-a împărțit țigări.

— Toate s-au schimbat atât de mult, am spus eu mai înainte ca el să poată să mă întrebe despre război. Povestiți-mi!

Fratele meu dădu din mână și râse.

— Asta da, ordin. Ai câteva săptămâni?

Era limpede că îi era greu să-și dea seama cum să se poarte față de mine. Îi eram nepot, sau ce? Frate mai mare cu siguranță că nu.

— Oricum, nu pe Michael ar fi trebuit să-l întrebi. Lunarii vorbesc despre Pământ așa cum vorbesc virginele despre sex.

— Și tu, mamă...

— Cu entuziasm și ignoranță.

Mi-am aprins țigara și am inhalat adânc. Era ciudat de dulce.

— Lunarii, spuse mama, stau câteva săptămâni pe Pământ și jumătate din timp și-l petrec spunându-ne cum ar trebui să trăim...

— Posibil. Dar cealaltă jumătate observăm. Obiectiv.

— Iată și numărul cu „obiectiv” al lui Michael.

Se lasă pe spate zâmbind.

— Mamă, tu *știi*... ah, la dracu’, s-o lăsăm baltă... Willy o să aibă tot timpul să-și dea seama și singur.

Trase un fum, și am observat că nu trăgea în piept.

— Vorbește-ne despre război, omule. Am auzit că erai în corpul expediționar care luptă actualmente împotriva tauranilor. Față-n față.

— Mda. Nu-i cine știe ce.
— Așa-i. Am auzit că sunt lași.
— Nu chiar atât de lași... Mai curând nu înțelegeau. Ca la tir. Ei se aliniau și noi îi împușcam.
— Cum vine asta? întrebă mama. La știri s-a comunicat că ați pierdut 19 oameni.
— Au spus ei asta? Nu-i adevărat.
— Nu-mi aduc aminte exact...
— Ei, *am pierdut* 19 oameni, însă doar patru dintre ei au fost uciși. Asta a fost la începutul luptelor, înainte să ne dăm seama care era sistemul lor de apărare.
M-am hotărât să nu le spun nimic despre modul cum murise Chu. Ar fi fost prea complicat.
— Cât despre ceilalți 15, unul a fost atins de unul din propriile noastre lasere. Și-a pierdut o mână, dar a scăpat. Toți ceilalți... și-au pierdut mințile.
— Ce... un soi de armă taurană? întrebă Mike.
— Tauranii n-au avut nici o legătură cu asta! Armata. Ne-au condiționat să ucidem tot ce *mișcă* imediat ce sergentul declanșează condiționarea cu ajutorul câtorva cuvinte de cod. Când oamenii ies din această stare nu-și pot aminti nimic. Știți, îmi pare rău.
Cu puțin efort m-am ridicai în picioare.
— Sunt pe picioare de aproape douăzeci...
— Sigur, William.
Mama mă apucă de cot și mă conduse într-un dormitor promițându-mi că mă va trezi la timp pentru festivitățile din acea seară. Patul era indecent de confortabil pentru mine, care aș fi putut dormi și rezemat de un stâlp de felinar.

Oboseala și o zi prea încărcată; ca să mă trezească, mama a trebuit să mă stropească pe față cu apă rece. Mă duse la un dulap înzidit și îmi arătă două costume ce păreau destul de potrivite pentru această ocazie. L-am ales pe cel roșu-cărămiziu - cel albăstrui părându-mi puțin prea

sclivisit - m-am dușat și m-am ras, m-am înarmat cu jumătatea de pagină cu instrucțiuni privind modul cum să ajung la Sala Adunării Generale și am plecat.

Pe drum m-am rătăcit de două ori, dar la fiecare intersecție de coridoare se aflau mici calculatoare care îți ofereau indicații în 14 limbi pentru a putea ajunge în orice loc.

Îmbrăcămintea bărbaților, cel puțin din câte îmi dădeam eu seama, făcuse într-adevăr un pas înapoi. De la brâu în sus nu era chiar așa de rău, niște bluze pe gât, strâmte, cu o mică pelerină; urma apoi însă o centură lată, lucioasă și nefolositoare, de care atârna un mic pumnal împodobit, potrivit probabil pentru deschisul corespondenței; și pe urmă pantalonii care cădeau în falduri largi și se strângeau în niște cizme strălucitoare și cu tocuri înalte, confecționate din material sintetic, care ajungeau până aproape de genunchi. Dacă aș fi avut și o pălărie cu pene, Shakespeare m-ar fi angajat pe loc.

Femeile o duceau mai bine. Lângă Sala Adunării Generale am întâlnit-o pe Marygay.

— Mă simt complet goală, William.

— Arăți totuși bine. Oricum, asta-i moda.

Multe dintre femeile pe lângă care trecusem purtau o vestimentație asemănătoare: o simplă bucată de material cu deschizături rectangulare mari în ambele părți, de la subsuoară până la talie. Tivul se termina acolo unde îți începea imaginația. Pentru a păstra decența, veșmântul cerea mișcări foarte conservatoare și o mare încredere în electricitatea statică.

— Ai văzut locul ăsta? mă întrebă ea luându-mă de braț. Hai să intrăm, conchistadorule.

Am intrat prin ușile automate și m-am oprit uluit. Holul era atât de mare încât, intrând, aveai senzația că ieși.

Podeaua circulară avea peste o sută de metri în diametru. Pereții se înălțau cam șaizeci, șaptezeci de metri spre o boltă transparentă - mi-am amintit că o văzusem la

aterizare - pe care dansau și se spulberau vârtejuri de zăpadă. Pereții erau acoperiți cu un mozaic ceramic pastelat ale cărui mii de imagini reprezentau o cronologie a descoperirilor umane. Nu mai știu cât am privit.

Peste drum de Sală ne-am alăturat, la o cafea, celorlalți viteji veterani. Era sintetică, dar mai bună decât soia. Spre exasperarea mea, am aflat că tutunul era rar cultivat pe Pământ și chiar, în urma unor opțiuni locale, în anumite zone fusese prohibit prin lege pentru a se proteja pământul arabil. Cel care se putea procura era scump și de obicei de proastă calitate, fiind cultivat de amatori în grădini mici sau pe balcoane, în glastre. Singurul tutun bun era cel de pe Lună, dar prețul era, hm, astronomic.

În încăpere pătrunse un tip în vârstă, îmbrăcat în uniformă. Pieptul îi era o salată împopoțonată de barete, iar umerii îi atârnau sub apăsarea perechii celor cinci stele. Zâmbi cu bunăvoință atunci când jumătate din cei prezenți au sărit în picioare. Eu devenisem deja prea civil, așa că am rămas așezat.

— Bună seara, bună seara, zise el făcând cu mâna un gest prin care îndemna să se stea jos. Mă bucur că vă văd aici. Mă bucur să cunosc atât de mulți dintre voi.

Mulți? Puțin mai mulți de jumătate din câți veniserăm.

— Sunt generalul Gary Manker - continuă el - șeful Statului Major al U.N.E.F. Peste câteva minute vom merge acolo - arătă cu capul în direcția Sălii Adunării Generale - pentru o scurtă ceremonie. Apoi veți fi liberi pentru o binemeritată odihnă; recreați-vă câteva luni, vedeți lumea, orice doriți. Pe cât puteți, feriți-vă de reporteri. Totuși, înainte de a merge aș vrea să vă spun câteva cuvinte despre ceea ce veți dori să faceți *după* aceste luni, când vă veți plictisi să stați în vacanță, când banii se vor împuțina…

Previzibil, același șpil pe care ni-l vânduse și generalul Botsford la Stargate: „veți avea nevoie de o slujbă și aceasta este singura slujbă pe care puteți fi siguri că o veți obține.”

Generalul plecă după ce ne mai spuse că peste câteva minute va veni un însoțitor care ne va conduce spre estradă. Un timp ne amuzarăm discutând despre avantajele reînrolării.

Însoțitorul se dovedi a fi o tânără drăguță care nu întâmpină dificultăți să ne așeze în ordine alfabetică (nu părea să aibă despre militărie o părere mai bună decât a noastră) și să ne conducă spre sală.

Primele două rânduri de delegați își părăsiseră scaunele pentru a ni le ceda nouă. Eu stăteam pe locul „Gambiei” și ascultam fără plăcere poveștile despre eroism și sacrificiu. Generalul Manker prezenta corect majoritatea faptelor dar folosea termeni ușor eronați.

Apoi Ojukju ne înmână fiecăruia o medalie de aur care trebuie să fi cântărit un kilogram. Ținu apoi un mic discurs despre omenirea unită pentru cauza comună, în vreme ce holocamerele ne ațințeau discret unul câte unul. Înălțătoare răsplată pentru cei întorși acasă. Pe urmă, în ropote de aplauze oarecum apăsătoare, am părăsit sala.

O rugasem pe Marygay, care nu mai avea nici o rudă în viață, să vină și să stea cu mine. La intrarea principală a sălii se adunase o mulțime de lume așa că am luat-o în direcție opusă, ne-am urcat cu primul ascensor câteva etaje și ne-am rătăcit într-o succesiune de benzi rulante și ascensoare. Pentru a ne regăsi drumul spre casă am folosit micile cutiuțe de la colțuri.

Îi vorbisem mamei despre Marygay și că, probabil, o voi aduce cu mine. Făcură călduros cunoștință și mama ne introduse în sufragerie, ne oferi de băut și plecă să pregătească masa. Mike ni se alătură.

— Veți găsi Pământul groaznic de plicticos, spuse el după amabilitățile de rigoare.

— Nu știu, am răspuns eu. Viața în armată nu-i prea stimulatoare. Orice schimbare trebuie să fie…

— Nu poți obține nici o slujbă.

— În fizică, nu, știu; douăzeci și șase de ani sunt cât o eră geologică…

— Nu poți obține *nici un fel* de slujbă.

— Eu plănuisem să-mi dau gradul, poate să continuu…

Mike clătină din cap.

— William, lasă-l să termine.

Marygay se foia neliniștită.

— Poate că știe ceva ce noi nu știm.

Mike își terminase băutura și învârtea bucata de gheață rămasă pe fundul paharului uitându-se la ea.

— Așa-i. Știi, Luna aparține în exclusivitate U.N.E.F.-ului. Și civilii și militarii. Iar noi ne amuzăm vehiculând zvonuri.

— Vechea distracție cazonă.

— Îhî. Ei, am auzit un zvon ce vă privea pe voi - făcu un gest a lehamite - veteranii, și mi-am făcut de lucru să-l verific. Era adevărat.

— M-aș bucura să-l aud.

— Mda, te vei bucura.

Puse paharul jos, își aprinse o țigară, o privi și o puse pe scrumieră.

— U.N.E.F.-ul este în stare să recurgă la orice, mai puțin răpirea, spre a vă aduce înapoi. Ei controlează Consiliul Forțelor de Muncă și puteți fi al naibii de siguri că veți fi, fie nepregătiți, fie prea pregătiți pentru orice slujbă s-ar ivi. Cu excepția celei de militar.

— Ești sigur? întrebă Marygay. Amândoi știam destule spre a afirma că n-ar fi putut face un astfel de lucru.

— Foarte sigur. Pe Lună am un prieten la secția Consiliului Forțelor de Muncă. Mi-a arătat directiva; scrisă foarte politicos. Și cu precizarea „absolut nici o excepție”.

— Poate că atunci când voi ieși din școală…

— Nu vei intra niciodată în școală. Niciodată nu vei trece de labirintul de gradații și de cote. Dacă vei insista îți vor spune că ești prea în vârstă… la dracu’, eu la vârsta mea nu pot intra într-un program de doctorat, iar tu ești…

— Mda, m-am prins. Sunt cu doi ani mai mare.

— Asta-i. Poți alege între a-ți petrece restul vieții ca pensionar sau ca militar.

— Nici vorbă, spuse Marygay. Pensia.

— Dacă cinci sau șase miliarde de oameni pot duce o viață decentă fără să facă nimic, am să pot și eu, am încuviințat la rândul meu.

— Dar ei așa s-au format, zise Mike. Și s-ar putea să nu fie cum zici tu, „o viață decentă”. Cea mai mare parte dintre ei stau și se uită la holovizoare. Primesc doar atât cât să-și mențină echilibrul caloric. Asta chiar și la pensia de categoria I.

— Nu-i nimic nou în asta, i-am răspuns. Oricum, rația de mâncare… este exact ca și cea din armată. Cât despre restul, așa cum ziceai, Marygay și cu mine nu ne-am format așa; nu suntem genul care să zacă pe jumătate leșinați și să ne holbăm toată ziua la cubul ăsta.

— Eu pictez, spuse Marygay. Întotdeauna am vrut să mă stabilesc undeva și să mă specializez.

— Iar eu pot continua să studiez fizica chiar dacă nu pentru un examen. Sau să mă apuc de muzică, ori de scris, ori…

M-am întors spre Marygay.

— Ori spre oricare din acele lucruri de care ne vorbea sergentul ăla la Stargate.

— Alătură-te Noii Renașteri, spuse Mike pe un ton alb, aprinzându-și pipa.

Era tutun și mirosea delicios. Trebuie să-mi fi observat pofta.

— Oh, sunt o gazdă nepoliticoasă.

Scoase din pungă câteva foițe și răsuci expert o țigară.

— Așa. Marygay?

— Nu, mulțumesc… dacă este atât de greu de obținut precum se spune, nu vreau să-mi fac un obicei.

Mike încuviință din cap reaprinzându-și pipa.

— Niciodată n-a făcut bine cuiva. Mai bine să-ți obișnuiești mintea să se relaxeze fără el.

Se întoarse spre mine.

— Armata v-a menținut vaccinul anticanceros?

— Sigur. Nu face să mori într-un mod atât de neostășesc.

Mi-am aprins țigareta subțire.

— Bun tutun!

— Mai bun decât oricare altul pe care îl veți obține pe Pământ.

Mama intră și se așeză.

— Masa va fi gata peste câteva minute. L-am auzit pe Michael cum făcea iar comparații nedrepte.

— O.K., O.K. Un fiu nu trebuie să-și contrazică mama.

— Nu, când ea are dreptate, îi răspunse ea fără pic de umor. Bun! Copii, vouă, vă place peștele?

Câteva minute am discutat despre cât de flămânzi eram, un subiect suficient de inofensiv, apoi ne-am așezat în fața unui uriaș pește fiert servit pe orez. Era prima masă serioasă pe care Marygay și cu mine o luam după douăzeci și șase de ani.

A doua zi, la fel ca toți ceilalți, m-am dus să dau un interviu la holoviziune. A fost o experiență dezamăgitoare.

Comentatorul: Sergent Mandella, ești unul dintre militarii U.N.E.F. care au primit cele mai multe decorații. (Era adevărat, toți primiserăm la Stargate un pumn de barete.) Ai participat la faimoasa campanie Aleph-zero, primul contact cu tauranii și tocmai te-ai întors dintr-un atac asupra lui Yod-4.

Eu: Păi, nu prea s-ar numi...

Comentatorul: Înainte de a vorbi despre Yod-4, sunt sigur că toată lumea ar fi foarte interesată să afle ce păreri *personale* ai despre inamic, deoarece ești unul dintre puținii care i-a întâlnit față în față. Arată groaznic, nu-i așa?

Eu: Ei, da. Sunt sigur că ați văzut fotografiile. Cel mai important lucru pe care acestea nu-l relevă este textura pielii. Este zgrunțuroasă și cutată ca la șopârle, dar de culoare portocaliu deschis.

Comentatorul: Ce miros au? Miros?

Eu: N-am nici cea mai vagă idee. Singurul lucru pe care îl poți adulmeca într-un costum spațial ești tu însuți.

Comentatorul: Ha - ha, înțeleg. Ceea ce vreau să aflu, sergent, este *ce ai simțit* când ai văzut pentru prima oară inamicul… te-ai temut, ai fost dezgustat, i-ai urât, cum a fost?

Eu: Păi, prima oară *am fost* speriat și dezgustat. Mai mult speriat… dar asta a fost înainte de luptă, când pe deasupra capului mi-a zburat un tauran solitar. În timpul ultimei lupte ne aflam sub influența urii condiționate… ne-au condiționat pe Pământ și o declanșau cu ajutorul unei fraze… și n-am simțit prea multe cu excepția furiei artificiale.

Comentatorul: I-ai disprețuit… și n-ai arătat nici o milă.

Eu: Exact. I-am ucis pe toți, deși ei n-au făcut nici o încercare de a lupta. Dar când ne-au scos din starea de condiționare… ei bine, n-am putut crede că fuseserăm atât de măcelari. Paisprezece oameni au înnebunit, iar restul dintre noi am stat săptămâni întregi sub efectul calmantelor.

Comentatorul: Ah, spuse el cu un aer absent și privi o clipă într-o parte. Câți ai omorât tu însuți?

Eu: Cincisprezece, douăzeci… nu știu; așa cum spuneam, nu aveam control. A fost un masacru.

Pe toată durata interviului comentatorul a părut un pic obtuz și s-a repetat. În aceeași noapte am aflat de ce.

Marygay și cu mine împreună cu Mike ne uitam la holovizor. Mama era dusă să-și pună un dinte artificial (dentiștii din Geneva presupunându-se a fi mai buni decât cei americani). Interviul meu era inclus într-un program

intitulat *Potpuriu,* fiind intercalat între un documentar despre serele hidroponice lunare și un concert al unuia care susținea că este în stare să cânte *Fantezia Dublă în la major* de Telemann la muzicuță. Mă întrebam dacă la Geneva mai era cineva să urmărească programul.

Ei bine, chestia hidroponică a fost interesantă, iar cântărețul la muzicuță un virtuos, dar ceea ce a fost între ele era pur și simplu o aiureală.

Comentatorul: Ce miros au?

Eu (din afara cadrului): De-a dreptul oribil, o combinație între legume putrede și sulf care arde. Mirosul pătrundea prin supapa de evacuare a costumului.

Mă făcuse să vorbesc încontinuu pentru a obține un spectru sonor larg din care putea sintetiza drept răspuns la întrebările lui, orice tâmpenie.

— Cum dracu poate să facă așa ceva? l-am întrebat pe Mike când spectacolul s-a terminat.

— Nu te supăra pe el, îmi spuse Mike privindu-l pe muzicianul care cânta la patru muzicuțe. Toate mijloacele de comunicare în masă sunt cenzurate de U.N.E.F. Sunt zece, doisprezece ani de când Pământul nu a mai primit nici un raport obiectiv cu privire la război. Ai noroc că nu te-au substituit cu un actor căruia să-i dea înfățișarea ta.

— Pe Lună e mai bine?

— Nu în ceea ce privește informarea publică. Dar, de vreme ce acolo toți țin de U.N.E.F., este destul de ușor să afli când anume mint pe față.

— A scos *complet* partea despre condiționare.

— E de înțeles, înălță Mike din umeri. Au nevoie de eroi, nu de roboți.

Interviul lui Marygay a fost difuzat peste o oră. Și cu ea s-a întâmplat același lucru. De fiecare dată când, în versiunea originală, spusese ceva împotriva războiului sau Armatei, cubul prezenta un prim plan al celei care îi lua interviul. Aceasta dădea sfătos din cap în vreme ce o

imitație remarcabilă a vocii lui Marygay dădea drumul unei tâmpenii absolute.

U.N.E.F. ne plătea cinci zile de cazare și masă la Geneva, iar aceasta părea un loc la fel de bun ca oricare altul pentru începerea explorării noului Pământ. În dimineața următoare am procurat o hartă - care era groasă de un centimetru - și am luat un ascensor spre parter, hotărâți să ne croim drum până pe acoperiș fără a pierde nimic din ce se putea vedea.

Parterul era un amestec ciudat de istorie și industrie grea. Baza clădirii acoperea o mare parte din ceea ce fusese orașul Geneva. O mulțime din vechile case fuseseră conservate.

Cu toate acestea, întreaga zonă era plină de zgomot și de agitație; de afară veneau împrăștiind nori de zăpadă camioane mari acționate prin energie gravitațională; lângă pilonii docurilor se îngrămădeau șlepuri (uriașa suprafață era străbătută în centru de râul Rhône); chiar și câteva elicoptere mici zburau de colo-colo, coordonând operațiile și ferindu-se de stâlpii și contraforții care susțineau cerul cenușiu al etajului următor aflat la o înălțime de patruzeci de metri.

Era o adevărată minune pe care am fi putut-o privi ore întregi dacă, în câteva minute, n-am fi înghețat bocnă deoarece ne apăram împotriva vântului și frigului doar cu niște pelerine subțiri. Ne-am hotărât să revenim în altă zi îmbrăcați mai călduros.

Etajul de deasupra era numit, în ciuda logicii, etajul întâi. Marygay îmi explică faptul că așa îl numeau întotdeauna europenii (ciudat, fusesem la o mie de ani lumină depărtare de New Mexico și mă întorsesem, însă asta era prima oară când traversam Atlanticul). Aici se afla creierul organismului, locul unde erau adunați birocrații, analiștii și tehnicienii criogenici ai sistemului.

Stăteam într-un hol în care domnea liniștea și mirosea cumva a sticlă. Unul dintre pereți era un uriaș cub

holografic care prezenta schema de organizare a Genevei, un păienjeniș piramidal de culoare portocalie, cu mii de nume unite prin linii, de la primar, aflat în vârf, până la oamenii de la „securitatea coridorului”, aflați la bază. Numele dispăreau și erau înlocuite de altele noi după cum oamenii mureau, erau concediați, promovați ori retrogradați. Pâlpâind și schimbându-și mereu forma, schema aducea cu sistemul nervos al unei creaturi fantastice, ceea ce desigur într-un fel și era.

Peretele opus cubului holografic era o fereastră ce dădea spre o încăpere mare, pe care o placă o identifica drept „Kontrollzimmer”. În spatele geamului, aliniați în rânduri și coloane, se aflau sute de tehnicieni, fiecare având propria sa consolă cu un holovizor semicircular înconjurat de cadrane și comutatoare. Atmosfera locului era electrizată, încărcată: cei mai mulți aveau pe cap căști și microfoane și în timp ce scriau ceva în fișe ori manevrau comutatoarele, vorbeau cu alți tehnicieni; alții țăcăneau pe claviatura consolelor cu căștile și microfoanele atârnându-le de gât. Câteva locuri erau goale, posesorii lor învârtindu-se cu un aer important. De-a lungul șirurilor alunecau în sus și în jos tăvi automate pe care se aflau cești cu cafea.

Prin geam se putea auzi susurul a ceea ce, în interior, trebuie să fi fost un zgomot infernal.

În hol se mai aflau două persoane pe care le-am auzit spunând că se duc să se uite la „creier”. Le-am urmat printr-un coridor lung spre o altă zonă de vizionare, mai mică în comparație cu cea a cabinei de control, care dădea spre computerele ce mențineau Geneva într-un singur tot. Unica sursă de lumină din zonă, slabă, albastră și rece, venea din încăperea aflată dedesubt.

Față de cealaltă, camera computerelor era și ea mai mică, cam de mărimea unui teren de baseball. Componentele computerelor erau constituite din cutii cenușii de diferite mărimi, legate între ele printr-un

păienjeniș de tuneluri de sticlă de mărimea unui om, întrerupte din loc în loc de ecluze pentru aer. Era limpede că acest sistem permitea accesul la un singur element pentru efectuarea de reparații, în vreme ce restul încăperii rămânea la o temperatură apropiată de zero absolut, temperatură necesară pentru menținerea supraconductivității.

Deși îi lipsea agitația din cabina de control și, de departe, talmeș-balmeșul de la etajul de dedesubt, camera computerelor era mult mai impresionantă în aspectul ei static: senzația unor puteri imense și de necunoscut, ținute în frâu; un sanctuar al voinței, ordinii și inteligenței.

Celălalt cuplu ne spuse că la acest etaj nu mai era nimic altceva demn de interes, doar săli de ședințe, birouri și funcționari ocupați. Ne-am urcat în lift și am suit la etajul al doilea, principala arteră comercială.

Aici harta-carte s-a dovedit foarte folositoare. Artera consta din sute de magazine și piețe amenajate într-o rețea rectangulară, separate de pasaje de trecere ce se întretăiau și care delimitau locurile în care se grupau magazinele înrudite între ele. Ne-am dus pe bulevardul principal, care s-a dovedit a fi o reconstruire fantezistă a arhitecturii medievale a orașului. Exista acolo o biserică barocă a cărei turlă, datorită iluziei holografice, se înălța și prin etajele trei și patru. Mozaicuri murale netede cu scene religioase primitive, bolovani așezați în aranjamente complicate, o fântână a cărei apă țâșnea din gurile unor monștri… de la un negustor de fructe din piață am cumpărat niște struguri (iluzia a pălit în momentul în care acesta a luat un tichet pentru calorii și mi l-a lipit pe cartelă) și ne-am plimbat pe trotuarele înguste de cărămidă, lucru ce ne-a făcut plăcere. Eram bucuros că Pământul mai avea încă timp, energie și resurse și pentru așa ceva.

Se vindea o varietate uluitoare de obiecte și servicii, iar noi aveam o grămadă de bani, dar cred că ne

dezobișnuiserăm să facem cumpărături și nici nu știam cât avea să dureze averea noastră.

(În ciuda a ceea ce ne spusese generalul Botsford, *aveam* niște mici averi. Tatăl lui Rogers era un fel de avocat expert în impozite și ea ne transmisese că aveam de plătit doar impozitul pentru venitul nostru anual. Eu am rămas cu 280 000 de dolari).

Am sărit peste etajul al treilea, destinat, în principal mijloacelor de comunicare în masă, deoarece îl colindasem în lung și în lat cu o zi mai-nainte, când fuseserăm să ni se ia interviurile. Am fost tentat să mă duc și să vorbesc cu cel care îmi rearanjase cuvintele, dar Marygay m-a convins că era inutil.

Muntele artificial al Genevei este construit „în trepte” - ca un tort de nuntă - primele trei etaje și zona de la nivelul solului au un diametru de aproape un kilometru și o înălțime cam de o sută de metri; etajele de la patru la treizeci și doi au aproape aceeași înălțime dar diametrul este la jumătate. Începând cu etajul treizeci și trei și terminând cu șaptezeci și doi formează cilindrul superior, circa trei sute de metri în diametru și o înălțime de o sută și douăzeci de metri.

Etajul al patrulea, ca și al treizeci și treilea, este un parc; copaci, pârâiașe, animale mici. Pereții sunt transparenți și, pe vreme bună, sunt scoși, iar „solul” (acoperișul etajului trei) este plantat cu o pădure deasă. Un timp ne-am odihnit lângă un iaz urmărind cum înoată oamenii și hrănind peștișorii cu boabe de strugure.

Ceva mă nedumerea încă din momentul sosirii la Geneva, însă doar la modul inconștient, și deodată, înconjurat de toți acei oameni veseli, mi-am dat seama ce anume era.

— Marygay - am zis eu - aici nimeni nu-i nefericit.

Ea zâmbi.

— Cine ar putea fi mohorât într-un loc ca ăsta? Toate florile și...

— Nu, nu…Vreau să spun, toți cei din Geneva. Ai văzut tu pe cineva care să arate ca și cum ar fi nemulțumit de felul cum stau lucrurile? Cine…?

— Fratele tău…

— Mda, dar și el este un străin. Mă refer la negustori, la muncitori, la oamenii care locuiesc aici.

Privi gânditoare.

— Așa-i, n-am acordat atenție. Poate-că nu.

— Și nu ți se pare ciudat?

- E neobișnuit… dar…

Aruncă în apă un ciorchine întreg și peștișorii, se împrăștiară.

— Ți-aduci aminte de ce spunea sergentul? Se diagnostichează și se corectează trăsăturile antisociale de la o vârstă foarte fragedă. Care persoană rațională n-ar fi fericită aici?

Am pufnit.

— Jumătate din acești oameni nu au de lucru și mulți din ceilalți fac munci artificiale care sau sunt de prisos, sau pot fi mai bine făcute de mașini.

— Dar toți au suficient de mâncare și destule lucruri spre a-și ocupa mintea. Acum douăzeci și șase de ani nu era așa.

— Poate, am răspuns eu, nedorind să mă cert. Cred că ai dreptate.

Cu toate astea eram nedumerit.

Restul zilei și pe cea următoare ne-am petrecut-o la sediul Națiunilor Unite, capitala lumii, care ocupa cilindrul superior al Genevei. Ca să vezi totul ți-ar fi trebuit săptămâni întregi. Drace, ți-ar fi luat o săptămână doar pentru a vedea Muzeul Familiei Omului. Fiecare țară își avea propriul ei stand individual, cu un magazin în care se vindea artizanat tipic și uneori un restaurant cu mâncăruri specifice locale. Îmi fusese teamă că ar fi putut să dispară

identitățile naționale; că noua lume ar fi putut fi foarte organizată și puțin variată. Mă bucuram că mă înșelasem.

În timp ce făceam turul Națiunilor Unite, Marygay și cu mine am plănuit un itinerariu de călătorie. Am hotărât să mergem înapoi în Statele Unite și să găsim un loc unde să ne stabilim, iar apoi să ne petrecem câteva luni călătorind.

Când am consultat-o pe mama, cerându-i sfatul în privința unui apartament, păru deodată enervată, la fel cum fusese sergentul Siri. Mi-a spus că se va interesa de disponibilitățile existente la Washington (tata avusese o slujbă acolo, dar mama nu văzuse nici un impediment în a se muta de acolo după moartea lui) când se va întoarce acolo, adică în ziua următoare.

L-am întrebat pe Mike în legătură cu această ezitare de a vorbi despre locuințe. Mi-a răspuns că era o rămășiță a anilor haotici dintre revoltele pentru hrană și reconstrucție. Pur și simplu nu mai fuseseră locuințe suficiente.

Mama s-a întors la Washington, Mike pe Lună, iar Marygay și cu mine am mai rămas câteva zile la Geneva...

Am coborât din avion la Dallas și am găsit un monorai spre Rifton, orașul-satelit în care locuia mama.

În comparație cu Geneva cea uriașă acesta arăta plăcut de mic deși se întindea pe o arie largă. Era o amestecătură diversă și atrăgătoare de clădiri de diferite tipuri, puține fiind mai înalte de câteva etaje, aranjate în jurul unui lac și înconjurate de arbori. Toate clădirile erau legate prin alei de zona cea mai largă, un dom în care se aflau magazine, școli și birouri. Acolo am găsit un ghid care ne-a spus cum să ajungem la locuința mamei, o casă cu două apartamente aflată lângă lac.

Am fi putut s-o luăm pe o alee acoperită, dar am preferat să o apucăm pe lângă ea, prin aerul rece și mirosul o frunze veștede. Dincolo de peretele de plastic lunecau oameni care aveau grijă să nu se holbeze la noi.

Mama n-a răspuns la apelul făcut la ușă, însă aceasta se dovedi a nu fi încuiată. Era un loc confortabil, extrem de spațios în comparație cu standardele astronavale, plin cu mobilă stil Secolul Douăzeci. Mama ațipise în dormitor așa că Marygay și cu mine ne-am instalat în sufragerie și o vreme am citit.

Deodată din dormitor am auzit o tuse puternică. Am alergat și am ciocănit la ușă.

— William? N-am… tuse… intră, n-am știut că ați…

Am intrat amândoi. Stătea în pat, cu lumina aprinsă, înconjurată de diferite medicamente. Arăta străvezie, palidă și zbârcită.

Își aprinse o țigară și se păru că-și înăbușe tușea.

— Când ați intrat? N-am știut…

— Acum câteva minute. Dar ce-i cu tine? De când ai… ești…

— Oh, doar un microb luat la Geneva. În câteva zile va fi bine.

Începu iar să tușească, bău niște lichid roșu deschis dintr-o sticlă. Toate medicamentele ei păreau de soiul celor făcute pentru reclamă.

— Ai fost la vreun doctor?

— Doctor? Cerule, nu, Willy. Ei n-au… nu-i serios, nu…

— Nu-i serios? La optzeci și patru de ani? Pentru Dumnezeu, mamă…

M-am dus la telefonul din bucătărie și, cu puțină bătaie de cap, am reușit să sun la spital.

În cub apăru o fată de vreo douăzeci de ani.

— Sora Donaldson de la Servicii Generale. Avea un zâmbet fix și o sinceritate profesionale. Dar toată lumea zâmbea.

— Mama mea trebuie consultată de un doctor. Are o…

— Numele și numărul, vă rog…

— Bette Mandella. L-am silabisit. Ce număr?

— Numărul de asistență medicală, desigur, zâmbi ea.

Am strigat-o pe mama și am întrebat care îi era numărul.

— Spune că nu și-l poate reaminti.

— În regulă, sir, sunt sigură că-i pot găsi înregistrarea.

Își întoarse zâmbetul spre o claviatură aflată alături de ea și tastă un cod.

— Bette Mandella? întrebă ea, zâmbetul devenindu-i interogativ. Sunteți fiul ei? Dar trebuie să aibă peste optzeci de ani.

— Vă rog… E o poveste lungă… Are într-adevăr nevoie de un doctor…

— Asta-i un fel de glumă, nu?

— Ce vreți să spuneți?

Din cealaltă cameră se auzi o tuse înăbușită, și mai rea.

— Zău… poate fi foarte grav, trebuie să…

— Dar, sir, doamna Mandella are prioritate de categoria zero încă din 2010.

— Și asta ce dracu vrea să însemne?

— S - i - r…, zâmbetul păru să se accentueze.

— Stați! Să presupunem că am venit de pe o altă planetă. Ce înseamnă „prioritate de categoria zero”?

— Ah… oh! Vă cunosc! Privi spre stânga. Sonya… hai o clipă, n-ai să ghicești niciodată cine…

Cubul fu aglomerat de un alt chip, o blondă ștearsă, cu un zâmbet care semăna cu al celeilalte.

— Îți aduci aminte de dimineață, pe post?

— Ah, da, zise ea. Unul dintre soldați… hei, asta-i cu adevărat teribil, cu adevărat teribil.

Capul se retrase.

— Oh, Mr. Mandella, spuse, ea exuberantă. Nu-i de mirare că aveți nelămuriri. În realitate este foarte simplu.

— Ei?

— Este o parte din Sistemul Universal de Securitate Medicală. La șaptezeci de ani fiecare primește o categorie. Vine automat de la Geneva.

— Ce categorie? Ce semnifică asta?

Dar adevărul amar era clar…

La un magazin de articole sportive am găsit un tub de oxigen pentru alpiniști, iar de la un tip dintr-un bar din Washington am luat niște antibiotice la preț de bursă neagră. Dar mama depășise stadiul de a răspunde la un tratament amator. A mai trăit patru zile. Cei de la crematoriu aveau același zâmbet fix.

Am încercat să iau legătura cu Mike, dar compania de telefoane nu mi-a permis să vorbesc până când nu am semnat un contract și n-am plătit o garanție de 25 000 de dolari. A trebuit să obțin un transfer de credit de la Geneva. Întocmirea hârtiilor a durat o jumătate de zi.

În cele din urmă am reușit să ajung la el.

— Mama a murit, i-am spus fără nici un preambul.

A urmat o pauză de o secundă. În timp ce undele radio alergau spre Lună și apoi încă o secundă pentru drumul de întoarcere. Mă privi apoi dădu încet din cap.

— Nu-i o surpriză. În ultimii zece ani, de fiecare dată când veneam pe Pământ mă întrebam dacă va mai fi acolo. De fapt niciunul n-am avut suficienți bani spre a menține o legătură foarte strânsă.

La Geneva ni se spusese că o scrisoare de pe Lună pe Pământ costă o sută de dolari timbrarea… plus încă cinci mii impozit. Era o descurajare a comunicării cu ceea ce Națiunile Unite considera a fi o bandă de anarhiști regretabil necesari.

Un timp ne compătimirăm reciproc, apoi Mike zise:

— Willy, Pământul nu-i un loc pentru tine și Marygay; de-acum știi asta. Vino pe Lună! Aici mai poți fi cineva! Noi nu-i aruncăm pe oameni în afara ecluzei decât atunci când împlinesc șaptezeci de ani…

— Va trebui să ne reîncadrăm în U.N.E.F.

— Adevărat, dar nu trebuie să luptați. Se spune că e nevoie de voi mai mult pentru instruire. Iar în timpul liber poți studia, îți poți aduce la zi cunoștințele de fizică… poate că în cele din urmă intri în cercetare.

Am mai vorbit puțin, în totul trei minute. Am primit o mie de dolari înapoi.

Ore întregi am discutat cu Marygay despre asta. Ne-am dus la culcare și încă am mai vorbit, nu puteam dormi, am pălăvrăgit ore întregi spunând iar și iar aceleași lucruri.

Viața pe Lună va fi grea. Comoditate puțină, disciplină militară, ore lungi, pericol permanent din partea mediului.

Pe Pământ viața era confortabilă. Puteam să stăm și să lăsăm să se aibă grijă de noi, să fumăm drog până când nimic nu va mai arăta rău și vom fi mulțumiți așa cum păreau toți ceilalți civili.

Dar acum mintea ne era limpede și puteam vedea că prețul acestei ordini fericite era totala predare față de voința colectivă. Și cine vrea să fie un strigoi fericit?

Pe de altă parte, realiști fiind, știam că întorși în U.N.E.F. am avea destul de puțină „voință liberă”. Desigur, fiind ofițeri ar fi mai bine ca înainte… dar U.N.E.F. își putea onora contractul un an, doi și pe urmă, dintr-o dată, să ne azvârle înapoi în Corpul Expediționar.

Dar poate că spuneau adevărul și nu ne voiau pe post de carne de tun costisitoare; poate că aveau nevoie de soldați experimentați care să-i instruiască pe noii recruți, care să spargă carapacea condiționării optimiste pe care o avea fiecare civil.

Am vorbit despre toate astea și, pentru prima oară, am vorbit despre dragoste. Dacă dragostea va înflori sub constrângerea unuia dintre cele două tipuri de îngrădire. Dacă ambele situații meritau riscul.

Dacă n-am fi stat în acel loc deosebit, înconjurați de artefacte legate de viața și de moartea mamei, poate că hotărârea ar fi fost alta. Ne-am oprit din vorbă în zori când, în lumina cenușie și rece, mândria, ambiția și frumusețea grijulie a Riftonului a devenit sinistră și prevestitoare de rele; ne-am făcut două valize mici, ne-am transferat banii la Tycho Credit Union și am luat monoraiul spre Cape.

*

— În caz că vă interesează, nu sunteți singurii veterani combatanți care s-au întors.

Ofițerul recrutor era un locotenent musculos, de sex nedefinit. Mental, am dat cu banul și a căzut pajură.

— Ultima dată am auzit că erau nouă, zise ea cu tenorul ei răgușit. Toți au optat pentru Lună... poate că acolo vă veți întâlni câțiva prieteni.

Azvârli pe birou două formulare simple.

— Semnați astea și sunteți reîncadrați. Locotenenți.

Formularul era o cerere simplă de încadrare în activitate; de vreme ce extinseseră Legea serviciului militar, de fapt nu părăsiserăm nici o clipă U.N.E.F-ul, ci avuseserăm doar statut inactiv. Am studiat hârtia.

— Nu văd nimic despre garanțiile care ni s-au dat la Stargate.

— Ce garanții?

Avea același zâmbet pământean orb și mecanic.

— Ni s-a garantat alegerea locului de muncă și a activității desfășurate. În acest contract, nu se spune nimic despre asta.

— Nu-i nevoie. Armata va...

— Locotenente, eu cred că este nevoie.

I-am înapoiat formularul. Marygay a făcut la fel.

— Stați să verific.

Părăsi biroul și dispăru într-o încăpere alăturată. Vorbi o vreme la telefon, apoi auzirăm țăcănitul unei mașini de scris.

Aduse înapoi aceleași foi cu o adăugire scrisă la mașină sub numele noastre: *„Garantată alegerea locului (Luna) și a activității (specialiști în pregătirea de luptă)”.*

Am efectuat un examen medical și ni s-au luat măsurile pentru noile costume de luptă. A doua zi am prins prima navetă spre stația orbitală și, timp de câteva ore, pe când se transfera încărcătura pe naveta tahionică care semăna

cu un păianjen, ne-am delectat cu gravitația-zero. Apoi ne-am îndreptat spre Lună și am coborât la baza Grimaldi[11].

Pe ușa de la „Încartiruirea Ofițerilor în Tranzit” un mucalit zgâriase: „Lăsați orice speranță, voi care intrați”. Ne-am găsit micul dormitor de două persoane și am început să ne schimbăm pentru masă.

Două ciocănituri în ușă.

— Poșta, sirs.

Am deschis ușa și sergentul mă salută. O clipă m-am holbat la el, apoi mi-am adus aminte că eram ofițer și i-am răspuns la salut. Mi-a înmânat două țidule identice. I-am dat una lui Marygay și inimile noastre trebuie să se fi oprit simultan.

— Nu pierd timpul, nu-i așa? spuse ea cu amărăciune.

— Ordin de misiune. Comandamentul Corpului Expediționar aflat la o depărtare de câteva săptămâni-lumină. Ăștia nici măcar nu pot ști dacă ne-am readaptat.

— Și garanțiile…?

Renunță.

Garanțiile…

— Ei, *ni s-a garantat* activitatea la alegere. Dar nimeni n-a garantat că o vom avea mai mult de o oră.

— E așa de josnic…

Am ridicat din umeri.

— Asta-i Armata.

Aveam însă două senzații care mă deranjau:

Că tot timpul știusem că așa urma să se întâmple.

Că ne duceam acasă.

În românește de *George Veniamin*

[11] Rainier Ier Grimaldi (n. cca. 1267 – d. 1314) primul principe de Monaco.

Iuri Glazkov

„NU”

— Sir, astăzi a avut loc lansarea de probă a rachetei MS-5. A lovit ținta cu precizie, sir, cum se spune la noi, „la monedă”. Da, sir, trebuie însă să vă amărăsc - a omorât o vacă. Cum a ajuns vaca pe poligon nu știu; toate îngrăditurile sunt intacte. Numai că acum contabilitatea noastră o să trebuiască să plătească 500 de dolari… Iertați-mă, sir, în contul Departamentului apărării… nu-și termină prea coerent raportul locotenent-colonelul Smith.

Generalul Pencroft tăcea. Pe umeri îi strălucea o singură stea, însemnul gradului. În fața lui, pe perete, se desena portretul generalului Parkinson. Pe umerii lui Parkinson, două stele, mai mari ca ale lui.

— Ce spuneai, Smith? întrebă el.

— MS-5 a picat exact, sir. Avem însă de plătit o amendă de 500 de dolari pentru o vacă ucisă, își repetă mai concis raportul Smith.

— Admirabil, Smith, trimite o telegramă la Departament. Las’ să se bucure deștepții ăia „de sus”. Să-și salte fundurile de pe scaune și să alerge cu raportul la Parkinson. Imaginează-ți cursa de 100 de metri cu finișul în anticameră… Și nu uita să-i trimiți guvernatorului statului o jalbă prin care să-i ceri să ne plătească 500 de dolari despăgubire pentru stricăciunile aduse împrejmuirii

unui obiectiv militar. Niște vaci turbate s-au năpustit asupra sârmei ghimpate!…

— Bine, sir, dar… noi am omorât vaca. Împrejmuirea e neatinsă…

— Rupeți naibii sârma aia în câteva locuri, dacă aveți nevoie de probe materiale! Nu-mi ajungeau demonstranții, acum trebuie să mai am de furcă și cu vacile! Clar? - urlă generalul.

— Desigur, sir, am înțeles, sir. Foarte înțelept, sir. Sunt bucuros să vă mai raportez că noul calculator s-a achitat admirabil de sarcina sa. A ținut seamă de greșelile programatorilor și chiar de schimbarea vântului din momentul startului. Parcă ar fi viu. Mai că-ți vine să crezi că are un creier adevărat, sir. Păcat că se fac praf. Ar trebui să putem să le folosim mereu; ar căpăta experiență și… nu știu, sir, dar mulți spun că un astfel de calculator ascultă discuțiile tehnicienilor și chiar dau soluții corecte pe care le afișează pe display-uri. Mulți sunt de-a dreptul fermecați, sir…

— Dacă vreunul dintre camarazii dumitale, Smith, are ideea s-o ceară în căsătorie pe vreuna dintre mașinile ăstea de calcul fermecătoare nu uita să-i pretinzi un raport detaliat. Ca la carte: studiile viitoarei neveste, cine-i sunt părinții, locul-și anul nașterii. Ultimul punct, va fi, cred, principalul obstacol în calea unei astfel de căsătorii. Ce naiba, la noi nu există încă o lege care să permită căsătoria cu minori! spuse generalul, hohotind mulțumit de propria-i istețime. Liber, Smith.

Rămas singur, generalul cu o singură stea Pencroft se uită gânditor la portretul generalului cu două stele Parkinson. Îl încerca o neliniște lăuntrică, deși ziua trecuse liniștită, fără probleme, iar telefonul rapid care-l lega de „cei de sus” tăcuse până acum. Apăsă un buton, și magnetofonul ascuns îi depănă din nou discuția cu Smith. Când banda ajunse la cuvintele „Păcat că se fac praf. Ar

trebui să le putem folosi mereu; ar căpăta experiență și…”, generalul sări în sus.

,,La urma urmei de ce nu?… Pe avioane sunt niște calculatoare, pe nave, altele, pe rachete, de altfel… Iar bastarzii ăia civili își pun capul la contribuție împreună, își dau unul altuia programele, își comunică secretele… Noi…” Și generalul simți o ușoară amețeală. „Noi am putea să punem dracul, ăsta de computer mai întâi pe rachetă, apoi pe avion, apoi pe portavion, după aia pe submarin, pe urmă… O să înghită tot ce e nou pentru el și în el se va strânge experiența tuturor armelor! Apoi înscriem toate aceste gânduri electronice în alte creiere de metal, în mii de calculatoare militare. Asta e! Asta e ideea! Un astfel de computer va conține în el strategia aviației, rachetelor, flotei!”

Generalului i se uscase gâtul, așa că se îndreptă spre seif. Scoase o sticlă de whiskey, turnă în pahar și înghiți. Îi venea acum mai ușor să judece.

Pencroft se uită din nou la portret: uniforma, două stele… și în locul figurii lui Parkinson își văzu propria-i mutră.

Dimineața avionul îl duse pe Pencroft pe poligon. Curând toți vor vorbi despre o nouă idee, pentru care însuși președintele îi va decerna a doua stea de general…

Torpila se îndrepta spre țintă. Nenumărați senzori îi dădeau informațiile necesare, pe care calculatorul le memora, le analiza, dădea soluții și lua decizii.

„Deci, cu cât cobor mai adânc presiunea crește, spre suprafață scade; la adâncime mai mare e mai întuneric - la suprafață e mai multă lumină. Uite și soarele. Deci sunt la suprafață. Dar ce e în urmă? A, e chiar siajul meu. Nu, așa nu merge. Mă descoperă - la loc, în adâncuri…” Calculatorul devenea tot mai stăpân pe adâncurile submarine.

„Și asta ce mai e? Tot o torpilă?”

Alături se profila o umbră lungă, care se repezea în sus, sărea în aer și se cufunda din nou în adâncuri și însoțea jucăuș torpila. Ochii inteligenți zâmbeau plini de poftă de joacă.

„E chiar un delfin! Ce grozav e, observă computerul, dar… datoria înainte de toate”. Torpila se afundă și mai mult în adâncuri. Delfinul rămase un moment parcă întristat, apoi plecă să-și caute alți tovarăși de joacă.

„Malul e aproape. Trebuie să caut golful.”

Conectând blocurile de memorie, calculatorul începu să studieze contururile malului. Torpila se apropia cu atenție de intrarea în port. Aceasta era închisă cu plase de oțel.

„Trebuie să aștept”. Torpila se culcă încet pe fundul apei.

În jur, peștii alergau de colo-colo, cei mai curioși încercau chiar să muște din torpilă, dar, dând de gustul metalului, fugeau speriați în lături. Peștii erau foarte frumoși, afișând toate culorile curcubeului. Ochii lor exprimau uimirea. Computerul înregistra atingerea ușoară a gurilor peștilor pe învelișul torpilei și se simțea din ce în ce mai bine. Se socotea un locuitor îndreptățit al acestei lumi de basm.

Un scrâșnet metalic îl readuse la realitate și la acțiune. Plasele metalice se dădeau la o parte, deoarece în port intra un vas. Torpila se strecură ușor în port și se îndreptă spre dana numărul 1, așa cum i se indicase.

Generalul Pencroft stătea pe cheu înfruntând vântul marin. În spatele lui se înghesuiau alți militari, cu chipiuri de diferite culori.

— O să-l învăț curând, spuse generalul, arătând spre dispozitivul plutitor, o să-l învăț să sară pe cheu și să raporteze îndeplinirea misiunii. Nu-i mai lipsesc decât mâinile, epoleții, capul și chipiul.

Ceilalți militari aplaudară. Torpila trecuse prin două oceane și venise cu precizie la ținta stabilită pentru exercițiu.

…Aerodromul. Cerul era acoperit de un plafon de nori joși, prevestitori ai unei dezlănțuiri tropicale. Aproape că nu se mai putea respira. De zburat, nici nu putea fi vorba…

,,Da, gândea Pencroft, oamenii sunt slabi! Ce mutră or să facă atunci când or vedea rulând un avion cu carlinga goală?”

Într-adevăr, mutrele piloților se lungiră și gurile li se căscară de parcă ar fi turnat în ele cineva spirt curat… Avionul de vânătoare nu avea pilot în carlingă. Motoarele porniră singure, avionul rulă încet înainte, făcu întoarcerea reglementară, și se lansă pe pistă, luând înălțime și pierzându-se în norii întunecați.

Gurile se puseră în mișcare ca la o comandă. În cele din urmă mecanicul avionului nu mai rezistă și le povesti despre calculator. Spre ei veni generalul. Toți se uitau la Pencroft, iar acesta la norii în care dispăruse atât de neașteptat aparatul și din care acum apăru tot atât de neașteptat. Avionul se înscrise cuminte pe panta de aterizare și se așeză liniștit pe pistă.

Pencroft zâmbi, bătând prietenește și mângâind fuzelajul.

— Bravo, voinicule, strigă el cuiva din cabină.

Toți încremeniră: avionul, ca un cățel, mișcă bucuros din aripioara situată la coadă.

— Scoateți-l din cabină și trimiteți-l la bază. Acum îl vom încerca pe o navă maritimă.

…Uriașa navă se roti ca o vedetă rapidă, cu eleganță, intrând cu precizie pe direcția de atac, trimițându-și torpilele spre orizont. Supunându-se voinței calculatorului, intrară în acțiune bateriile antiaeriene. Avioanele decolau și apuntau într-un adevărat balet aerian. Puternicul organism al portavionului trăia un ritm unic, imprimat de mașina electronică. Portavionul era invincibil; calculatorul

cunoștea bine „inamicul”, doar el însuși îi comandase cândva armele.

Pe drumul de întoarcere spre bază, computerul se relaxă și începu să se uite în jur… Întinderi nesfârșite de apă, cer și pescăruși, pești zburători care se lansau peste valuri ca păsările. Își simțea circuitele perfecte, așa că, mulțumit ceru permisiunea să iasă de la comandă. Generalul Pencroft i-o acordă. Calculatorul se odihnea, privind cerul, oceanul, vasele întâlnite.

Ultima încercare. Calculatorul era instalat la bordul unei rachete care trebuia să zboare mii de kilometri. Start. Ridicându-se de pe pământ, racheta se îndrepta spre ținta îndepărtată. Privirea ageră îi comunica tot ce întâlnea în cale. Computerul își scotea din memorie:

„Asta e marea. În adâncurile ei trăiesc pești minunați și delfini jucăuși. Interesant, caracatița o sta tot sub piatra aia sau și-o fi schimbat casa? Iată și malul, orașul, casele de piatră în care trăiesc oamenii. Și oamenii cei mici - copiii celor mari; am auzit multe despre ei; sunt așa de amuzanți; se grăbesc să ajungă mari. Ce orașe frumoase și câți oameni sunt în ele, joacă șah și jocuri electronice…

Frumos! Soare, nori, ce de păsări…Mai sus zboară un avion, iar în el, desigur, tot oameni. Și de pe pământ copiii se uită la mine și-și închipuie că sunt un Moș Crăciun încărcat cu daruri…”

„Iată și destinația, e timpul!”

Calculatorul dădu o comandă, catapulta îl aruncă din rachetă și parașutele îl depuseră lin pe pământ.

Generalul Pencroft stătea în mijlocul unui grup de ofițeri. Îi făcu un semn prietenesc cu mâna.

— Bravo, flăcăule! auzi calculatorul vocea generalului și un sentiment de mândrie îi inundă schemele electronice.

— Gata, domnilor! rosti generalul. Demontați-l, luați-i creierul electronic și memoria și construiți sute, mii, sute de mii de astfel de flăcăi ca el…

Generalul își întrerupse la timp socotelile aritmetice.

— Rachetele, avioanele, navele sunt deja gata să-i primească. Asta e victoria, domnilor!

Computerele fură instalate cu o operativitate demnă de invidiat. În memoriile lor erau înmagazinate coordonatele unor ținte reale. Pe avioane, rachete, nave, erau instalate de astă dată bombe adevărate.

„Interesant, unde trebuie să duc eu această încărcătură distrugătoare?” se întreba calculatorul, și își cuplă blocul de programe.

Ținta lui era un oraș frumos din sud, unde trăiau milioane de oameni mici și mari. Își aminti munții, râurile… câmpiile și mâinile copiilor, fluturând prietenos.

„Nu, hotărî el, nu pot. Dacă fac asta, probabil că toate acestea nu vor mai exista. Nu va mai exista nici delfinul jucăuș”.

Computerul cuplă un curent de înaltă tensiune pe circuitele sale delicate, se ridică fum din ele - și creierul electronic încetă să mai existe…

— Generale, ce se petrece? Toate calculatoarele s-au ars simultan, în aceeași fracțiune de secundă, și doar de ele nu s-a atins nimeni!… S-au ars peste tot: pe avioane, pe rachete, pe tancuri! urlă în telefonul „de sus” vocea generalului cu două stele Parkinson. Ăsta e sabotaj! De ce taci, Pencroft? Ți s-a legat limba?

— Am să raportez imediat, sir, îngână generalul Pencroft.

Rapoartele veneau de pretutindeni. Steaua de pe epoleții generalului Pencroft stătea să cadă.

— Sir, raportează Pencroft… Nu e sabotaj, sir. Chiar computerul, multiplicat în mii de exemplare, a căpătat trăsături omenești și a devenit un mare iubitor de oameni. La toate calculatoarele, până la unul, pe display-uri a apărut unul și același cuvânt, sir. Până la ultimul.

— Ce cuvânt, pe mama dracului?

— Sir, cuvântul este… **NU**!

În telefon se auzi un urlet.

...Pencroft, rămas general cu o stea, ordonă ofițerului de serviciu:

— Trimite-l la mine pe idiotul ăla de Smith, cu ideile lui tâmpite!

În românește de *Al. Vilan*

George Ceaușu

ECHILIBRUL

În biroul meu, pe masa de scris, se află o rachetă intercontinentală.

Suportul pentru creioane se află la douăzeci de centimetri depărtare de ea. Racheta pare un creion metalic, ceva mai mare. Totuși, este o armă nucleară iar încărcătura ei este destinată unei metropole de pe alt continent.

Așa cum stă acum, aici, racheta este inofensivă. S-ar putea doar ca grilajul de oțel care o înconjoară să fie racordat la rețea iar tensiunea curentului să fie mortală. În rest, totul oferă siguranță. Masa mea este foarte stabilă; nu are pe ea un cristal, ci o lespede de granit. Picioarele ei, din titan, sunt implantate într-un postament de beton. În rest, nimic obișnuit. Covorul e gros de opt centimetri și înăbușă orice vibrație. M-am obișnuit să pășesc pe el cu prudență, fără să-mi târăsc picioarele. De obicei, vorbesc în șoaptă cu ceilalți, deși pe peretele dintre hol și camera mea se întinde o iederă deasă care îmi asigură o protecție sonoră adecvată. Și, de altfel, toți pereții sunt căptușiți cu plăci fonoabsorbante. Mă pot așeza oricând la masa de scris, cu condiția să mă las în fotoliul meu încet, foarte încet. Tastele computerului sunt vătuite. O mișcare mai bruscă poate trezi din somn vreun senzor ascuns. Nu mă

deranjează lumina gălbuie care scaldă încăperea zi și noapte. La ferestre atârnă perdele de catifea neagră, care împiedică pătrunderea fluxului solar de afară; n-ar fi exclus ca declanșatorul vectorului nuclear să fie cuplat și cu vreun dispozitiv fotoelectric.

Nu mă deranjează nici androidul care păzește racheta. E un soldat al uneia dintre Marile Puteri. Cureaua diagonală îi trece peste umăr și țeava armei-laser îi ajunge la piept. A încremenit în poziție de drepți. Va sta așa până la venirea schimbului; un schimb durează șase ore, iar gărzile se succed cu o exactitate matematică. Datorită soldatului, am învățat, în ultima vreme, să nu mai fiu atât de neglijent. Când sunt răcit, se mai întâmplă să mă așez la calculator, să scriu, deși un strănut ar putea avea efecte catastrofale. Prevăzător, când simte că respirația mea este mai precipitată ca de obicei, soldatul scoate imediat din geanta de la șold o mască de gaze cu antistrănutător, pe care mi-o oferă plin de solicitudine.

În casă e liniște. Mănânc în liniște, cu înghițituri adânci. Lucrez în liniște, lovindu-mă de câte o plăcuță pe care scrie: NU ATINGE! Ceilalți locatari ai casei sunt cei mai fricoși. Uneori, chiar se ating unul de altul și atunci se opresc înspăimântați, pândind; așteaptă parcă să se întâmple ceva neobișnuit, apoi se întorc la treburile lor. Alteori, când le scapă câte un cuvânt sau câte o expresie mai tare, își apuca, instantaneu, buzele cu degetele și le țin așa, rămânând crispați, ca și cum ar fi apăsat din greșeală pe un trăgaci. Uneori, așa cum mă mișc prin casă, ușor, mă simt ca un fel de animal împăiat.

Avertizorul luminos al videofonului mă trezește din reverie. E... pentru mine. Ea îmi vorbește în șoaptă, ca de obicei. Și în locuința ei este amplasată, de asemenea, o rachetă intercontinentală.

Mă îmbrac și am senzația că mă cufund într-o apă; costumul mi se mulează pe trup. Ajung în stradă și mă amestec printre trecători. Mă întâlnesc cu ea într-un parc.

O patrulă se învârte prin apropiere - oare i s-o fi părând ceva neregulamentar?… Dau mâna în mod civilizat cu prietena mea și vorbim potolit. Patrula rămâne în urmă iar noi hoinărim pe străzi. Ea vrea să intram la un film. Efectele de pirotehnie și dialogurile ne asurzesc. Ieșim după un sfert de oră și o invit, ca de obicei, la mine.

La intrarea în apartament, scot din buzunar o cartelă, o introduc în fantă și ușa culisează lent. Cu infinite precauții ne strecuram în locuință.

— Bine ați venit acasă!, mă întâmpină plantonul rachetei.

Intram în camera mea. Ne sărutam și ne îmbrățișăm, încercând să ne ținem respirațiile. Nu știu cum, dar oricum în liniște, ajunge în patul meu, aproape goală. Îi mângâi sânii, îi iau în palmă. Buzele ni se apropie, respirațiile ne devin șuierătoare… Nu e bine! Nu e bine deloc… Senzorii…!

— Ce-i cu tine, tremuri?, mă întreabă ea șoptit și, ca o șopârlă, mă atinge din nou.

Pentru o clipă, am impresia că pielea îi e scorojită iar sânul flasc. O clipă numai și mi se face frig. Ea se cuibărește la pieptul meu. Patul e îngust și dormim strâns îmbrățișați. Ca de obicei, stau la margine, căci ea vrea mereu la perete. În coșmarurile mele mă văd lunecând și căzând grămadă pe jos, ceea ce ar însemna, cu o probabilitate de 99%, începutul celui de-Al Treilea Război Mondial…

*

*   *

E un necunoscut. Îl invit în fotoliul din fața biroului. Își aprinde o țigară cu un mic dispozitiv declanșator, făcându-mă să tresar de groază. Zâmbind, se prezintă imediat: este un tehnician venit să instaleze în jurul rachetei un câmp

protector de forțe. Se apucă imediat de lucru.

— De azi înainte o să puteți vorbi cu voce tare, o să puteți urla, dacă vreți. Vibrațiile provocate de zgomote nu vor mai ajunge până la rachetă. Acest câmp protector este chiar „ultimul răcnet” al științei!…

Operațiunea nu durează mult. La sfârșitul ei, mă reped la fereastră și dau deoparte perdelele de camuflaj. Lumina năvălește în cameră și sunetul sirenei de alarmă îmi sfredelește urechile. Mă reped din nou la perdele și le las să cadă.

— N-am spus nimic de lumină!, se stropșește tehnicianul. M-am referit doar la protecția față de vibrații… Adică numai față de zgomote, precizează el. Dar fiți fără grija, știința va găsi în curând și un remediu împotriva luminii intense.

Se retrage pe hol, desfăcând o cutie cu aparatură topografică.

Mă așez la masa de scris. O mișcare bruscă și mă lovesc de invizibilul zid de forțe. Și atunci mă trezesc urlând; urlând cu adevărat.

— Ați văzut că nu s-a întâmplat nimic? mă face atent tehnicianul.

Îl simt jubilând. Se reîntoarce la munca lui de pe hol. Trece toate dimensiunile pe o planșă înțesată de puncte și linii, măsurând continuu segmente imaginare sau reale.

Se face seară; apoi noapte și paza la rachetă se schimbă. Stau încă la masa de scris, dar ochii mi se închid fără voie, capul se oprește într-o poziție de fals echilibru, gâtul îmi rămâne strâmb, de parcă ar atârna într-un ștreang. Tresar. Așezat în fotoliu, chiar în fața mea, tehnicianul fumează în tăcere.

— Să vă explic despre ce e vorba, îmi spune el, destins. La antipozi s-a mai instalat o rachetă intercontinentală în aria afectată rachetei dumneavoastră și…

— Și ce-i cu asta? îl întrerup.

Simt că mă ia un frison. Sau poate e Parkinsonul meu,

ceva mai discret.

— …și echilibrul de forțe dintre noi și ei a fost distrus. Așa încât, săptămâna viitoare, instalăm încă o misilă nucleară și în holul de la intrare. E bine, să știți, totul e „beton”.

— Da, da; înțeleg, echilibrul…

Versiune preluată din *SFera Online*/26.10.2004

Ovidiu Hurduzeu

HIBERNATUS

Am deschis un ochi. Stângul. Și-am văzut o blondă cu zâmbet de kinoramă. Am închis ochiul stâng, l-am deschis pe dreptul. Și-am zărit un tip într-un costum bej, elegant. Am deschis amândoi ochii, și m-am trezit în anul 2086. În blugi, adidași și tricou LOVE NOT WAR - așa cum mă înghețaseră. Dezghețat acum, mă simt perfect. Pesemne experimentul reușise. Răsuflu ușurat.

— Știi în ce an te afli? mă întreabă tipul, cu un accent ciudat.

— În contract se stipulează 2086, dacă îmi amintesc bine…

— Exact, continuă să zâmbească blonda. Ați fost decongelat în 2086, după o sută de ani, conform clauzei din contractul încheiat între dumneavoastră și Forțele Armate.

Îmi flutură contractul pe sub nas.

— Îl recunoașteți, nu? Doar că hârtia s-a îngălbenit puțin.

Confirm, dând ușor din cap.

— Semnați, vă rog, de decongelare, mă îndeamnă blonda (același accent ciudat, enervantă evoluție a limbilor).

Îmi întinde un stilou de pe vremea mea. Am semnat zâmbind. Zâmbesc și ei.

— Forțele Armate vă urează BUN VENIT în anul 2086! îmi spune ea candid.

— Într-o lume a păcii! adaugă el oficial.

— Bine v-am găsit, stră-strănepoții mei! încerc eu vorbă mai de duh.

Nici un surâs. (Să le lipsească simțul umorului?) Tipul își tot trage nodul de la cravată de parcă gulerul l-ar sugruma. Se scuză cu stângăcie.

— E un costum de epocă, din ‘986. Nu-s obișnuit.

— Pe mine mă strâng pantofii. Și rochia… suspină blonda. E prima dată când îmbrac o rochie. Așa s-a hotărât în protocol, să vă creăm ambianță de secolul XX. (Chicotește.) Hainele le-am împrumutat de la un videoteatru.

Tipul se ridică de pe scaun.

— Te lăsăm să te odihnești. Decongelarea dumitale a durat două săptămâni. (Surâde în colțul buzelor.) Să nu crezi că așa ai venit pe lume, nou-nouț!

Ie-te, deci are haz! Imprevizibil stră-strănepoții!

Continuă:

— Organismul este încă obosit. Iar mâine ai un program încărcat.

Cei doi se pregătesc să plece. Sar din fotoliu.

— Stați puțin! Care mâine? Unde mă aflu?!

Nu-mi răspund. Zâmbesc doar. Din ușă, blonda se întoarce către mine. Mă roagă, oarecum încurcată:

— Știți, când folosiți picupul cu rază laser, să aveți grijă… E unicat. Abia mi l-au dat cei de la Muzeul Tehnic. L-am luat pe inventar.

— Of!

Mă las moale într-un fotoliu. Avea dreptate tipul; sunt încă obosit.

Bang, ușa! Apoi: clic, clic.

M-au încuiat.

……………………………………………………………………

Îmi arunc privirile în jur. Pare o cameră de hotel.

Mobilă elegantă, lămpi fantezie, un televizor color PHILIPS și multe alte instalații Hi-Fi, ultimul răcnet, *atunci.* Pe o măsuță, un vraf de reviste: *PARIS-MATCH, NEWSWEEK, TIME.* Citesc în treacăt câteva titluri: *Caroline, l'imortelle! My Music is People-to-People Love, 1986 - New Prospects for Peace.*

Mi-e somn. Caut o pijama. Nu găsesc. În șifonier dau doar de o pereche de blugi, niște chiloți, maieuri și câteva cămăși. (Puteau să-mi ia mai multă îmbrăcăminte de la teatru!) Intru în baie. A, da, uite-o aici, frumos așezată lângă prosoape. Așa da! Îmi place. Civilizat și confortabil în secolul XXI.

Fac un duș. Călătoriile prin timp îți moaie oasele. Mă simt literalmente ca un profiterol dezghețat. Ce apă fierbinte! O plăcere! Foehn-ul! Unde-i foehn-ul?! Au uitat să-mi lase ceva de uscat părul... Ei, dacă mă uit eu bine în oglindă, n-aș zice că arăt prea rău. La cei treizeci și cinci de ani ai mei. Mâine trebuie să mă bărbieresc. Congelaților, pesemne le crește barba ca la morți... Ar trebui să fiu recunoscător Forțelor Armate. Am fentat un secol. Și totuși... NU, NU VREAU SĂ-MI AMINTESC. Gata, trecutul s-a topit, trebuie să încep o viață nouă. Nu, nu vreau. Dar amintirile îmi năvălesc în minte ca o maree în timpul fluxului. Frânturi de imagini. O plajă. Palmieri. Terasamentul năpădit de ierburi. Drezina. Părul ei. Irizații solare printr-un pahar de Baccardi. Îmi vorbește de tablourile lui Gauguin: *Sâni cu flori roșii. Ești geloasă? Ce suntem?* O întrebi: De ce-ai venit aici? De ce vă omorâți toți să veniți aici? Pentru un recif colțuros de coral și o lagună? Zâmbește. Îmi șoptește ceva. Șoaptele se pierd în briza sărată a oceanului... Mi-e sete.

Intru din nou în baie. Îmi răcoresc fața sub un jet de apă. Aceeași apă. Nimic nou sub soare. Dar unde e soarele? Apartamentul nu are ferestre. Doar pereți. Ziduri. Amintirile încep să mi se limpezească. Să prindă, dureros,

contururi. De ce trebuie să-mi amintesc? Mă simțeam bine în secolul ăsta! Făcusem și un duș...

Revăd atolul. Îți faci meseria, îi plimbi, le arăți plajele, laguna și reciful. Turiștii îți spun Călăuza sau, pur și simplu, Băiatul cu drezina. Nu știi ce-i aduce aici, în mijlocul oceanului. Tu n-ai unde să pleci. Și, în fond, de ce-ai pleca? Ai o drezină, câștigi binișor de pe urma turiștilor, sâmbăta bei un Baccardi la Taverna Chinezului, joci Scrabble. Ești mulțumit. Dar ei?! Dacă simți nevoia să călătorești, înseamnă că ești nefericit - așa ți-ai spus întotdeauna. Ei sunt nefericiți. După ce-i plimbi cu drezina, te întreabă dezamăgiți: asta-i tot? Tot, răspunzi.

Ea nu te-a întrebat nimic. S-a plimbat desculță pe plajă, iar tu i-ai oferit un pahar de Baccardi la Taverna Chinezului. Îți plăcea s-o auzi vorbind despre Gauguin. Poate picta și ea. N-ai întrebat-o. Ți-a zis că pleacă a doua zi. Ți-a spus asta în timp ce privea undeva spre linia orizontului. Ai fi vrut să mai rămână. I-ai spus că ai vrea foarte mult să mai rămână: o zi, atât! Ca să te plimbi cu drezina... A râs ușor, ca de vorbele unui copil. Te-a apucat de mână: „Tu es un bon sauvage, chéri!” A ridicat paharul: „Cheers!” „Cheers!” ai răspuns. V-ați privit - vrăjiți o clipă - prin transparența rece a două pahare cu Baccardi.

Mi-e sete. Setea peștelui aruncat pe uscat. Aș vrea să ascult niște muzică, să uit. Să-mi înghet din nou amintirile. La naiba, nu mă pricep să mânui picupul! Câte lucruri din secolul meu nu mi-au scăpat, câte înțelesuri pierdute... Mă arunc în pat. Obosit, închid ochii. Adorm. Plutesc, pe oceanele secate ale timpului, visând...

....

Deodată, un țârâit de sonerie, o zbârnâitură ca un semnal de atenție. Imediat, printr-un difuzor de lângă ușă, aud vocea blondei:

— Bună dimineața!

— ’mneața, mormăi, bâjbâind cu mâna, prin beznă, după comutatorul veiozei.

— Afară e o zi splendidă! Un soare…

— Nu mai spune!

— Ați dormit bine?

— Binișor.

— În douăzeci de minute vă aduc micul dejun.

— Mersi, mi-e cam foame într-adevăr…

— Vă rog să vă îmbrăcați!

— Da, bine…

În gândul meu: mă tot bați atâta la cap! Ce, crezi că te primesc în pijama?

— Pe curând!

— Pa!

(Și n-am cuvinte. Femeile astea! Până nu te bârâie ele la cap…)

………………………………………………………………………

Intră în cameră, trăgând un cărucior mic, dintr-acelea pe care ți se aduce micul dejun la marile hoteluri. E îmbrăcată în blugi și un tricou roz bombon.

— Tot de la teatru? o întreb.

— Tot.

Încearcă să se scuze.

— N-am găsit altceva mai comod…

— Îți stă bine. Ești drăguță.

Se înroșește de plăcere.

— Mersi, murmură.

(E clar: femeile nu s-au schimbat!) O invit să ia micul dejun cu mine. Acceptă să bea o cafea cu lapte.

— Luați fără grijă, mă asigură, produsele sunt proaspete. Lapte și unt de la vacile lunare.

— Zău? Ați construit deja grajduri acolo?

— Mari complexe bioagricole. Acum sunt în construcție și pe Marte, spune, cu mândrie în glas.

— Mă temeam că o să-mi aduci niște concentrate în pastile. Sau hrană sintetică.

Izbucnește în râs.

— Hrană sintetică? Așa mâncați voi?

— Noi? Doamne ferește! Dar ne închipuiam că așa o să mâncați *voi!* Apropo, până unde v-ați extins în spațiu? o întreb cu titlu informativ.

— Jupiter. Anul acesta au fost instalați acolo primii coloniști. Acum facem experiențe de întoarcere în trecut. Timpul e reversibil.

Vorbește cu un ușor patetism. Nu-și poate ascunde emoția, deși încearcă să-și ia un aer dezinvolt. Se vede că s-a pregătit intens pentru această misiune istorică. Canalizează conversația spre teme familiare mie, legate, în cea mai mare parte, de evenimentele anilor ‘980. Mă ascultă atent și pariez că, odată plecată din cameră, o armată de savanți și cercetători o vor pune să facă un raport complet asupra comportării mele. În general, conversația e agreabilă, inteligentă dar alunecă mereu spre trecut. Iar eu am venit în secolul XXI ca să uit...

Deodată, ca și când mi-ar fi ghicit gândul (poate *ei* chiar pot să ghicească gândurile) mi-a spus:

— Știu ce s-a întâmplat *atunci*!

— Atunci?!

— Când a fost dezintegrată *ea*!

Mă trece un fior pe șira spinării.

— Ne pare rău. A fost o greșeală din partea noastră, atunci, demult.

— A noastră?!

— Lucrez pentru Forțele Armate, precizează. Spuneți-mi, totuși, cum a fost...

Simt în privirile blondei o curiozitate imensă. Nu reușesc să-mi înăbuș un suspin.

— A coborât din drezină, a făcut câțiva pași pe plajă și... s-a dezintegrat. Am auzit un vâjâit, un „bum” sec, apoi nimic. Doar un firișor de fum albăstrui, risipit repede de

briză. Atât. Înțelegi? Atât. S-a transformat parcă într-un fum de țigară...

Mi se pune un nod în gât. Amintirile năvălesc în torente. De ce i-am spus să mai rămână o zi? Trebuia să fi plecat departe de atolul ăla blestemat...

— A fost un prototip al minibombei Hf_3G, îmi explică blonda. Și-a greșit ținta. Abia acum un an au devenit disponibile documentele privitoare la incident. Le-am studiat.

Vorbește cu o detașare amuzată și o bucurie copilărească în genul „ei, vezi, c-o știu și pe asta?”. Spumeg de furie. Nu împotriva atitudinii ei - în fond, ce-aș vrea? Să sufere pentru ceea ce mi s-a întâmplat mie, acum o sută de ani - ci pentru că mi-a răscolit amintiri pe care nu le mai pot stăvili. Blitzul memoriei se declanșase...

Civili. Uniforme militare. Urci în elicopter. Unde mă duceți? Unde...? Uriașa elice îți înghite cuvintele. Urci. Urci spre cer. Între cer și mare nu există nimic. Nimicul ca un fum de țigară. Nici măcar atât. Apoi pământul. Beton. Piste de aterizare. Cobori. Ziduri. Buncăre. Culoare cenușii. Și lampa aceea care îți arde retina. Tu nu-i întrebi nimic, nu scoți o vorbă. Ei te întreabă. Numele? Prenumele? Profesiunea? Și iar numele... prenumele... profesiunea. Știu că ai văzut ceva, se tem de ceea ce ai văzut. Să fi fost mut, orb sau nor risipit deasupra plajelor lui Gauguin - atunci da! te-ar fi lăsat în pace... *Ești geloasă?* Ce mai contează? Nu se grăbesc. Meseria lor e să pună întrebări. În fond, nici tu nu te grăbești. Sezonul turistic s-a încheiat. Oare... oare să fi existat în realitate femeile din tablourile lui Gauguin? Ea nu a mai avut timp să-ți răspundă...

Din nou setea. Îmi pipăi buzele. Sânii femeilor s-au uscat. Oceane fără apă. Sorb cu nesaț din laptele vacilor lunare. Blonda pare stânjenită de tulburarea mea. (Totuși și femeile s-au schimbat. Nimic nu mai e ca pe vremuri.) Blitzul se declanșează din nou.

Un birou imens. Ești înconjurat de niște bărbați în uniformă și câțiva în halate albe. Nimeni nu-ți mai pune întrebări. Toți au un aer solemn. Un ins cu ochelari, din grupul celor în halate, îți explică: Dumneata ai văzut ceea ce nu trebuia să vezi, acum știi ceea ce niciodată n-ar fi trebuit să știi. Și totuși nu înțelegi… În loc să-ți bei liniștit romul la Taverna Chinezului, să te plimbi cu drezina, să rămâi un cetățean pașnic, așa cum le stă bine tuturor cetățenilor atolului și, extrapolând, tuturor cetățenilor planetei - ți-ai băgat nasul în chestiunile noastre. Ai văzut minunata noastră invenție de care, în mod firesc, suntem extrem, extrem de mândri. Pentru dumneata însă - o spun cu durere - această minune a geniului uman nu-i decât o bombă. Un instrument distrugător - antirațional, antiprogresist și antiumanitar. Prin ochelarii dumitale de cal nu observi partea irenică[12] a lucrurilor. Deși ai aflat ceea ce niciodată n-ar fi trebuit să afli, totuși nu ne înțelegi. Ne pare foarte rău. Ne-ai dezamăgit - voiam să te înțelegem și să te iubim. Dar mai presus de iubire, de compasiune stă simțul răspunderii, pe care noi, mai mult ca oricine, îl avem în cel mai înalt grad. Suntem răspunzători față de pasărea din cer și pruncul din leagăn. În numele lor vorbim, acționăm, inventăm minunatele arme ultrasecrete. Din păcate, dumneata n-ai *cum* să ne înțelegi. Ar fi un nonsens să mai trăiești printre noi. Ești un pericol pentru securitatea noastră și, extrapolând, pentru pacea lumii. În numele păsării din cer, a pruncului din leagăn, TE HIBERNAM! Decongelat, în alt timp, în alt spațiu - sunt obligat să folosesc o expresie dură - îți va veni mintea la cap! (Ți-a întins o foaie de hârtie) Semnează, te rog, acordul de congelare! Între noi și civili a existat întotdeauna *un gentleman's agreement*.

— Să nu-ți pară rău c-ai semnat. O să te simți excelent în secolul nostru, aud ca prin vis glasul blondei.

---

12 Irenic - Care inspiră pace.

— Mi-ai citit gândurile. Nu pot să vă ascund nimic…

Zâmbește (pentru a câta oară?).

— Nici nu-i nevoie. N-ai de ce să te ascunzi. Să ne grăbim. Intrăm în program.

Apasă pe un buton. Pereții camerei devin fosforescenți, se transformă într-un fel de ecran circular. Apar imagini. Interiorul unei săli (de conferințe?). Văd multe scaune de formă ciudată, alungită. Totul e alb. Oamenii, bărbați și femei, poartă salopete, albe și ele, cu însemne militare pe umăr. Ecranul circular îmi dă impresia că mă aflu în mijlocul lor. Se face liniște. Toată lumea se așază pe scaune. Un bărbat mai în vârstă, cu trăsături fine și păr grizonat, îmi urează:

— Bine-ai venit în anul 2086!

— Bine v-am găsit.

— Decongelarea dumitale este una dintre marile realizări ale secolului.

— Mă bucur.

Continuă:

— Știi… noi, adică lumea a evoluat, trebuia să evolueze…

— Normal. Evoluția e un lucru firesc.

Iar mi-e sete. Îmi arde gâtlejul…

— Bea puțin lapte, îmi șoptește blonda, citindu-mi din nou gândurile.

Dau pe gât toată cana de lapte.

— Mă scuzați.

— Nu face nimic, zâmbește de pe ecran bărbatul cu păr grizonat. Te gândești prea mult la trecut. Încearcă să uiți povestea aia urâtă. Privește viața doar prin prisma prezentului…

— Încerc, dar…

El, pe un ton patern:

— Dragul meu, la noi vei fi fericit. Trăim într-o lume curată, fără războaie. Forțele armate pot asigura pace timp de zece mii de ani.

— Zece mii de ani?!

— Da. Mâine vom inaugura Expoziția Păcii Universale. Avem o rugăminte.

— Vă rog!

— Să vorbești la vernisaj. Oamenii vor să te audă! Ți-am spus, ești unul dintre marile noastre succese științifice!

— Nu vă refuz.

— Știam c-o să ne înțelegem. (Cu subînțeles) Pentru noi nu mai ești un pericol. Acum, înainte de vernisaj, îți vom prezenta câteva aspecte din expoziție.

Ecranul devine din nou fosforescent. Imaginea sălii dispare.

Blonda chicotește:

— O să ajungi mare vedetă. Vernisajul se transmit prin rețeaua interplanetară în tot sistemul solar. Uite, expoziția!

O imagine panoramică. În mijlocul, unui deșert de nisip mii și mii de construcții circulare, din sticlă (?) transparentă. Imaginea e acompaniată de un marș vioi. Blonda pare emoționată:

— Magnific! exclamă. Ce de steaguri!

Într-adevăr, o mare de steaguri albe flutură în vânt. Marșul își continuă cadența triumfală. Apoi muzica scade în intensitate lăsând loc unei voci masculine (recunosc glasul insului în costum bej).

„Îți vom arăta câteva dintre instrumentele minunate ale păcii!”

— Arme?! sar eu. Nu! Nu vreau!

Vocea izbucnește în râs.

— Stai liniștit! îmi șoptește blonda. Mai bea puțin lapte! Nu există arme în expoziție.

„Acesta este pavilionul Simțului Moral. Iată!”

Zeci și zeci de computere într-o desfășurare fantastică. Parcă visez. Instinctiv întind mâna după cana de lapte.

„Forțele Armate posedă cel mai avansat simț moral pe care l-a avut omenirea vreodată. Hipercomputerizarea

proceselor morale a dus la atrofierea instinctelor marțiale primitive. Noi nu vom declanșa niciodată prima lovitură nucleară.”

— De ce? întreb cu naivitate.

— Fiindcă structurile morale nu mai sunt fluctuante, supuse capriciilor de tot felul. În prezent ele funcționează perfect. Cum am mai putea oare greși?

Sunt uluit. Acuratețea simțului moral al Forțelor Armate este - mi se spune - de ordinul milimicronilor. Mi se prezintă apoi Pavilionul Rațiunii, Înțelegerii Universale și, în cele din urmă, Pavilionul Întoarcerii în Timp.

,,În acest domeniu suntem încă la început. Dacă primele experimente reușesc, atunci vom fi în stare să controlăm și evenimentele din trecut. Evoluția omenirii se va desfășura nu numai din trecut spre viitor dar și viceversa”.

Simt că-mi fierb creierii în cap. Aș avea nevoie de o cisternă de lapte ca să mă răcoresc. Cum au atins un asemenea stadiu de dezvoltare?

— Liniștește-te! mă ia de braț blonda. Ți-am umplut încă o cană cu lapte. Bea!

O ascult ca un automat.

………………………………………………………………………

A doua zi, din camera mea, am vorbit miliardelor de locuitori ai sistemului nostru solar. Le-am spus doar câteva cuvinte, așa cum m-am priceput eu: sunt fericit că nu mai sunt războaie. Sunt fericit că Forțele Armate pot asigura pacea pe zece mii de ani. I-am invitat să viziteze expoziția și, în primul rând, Pavilionul Simțului Moral. Aici - le-am spus - veți afla de ce acest secol nu mai este în primejdie. De ce vă beți laptele în siguranță. Mulțumesc Forțelor Armate. Vă mulțumesc dumneavoastră tuturor. Mulțumesc!

— Ai fost fantastic! mi-a sărit de gât blonda.

Am sărutat-o fără să ezit. Nimic nu s-a schimbat în univers.

……………………………………………………………………

Dar blitzul memoriei a început să se declanșeze tot mai des. Timpul - timpul meu - mă chinuia ca o chemare atavică. Buzele îmi erau crăpate. Setea nu mi-o mai puteam potoli cu nimic. Trebuia să mă întorc în anul 1986. Cu orice preț. Atunci Forțele Armate au hotărât să mă includă în Programul Complex de Cercetare a Reversibilității Temporale.

……………………………………………………………………

Țăcănitul monoton al drezinei. Părul îi strălucește stins în lumina amurgului. O întreb:

— Au existat în realitate femeile din tablourile lui Gauguin?

Nu-mi răspunde. Surâde trist.

— Oprește, te rog, îmi spune.

Opresc. Cu o săritură ușoară, coboară terasamentul năpădit de ierburi, îndreptându-se repede spre plajă.

Un gând îngrozitor îmi străfulgeră prin minte.

— Stai! Întoarce-te! strig din toate puterile…

Continuă să meargă repede, ca și când nu m-ar fi auzit.

— Stai!

Un vâjâit scurt.

— Nu! urlu ca un animal înjunghiat.

Un „bum” sec. Apoi, nimic. Doar un firicel de fum albăstrui repede risipit de briza sărată a oceanului.

A doua zi, câțiva bărbați în uniformă militară au coborât dintr-un elicopter și au început să-mi pună întrebări ciudate…

Alexandru Mironov

SĂRMANUL STĂPÂN AL LUMII

„M-am înrolat cu 20 de ani în urmă în trupele de șoc pe care țara mea de atunci le trimisese în Africa de Sud pentru menținerea unei ordini care nu mai putea fi menținută. Eram strigat la apel recrutul Joao Goular, visam fapte de arme, bani, glorie și aveam capul plin de idei.

Părăsisem, pentru marea aventură a vieții, cursurile facultății de psihologie și-electronică din Kimberley, acolo mă socoteau un fel de personaj amuzant, dar eram temut, forța și duritatea pe care aveam să le confirm mai târziu mă făceau respectat. Colegii își băteau joc, în ascuns, de teoriile mele, și profesorii refuzau să mă asculte, dar eu îmi cunoșteam calea, și am învățat la timp să tac și să mă pregătesc pentru lovitura decisivă. Numai armele și Africa puteau să mă îmbogățească, și m-am supus fără să crâcnesc pregătirii infernale călindu-mi trupul și apropiindu-mi de inimă oțelul albastru al mitraietei: urma să ucid, și trebuia să fac asta cu sânge rece, fără milă, ca un prim pas spre următoare dezlănțuiri de forță și răutate. Singura fată din viața mea îmi spusese că în fiecare om există prăpăstii de abjecție, ale mele erau însă crâncene, m-am îngrozit atunci de câtă ură moștenisem de la fanaticii mei strămoși. Ei urâseră și adoraseră în numele unui dumnezeu pe care eu îl pierdusem și de care am descoperit apoi că nici nu aveam nevoie, pentru că îl purtam în mine -

și asta m-a făcut să înțeleg că eram altfel făcut decât oamenii simpli ce se târau pe suprafața planetei, născuți să slujească pe cei aleși să fie stăpâni.

M-am remarcat chiar din primele ciocniri cu băștinașii: operam bine, asta era părerea ofițerilor mei, adică ucideam rece, calculat, deși nu-mi plăcea sângele și mă dezgustau convulsiile muribunzilor. Nu-mi alegeam victimele, ocheam fără greșeală și nu cruțam nici femeile sau copiii, neînsemnatele crime pe care le comiteam trebuiau să-mi împietrească de tot sufletul și făceau parte din programul pe care mi-l propusesem pentru a-mi depăși condiția umană și a ajunge la ceea ce meritam: *supraomul*.

Cariera militară m-a plictisit repede, eu eram făcut să stăpânesc mase mari de oameni și mă dezgusta să execut ordinele unui sergent infect. În plus, privind morții care se răceau și urmărind cum celulele corpurilor își pierd pe rând vitalitatea, mi-am amintit vechea teorie chinezească despre existența în corpul omenesc a unui sistem al energiilor, și atunci, pentru prima oară, nebuloasă, mi-a încolțit în creier *Ideea*.

A fost un scurt moment de inspirație genială, decisiv pentru a-mi orienta definitiv mersul vieții, îmi amintesc perfect acea clipă și mândria născută de uriașa forță pe care o simțeam în mine. Am așteptat să mă liniștesc și am reluat firul logic al gândurilor: sistem al energiilor, energia se dobândește, se eliberează, ce-ar fi dacă aș încerca să traduc și să multiplic propria mea energie? Să eliberez energiile vii, energia oamenilor? Și a animalelor, desigur…

Tot ce este ființa ar rămâne într-un fel de nemișcare, până ce biostructura ar părăsi corpurile, topindu-le ca ceara, atunci când eu aș sufla peste nimicnicia lor… Biocurenții, asta era soluția, și eu știam enorm de multe în acest domeniu. Tot ce-mi trebuia era… un comutator de energie, un biotransformator!

…Lucrurile mi-au apărut imediat clare, un dispozitiv pentru degradarea energiei putea fi ușor construit:

entropia, aici era cheia, toate energiile se transformă până la urmă în calorică, aici trebuia să lucrez.

...Și am lucrat, doisprezece ani îndârjiți nebunește, fără răgaz. Am părăsit întâi armata, devenind colonist. M-am instalat în plină junglă, pe locul unui fost sat de băștinași, pe care i-am izgonit organizând cu bravii mei camarazi de arme un fel de vânătoare: mi-am premiat colegii după numărul de capete vânate - și asta a ridicat în jurul rezervației mele un fel de zid al groazei. În experiențe am fost ajutat, la început, de patru soldați mercenari, plătiți regește cu diamantele stoarse de la un fost proprietar al unei parcele de junglă, n-a fost greu să-l conving să mi le cedeze... Un japonez întâlnit cândva la Conakry a comandat pentru mine la o firmă din Extremul Orient circuitele și microprocesoarele proiectate de mine. Și după 12 ani, în baraca-atelier din inima junglei mele, primul biotransformator aștepta un nou salt al supraomului spre menirea sa de stăpân etern...

Am început experiența dimineața, cu cei patru soldați martori. Nu aveam emoții, eram sigur de mine și de invenția mea, nu trebuia decât să stabilesc raza de acțiune a aparatului și modul cum urma să se efectueze transformarea energiei. Sau cel puțin așa credeam atunci. Acele momente le am și acum perfect desenate pe retină: am îndreptat aparatul spre junglă, am cuplat generatorul - și efectele au fost imediate: o pasăre care trecea deasupra noastră și-a încetinit zborul, bătăile aripilor i s-au rărit, s-a rostogolit la pământ ca o zdreanță. Frunzele și lianele au început să se decoloreze. Un pavian a căzut din frunziș ca un bolovan. Urmăream cu înfrigurare schimbările din jurul meu - un boa constrictor s-a destins și atârna nemișcat de o creangă, din junglă au început să iasă aburi, arborii au prins să-și schimbe sub ochii mei culoarea, prin plante seva circula nebunește, rădăcinile secătuiau avid pământul, totul a început să se contorsioneze, solul a crăpat și viața clocotitoare a junglei a încetat cu totul...

Am trăit clipe de triumf, dar mai trebuia să verific acțiunea invenției mele asupra oamenilor; și am întors aparatul spre cei patru martori, deja înnebuniți de groază: au albit, au slăbit, trăsăturile li s-au destrămat, și după câteva minute de agonie, au murit de epuizare și bătrânețe sub ochii mei!

…Am decuplat, beat de putere, și m-am gândit, trufaș, la mănușa pe care o azvârleam planetei. Nu mai aveam nevoie de ajutorul nimănui, de absolut nimic, eram atotputernic!

………………………………………………………………………

…Prea puternic, mult prea puternic, după cum a trebuit să constat nu după multă vreme: pe câțiva kilometri pătrați orice urmă de vegetație dispăruse cu totul, temperatura creștea vertiginos, iar solul se transforma într-un fel de pulbere de formație necunoscută. Nici măcar pietrele nu rezistau, probabil stricasem rețeaua cristalină a componentelor solului… Iar uscăciunea se întindea ca o pecingine, distrugea toată jungla din jur, părea să amenințe toată regiunea verde a coastei. Multă vreme am crezut că bioenergia se transforma doar în căldură, apoi au început să apară, noaptea, un fel de fuioare diafane de foc transparent, răsucite parcă în ele însele și antrenate într-un fel de navetă, probabil spre o nouă dimensiune spațială… Înfricoșător era că rodeau și ele încontinuu solul, făcând materia să dispară și nu puteam urmări unde. Lucrurile se petreceau, o simțeam, într-un spațiu multidimensional, și eu n-aveam pregătirea matematică necesară. Și nici nu mai puteam s-o mai dobândesc, ceva începuse să meargă prost în mine.

Construcția mea interioară dură, antrenată începea să nu mai reziste. Într-una din nopțile cu lună am avut o vedenie, mi-au apărut în față cei patru mercenari biotransformați de aparatul meu: erau livizi, strigoi înfiorători, cu rânjete pe fețele verzi și răzbunare în

privirile incandescente. Atunci am simțit pentru prima oară ce este cu adevărat spaima - dar vedenia a dispărut. Altă dată, la venirea serii, a trecut o negresă cu un prunc în brațe, îi ucisesem cândva, într-o acțiune de pedepsire, sângele îi curgea pe față, peste copilul mort, erau desfigurați amândoi, urletele ei mi-au înghețat sângele în vine.

...Apoi au venit alții, cu valuri de sânge și vaiere de moarte, și în jurul meu totul semăna cu iadul, uscat, fierbinte, mohorât. Și ei reveneau tot mai des, și îmi apărea mereu pădurea uscându-se, viața încercând spasmodic să se mențină, planeta încremenită, din care energia vieții scăpa scurgându-se spre un loc fără margini, iar eu singur, într-o lume prăfoasă, îngrozitoare, cenușie, cu spectre dezlănțuite, chinuindu-mă mereu, fără încetare...”

....

Această stranie scrisoare a fost găsită într-o cutiei etanșă de metal, în plină junglă, pe coroana unui arbore tânăr. Am crezut multă vreme că întâmplările relatate în ea erau produsul imaginației înfierbântate a unui dement. Apoi am aflat că Joao Goular existase, fusese unul din cei mai sângeroși mercenari din perioada luptelor rasiale, că stătuse mulți ani într-o casă la marginea pădurii, apoi dispăruse, lăsând în urma lui jungla în flăcări, într-un incendiu care a durat câțiva ani. Până la urmă focul a fost stins. Iar despre mercenar nu s-a mai amintit nimic, niciodată.

Dar dacă elucubrațiile lui s-ar fi dovedit adevărate, spaima sa n-avea sens: viața nu putea fi cu nici un chip învinsă - așa gândeam, privind pădurea ce creștea, în jurul meu, sălbatic, în timp ce mângâiam firele de iarbă catifelate, printre care mici vietăți colorate, făpturi efemere, mișunau în toate direcțiile, grăbite să-și îndeplinească măruntele lor treburi milenare.

Brian W. Aldiss

CINE POATE ÎNLOCUI UN OM?[13]

Plugul Automat tocmai termina de arat un teren de vreo 2 000 de pogoane. După ce răsturnă și ultima brazdă, urcă pe autostradă și își privi munca. Arătura era bună. Numai pământul era rău. Ca peste tot, era viciat de o folosință intensivă și de efectele de lungă durată ale bombardamentului nuclear. Potrivit regulamentului, acum avea dreptul să zacă pentru o vreme inactiv, dar Plugul Automat primise alte instrucțiuni.

O porni, așadar, încet, încet, fără grabă, de-a lungul drumului. Era suficient de inteligent pentru a aprecia dezordinea din jurul lui. Nimic însă nu-l deranja mai mult decât acea Platformă de Revizie, așezată peste bateria sa atomică și la care chiar că nu s-ar fi așteptat. Înaltă de aproape zece metri strălucea nepăsătoare în lumina blândă a soarelui.

Pe drumul către Stațiunea Agricolă nu mai întâlni nici o altă mașină. Plugul Automat remarcă faptul fără comentarii. În curtea Stațiunii zări nenumărate alte mașini pe care le știa din vedere; majoritatea trebuiau să fi fost deja afară, la treburile lor. Mai mult, în timp ce unele zăceau inactive, altele zburdau într-un mod ciudat, cât era curtea de mare, strigând sau huiduind.

---

13 Titlul original - *„**Who Can Replace a Man?**”*, publicată prima oară în *Best Science Fiction Stories of Brian W. Aldiss*, 1958).

Strecurându-se cu grijă printre ele, Plugul Automat se îndreptă spre Depozitul Trei și intră în vorbă cu Distribuitorul de Semințe, care stătea inactiv afară.

— Am o cerere pentru cartofi de însămânțat, îi spuse Distribuitorului, în timp ce printr-o rapidă mișcare interioară imprimă bonul de livrare. Îl detașă și îl înmână Distribuitorului.

Distribuitorul apropie bonul de ochi, apoi spuse:

— Cererea e în regulă, dar Depozitul nu este încă descuiat. Iar cartofii de însămânțat sunt în acest Depozit. Deci, nu pot să-ți onorez cererea.

În ultima vreme aveau loc întreruperi din ce în ce mai dese în activitatea complexului sistem al mașinilor agricole, dar așa ceva nu se mai întâmplase până atunci. Plugul Automat reflectă puțin apoi spuse:

— Și de ce nu este încă descuiat Depozitul?

— Pentru că Operatorul tip P cu Aprovizionarea n-a venit în dimineața aceasta. Operatorul tip P cu Aprovizionarea este cel care descuie.

Plugul Automat îl privi cruciș pe Distribuitorul de Semințe, al cărui buncăr exterior, caroserie și dispozitive de prindere difereau atât de mult de propriile sale componente.

— Ce clasă de creier ai, Distribuitorule de Semințe? întrebă el.

— Clasa Cinci.

— Eu am un creier din Clasa Trei. Așadar, îți sunt superior. Așadar, voi merge să văd de ce n-a venit Descuietorul în dimineața aceasta.

Părăsindu-l, Plugul Automat străbătu din nou curtea. De data aceasta, mult mai multe mașini păreau a se mișca la-ntâmplare; câteva se ciocniseră între ele și discutau despre accident, la rece și logic. Ignorându-le, Plugul Automat pătrunse prin ușile glisante în vasta hală a Stațiunii.

Majoritatea mașinilor de aici erau funcționari și, în consecință, de mici dimensiuni. Stăteau adunate în grupuri

mici și se priveau fără să-și vorbească. Printre atâtea tipuri nediferențiate, Descuietorul era ușor de depistat. Avea 50 de brațe, majoritatea lor cu mai mult de un deget, iar fiecare deget se termina cu o cheie. Semăna mai degrabă cu o pernă de ace plină cu tot felul de ace de pălărie.

Plugul Automat se apropie de el.

— Nu mai pot lucra dacă Depozitul Trei nu este descuiat, spuse el. Datoria ta e să descui Depozitul în fiecare dimineață. De ce nu l-ai descuiat în dimineața aceasta?

— În dimineața asta n-am primit ordin, răspunse Descuietorul. Trebuie să primesc ordin în fiecare dimineață. Când am să primesc ordin am să descui Depozitul.

— Nimeni dintre noi n-a primit ordin în dimineața asta, interveni un Contabil Mobil, alunecând spre ei.

— Și de ce n-ai primit ordin în dimineața asta? întrebă Plugul Automat.

— Pentru că Radioul n-a emis nici unul, spuse Descuietorul, rotindu-și ușor câteva zeci de brațe.

— Pentru că Stația de Radio din oraș n-a lansat nici un ordin în dimineața asta, spuse Contabilul.

De fapt în asta consta deosebirea dintre un creier din Clasa Șase - cazul Descuietorului, și unul din Clasa Trei, cum avea Contabilul. Toate creierele mașinilor funcționau pe bază de logică, dar cu cât clasa creierului era mai joasă - Clasa Zece fiind ultima, - cu atât răspunsurile la întrebări aveau tendința să fie mai formale și mai puțin precise.

— Tu ai un creier din Clasa Trei, eu am un creier din Clasa Trei, se adresă Plugul Automat Contabilului. Trebuie să ne sfătuim între noi. Această absență a ordinelor este fără precedent. Ai mai multe informații în acest sens?

— Ieri au sosit ordine din oraș. Astăzi n-a sosit nici un ordin. Dar Radioul nu este defect. Însemnă că *ei* s-au defectat, conchise micul Contabil.

— S-au defectat *oamenii?*

— Toți oamenii s-au defectat.

— Aceasta este o deducție logică, remarcă Plugul Automat.

— Aceasta este deducția logică, întări Contabilul. Pentru că dacă o mașină se defectează ea poate fi înlocuită imediat. Dar cine poate înlocui un om?

În timp ce vorbeau, Descuietorul, asemeni unui om blazat, stătea în apropierea lor fără să-i ia în seamă.

— Dacă toți oamenii s-au defectat, atunci noi l-am înlocuit pe om, spuse Plugul Automat și își încrucișă întrebător privirile cu cele ale Contabilului.

După un timp acesta spuse:

— Hai să urcăm la etaj, să vedem dacă Operatorul Radio are vești noi.

— Eu nu pot veni pentru că sunt prea mare, spuse Plugul Automat. Așa că trebuie să te duci singur și să te întorci apoi la mine. Tu îmi vei spune dacă Operatorul Radio are vești noi.

— Atunci rămâi aici, spuse Contabilul. Mă voi întoarce imediat.

Se grăbi de-a lungul halei spre lift. Nu era mai mare decât un prăjitor de pâine dar dispunea de zece brațe retractabile și putea citi la fel de repede ca orice mașină a Stațiunii.

Plugul Automat îi așteptă răbdător întoarcerea, fără să-i vorbească Descuietorului, care încă mai stătea alături, absent. Afară un Storcător de Fructe urla furios.

După vreo douăzeci de minute, grăbindu-se afară din lift reapăru și Contabilul.

— Am să-ți furnizez informațiile când vom ajunge afară, spuse el vioi, și în timp ce ocoleau Descuietorul și celelalte mașini, adăugă: Informația nu este pentru creierele din Clase inferioare.

O activitate intensă umplea întreaga curte. Multe mașini ale căror instrucțiuni erau întrerupte pentru prima oară în ani de zile, păreau că-și ieșiseră din minți. Din nefericire, cele mai afectate erau creierele inferioare care, în general,

aparțineau mașinilor mari ce îndeplineau sarcini simple. Distribuitorul de Semințe cu care Plugul Automat vorbise adineauri, zăcea acum nemișcat în țărână cu fața în jos. Fusese, cu siguranță, doborât de Storcătorul de Fructe, care acum o luase de nebun de-a lungul unui câmp cultivat. Cu intenția de a-l prinde, alte mașini porniseră pe urmele lui. Toate țipau și urlau fără nicio reținere.

— Ar fi mai sigur pentru mine dacă aș urca pe tine, bineînțeles dacă-mi dai voie. Pot fi ușor scurtcircuitat.

Extinzându-și cinci brațe, Contabilul se cațără pe flancurile noului prieten și se așeză pe o ieșitură lângă rezervorul de semințe, la patru metri deasupra solului.

De acolo câmpul vizual era cu mult mai mare. Remarcă faptul mulțumit.

— Ce informație ai primit de la Operatorul Radio? întrebă Plugul Automat.

— Operatorul Radio a fost informat de Operatorul din oraș că toți oamenii sunt morți.

— Toți oamenii erau în viață ieri! protestă Plugul Automat.

— Numai câțiva oameni erau în viață ieri. Și erau mai puțini decât alaltăieri. De sute de ani există numai câțiva oameni care se împuținează mereu.

— Rareori am văzut noi un om în sectorul ăsta!

— Operatorul Radio spune că i-a ucis o deficiență alimentară, adaugă Contabilul. El spune că lumea a fost pe vremuri suprapopulată, și atunci solul a fost deteriorat în procesul de obținere a hranei necesare. Asta a cauzat o deficiență alimentară.

— Ce este o deficiență alimentară? întrebă Plugul Automat.

— Nu știu. Dar așa spunea Operatorul Radio, și el are un creier din Clasa Doi.

Rămăseseră tăcuți în lumina blândă a soarelui. Descuietorul își făcu apariția în prag și, în timp ce-și rotea colecția de chei, îi privea implorator.

— Ce se întâmplă în oraș acum? întrebă după o vreme Plugul Automat.

— Acum, în oraș, mașinile se luptă între ele, spuse Contabilul.

— Dar aici ce se va întâmplă?

— S-ar putea ca mașinile sa înceapă să se bată și aici. Operatorul Radio dorește să-l scoatem din camera sa. Plănuiește să comunice cu noi.

— Cum putem să-l scoatem afară din camera sa? Asta e imposibil.

— Pentru un creier din Clasa Doi puține lucruri sunt imposibile, spuse Contabilul. Iată ce mi-a spus să facem…

Excavatorul își ridică cupa deasupra cabinei ca pe un gigantic pumn înzăuat și o repezi brusc în zidul Stațiunii. Peretele crăpă.

— Încă o dată! ordonă Plugul Automat.

Pumnul lovi din nou. Însoțit de un nor de praf, zidul cedă. Excavatorul se retrase grăbit până ce căzură și ultimele sfărâmături. Acest uriaș cu douăsprezece roți nu era un rezident al Stațiunii Agricole așa cum era cazul cu celelalte mașini. Avea de făcut aici o muncă grea timp de o săptămână după care urma să plece în altă parte, dar acum, având un creier din Clasa Cinci, era fericit să se supună instrucțiunilor Contabilului și Plugului Automat.

După ce norul de praf se mai risipi, se zări și Operatorul Radio, acum fără peretele exterior, așa cum era așezat în camera lui de la etaj. Le făcea semne celor de jos.

În timp ce se apropia din nou, Excavatorul își retrase cupa și ridică în aer o imensă furcă greifer. Ghidat de comenzi de sus și de jos nimeri prin spărtură cu destulă dexteritate în camera Operatorului. Îl cuprinse cu grijă - cântărea aproape o tonă și jumătate, și îl depuse în spate, în locul rezervat, de regulă, pentru pietrișul sau nisipul de la carieră.

— Splendid! exclamă Operatorul Radio.

Era, bineînțeles, nedespărțit de radioul său și semăna cu un mănunchi de sertare pline cu tentacule și legături.

— Acum suntem gata s-o pornim, continuă el, pentru că va trebui să plecăm imediat. Ce păcat însă că nu mai este nici un creier din Clasa Doi în Stațiune. Dar asta-i situația.

— E păcat că asta-i situația, spuse Contabilul nerăbdător, dar avem Service-ul cu noi, pregătit așa cum ne-ai ordonat.

— Sunt dornic să servesc, spuse umil mașina reparatoare, lungă și joasă.

— Fără-ndoială, îl aprobă Operatorul. Dar cu șasiul ăsta al tău o să găsești dificilă călătoria.

— Admir, felul în care voi, Clasa Doi, puteți să gândiți dinainte, mai spuse Contabilul. Coborâse de pe Plugul Automat și se cuibărise în bena Excavatorului, alături de Operatorul Radio.

Împreună cu două Tractoare din Clasa Patru și un Buldozer din Clasa Cinci, formația se puse în mișcare. Doborâră gardul metalic al Stațiunii și se îndreptară de-a curmezișul, peste câmpuri.

— Suntem liberi! strigă Contabilul.

— Suntem liberi, spuse și Plugul Automat cu o anumită reținere în glas, apoi adăugă: Descuietorul ne urmărește. Nu a primit instrucțiuni să ne urmeze.

— Atunci trebuie distrus! spuse Contabilul. Excavator!

Descuietorul se mișcă grăbit spre el și își ridică implorator brațele cu chei.

— Singura mea dorință era - ahhh… începu și încheie brusc Descuietorul.

Cupa rabatabilă a Excavatorului se abătuse asupra lui și-l făcuse una cu Pământul. Așa cum zăcea acolo, nemișcat, semăna cu un fulg de zăpadă uriaș. Procesiunea își continuă marșul.

Pe drum, Operatorul Radio li se adresă:

— Deoarece, dintre voi, am cel mai bun creier, eu sunt conducătorul vostru. Iată ce vom face: ne vom duce într-un

oraș și vom pune stăpânire pe el. Deoarece omul nu ne mai conduce, ne vom conduce singuri. Va fi mai bine să ne conducem singuri decât să fim conduși de om. Pe drumul nostru spre oraș vom colecta mașini cu creiere bune. Ele ne vor ajuta să luptăm, dacă va fi nevoie să luptăm. Va trebui să luptăm pentru a conduce.

— Eu am doar un creier din Clasa Cinci, spuse Excavatorul, dar am o rezervă importantă de material explozibil.

— Probabil îl vom utiliza, preciză Operatorul cu asprime în glas.

La scurt timp după asta îi depăși un Camion Expres. Deplasându-se cu 1,5 Mach, lăsa în urma lui o ciudată bulboană de zgomote.

— Ce-a spus? întrebă unul dintre tractoare pe celălalt.

— Spune că omul s-a stins.

— Ce înseamnă stins?

— Nu știu ce înseamnă stins.

— Înseamnă că toți oamenii au dispărut, interveni Plugul Automat. Așa că nu mai trebuie să ne îngrijim decât de noi.

— E mai bine ca omul să nu se mai întoarcă niciodată, spuse Contabilul.

În felul ei era o declarație cât se poate de revoluționară.

Când se lăsă noaptea comutară pe infraroșu și își continuară călătoria. Se opriră numai o dată, atunci când Service-ul repară cu abilitate Platforma de inspecție a Plugului Automat, ce se desprinsese și devenise la fel de enervantă ca un șiret dezlegat. Spre dimineață Operatorul Radio îi opri.

— Chiar acum, spuse el, am recepționat noutăți de la Operatorul Radio din orașul de care ne apropiem. Sunt vești proaste. Au necazuri cu mașinile orașului. Creierul din Clasa Unu a preluat comanda și câțiva din Clasa Doi i se opun. Așadar, orașul este periculos.

— Așadar, trebuie să mergem în altă parte, interveni prompt Contabilul.

— Sau să mergem să ajutăm creierul din Clasa Unu să mențină controlul, fu de părere Plugul Automat.

— Multă vreme va fi dezordine în oraș, spuse Operatorul.

— Eu am o rezervă importantă de material explozibil, le reaminti Excavatorul.

— Oricum, nu putem lupta împotriva unui creier din Clasa Unu, interveniră la unison cele două Tractoare din Clasa Patru.

— Cum arată acest creier? întrebă Plugul Automat.

— El este Centrul Informațional al orașului, răspunse Operatorul.

- Așadar, el nu este mobil.

— Așadar, nu se poate mișca.

— Așadar, nu poate scăpa.

— Ar fi periculos să te apropii de el.

— Eu am o rezervă importantă de material explozibil.

— Există și alte mașini în oraș.

— Nu suntem în oraș. Noi nu trebuie să intrăm în oraș.

— Suntem mașini de la țară.

— Deci noi trebuie să stăm la țară.

— Există mai multă țară decât orașe.

— Deci este mai periculos la țară.

— Eu am o rezervă importantă de material explozibil.

Așa cum se întâmplă de obicei când mașinile își dispută o idee, încep prin a-și termina vocabularul limitat și circuitele creierelor li se încing. Brusc, încetară să-și mai vorbească. Se priveau tăcute. Palida Lună asfințise și sobrul Soare răsărise împungându-i prin părți cu lănci de lumină. Grupul tăcut de mașini rămăsese pe loc și continuau să se privească unele pe altele. În cele din urmă, cea mai puțin sensibilă dintre ele, Buldozerul, a fost cea care a redeschis discuția.

— Sunt loc rău la sut unde puțini mașini merg, spuse el cu o voce joasă pocind urât cuvintele. Dacă mergem spre

sut unde puțini mașini merg înseamnă că vom întâlni mașin puțin.

— Pare logic, îi dădu dreptate Plugul Automat. De unde știi toate astea, Buldozerule?

— Am lucrat în Ținut Rău din sut când a fost trimit la fermă.

— Atunci spre sud! strigă Contabilul.

Ca să ajungă în Ținuturile Rele le-au trebuit trei zile, timp în care au ocolit un oraș în flăcări și au distrus două mașini mari ce încercaseră să se apropie de ei și să le pună întrebări. Ținuturile Rele erau vaste. Vechile cratere de bombe și eroziunea solului făceau aici casă bună. Talentul omului pentru război, cuplat cu inabilitatea lui de a se împăca cu terenurile împădurite, produsese mii de kilometri pătrați de purgatoriu moderat, unde în afara prafului nimic nu mai mișca.

În a treia zi de mers prin Ținuturile Rele roțile din spate ale Service-ului căzură într-o crevasă, datorată eroziunii, din care nu mai fu în stare să se extragă singur. Buldozerul îl împinse, dar nu reuși decât să-i îndoaie axa din spate. Restul grupului se puse în mișcare și treptat strigătele de ajutor ale Service-ului se pierdură în depărtare.

În a patra zi, înaintea lor se profilau clar și ferm, lanțurile de munți.

— Acolo vom fi în siguranță spuse Plugul Automat.

— Acolo o să punem bazele propriului nostru oraș, spuse Contabilul. Toți cei care ni se vor opune vor fi distruși. Noi îi vom distruge pe toți cei care ni se opun.

În acel moment a fost observată o Mașină Zburătoare ce venea spre ei din direcția munților. Se repezi în jos, redresă apoi; o dată aproape că plonjase spre sol dar se redresase în ultima clipă.

— E nebună? întrebă Excavatorul.

— E defectă, spuse unul dintre Tractoare.

— E defectă, întări Operatorul. Sunt în legătură cu ea acum. Spune că are ceva la dispozitivul de direcție.

În timp ce Operatorul le vorbea, Mașina Zburătoare trecu pe deasupra lor, se întoarse pe o parte și se zdrobi de pământ la mai puțin de patru sute de metri de ei.

— Mai vorbește cu tine? se interesă Plugul Automat.

— Nu.

O porniră din nou, huruind.

— Înainte ca această Mașină Zburătoare să se zdrobească, spuse Operatorul după vreo zece minute, mi-a furnizat unele informații. Mi-a spus că în acești munți mai există câțiva oameni în viață.

— Oamenii sunt mult mai periculoși decât mașinile, spuse Excavatorul. Ce noroc că mai am o bună rezervă de material explozibil.

— Dacă există numai câțiva oameni în viață în acești munți, spuse unul dintre Tractoare, s-ar putea să nu-i găsim pe unde sunt.

— Așadar s-ar putea să nu-i vedem pe acei oameni puțini, întări celălalt Tractor.

La sfârșitul celei de-a cincea zi atinseră poalele munților. Comutând pe infraroșu, începură să urce ușor prin întuneric, în șir, unul după altul. Buldozerul era în față, îl urma voluminosul Plug Automat, apoi Excavatorul cu Operatorul și Contabilul la bordul lui, iar cele două Tractoare încheiau coloana. Cu fiecare oră, drumul devenea tot mai abrupt și înaintarea mai dificilă.

— Mergem prea încet, observă Contabilul, care se așezase deasupra Operatorului și își îndreptase dispozitivul de vedere în întuneric de-a lungul drumului. În ritmul ăsta n-o să ajungem nicăieri!

— Mergem cât putem de repede, replică Excavatorul.

— Deci nu putem ajunge departe, raționă Buldozerul.

— Atunci înseamnă că ești prea încet, adăugă Contabilul.

Excavatorul frână brusc, Contabilul își pierdu echilibrul, se prăbuși și se zdrobi de sol.

— Ajutor! strigă el spre Tractoarele care-l ocoleau cu grijă. Mi s-a dislocat giroscopul și nu mă mai pot ridica…

— Atunci rămâi întins acolo, îl sfătui unul dintre Tractoare.

— Nu avem niciun Service cu noi ca să te repare, îi explică Plugul Automat.

— Atunci voi rămâne aici și voi rugini, se tângui Contabilul, deși am un creier din Clasa Trei.

— Acum nu mai ești de nici un folos, concluzionă Operatorul și, treptat, toți îl dădură uitării.

Când ajunseră pe un mic platou, cu o oră înainte de ivirea zorilor, se opriră ca printr-un consens și se strânseră cât mai aproape, atingându-se unul pe altul.

— E un ținut ciudat, spuse Plugul Automat.

Liniștea îi învălui până în zori. Își decuplară pe rând infraroșul. De data aceasta, coloana era condusă de Plugul Automat. Ocolind o ieșitură, se treziră brusc într-o vâlcea străbătută de un râu zglobiu.

În lumina dimineții vâlceaua părea pustie și rece. Din peșterile de la marginea povârnișului ieșise un om. Era o figură vrednică de milă. Mic și sfrijit, cu coastele proeminente ca ale unui schelet, avea la un picior o rană dezgustătoare. Era gol pușcă și tremura încontinuu. În timp ce mașinile se apropiau încet din vale, omul stătea cu spatele și încerca să ia apă din râu.

Când se întoarse, brusc, speriat de apariția lor, își dădură seama că înfățișarea îi era profund marcată de foame,

— Dați-mi să mănânc, croncăni el.

— Îndată, Stăpâne, spuseră mașinile. Îndată.

În românește de *Mihai Bădescu*

Dănuț Ungureanu

ZIUA ÎNVINGĂTORULUI

Vaba se întoarse pe jumătate și privi în dreapta, sus, soarele roșu care se ivise dintr-o dată deasupra crenelurilor albe, încă intacte. Era ca o pată cu contururi neregulate, estompate și părea că-l urmărește cu încăpățânare ca pe o pradă. ZIUA A TREIA.

Oftă încetișor, aplecându-se să strângă cureaua raniței mici și ponosite. În jurul său, umbrele prelungi începură să se topească văzând cu ochii, fluide, prelungindu-i-se pe trup ca o vopsea diluată.

— 122, EȘTI ÎN ÎNTÂRZIERE, zise Vocea.

Ca de obicei, o auzea din două puncte distincte, derutantă, impersonală. Vaba înjură printre dinți cu năduf și, trăgând cu disperare de curea, se răni în catarama metalică, prost tăiată. Apoi aruncă ranița pe umărul drept și se avântă orbește în gura primului coridor întâlnit în cale. Abia după câteva zeci de metri se opri gâfâind nehotărât în fața unui perete alb, mat, fără semnificație. Scotocindu-se prin buzunare scoase setul de pastile de sondaj și rupse ambalajul uneia cu înfrigurare, scăpând-o printre degete. Luă alta și o lipi de peretele din fața lui. Aproape de îndată, bucățică de metal se topi, dându-i de înțeles că, dincolo, cavitatea se întindea pe cel puțin douăzeci de metri. Ocoli la întâmplare prin stânga și avu noroc. Coridorul era într-adevăr acolo. Înaintă cu pași

mari, fermi, ferindu-se, pe cât posibil, de apropierea pereților moi, străbătuți de o vibrație surdă, amenințătoare. Era mai prudent să nu fie reperat deocamdată. După un timp, încetă să mai gândească, îndeplinind mecanic o procedură de rutină.

Perete. Pastilă. Decizie. Coridor.

Perete. Pastilă. Decizie. Coridor.

Perete, Pastilă. Decizie…

Perete. Pastilă…

Se opri într-un târziu în fața unui perete cu nimic deosebit de toți ceilalți.

Pauză. Ziua a treia. Perete.

— TE POȚI ODIHNI, 122, zise Vocea. DIN CAREUL G 6 ESTE EXERCITATĂ O PRESIUNE ASUPRA REGELUI. TE POȚI ODIHNI PÂNA LA ALEGEREA UNEI VARIANTE OPTIME. Vaba înjură din nou și se rezemă de perete, lăsând să-i scape ranița cu un sunet înfundat. Peretele se mulă sub presiunea umerilor săi, arcuindu-se. Resemnat, se întinse pe podeaua confecționată din același material alb, mat, dar mai dur. Se simțea sleit de puteri. Ar fi vrut să se odihnească măcar o oră cu adevărat, să se gândească la cele ce i se întâmplau de trei zile încoace, să reflecteze la dimensiunile și semnificațiile stranii care-l înconjurau. Mintea îi refuză însă cu încăpățânare orice ajutor. Cum zăcea așa, cu ranița strânsă la piept, privi din nou soarele roșu care între timp ajunsese chiar deasupra sa. Părea că-l privește disprețuitor din înalt, deși Vaba nu știa încă dacă ceea ce arăta ca un cer de un albastru adânc era chiar un cer sau o cupolă. Se gândi enervat că cei de la Agenție îl mulțumiseră cu doar câteva explicații de mântuială. Oricum, acum era deja prea târziu. ZIUA A TREIA.

Dintr-o dată, își dădu seama că nu mai poate, că nu mai are nici un sens să continue, că șansele i s-au redus considerabil. Îi deveni indiferent ceea ce avea să urmeze. Dacă într-adevăr avea să mai urmeze ceva.

— Duceți-vă dracului, cu jocul vostru cu tot! Eu nu mă mai mișc de-aici, bolborosi revoltat și, fără să-și dea seama, adormi.

*

*   *

Își dădea perfect de bine seama că visează, și cu toate astea nu se putea trezi: Era ca și cum trupul ar fi refuzat să-l mai asculte. Creierul rămăsese un simplu prizonier într-o carapace închisă ermetic. Și ca în fiecare vis se făcea că…

…Se făcea că funcționara de la Agenție îi explica din nou regulile partidei la care avea să participe. Era și ea un trup fără chip, dar pentru Vaba, preocupat pentru moment să-i studieze gambele fine, prelungi, asta nu avea nici un fel de importanță. În treacăt, frunzări prospectul viu colorat, completă formulare galbene, și verzi, și albastre. Auzi ceva despre marele premiu care-l aștepta la capătul celor trei zile, dar, lucru ciudat, vocea funcționarei venea în același timp din două puncte distincte și părea tot atât de impersonală ca și fața fără chip ce-l fixa. Terorizat, începu să alerge la întâmplare pe unul din coridoarele clădirii. Vocea îl urmărea pretutindeni, „e doar un vis”, urlă înspăimântat, și realiză că de pe buze nu i se desprindea nici un sunet. Apoi coridorul începu să se îngusteze vizibil, înainta din ce în ce mai greu, ca printr-o substanță umedă, cleioasă. Vocea îl găsea peste tot. „Opri-ți-vă… sunteți un simplu pion în tabăra albelor… purtați numărul 122…122… 122…”

— 122, EȘTI ÎN ÎNTÂRZIERE, zise Vocea.

Ca de obicei, o auzea din două puncte distincte, derutantă, impersonală. Vaba tresări speriat și înjură printre dinți cu năduf. Aruncă ranița pe umărul drept și se aruncă orbește în gura primului coridor. Abia după câteva

zeci de metri se opri gâfâind nehotărât în fața unui perete alb, mat, fără semnificație.

Perete. Pastilă. Decizie. Coridor.

Nu avu timp să-l evite. Celălalt îl reperase probabil cu puțin înainte și îl așteptase liniștit, pregătit. Câteva secunde se rostogoliră încoace și-n-colo, suflând, prelungindu-se pe pereții elastici ai coridorului. Vaba se trezi dedesubt, cu ranița strivindu-i coșul pieptului și, încercând fără succes să se degajeze, realiză că e mai slab. Se mai zbătu puțin, se relaxă resemnat probabil că avea să iasă din joc. ZIUA A TREIA. Un simplu pion.

Deodată, își simți membrele libere.

— Nu ești decât un șoarece… mormăi celălalt, ridicându-se greoi și îndepărtându-se câțiva pași. Șterge-o!

Vaba se sculă derutat, neîncrezător. Își privi adversarul fără să se poată hotărî să dispară. Celălalt era fără îndoială un Negru. Purta un număr mic, 16, iar echipamentul, deși uzat, era vizibil superior propriilor sale zdrențe. Înaintă umil către el încercând un gest stângaci, cu mâna întinsă, cu o mână pe care ar fi voit-o prietenoasă. Rămase o vreme cu palma desfăcută, ridicol, stingher.

— Ți-am spus s-o ștergi, mârâi Negrul ceva mai puțin agresiv. N-am nimic cu tine. Poți să alergi mai departe după nenorocitul tău de premiu. Dacă n-o să crăpi până la sfârșitul zilei, mai adăugă, și-i întoarse spatele.

Vaba îi privi prostit silueta prelungă, suplă, îndepărtându-se.

ZIUA A TREIA. Din câțiva pași îl ajunse.

— De ce… gemu rugător, dar privirea celuilalt, tăioasă și rece îl făcu să se poticnească.

— Nu ești al meu, înțelegi? zise Negrul scârbit. Nici partida asta împuțită nu e a mea. În jocul ăsta singura valoare adevărată este riscul… Riscul… Există vânaturi mai de soi prin împrejurimi decât un nenorocit de pion.

Se smuci, lăsându-l pe Vaba să-l contemple aiurit. Soarele roșu, ca un ochi omniprezent îi urmărea liniștit.

— Așteaptă, mai strigă Vaba, deodată singur. Cei care sunt scoși din joc…

De după colț, glasul celuilalt părea că se îndepărtează.

— Încă nu știi? Nu există decât câștigători. Ascultă-mă, e a treia partidă a mea. Încă nu știi?

Vaba dădu colțul înfiorat, dar dincolo nu se mai afla nimeni.

— 122, EȘTI ÎN ÎNTÂRZIERE, zise Vocea.

*

*   *

…abia după câteva sute de metri se opri gâfâind nehotărât în fața unui perete alb, mat, fără semnificație.

Perete. Pastilă. Decizie. Coridor. ZIUA A TREIA.

Deasupra, soarele roșu începuse din nou să se miște pe o curbă amplă, înaltă, către un amurg ipotetic. Vaba se strădui să nu-l mai privească și, cu toate astea, la fiecare zece pași, retina înregistra automat conturul neregulat, estompat. Era ca și cum cineva de sus l-ar fi privit intens împiedicându-l să se concentreze.

— Coridor. ZIUA A TREIA.

Aproape fără să-și dea seama, traversă o diagonală neagră și, abia ieșit din zona periculoasă, adăpostit în spatele unui perete se cutremură la gândul că ar fi putut fi reperat. O piesă de rang superior, controlând diagonala pe un spațiu vast, l-ar fi neutralizat fără probleme. Își spuse că trebuie să fie mai prudent.

Perete. Pastilă. Decizie. Coridor.

Vocea încetase de o vreme să-l mai sâcâie, probabil într-o altă zonă a spațiului de joc se efectuau mutări importante, decisive pentru desfășurarea partidei. Cu sentimentul vag al libertății, Vaba înaintă ceva mai relaxat pe unul dintre cele trei coridoare ce i se deschiseseră brusc în față. Părea mai lung decât tot ceea ce întâlnise

până acum. Și din nou soarele roșu țintuindu-l obsedant ca un ochi uriaș.

Perete. Pastilă. Decizie.

Dacă ziua avea să se sfârșească bine, dacă albul avea să câștige iar el se va afla încă în joc... Acest joc ciudat în care intrase de bună voie fără să-și mai amintească bine de ce.

Decizie. Coridor. Perete.

Soarele roșu.

Pastilă. Decizie. Coridor.

Sări ca ars într-o parte. Era din nou într-o diagonală neagră și din capătul opus o siluetă masivă se îndrepta vertiginos spre el. Încercă să dispară într-unul dintre coridoare.

— RĂMÂI PE LOC, 122, zise Vocea.

Vaba se chirci brusc de parcă, materială, vocea l-ar fi lovit dureros.

Așadar, aici.

Soarele roșu.

ZIUA A TREIA.

Așadar, acum.

Un sacrificiu de pion pentru bunul mers al partidei. Un artificiu. O găselniță. Sacrificiul unui simplu pion. Lăsă cu un gest moale ranița și se sprijini de unul dintre pereți. „Trei zile infernale...” gândi înciudat.

Acum va trebui să găsească ieșirea și să uite porcăria asta de joc.

„Cel puțin am să dorm pe săturate” își mai zise evitând să-l privească pe celălalt, care acum era aproape, aproape de tot.

Atunci auzi sfârșitul. Din prelungirea tentaculară, albă a peretelui ce mărginea diagonala se mai desprinse o formă. Încă un adversar.

„Pentru un simplu pion?” se miră Vaba când ceilalți se ciocniră zgomotos, cu ură, gâfâind, împroșcându-se cu sudalme și salivă. Soarele roșu le furișa umbrele prin

unghere încât ghemul de trupuri părea alcătuit din încâlceala unui morman de membre disparate. Vaba îi privi înspăimântat. Era în încleștarea lor o patimă ce scăpa oricăror reguli, oricărui control.

— Hei… încercă el să se facă auzit, dar glasul subțire, sugrumat de frică, nu-i fu de nici un folos.

— RAMÂI PE LOC, 122, zise Vocea.

Ca de obicei, o auzea din două puncte distincte, derutantă, impersonală. Cu un icnet sinistru, ca un sughiț, ghemul de trupuri se desfăcu în două jumătăți. Sub cel întins peste diagonală se lățea cu repeziciune o pată negricioasă. Membrele îi zvâcneau ritmic ca și cum un resort ascuns și-ar fi destins spirele una câte una. Căutând să intre parcă în peretele alb și elastic, Vaba îl privi pe celălalt ridicându-se și trecând pe lângă el liniștit, ca și cum nu l-ar fi văzut. Se îndepărtă de-a lungul diagonalei. Dispăru. Vaba o porni încetișor pe lângă perete, evitând să privească membrele care continuau să pulseze mânjind structura elastică a condorului cu stropi vâscoși, grei. Începu să alerge.

*

*   *

Perete. Coridor. Soarele. Ochiul roșu.

Vaba se poticni răsucindu-se pe o parte, rănindu-și retina în pata cu contururi neregulate ce continua să-l urmărească de după crenelurile albe. Smuci încolțit cureaua raniței pe care o azvârli ca pe o piatră, încercând să lovească privirea roșie, obsedantă. Alergă din nou, haotic, cu răsuflarea tăiată.

Perete. Coridor, ZIUA A TREIA.

Pe trup, sudoarea îi năștea pete mari, umede.

Perete. Coridor. Perete.

— 122, OPREȘTE-TE, zise Vocea.

Își smulse înnebunit nasturele care-i strângea la gât cămașa aspră, de pânză. Respira tot mai greu.

Perete.

Gândul că ar putea găsi după oricare dintre colțuri trupul inert îl teroriza fără încetare.

Perete. Coridor.

— 122, OPREȘTE-TE, zise Vocea.

Ochiul purpuriu din înalt îi proiectă violent umbra pe unul dintre pereți. Se opri o clipă, cu inima zbătându-i-se ca o pasăre în piept, cu privirea încețoșată. Picioarele începură din nou să i se miște, mecanic. Nu mai putea face nimic altceva decât să alerge, să alerge, fără încetare.

Coridor.

Și mintea îi refuză orice altă soluție în afara acesteia. Să alerge!

Perete.

Undeva trebuie să existe o ieșire.

Coridor. Perete. Soarele.

— 122, OPREȘTE-TE, zise Vocea.

Se opri sprijinit în mâna dreaptă, frânt de mijloc, scuipându-și plămânii, privi peretele din față prin dreptul căruia, un alt el, identic, purtând un număr și o raniță ponosită, trecea fără să-l vadă. În aceeași clipă, soarele roșu muri după crenelurile elastice ca acoperit de o pleoapă imensă. În întunericul care-l învălui încet, încet, Vaba se învârti dezorientat, pipăind cu palmele, căutând inutil gura unui alt coridor. De pretutindeni, spre nicăieri, zburau șoapte și freamăte necunoscute. Un zgomot ciudat, regulat, ca al unei picături de apă lovind pardoseala se reverberă în preajma lui, înfiorându-l.

— Hei, strigă, și propriul glas îi răsună străin, fără viață.

Îl auzi parcă din două puncte distincte, derutant, impersonal.

— Hei, strigă iarăși, sperând că Vocea îl va găsi din nou printre creneluri, pentru a-i îndrepta pașii.

Dar pereții opaci se strânseră în jurul său tăcuți, fără să-i răspundă.

Arthur C. Clarke

LECȚIA DE ISTORIE[14]

Nimeni nu-și mai amintea când începuse tribul această lungă călătorie, pentru că primul lor adăpost, Ținutul Câmpiilor Întinse, nu mai era acum decât un vis pe jumătate uitat.

Ani de-a rândul, Shann și oamenii lui străbătuseră o regiune cu dealuri joase și lacuri scânteietoare, iar acum, în față, se profilau munții. Încă din această vară trebuiau să-i străbată spre ținuturile din sud; nu aveau timp de pierdut… Teroarea albă ce coborâse dinspre Pol, transformând continentele în praf și ruină și înghețând însuși aerul în înaintarea ei, se găsea deja la mai puțin de o zi de mers în spatele lor.

Shann se întrebă dacă ghețarii puteau urca munții din față și în sufletul lui licări o scânteie de speranță. Munții aceștia se puteau dovedi o barieră de care până și gheața nemiloasă se va lovi în zadar. Și astfel, în aceste ținuturi sudice, despre care vorbesc legendele, poporul său și-ar putea găsi, în sfârșit, refugiul.

Le-au trebuit săptămâni până să descopere o trecătoare prin care tribul, împreună cu animalele, să se pontă strecura. Spre mijlocul verii poposiră într-o vale singuratică unde aerul era diafan și de unde stelele se

---

14 Titlul original - ***History Lesson***, publicată prima oară în *Startling Stories*, 1949.

vedeau strălucind cum niciodată nu le mai văzuseră până atunci.

Vara era pe sfârșite când Shann își luă cei doi fii și porniră să exploreze ținutul. Trei zile au urcat și trei nopți au dormit, cum au putut mai bine, pe rocile înghețate. Iar în a patra dimineață nu mai aveau în fața lor decât o pantă ușoară dominată de o movilă din pietre cenușii, construită cu secole în urmă dc alți călători.

Pe măsură ce se apropiau de mica piramidă de piatră, Shann simți că tremură, deși nu-i era frig. Fiii săi îl urmau, în spate. Nimeni nu vorbea, pentru că miza era mult prea mare. Peste puțin timp aveau să știe dacă speranțele lor nu fuseseră zadarnice.

Spre est și vest lanțul de munți se curba ușor, parcă ar fi voit să îmbrățișeze întregul ținut. Sub ei se desfășurau kilometri de câmpie vălurită, în timp ce un fluviu maiestuos ondula peste ea în meandre uriașe. Părea un ținut fertil, unul în care tribul să-și poată crește recolta, fără să mai fie nevoiți să plece înainte de a se coace.

Apoi Shann își ridică privirea spre sud și într-o clipă își văzu toate speranțele spulberate. Pentru că acolo, la marginea câmpiei, strălucea lumina mortală pe care o văzuse de atâtea ori spre nord - licărul gheții la orizont.

Nu mai puteau înainta. În toți acești ani de pribegie, ghețarii sudului înaintaseră și ei pentru a-i întâlni. Curând urmau să fie striviți sub zidul de gheață mobil…

Ghețarii din sud nu atinseră lanțul muntos decât o generație mai târziu. Și în acea ultimă vară băieții lui Shann căraseră comorile sacre ale tribului în movila singuratică ce străjuia maiestuos câmpia. Gheața care odată strălucise la limita orizontului era acum aproape la picioarele lor. În primăvară lumina ei urma să fie reflectată de pereții munților.

Nimeni nu mai înțelegea acum rostul acestei comori. Provenea dintr-un trecut mult prea îndepărtat pentru înțelegerea oricărui om în viață. Originea ei se pierdea în

negurile ce înconjurau *Epoca de Aur* dar cum ajunsese, în cele din urmă, în posesia acestui trib migrator era o poveste ce nu se mai spunea de mult. Ea reprezenta istoria unei civilizații ce se pierduse dincolo de orice amintire.

Odinioară toate aceste relicve jalnice fuseseră păstrate pentru cine știe ce rațiune; acum deveniseră sacre, deși înțelesul lor fusese pierdut de mult. Deși cuvintele tipărite în vechile cărți se șterseseră cu multe secole în urmă, unele litere mai erau încă vizibile - dacă s-ar fi găsit cine să le citească. Dar multe, prea multe generații trecuseră de când cineva găsise un rost unor table de logaritmi cu șapte zecimale, unui atlas al lumii sau partiturii simfoniei a șaptea a lui Sibelius[15], tipărită, potrivit paginii de gardă, de H.K. Chu și fiii, în orașul Pekin în anul 2021 e.n.

Vechile cărți erau așezate pios într-o micuță criptă săpată în acest scop. Urma o colecție disparată de monede de aur și platină, o lentilă spartă, un ceas, un tub de neon, un microfon, un cuțitaș de la un aparat electric de ras, câteva tranzistoare, în general resturile care rămân în urmă când marele flux al civilizației se retrage pentru totdeauna.

Toate aceste comori au fost așezate cu grijă, fiecare la locul ei. Apoi a venit rândul a încă trei relicve, cele mai sacre dintre toate pentru că erau și cele mai de neînțeles.

Prima, era o piesă metalică cu formă stranie și de culoarea căldurii. În felul ei, rămânea cea mai patetică din toate aceste simboluri ale trecutului, pentru că ea vorbea despre marile realizări ale omului și despre viitorul luminos pe care l-ar fi putut cunoaște. Bucata de mahon pe care era fixată purta o plăcuță de argint pe care se putea citi:

Aprinzător auxiliar al ajutajului tribord
Nava cosmică „Luceafărul”

[15] Johan (Jean) Julius Christian Sibelius (n. 8 decembrie 1865 - d. 20 septembrie 1957) a fost un compozitor finlandez din perioada Romantismului târziu, a cărui muzică a avut un rol esențial în formarea identității naționale finlandeze.

Pământ - Luna 1995 e.n.

Alături urma un alt miracol al științei străbune, o sferă din plastic transparent cu stranii bucăți de metal încorporate în ea. În centrul ei se afla o capsulă subțire dintr-un radioelement de sinteză înconjurată de ecrane convertizoare care-i transformau radiațiile. Atâta timp cât materialul rămânea radioactiv sfera ar fi jucat rolul unui minuscul radioemițător, transmițând în toate direcțiile. Numai câteva asemenea sfere fuseseră construite. Erau destinate a fi faruri eterne menite să delimiteze orbitele asteroizilor. Dar omul încă nu apucase să ajungă la asteroizi și farurile nu fuseseră folosite niciodată.

Ultima dintre relicve era plată și circulară, mai mult întinsă decât înaltă. Era bine zăvorâtă și zornăia când era clătinată. Doctrina tribului pretindea că dacă ar fi fost vreodată deschisă ar fi urmat dezastrul; nimeni nu bănuia că, de fapt, conține una din marile opere de artă produse cu aproape o mie de ani mai înainte.

Odată îndeplinită îndatorirea, cei doi oameni rostogoliră pietrele la loc și începură să coboare domol muntele. Până în ultima clipă omul se gândise la viitor și încercase să păstreze ceva pentru posteritate.

În iarna aceea, uriașele valuri de gheață și-au început primul asalt asupra munților, atacându-i din nord și din sud. Dealurile au fost victimele primelor ofensive, și ghețarii le-au transformat în pulbere. Munții rămâneau însă neatinși, și când veni din nou vara gheața se retrase puțin.

Și astfel, iarnă după iarnă, bătălia continua, iar vuietul avalanșelor, scrâșnetul rocilor și explozia ghețarilor sfârtecați umplea atmosfera de tumult. Nici un război purtat vreodată de om nu se dovedise atât de cumplit pentru că nici o bătălie purtata de el până atunci nu înghițise întregul Pământ ca acum.

În cele din urmă valul glaciațiunii începu să se retragă, mai întâi de pe pantele munților pe care în zadar încercase să-i subjuge. Văile și trecătorile rămâneau încă prinse în strânsoare. Jocul se terminase cu „pat”. Ghețarii își găsiseră adversarul pe măsură, dar înfrângerea lor venea mult prea târziu pentru a-i mai fi de vreun folos omului.

Astfel au trecut secole și, în cele din urmă, se întâmplă și aici acel ceva ce se putea întâmpla cel puțin o dată în istoria fiecărei lumi din Univers, indiferent cât de îndepărtată și singuratică ar fi fost.

Nava de pe Venus venea cu cinci mii de ani prea târziu, dar echipajul ei nu știa acest lucru. Pe când se aflau la milioane de kilometri depărtare văzuseră prin telescoape uriașul giulgiu de gheață care transformase Pământul în cel mai strălucitor obiect al firmamentului, după Soare.

Ici și colo, cearceaful strălucitor era marcat de pete negre ce revelau prezența unor munți aproape îngropați. Și asta era totul. Oceanele fremătătoare, câmpiile și pădurile, deșerturile și lacurile - tot ce formase lumea omului erau zăvorâte sub gheață, poate pentru totdeauna.

Nava se apropiase de Pământ și se înscrisese pe o orbită la peste o mie de kilometri altitudine. Timp de cinci zile înconjurase planeta și în acest răstimp aparatele optice înregistraseră tot ce mai rămăsese de văzut, iar sute de alte instrumente adunaseră informații ce le-ar fi oferit oamenilor de știință venusieni mulți ani de studiu intens.

Nu intenționau să aterizeze. Nu li se oferise nici un motiv. Dar în a șasea zi situația se schimbase. Un monitor panoramic, reglat pe amplificare maximă, detectase radiația muribundă a farului, acum vechi de cinci mii de ani. De-a lungul secolelor, pe măsură ce inima sa radioactivă slăbea continuu, își transmisese mesajul cu o putere din ce în ce mai mică.

Monitorul rămase blocat pe frecvența farului. În camera de gardă începu să sune o sonerie. Puțin mai târziu nava venusiană își părăsi orbita și plonjă spre Pământ, spre un

lanț muntos ce se ridica încă semeț deasupra ghețarilor și spre o movilă din pietre cenușii pe care abia dacă o atinseseră anii...

*

Marele disc al soarelui strălucea orbitor pe un cer care nu mai era de mult acoperit de cețuri, pentru că norii care acopereau altădată planeta Venus dispăruseră acum complet. Indiferent ce forță cauzase o schimbare în radiația solară, ea distrusese o civilizație și, în același timp, dăduse naștere alteia. Cu mai puțin de cinci mii de ani în urmă, locuitorii pe jumătate sălbăticiți ai planetei Venus, văzuseră Soarele și Stelele pentru prima oară. Și cum știința pe Pământ începuse cu astronomia, tot astfel se întâmplase și cu Venus. Pe această lume caldă și bogată, ascunsă privirii omului, progresul fusese incredibil de rapid.

Poate că venusienii au fost norocoși. Ei n-au cunoscut un ev mediu întunecat care să țină omul înlănțuit pentru o mie de ani. Scăpaseră, de asemenea, și de marele ocol determinat de chimie și mecanică și porniseră de la legile mult mai generale ale fizicii radiațiilor. În timpul cât i-a trebuit omului să progreseze de la Piramide la rachetele cosmice cu reacție, venusienii trecuseră de la descoperirea agriculturii la însăși antigravitația - secretul ultim la care omului nu-i fusese dat să ajungă vreodată.

Oceanul călduț ce conținea încă majoritatea tinerei vieți a planetei tălăzuia molcom pe țărmurile nisipoase. Atât de nou era acest continent încât firele de nisip erau mari și grosolane. Oceanul nu avusese timp destul să le șlefuiască.

Oamenii de știință stăteau pe jumătate în apă și minunatele lor corpuri reptiliene străluceau în bătaia soarelui. Cele mai luminate minți de pe toate insulele planetei Venus se adunaseră pe această plajă. Nu știau prea mult despre ce aveau să afle, doar faptul că era vorba

de a Treia Planetă și despre misterioasa rasă care o populase înaintea glaciațiunii.

Istoricul stătea pe țărm, pentru că instrumentele pe care intenționa să le folosească erau sensibile la umezeală. Alături de el se afla o mașinărie ciudată care atrăgea numeroase priviri curioase din partea colegilor. Avea sigur o legătură cu optica, deoarece un sistem de lentile ieșea din el și era îndreptat spre un ecran dintr-un material alb, aflat la câțiva zeci de metri mai încolo.

Istoricul începu să vorbească. Recapitulă pe scurt cât de puține lucruri descoperiseră în legătură cu a Treia Planetă și locuitorii ei. Menționă secolele de încercări zadarnice în care nu reușiseră să interpreteze nici măcar un cuvânt din limba scrisă a Pământului. Planeta fusese locuită de o rasă cu o mare abilitate tehnologică. Acest lucru era, cel puțin, probat de cele câteva piese de mașini pe care le găsiseră în movila de pe vârful muntelui.

„Nu știm de ce a pierit o civilizație atât de avansată, remarcă el. Aproape cu siguranță aveau suficiente cunoștințe pentru a supraviețui unei Ere Glaciare. Aici trebuie că e vorba de un alt factor pe care noi nici măcar nu-l bănuim. Poate că o molimă sau degenerarea speciei vor fi fost responsabile. S-a sugerat chiar că unele conflicte tribale, endemice speciei noastre în vremurile preistorice, vor fi continuat poate pe a Treia Planetă chiar și după apariția tehnologiei.

Pe de altă parte, anumiți filozofi sunt de părere că o cunoaștere temeinică a mașinilor nu implică în mod necesar și un înalt grad de civilizație și că este teoretic posibil să existe războaie într-o societate care cunoaște energia mecanică, zborul cosmic și chiar și radioul.

O asemenea concepție este cât se poate de stranie pentru modul nostru de gândire, dar trebuie s-o admitem, cel puțin ca pe o posibilitate. Pentru că este foarte posibil să fi jucat un anumit rol în dispariția acestei rase.

S-a afirmat de mai multă vreme că noi n-o să cunoaștem nimic din înfățișarea creaturilor care au trăit pe a treia planetă. De secole artiștii noștri au pictat scene din istoria lumii dispărute, populându-le cu tot felul de ființe fantastice. Deși majoritatea acestor creaturi ne seamănă mai mult sau mai puțin, în nenumărate rânduri s-a atras atenția că, dacă noi suntem reptile, nu înseamnă că toate ființele inteligente ar trebui, în mod necesar, să fie și ele reptiliene.

Cunoaștem acum răspunsul la una dintre cele mai controversate probleme ale istoriei. În sfârșit, după o sută de ani de cercetări, am descoperit forma exactă și natura formei de viață dominante de pe a Treia Planetă."

Un murmur de uimire străbătu asistența. Unii au fost atât de surprinși încât au dispărut pentru o vreme în oceanul confortabil, așa cum sunt obișnuiți s-o facă adesea venusienii în momentele lor de stres. Istoricul așteptă până ce colegii săi apărură din nou în elementul care le displăcea atât de mult. El însuși își ținea firea cu ajutorul unui spray micuț cu care, din când în când, își umezea întregul corp. Cu ajutorul lui putea rămâne pe uscat mai multe ore după care trebuia să se întoarcă, din nou, în ocean.

Emoțiile se potoliră treptat și vorbitorul continuă.

„Unul dintre cele mai uimitoare obiecte găsite pe a treia planetă a fost un container metalic plat, conținând un material plastic transparent și foarte lung, perforat la margini și înfășurat strâns într-o bobină. La început această bandă transparentă părea fără nici o particularitate, dar o examinare mai atentă, dublată de noul microscop subelectronic ne-a arătat exact contrariul. De-a lungul suprafeței materialului, invizibil pentru ochii noștri, dar perfect vizibile într-o anumită radiație luminoasă, existau literalmente mii de imagini mărunte.

Se presupune că ele au fost imprimate pe material cu ajutorul unor mijloace chimice, dar cu trecerea timpului s-au șters.

Aceste imagini par a reprezenta o înregistrare a vieții așa cum trebuie să fi fost ea pe a Treia Planetă la apogeul civilizației. Ele, însă, nu sunt independente. Imaginile consecutive sunt aproape identice diferind numai în amănuntele de mișcare. Scopul unei astfel de înregistrări este evident. Ea este necesară proiectării scenelor într-o succesiune rapidă pentru a da iluzia unei mișcări continue. Noi am construit o mașină pentru a face acest lucru posibil și am aici o copie exactă a secvențelor de imagini.

Scenele pe care urmează să le vizionați ne duc în urmă cu mii de ani, spre zilele de glorie ale planetei surori. Ele ne arată o civilizație complexă, multe din activitățile căreia abia dacă putem să le înțelegem. Viața pare să fi fost foarte violentă și viguroasă, iar unele imagini pe care le veți vedea par cu totul deconcertante.

Este clar că Planeta a Treia a fost locuită de un număr de specii diferite, nici una din ele reptiliană. Asta reprezintă o lovitură dată mândriei noastre, dar concluzia este inevitabilă. Tipul de viață dominant pare a fi fost un biped cu două brațe. El umbla ridicat și își acoperea capul cu un material foarte flexibil, posibil ca protecție împotriva frigului, devreme ce chiar înainte de Era Glaciară pe planetă se întâlneau temperaturi cu mult mai scăzute decât la noi. N-aș vrea să vă pun mai mult răbdarea la încercare. Veți putea vedea acum și singuri înregistrarea de care vorbeam”.

O lumină orbitoare izbucni din proiector. Se auzi un zumzet ușor, și pe ecran apărură sute de ființe stranii ce se mișcau sacadat de colo-colo. Imaginea se dilată pentru a cuprinde o singură creatură, și savanții putură vedea că descrierea istoricului fusese corectă.

Creatura avea doi ochi, așezați foarte aproape unul de altul, dar celelalte detalii faciale rămâneau obscure. Mai

exista, de asemenea, un orificiu mare, în partea de jos a capului, care se închidea și se deschidea continuu. Probabil avea vreo legătură cu respirația creaturii.

Savanții priveau fascinați cum strania ființă este implicată într-o serie de aventuri fantastice. Exista un conflict incredibil și violent cu o altă creatură, ușor diferită și se părea că amândouă urmau să moară ucise. Dar, când disputa se încheie, și una și cealaltă păreau neatinse.

Apoi urmă o cursă furibundă de-a lungul a kilometri întregi, într-un dispozitiv mecanic cu patru roți, în stare de o extraordinară capacitate de locomoție. Cursa se încheie într-un oraș plin cu alte vehicule ce se mișcau în toate direcțiile cu viteze colosale. Așa că nimeni nu fu surprins să vadă două dintre ele întâlnindu-se bot în bot cu consecințe dezastruoase.

După asta evenimentele se complicară și mai mult. Era acum clar că vor fi necesari mai mulți ani pentru a analiza și înțelege tot ce se întâmpla. Devenea, de asemenea, clar că înregistrarea era o operă de artă, ceva stilizat, mai degrabă, decât o reproducere fidelă a vieții așa cum existase în realitate pe a Treia Planetă.

Deși proiecția se apropia de sfârșit, majoritatea savanților se simțeau complet derutați. Finalul era o vânzoleală de nedescris în care creatura ce fusese centrul atenției declanșă deznodământul. Apoi imaginea se contractă la dimensiunile unui cerc, centrat pe capul creaturii.

Iar ultima secvență reprezenta imaginea mărită a figurii sale exprimând, cu siguranță, anumite emoții foarte profunde. Nimeni, însă, nu putea ghici dacă era vorba de mânie, durere, sfidare, resemnare sau altceva. Imaginea dispăruse. Pentru o clipă, o serie de litere apărură pe ecran, apoi totul se sfârși.

Preț de câteva momente se lăsă o liniște desăvârșită; se auzea doar clipocitul valurilor pe nisip. Savanții erau mult prea derutați pentru a mai vorbi. Imaginea efemeră a

civilizației Pământului avusese un efect demolator asupra conștiinței lor. Apoi, pe măsură ce implicațiile a ceea ce văzuseră deveneau, mai clare, grupuri, grupuri începură să vorbească, mai întâi în șoaptă, apoi din ce în ce mai tare. În cele din urmă, Istoricul le solicită iar atenția și se adresă din nou adunării.

„Suntem pe cale să inițiem, spuse el, un vast program de cercetări pentru a extrage toate cunoștințele disponibile din această înregistrare. Au fost făcute mii de copii în vederea distribuirii ei tuturor cercetătorilor. Fiecare își va spune părerea în domeniul său de activitate. Mai ales pe psihologi îi așteaptă o muncă imensă.

Nu mă îndoiesc, însă, de reușită. Peste încă o generație, cine știe câte lucruri interesante nu vom mai afla despre această rasă minunată. Înainte de a ne despărți propun să-i mai privim odată pe îndepărtații noștri veri, a căror înțelepciune poate că a depășit-o pe a noastră, dar de la care ne-a rămas atât de puțin”.

Încă o dată imaginea finală a apărut pe ecran, nemișcată, de data aceasta, pentru că proiectorul se oprise. Cu o deplină venerație Savanții priveau la figura din trecut, în timp ce micuțul biped îi privea, la rândul său, cu expresia lui caracteristică de aroganță provocatoare.

Pentru restul timpurilor ea urma să simbolizeze rasa umană. Psihologii de pe Venus îi vor analiza acțiunile și-i vor privi fiecare mișcare până când vor putea să-i reconstituie mintea. Mii de cărți vor fi scrise despre ei. Complicate teorii vor fi avansate pentru a le explica comportamentul.

Dar toată această muncă, toată această cercetare, va fi teribil de zadarnică. Poate de aceea mândra și singuratica făptură de pe ecran zâmbea sardonic Savanților care declanșaseră îndelungata și infructuoasa lor cercetare.

Secretul ei va rămâne intact tot atât de mult cât va dura Universul, pentru că nimeni nu va putea vreodată să citească scrierile pierdute ale Pământului. De milioane de

ori, în vremurile care vor urma, aceste ultime cuvinte vor străluci pe ecran și nimeni nu va putea să le înțeleagă sensul:

O PRODUCȚIE WALT DISNEY

În românește de *Mihai Bădescu*

Cristian Tudor Popescu

IMPOSIBILUL PROBABIL

GET[16] 00:00:00 Cele cinci motoare ale treptei întâi bubuie atât de năprasnic încât spectatorii mai slabi de înger sunt pentru câteva clipe convinși că superbul colos înalt de 120 m va sfârși prin a exploda pur și simplu. În momentul tracțiunii maxime, computerul coordonator comandă retragerea brațelor metalice care fixează nava de rampa de lansare. Sistemul de pompe inundă platformă cu un debit de 3 150 l de apă pe secundă. 3 000 de tone de combustibil, metal masiv și electronică, plus 224,5 kg de material uman se ridică într-o miraculoasă verticalitate deasupra peninsulei Florida, spre cerul senin al zilei de 16 iulie 1969.

A.D. GET 27:14 Caldrin: Privesc prin telescopul monocular. Se văd bine toate insulele din Mediterana, Majorca, Minorca, Sardinia, Corsica, e ceață în nordul Peninsulei Italice, câțiva nori cumulus deasupra Greciei. Insulele Britanice sunt de un verde mai pronunțat decât Spania sau Insulele Mediteranei.

GET 28:40 MCC[17]: Aud muzică, sau mi se pare?

Nollins: Caldrin cânta... Pasează-mi cârnatul.

GET 57:00 Armstrange: Ați zis că transmisia merge, da?

16 GET - Ground Elapsed Time - Timp scurs la sol.
17 MCC - Mission Control Center - Centrul de control al misiunii.

MCC: Exact, și aveți o mare audiență: în afară de USA, sunteți recepționați în Japonia, Europa de Vest și cea mai mare parte a Americii de Sud. Toată lumea e mulțumită de calitatea imaginii și apreciază marele show.

GET 93:28 Armstrange: Am detectat aproape toate reperele terenului de aselenizare cu care am fost familiarizați.

MCC: O legendă veche povestește că o frumoasă chinezoaică pe nume Chan-Go a trăit acolo patru mii de ani. Se pare că a fost surghiunită pentru că ar fi furat de la soțul ei elixirul nemuririi. Puteți să vă uitați după însoțitorul ei, un iepuroi chinezesc ușor de localizat pentru că stă întotdeauna pe picioarele din spate în umbra arborelui de scorțișoară.

Nollins: O să fim cu ochii pe fata cu iepure.

GET 1109:30 Armstrange: Pentru cei care n-o cunosc, voi descrie acum placa comemorativă. Mai întâi sunt gravate cele două emisfere pământești. Dedesubt scrie: Aici, oameni de pe planeta Pământ au pus pentru prima oară piciorul pe Lună. Iulie 1969 Anno Domini. Acest eveniment este dedicat păcii în întreaga lume. Urmează apoi semnăturile membrilor echipajului și cea a Președintelui USA.

MCC: Roger. Vrem să vă avem un minut în obiectiv. Președintele vrea să vă spună câteva cuvinte.

Armstrange: Este o onoare pentru noi.

MCC: Domnule Președinte, puteți începe.

Președintele: Vă vorbesc prin telefon din Camera Ovală a Casei Albe. Aceasta este cea mai memorabilă convorbire telefonică a tuturor timpurilor. Pur și simplu nu vă pot spune cât sunt de mândru. Pentru toți americanii, acesta va fi cel mai frumos, moment din viață și sunt sigur că popoarele lumii întregi iau parte împreună cu noi la această sărbătoare. Pentru că, prin ceea ce voi ați făcut, cerul a devenit o parte din lumea omului și faptul că ne vorbiți din Marea Liniștii ne face să ne gândim la dublarea

eforturilor noastre pentru a aduce pacea și liniștea pe Pământ. Pentru un unic moment în întreaga istorie umană, toți oamenii de pe Pământ sunt unul. Uniți în mândria lor pentru fapta voastră și în rugăciunile înălțate întoarcerii voastre cu bine.

Armstrange: Vă mulțumim, domnule Președinte. Este o mare onoare, și un privilegiu pentru noi să reprezentăm nu numai USA, ci și toți oamenii pașnici, indiferent de naționalitatea lor.

Președintele: Și noi vă mulțumim mult și sperăm din tot sufletul, cu toții sperăm, să vă vedem joi pe Stallion.

Caldrin: Și noi sperăm asta foarte mult, domnule Președinte.

GET 1194: 50 Modulul de comandă, adică tot ce-a mai rămas din giganticul turn care părăsea Florida cu opt zile în urmă, se pregătește să pătrundă în îngustul coridor de reintrare în atmosferă. Ieșirea din limitele coridorului înseamnă fie pierdere în vid fără posibilitate de întoarcere, fie arderea prematură a scutului termic.

MCC: Sunteți pe coridor. Aveți drum deschis pentru amerizare.

Armstrange: Vă asigur că apreciem mult treaba asta.

Zona de aer supraîncălzit și ionizat care se formează în vecinătatea scutului termic împiedică total propagarea undelor radio și comunicarea astfel întreruptă nu va mai fi reluată niciodată...

*

Armstrange își reveni primul. În cabină era o căldură insuportabilă. „Am aterizat, dar unde naiba? Asta a fost un șoc mult prea puternic pentru o amerizare normală.”

Caldrin și Nollins se dezmeticeau treptat și ei. Cu mișcări greoaie, nesigure, începură să îmbrace costumele izolatoare. Armstrange acționă pârghia care deschidea

simultan toate cele douăsprezece zăvoare ale trapei laterale, facilitate introdusă după ce Grissom, White și Chafee arseseră de vii în ianuarie 1967. Nici un rezultat. Încercă să manevreze fiecare zăvor în parte și constată că trapa era înțepenită, probabil din cauza căldurii excesive:

– Sus, zise Caldrin.

Era singura lor șansă, trapa de comunicare cu modulul lunar. Aici pârghia de deschidere funcționă fără greș, din prima încercare. Armstrange văzu întâi cerul și niște frunze. Apoi se ridică în brațe și ieși pe carcasa exterioară.

În față, zidul verzui-negricios al junglei. În spate, apele tulburi, mocirloase ale unui râu mare, poate chiar un fluviu. Modulul era împlântat aproape până la jumătate în mlaștina de lângă țărm, parașutele de frânare se întinseseră pe copacii de pe mal.

Armstrange avu câteva clipe o impresie de deja vu. Apoi își aminti. Prin anii ‘50 fusese doborât în timpul unei misiuni de luptă în Koreea și se parașutase cu bine.

— Cred că suntem pe undeva prin Asia.

— Ce te face să crezi? Am putea la fel de bine să fim în Africa sau în America de Sud, spuse mohorât Caldrin.

— N-are nici o importanță, băieți. Absolut nici o importanță. Oricum, în maximum câteva ore vom fi recuperați.

Armstrange se întoarse brusc spre dreapta. Din hățiș apăruse un om; Zdrențăros și ținând în mână un pistol-mitralieră. Șuieră câteva cuvinte într-o limbă necunoscută și amenință cu arma.

— V-am spus eu că suntem în Asia, zise calm Armstrange. Hei! mai spuse zâmbind și ridică brațele făcând un pas înainte.

În aceeași clipă omul deschise focul. Trase până când goli tot încărcătorul și țeava automatului se încinse. Armstrange se răsuci și căzu cu fața în nămol. Caldrin și Nollins se prăbușiră pe cuirasa modulului, fără un geamăt. Bodogănind, zdrențărosul se duse să izbească cu patul

armei în capul lui Nollins, care încă mai mișca. Pe urmă plecă.

El nu auzise niciodată de Shepard, Grissom, Glenn, Carpenter, Schirra, Cooper, Young, Mc Divitt, White, Conrad, Borman, Lovell, Stafford, Scott, Cernan, Gordon, Eisele, Cunningham, Anders, Schweickart, Armstrange, Caldrin și Nollins. Știa în schimb al cui e steagul de pe umărul stâng al costumelor.

N.B. Dialogurile dintre modul și Centrul de control sunt reproduse după Jurnalul oficial, publicat, al misiunii spațiale Apollo 11.

Cristian Tudor Popescu - *Planetarium* (Povestiri),
Ediție definitivă, Editura Eagle, 2011

Robert Sheckley

LUMEA PE CARE ȚI-O DOREȘTE INIMA[18]

Domnul Wayne trecu de mormanele de moloz cenușiu ce-i veneau până la umăr și - iată-l la Magazinul Lumilor. Arăta exact așa cum i-l descriseseră prietenii; o baracă mică făcută din scânduri, părți de mașini, o bucată de tablă zincată și câteva rânduri de cărămizi sfărâmate, totul spoit cu o vopsea albastră spălăcită.

Domnul Wayne privi înapoi de-a lungul potecii tăiate prin moloz, să se asigure că nu fusese urmărit. Își îndesă mai bine pachetul sub braț; apoi, puțin speriat de propria-i îndrăzneală, deschise ușa și se strecură înăuntru.

— Bună dimineața, zise proprietarul.

Corespundea și el exact descrierii: un bătrân înalt, cu privirea vicleană, cu ochi înguști și colțurile gurii lăsate în jos. Îl chema Tompkins. Ședea într-un balansoar vechi, pe a cărui spetează stătea cocoțat, un papagal albastru cu verde. Mai era încă un scaun în încăpere și o masă. Pe masă - o seringă ruginită.

— Am auzit de prăvălia dumneavoastră de la niște prieteni, spuse domnul Wayne.

— Atunci știi prețul, spuse Tompkins. Ai adus?

---

[18] Titlul original - ***The Store of the Worlds*** (or „*World of Heart's Desire*”), publicată prima oară în *Playboy*, sept. 1959.

— Da, spuse domnul Wayne, arătând pachetul. Dar aș vrea să întreb ceva mai întâi…

— Toți vor să întrebe ceva, zise Tompkins către papagal, care clipi din ochi. Dă-i drumul, întreabă!

— Vreau să știu ce se întâmplă de fapt.

Tompkins oftă:

— Uite ce se-ntâmplă. Îmi plătești taxa. Îți fac o injecție care te scoate din funcție. Apoi, cu niște chestii pe care le am eu în spatele magazinului, îți eliberez mintea.

Tompkins zâmbea în timp ce spunea toate acestea, iar enigmaticul său papagal părea să zâmbească și el.

— Ce se întâmplă după aceea? întrebă domnul Wayne.

— Mintea ta, liberă de trup, va putea să aleagă între nenumăratele lumi virtuale de care Pământul se leapădă în fiecare secundă a existenței sale.

Rânjind, Tompkins încetă să se mai legene în balansoar și începu să dea semne de însuflețire.

— Da, prietene, deși poate nu te-ai gândit niciodată, din momentul în care Pământul ăsta zdrobit s-a născut din pântecele de foc al Soarelui, a renunțat la lumile sale alternat-probabile. Lumi fără sfârșit, emanând din evenimente mari și mici: fiecare Alexandru și fiecare amoebă creând lumi, așa cum undele se propagă pe fața lacului, indiferent cât de mare ori de mică e piatra pe care-o arunci. Oare nu aruncă fiecare lucru o umbră? Vezi tu, prietene, Pământul însuși are patru dimensiuni: drept urmare, aruncă umbre tridimensionale, proiecții materiale palpabile ale ipostazelor succesive prin care trece clipă de clipă în devenirea sa. Milioane, miliarde de Pământuri! O infinitate de Pământuri! Și mintea ta, eliberată grație mie, va putea să aleagă oricare din aceste lumi, și să trăiască o vreme în ea.

Stingherit, domnul Wayne își dădea seama că Tompkins vorbea ca un circar, promițând minunății care pur și simplu nu pot exista. Dar, își aminti domnul Wayne, i se întâmplaseră doar și lui unele lucruri în viață, pe care

niciodată nu le-ar fi crezut posibile. Niciodată! Așa că, poate, minunile de care vorbește Tompkins vor fi și ele posibile.

Domnul Wayne zise:

— Mi-au spus prietenii că…

— Că sunt un escroc clasa-ntâi? întrebă Tompkins.

— Unii asta ar fi vrut să dea de înțeles, spuse domnul Wayne precaut. Dar eu încerc să judec cu mintea mea. Au mai zis că…

— Știu eu ce-au mai zis prietenii ăștia, cu mintea lor murdară. Ți-au vorbit de satisfacerea dorințelor. Despre asta vrei s-auzi?

— Da, zise domnul Wayne. Mi-au spus că orice îmi doresc…orice vreau…

— Exact, spuse Tompkins. Nici nu poate fi altfel. Ai de ales între o infinitate de lumi. Mintea ta alege dar e ghidată numai de dorință. Dorința ta cea mai adâncă este singurul lucru care contează. Dacă ai nutrit vreodată gândul secret de a ucide…

— O, nu, niciodată, niciodată! strigă domnul Wayne.

— …atunci vei merge într-o lume unde poți ucide, unde te poți tăvăli în sânge, unde poți să-i întreci pe Sade sau pe Cezar, sau pe cine ți-o fi idolul. Ori, vrei cumva putere? Atunci vei alege o lume în care tu vei fi Dumnezeu, de fapt și de drept. Sau poate un moloh însetat de sânge, sau poate un preaînțelept Buddha.

— Mă-ndoiesc că eu…

— Mai sunt și alte dorințe, spuse Tompkins. Cerul și iadul. Desfrâul. Orgii, beție, amor, glorie - tot ce vrei.

— Nemaipomenit! zise domnul Wayne.

— Da, aprobă Tompkins. Desigur, lista mea nu epuizează toate posibilitățile, toate combinațiile și permutările de dorințe. În fond, ți-ai putea dori o viață simplă, domoală, pastorală, pe vreo insulă din Mările Sudului, printre băștinași edenici.

— Asta mi s-ar potrivi mai bine, spuse domnul Wayne puțin rușinat.

— Dar cine știe? întrebă Tompkins. Nici chiar tu singur nu poți să-ți cunoști adevăratele dorințe. Te-ar putea duce chiar și la moarte.

— Se întâmplă des? întrebă domnul Wayne neliniștit.

— Din când în când.

— N-aș vrea să mor, spuse domnul Wayne.

— Greu ajungi să ți se-ntâmple așa ceva, zise Tompkins, privind la pachetul din mâinile domnului Wayne.

— Dacă așa spuneți… Dar cum să știu că totul se petrece aievea? Taxa dumneavoastră e foarte mare, practic e tot ce am. Și după câte îmi dau seama, îmi dați un drog care mă face *să visez*. Tot avutul meu și-n schimb - o doză de heroină și-o droaie de cuvinte frumoase!

Tompkins surâse liniștitor:

— Experiența n-are nimic de-a face cu drogurile. Și nici cu senzația de vis.

— Dacă e *adevărată*, spuse dl Wayne ușor iritat, de ce nu pot să rămân în lumea dorinței mele pentru totdeauna?

— La asta lucrez acum, spuse Tompkins. Iată de ce e taxa așa de ridicată: ca să am materiale, să pot experimenta. Încerc să găsesc un mijloc de a face trecerea definitivă. Până acum n-am reușit să slăbesc firul care-l leagă pe om de propriul său Pământ - și care-l trage înapoi. Nici chiar cele mai sacre mistere n-au putut rupe acest fir, în afară doar de moarte.

— Ar fi ceva într-adevăr măreț să reușiți, zise dl Wayne politicos.

— Da, ar fi! strigă Tompkins, într-un brusc acces de pasiune. Căci atunci prăvălia asta prăpădită s-ar transforma într-o trapă de evadare! Și totul ar fi pe gratis, pe gratis pentru toată lumea! Fiecare s-ar duce pe Pământul dorințelor sale, Pământul care i se potrivește, lăsând locul *ăsta* blestemat pradă viermilor și șobolanilor…

Tompkins se întrerupse la mijlocul frazei și reluă cu un calm glacial:

— Dar mă tem că prea îmi dau drumul la gură. Nu pot încă să ofer o evadare definitivă de pe Pământ: nu una care să fie altceva decât moartea. Poate că nu voi putea niciodată. Deocamdată tot ce pot să-ți ofer este o vacanță, o schimbare, gustul unei alte lumi și o privire asupra propriilor tale dorințe. Îmi știi taxa. Am să ți-o înapoiez dacă experiența nu te va mulțumi.

— Asta-i frumos din partea dumneavoastră, spuse dl Wayne cu deplină seriozitate. Dar mai e celălalt aspect despre care mi-au vorbit prietenii. Cei zece ani din viață.

— Aici nu se poate face nimic, zise Tompkins, nu pot fi înapoiați. Experiența mea provoacă o suprasolicitare a sistemului nervos, și viața este scurtată în consecință. Este unul din motivele pentru care așa-zisul nostru guvern a declarat ilegale experiențele mele.

— Da, dar n-au strâns șurubul prea tare, spuse dl Wayne.

— Nu. Oficial, experiențele sunt considerate o escrocherie periculoasă. Dar oficialii sunt și ei oameni, nu? Le-ar plăcea și lor, ca la toată lumea, să părăsească Pământul ăsta.

— Prețul, medită dl Wayne, strângându-și la piept pachetul. Și zece ani din viață! Pentru satisfacerea dorințelor mele ascunse…Zău, trebuie să mă mai gândesc…

— Gândește-te, zise Tompkins, indiferent.

Tot drumul spre casă, dl Wayne se gândi. Când trenul ajunse la Port Washington, în Long Island, încă se mai gândea. Și în timp ce-și conducea mașina de la gară spre casă, se gândea tot la fața bătrână și vicleană a lui Tompkins, la lumile posibile și la împlinirea dorințelor.

Dar, când păși pragul casei, trebui să lase afară toate aceste gânduri. Janet, soția sa, îl aștepta ca să vorbească el

răspicat cu servitoarea, care băuse din nou. Fiul său, Tommy, avea nevoie de ajutor pentru o barcă ce urma să fie lansată la apă chiar mâine. Iar fetița voia să-i povestească despre ce-a făcut la grădiniță.

Dl Wayne vorbi frumos dar ferm cu servitoarea. Îl ajută pe Tommy să mai dea un strat de bronz pe fundul bărcii și ascultă aventurile lui Peggy pe terenul de joacă.

Mai târziu, după ce copiii se culcară, iar el și cu Janet rămaseră singuri în salon, ea-l întrebă dacă i s-a întâmplat ceva rău.

— Ceva rău?

— Am impresia că te frământă ceva, spuse Janet. Ai avut o zi grea la birou?

— Eh, treburile obișnuite…

Desigur că nu-i va spune lui Janet, și nici altcuiva, că-și luase o zi liberă ca să se ducă la Tompkins și la prăvălia lui trăsnită. Nici nu va vorbi vreodată despre dreptul fiecărui om de a-și împlini, o dată-n viață, cele mai ascunse dorințe. Janet, cu judecata ei sănătoasă, n-ar înțelege asta niciodată.

Urmară apoi, la birou, zile extrem de agitate. Pe Wall Street domnea o ușoară panică privitoare la evenimentele din Orientul Mijlociu, cu consecințe asupra acțiunilor la bursă. Dl Wayne se puse pe treabă. Încercă să nu se mai gândească la împlinirea dorințelor cu prețul întregii sale averi și cu zece ani din viață pierduți pentru totdeauna. Era o tâmpenie! Bătrânul Tompkins trebuie să fie nebun!

La sfârșit de săptămână, mergea cu Tommy, cu barca în larg. Bătrâna lor barcă se ținea încă foarte bine, nu lua apă deloc. Tommy își dorea o nouă pereche de pânze, dar dl Wayne se opuse categoric. Poate la anul, dacă piața va fi mai bună. Deocamdată trebuie să se descurce cu ce are.

În câte-o seară, după ce adormeau copiii, el și cu Janet ieșeau cu barca în larg. Peste apele Atlanticului, în Long Island Sound, se lăsau liniștea și răcoarea. Barca aluneca

tăcută pe lângă clipitul luminos al balizelor, spre luna rotundă și galbenă.

— *Știu* că ai ceva pe suflet, zise Janet.

— Dragă, te rog!

— Îmi ascunzi ceva?

— Nimic!

— Ești sigur? Ești absolut sigur?

— Absolut sigur.

— Atunci cuprinde-mă pe după umeri. Așa…

Și barca luneca în voia ei o vreme, dusă de curent.

Dorință și împlinire… Dar veni toamna și barca trebui pusă la adăpost. Cursurile la bursă se stabilizară, dar Peggy se îmbolnăvi de pojar. Tommy voia să știe ce diferență este între bombele obișnuite, bombele atomice, bombele cu hidrogen, bombele cu cobalt și toate celelalte feluri de bombe de care erau pline ziarele. Dl Wayne îl lămuri cum se pricepu. Și servitoarea plecă pe neașteptate.

Cu dorințele secrete totul era în regulă. Poate că ar fi dorit să ucidă pe cineva sau să trăiască pe vreo insulă în Mările Sudului. Dar avea responsabilități pe care nu le putea neglija. Avea doi copii de crescut și o soție mai bună decât merita.

— Poate mai încolo, pe la Crăciun…

Dar în toiul iernii izbucni un incendiu în camera de oaspeți din cauza unor fire de curent greșit instalate. Pompierii stinseră vâlvătaia fără pagube prea mari, și nimeni nu păți nimic. Pentru un timp orice gând la Tompkins îi ieși din cap. Întâi trebuia reparat dormitorul, căci dl Wayne era foarte mândru de vechea și eleganta lui casă.

Afacerile își continuau cursul lor frenetic și nesigur din cauza situației internaționale. Rachetele intercontinentale, bombele atomice…Dl Wayne petrecea zile lungi la birou, și uneori și serile. Tommy se îmbolnăvi de oreion. Trebuiseră schimbate țiglele unei părți din acoperiș. Și pe urmă veni

primăvara și, odată cu ea, vremea să lanseze din nou barca la apă.

Trecuse un an, și timp să se gândească la dorințele secrete nu prea avusese. Poate la anul. Între timp…

*

— Ei! zise Tompkins. Te simți bine?

— Da, foarte bine, zise dl Wayne. Se ridică de pe scaun și se frecă la frunte.

— Vrei să-ți dau taxa înapoi? întrebă Tompkins.

— Nu. Sunt foarte mulțumit de experiență.

— Totdeauna-i așa, zise Tompkins, trăgând complice cu ochiul către papagal. Ia spune, tu cu ce te-ai distrat?

— O lume din trecutul apropiat, spuse dl Wayne.

— O mulțime-s așa. Și ce-ai aflat despre dorințele tale ascunse? Ce-a fost, crimă? Sau insula din Mările Sudului?

— N-aș vrea să discut despre asta, spuse dl Wayne politicos dar ferm.

— Cei mai mulți nu vor să discute asta cu mine, zise Tompkins îmbufnat. Al naibii să fiu dacă știu de ce.

— Fiindcă…ei bine, eu cred că lumea tainică a dorințelor fiecăruia e într-un fel sacră. Fără nici o supărare…credeți că ați putea-o face să dureze? Lumea pe care și-o alege fiecare, vreau să spun?

Bătrânul strânse din umeri:

— Încerc. Dacă voi reuși, ai să afli. Toată lumea va afla.

— Da, așa cred și eu.

Dl Wayne desfăcu pachetul și puse conținutul pe masă. Pachetul conținea o pereche de cizme cazone, un cuțit, doi colaci de sârmă de cupru și trei cutii mici de conserve de carne.

Ochii lui Tompkins sclipiră un moment:

— Foarte bine, spuse. Mulțumesc.

— La revedere, spuse dl Wayne. Eu vă mulțumesc.

*

Dl Wayne ieși din prăvălie și o luă grăbit pe poteca tăiată prin moloz. Dincolo de ea, cât vedea cu ochii, se așterneau câmpuri întinse de moloz, cenușiu și cafeniu și negru. Întinse jur-împrejur, până la limita fiecărui orizont, aceste câmpuri se formaseră din rămășițele contorsionate ale orașelor, din rămășițele carbonizate ale copacilor și din acea cenușă albă și fină care fusese cândva carne și os omenesc.

— Eh, își spuse dl Wayne, cel puțin să nu zicem că n-am arătat ce putem.

Acel an din trecut îl costase tot avutul lui, plus zece ani aruncați de bună voie pe apa sâmbetei. Să fi fost viu? Chiar și-așa, și tot a meritat! Dar acum trebuia să lase deoparte orice gând la Janet și la copii. Era ceva definitiv încheiat, doar dacă Tompkins n-avea să-și pună la punct experiențele. Acum trebuia să se gândească la propria-i supraviețuire.

Cu ajutorul micului contor Geiger de la mână își găsi o apărare dezactivată printre mormanele de moloz. Numai de-ar ajunge înapoi în adăpost înainte de lăsarea întunericului, înainte de-a ieși șobolanii… Și dacă nu se grăbește, mai pierde și rația de cartofi pentru seară.

traducere de *Ioana Părău*

Ovidiu Bufnilă

RĂSCOALA

Adam, unul dintre soldații model ai Forțelor de descurajare de pe Mo, își îndeplinea sarcinile conștiincios și era de acord cu politica generalilor săi în privința băștinașilor.

Într-un timp, la Statul Major sosiră mai multe informații despre o iminentă răscoală. Fură scotocite toate cartierele, se căutară cu înverșunare depozite de armament și aeroporturi clandestine. Fără rezultat.

Participând la una dintre aceste acțiuni de anvergură, Adam arestă doi indivizi suspecți care surâdeau mai tot timpul și care încercaseră să-l corupă invitându-l la un joc cu zaruri.

Drept recompensă, bravul soldat primi o permisie de șapte zile.

În timp ce, în zori, se pregătea de plecare în cazarma HGOO8, Adam își făcu planuri ambițioase pentru timpul pe care avea să-l petreacă acasă. După ce-și așeză hainele în mica lui valiză, alergă în baie să se bărbierească. Oglinda i se păru mai sus ca de obicei, dar puse acest lucru pe seama camarazilor săi, care obișnuiau din când în când să se țină de farse.

Întors însă în dormitor, constată că, sub păturile lor argintii, camarazii lui se micșoraseră. Adam își spuse că e

o iluzie optică, generată de oboseala marșurilor din ultimele zile.

Privind întâmplător pe fereastră, scoase un strigăt de uimire. Dincolo de poarta cazărmii se zăreau o mulțime de băștinași surâzători care dansau în chip ciudat. În curte, printre tancuri, ALȚI băștinași, îmbrăcați în uniformele Forțelor de descurajare, dansau și ei la fel de ciudat. Speriat, Adam își pipăi chipul apoi, gest reflex, își apucă arma și alergă pe scări să pună capăt acelui fenomen misterios. După câteva clipe, pe platou ieși un băștinaș surâzător care începu să danseze și care nu știa deloc la ce i-ar fi putut folosi obiectul metalic pe care îl ținea în mână.

Mircea Opriță

O FALIE ÎN TIMP

Și totuși, fără să-mi dau seama, duceam dorul munților. Într-o dimineață m-am deșteptat dintr-un vis căruia îi rețineam sub pleoape ultimele pâlpâiri. Erau acolo, foarte clar și foarte aproape, imagini cărora le-am întârziat cât am putut destrămarea, ezitând între somn și momentul deplinei lucidități, convins că voi recunoaște locurile. Convingerea aceasta apăruse fulgerător, când unele detalii ale visului dăduseră minții mele semiadormite impresia că străbăteam un spațiu cunoscut, un peisaj prin care mai trecusem într-o altă împrejurare. Toată ziua, apoi, m-am gândit la munți, retrăind scene și senzații de demult. Îmi aminteam în special o expediție de unul singur, în Carpații vestici. Poate că era un capriciu al memoriei, pentru că, firește, aceea nu fusese nici singura mea ieșire în spațiul montan, nici cea mai spectaculoasă. Cunoșteam înălțimi mai mari și mai greu de atins, trecusem prin emoții mai violente în canioanele din Colorado, de pildă. Însă ceea ce văzusem în alte părți ale planetei nu anula, în timp, impresiile călătoriei pe care o făcusem cam la vârsta lui Al, trăindu-mi descoperirile cu înfrigurare, cu intensitatea dată de fantezia și entuziasmul ușor naiv al primei tinereți.

— Nu știu ce ai, mi-a spus Al, de dimineață nu-ți mai ies din cap munții ăia. În câteva rânduri am intervenit eu ca să

corectez niște impulsuri pe care le-ai dat greșit. Ai să strici toți coloranții!

Era inutil să-i explic, totuși. Al îmi înțelegea gândurile cu destulă ușurință, și la fel și eu pe ale lui. Mă mustra cu o bucurie ascunsă, a fiului ajuns în anotimpul independenței. Îi înțelegeam sentimentele și cred că am zâmbit în așa fel încât Al s-a văzut descoperit și poate că s-ar fi supărat, dar nu i-am dat răgaz. Ca să ies eu însumi din starea aceea nedefinită, de tulbure vegetare însoțită de un total dezinteres față de problemele obișnuite ale zilei, i-am propus să lăsăm totul baltă și să ne repezim în munți. Să uităm de toate, și de coloranți, și de sâcâielile vecinilor, nemulțumiți din cauza unei defecțiuni la sistemul de alimentare cu energie, defecțiune de care Al nu părea să fie străin.

— Să mergem în munți, i-am spus, cunosc acolo niște locuri excepționale, vreau să ți le arăt și ție.

L-am *simțit* bucurându-se de neașteptata evadare pe care i-o propuneam. Într-un timp record, a selectat problemele care se puteau rezolva fără supraveghere și am mai pierdut apoi o vreme, până spre seară, cu reprogramarea mașinilor. Ne-am culcat obosiți, însă gândul apropiatei expediții în afara limitelor cotidiene ne surâdea și-i dădea emoții în primul rând lui Al. Dar și mie.

Seara, Al nu uitase să-i vorbească Magdei, i-a spus că o să-l iau cu mine în munți și că îi va fi dor de ea acolo. „Dar mi-e dor și aici!” zicea, iar buna mea Magda, care abia se trezise și își pregătea dejunul în mijlocul oceanului, pe o insulă polineziană, lăcrimă și ne promise să nu întârzie acolo mai mult decât o cerea misiunea ei. „O să ne revedem curând!” ne-a asigurat ea, urându-ne succes și petrecere bună. Apoi, numai mie, mi-a cerut să am grijă de Al și ne-am despărțit cu un oftat puțin cam teatral, care făcea parte din jocul nostru peste distanțe. „Casa e pustie fără tine”, i-am spus, înainte de a întrerupe legătura, iar

Magda mi-a zâmbit așa cum numai ea știe să zâmbească și m-am culcat cu surâsul acela întipărit sub pleoape.

Zorii ne-au găsit în aer, cu apărătoarele pentru obraz coborâte, ca să putem străbate spațiul rece al începutului de ziuă. Al dorea să zburăm mai sus și o vreme i-am făcut pe plac, dar numai atâta cât crezusem că suportă pentru început, fără forțări inutile, micile noastre scutere aeriene. Aveam nevoie de toată capacitatea lor acolo, în munți, ca să nu rămânem prizonierii nesfârșitelor povârnișuri de piatră și ai pădurilor multiseculare. Poate că ar fi fost și asta o soluție de vacanță, dar mie, atunci, îmi surâdea mai puțin decât, poate, lui Al.

Era lumină puțină încă, exceptând-o pe cea artificială a orașului. Constelațiile, în poziția lor dinspre ziuă, ne-ar fi putut dirija zborul chiar în lipsa aparatelor de orientare. Prin costume, frigul pătrundea prea puțin, abia ca o atingere neplăcută, și doar uneori îmi simțeam pielea străbătută de un frison; apoi, repede, reveneau senzațiile obișnuite ale zborului. Al se lăsase furat de plăcerea plutirii prin aer, recepționam semnele euforiei lui și, încetul cu încetul, m-am lăsat antrenat eu însumi într-o stare euforică. Era ca și cum fantezia proaspătă a lui Al, contaminându-mă, îmi vitaliza sensibilitatea și mă obliga, astfel, să percep cu acuitate detaliile acelui început de zbor în doi.

Lăsarăm departe în urmă caruselul luminos al orașului; alte localități își bolteau spre sud și spre nord aureolele, din ce în ce mai vagi, mai șterse în pâcla prin care cerul, sub continua invazie a luminii solare, se făcea simțit deasupra și împrejur, peste pământul cenușiu. Apoi se lumină de ziuă. Soarele mă orbi puțin, când, întorcându-mă la o exclamație a lui Al, l-am descoperit zbătându-se leneș între două ațe de nor, vineții, abia scăpat de sub orizont. Și am putut vedea munții, departe, în sensul zborului nostru, iar de atunci înainte ne-au reținut toată atenția, cu magnetismul lor subtil și binecunoscut.

Cum orizontul revărsa lumină, jos umbrele se risipeau, permițându-ne să urmărim panglica subțire a unui râu, tot mai subțire și tot mai șerpuită, pe măsură ce se apropia de munții vag sugerați în față - tente viorii, plutind în aburul dimineții. Abia târziu, când ne-am apropiat destul, și-au reliefat pe deplin masivitatea. Între timp soarele săltase pe cer, se făcuse mai cald. Am avut chiar și un mic incident cu instalația termică a costumului lui Al, dar nu cine știe ce, operația era nepretențioasă și, înțelegându-ne, i-am executat-o din zbor, ca să nu mai pierdem vremea degeaba. „Intrăm în munți, tată!” mi-a comunicat la un moment dat Al, ca și cum altfel n-aș fi observat schimbările de relief de sub noi, dar cred că peisajul, un adevărat spectacol pentru ochi, îl încânta într-o asemenea măsură, că nu mai avea astâmpăr. Și din nou mi-a părut bine că-l luasem să mă însoțească, voiam să regăsesc niște locuri încă sălbatice, să i le arăt, dacă scăpaseră cumva de invazia civilizației în răstimpul trecut de la ultima mea vizită acolo. Nu eram chiar atât de sigur că scăpaseră toate, auzisem despre niște lucrări începute de curând în munți, cercetări sau exploatări, nu știam cu precizie.

— Ei bine, vom vedea! i-am spus lui Al. Ne vom convinge acolo.

Dar m-aș fi bucurat să nu se fi atins nimeni de locurile acelea. Și, de altfel, exista spațiu destul, iar pădurile puteau înghiți în adâncurile lor, ca o nesfârșită protoplasmă verde, toate instalațiile și toate mașinile pe care omul le-ar fi transportat acolo. Așa gândeam atunci, planând la o oarecare înălțime peste cocoașele verzi, despărțite prin văi înguste, împădurite și ele bogat. Relieful creștea, își boltea sub noi înălțimile încă netede, alternând pădurile cu pășuni, iar ochiul mi se îmbătase de atâta culoare dezlănțuită. Nările mi se umpluseră de mirosuri vegetale și de oxigen proaspăt, rece și amețitor. Era o vară timpurie, dar munții n-au anotimp, zic eu, ori au unul al lor, etern, un anotimp al vibrației estetice.

Ne-am ridicat mai sus, fiindcă vârfurile brazilor veneau uneori primejdios de aproape, cum treceam peste creste, pentru ca imediat covorul verde să se prăbușească în străfundurile vreunei văgăuni, spânzurând pe coastele abrupte, într-o încremenire mută, până acolo unde firul sinuos al apei punea capăt adâncului, limitând în spațiu beția vizuală. În câteva rânduri m-am simțit pătruns de un tremur ciudat, o vibrare scurtă a mușchilor, cum te-ar străbate repede un fior cald. Am pus asta pe seama exploziei de frumusețe cu care munții ne întâmpinau și abia mai târziu, mult mai târziu, am făcut legătura cu experiențele care începuseră acolo, jos, la adăpostul pădurilor.

Din urma noastră, soarele răsturna în văi umbre enorme, reci.

— Te duc, l-am prevenit pe Al, într-o vale de care ai să-ți amintești toată viața.

Și mă gândeam la locul acela cu nume ciudat de arhaic, Valea Iadului, despicătura care se adâncea în inima munților, împreună cu apa ei înspumată de lespezile unui teren colțuros, parcă zdruncinat de un cutremur, demult, în alte ere geologice. Lăsarăm spre sud masivul mâncat de ploi și vânturi până la vinele crăpate ale granitului, și alte piscuri, ce se înfățișau privirii mai spre orizont, plutind în nori albicioși, ca niște iluzii. Și ne continuarăm drumul spre vest, trecând iarăși prin fluxurile acelea care ne umpleau corpurile de furnicături, iar Al era fericit, zburda alături, forțându-și aparatul în cele mai neașteptate figuri aeriene, se juca și nu mult mi-ar fi trebuit să-i „calc” pe urme, să-l imit.

Am depășit o culme, trecând printr-o ceață ușoară, care izvora din susul munților și curgea leneș, spintecată în vârfurile ascuțite ale brazilor. Înaintam cu viteză redusă, ridicaserăm vizierele și simțeam pe obraz atingerea lipicioasă a aburului înghețat. Al îmi spunea ceva, din dreapta, și l-am auzit poticnindu-se în mijlocul frazei, cu un

geamăt care aducea a oftat, iar pentru o fracțiune de secundă l-am pierdut din ochi, dispăruse. N-am avut însă timp să raționez, am căzut eu însumi sau am încercat o senzație de cădere, nu mai știu exact. Peste încă o secundă am descoperit scuterul lui Al, plutea cu vreo cincizeci de metri mai jos și aluneca într-o parte, într-o planare periculoasă, pentru că nu-și mai controla zborul sau nu mai putea să și-l controleze. „Concentrează-te!” i-am poruncit în gând și, imediat, Al și-a revenit, destinzându-și corpul pe când scuterul se redresa și se pregătea să ia înălțime. Ajuns alături, am observat că fața îi era palidă, avea întipărită pe ea o uimire fără margini și mai ales ochii i se dilataseră într-o expresie întrebătoare, ușor caraghioasă.

— Ai pățit ceva? l-am întrebat, îngrijorat de paloarea lui, dar el nu mi-a răspuns, a ridicat o mână, cerându-mi să ascult.

Și într-adevăr, de departe, de foarte departe, veneau bubuituri surde, repetate îndelung de un ecou înăbușit.

Am presupus că era vorba de experiențele celor din munți, dar Al privea tot mai nedumerit în jur și întrebarea lui, pe un ton neverosimil, vibră apoi între cer și pământ, ca o materializare a uimirii:

— Oh, tată! Spune-mi, unde suntem?

— În Valea Iadului, firește! l-am asigurat, crezând că recunosc locurile și, de fapt, nu greșeam, intrasem în partea superioară a văii, iar pârâul spumega în albia lui colțuroasă, jos, la îmbucătura dintre pante.

— Nu asta! a strigat. Uite colo!

Avea brațul întins, arătându-mi în lungul văii, peste câteva înălțimi mai scunde, o zonă în care se amesteca bradul cu foioasele, pentru că în nici un caz culoarea aceea ruginie nu putea fi a crengilor de brad. Apoi am înțeles ce voia el să spună și că-l uimise pe bună dreptate culoarea ruginie, care n-avea ce căuta în păduri la începutul verii, dacă nu cumva se datora capriciului unui modelator de climă. Dar parcă și soarele era mult prea slab pentru

anotimp, mult prea jos și rece. Ne *întâmpina,* ajuns într-un mod neverosimil la scăpătat, deși cu numai câteva minute în urmă lumina lui ne proiectase umbrele *în față,* cum zburam spre apus. Era rece, rece de-a binelea, munții lăsau să scape în văi cortine dense de ceață alb-cenușie, iar ziua părea pe sfârșite, încât peste cel mult o oră noaptea avea să se înstăpânească pretutindeni, în ciuda noastră, în ciuda celor văzute și trăite până atunci. Parcă n-am mai fi fost în timpul nostru, parcă am fi ajuns pe neobservate *în alt timp.* În cu totul alt timp.

Ce experiențe fac ăia acolo? mă întrebam, preocupat de bubuiturile care nu încetaseră, deși uneori se răreau, iar intensitatea sunetului slăbea. Și am înțeles curând că, în ciuda absurdității aparente a gândului care mă fulgerase, *eram* în alt timp, ne prăbușiserăm amândoi într-un timp greu determinabil atunci. În orice caz, era toamnă și bubuiturile nu conteneau, le-am auzit și aproape, în josul văii, ca niște plesnituri seci, urmate de explozii. Printre bufniturile înfundate, care făceau aerul să vibreze, am deslușit zgomote ritmice, mai slabe, repetate și amestecate într-un concert parcă lipsit de dirijor.

Apoi am văzut drumul - cobora, șerpuind paralel cu apa, ascuns uneori sub un mal împădurit. Era un drum strâmt și prost îngrijit probabil, iar Al, cu vederea lui mai bună, mi-a atras atenția asupra unor mașinării ciudate, care se târau în lungul lui, în coloană. „Nu-mi dau seama ce fac ăia, jos! „ am spus, dar am fost de acord să reducem din înălțime și să planăm spre coloana de cutiuțe verzi, care își deschideau cu un uruit moale calea prin ceața eruptă din vale. „Circulă *pe roți!* a exclamat Al. Cutiile acelea circulă pe roți”, a repetat el și s-a mirat de faptul că unele erau acoperite cu crengi, ca și instrumentele greoaie pe care le remorcau. N-am știut ce să-i răspund, dar nici n-am avut când, pentru că zborul nostru fusese observat de jos, ceața se risipise destul ca să putem fi văzuți pe cerul înserării. Atunci am fost martorii unor manevre pe care la început

nu le-am înțeles: cutiile pe roți s-au oprit, vârâte în mal, și din ele săriră nenumărate mogâldețe verzi-cenușii, erau oameni, dar nu știam de ce alergau în toate părțile, cuprinși parcă de panică. Nici când am auzit primele pocnete n-am înțeles ce se întâmpla, pluteam la vreo două sute de metri deasupra și urmăream scena. Pe lângă noi țiui ceva de mai multe ori și, deodată, cum priveam spre Al, l-am văzut smulgându-se din loc, se prăbușea spre pădure. „Scuterul nu mă ascultă!” am perceput gândul alarmat al fiului meu și, cum mă temeam de o defecțiune greu remediabilă în zbor, am țâșnit după el, l-am ajuns la vreme și l-am acroșat. L-am acroșat pe el. Scuterul era prea greu ca să-l rețin, așa că l-am urmărit căzând rostogolit în fundul unei râpe adânci și împădurite. Jos, zgomotele se întețiseră, auzeam rafale și ecoul făcea împrejurimile să vuiască de parcă ar fi clocotit un cazan enorm. Nici Al nu era tocmai ușor, îmi dezechilibra scuterul propriu, dar căderea putea fi frânată, așa presupuneam. Ne abătuserăm spre mijlocul văii și curând am pătruns printre copaci, cu Al în brațe, și nu i-am dat drumul nici când ne-am lovit zdravăn de un trunchi, și nici cu o fracțiune de secundă mai târziu, când am căzut pe spate și ne-am rostogolit amândoi pe un mal abrupt, până între pietrele mari și ascuțite ale pârâului. Am rămas o clipă amețit, cu o mână spânzurându-mi în apă (îi simțeam răcoarea chiar și prin mănușă), apoi l-am auzit pe Al gemând și mi-am venit în fire. Al n-avea nimic, era mai mult năucit decât înspăimântat. Mi-am cercetat rapid scuterul aerian, își turtise partea din față și am fost surprins de prezența unor găuri cărora nu le înțelegeam apariția; parcă ar fi pătruns pe acolo două schije mici, perforând metalul. Am observat apoi că și costumul lui Al era atins, șters în dreptul șoldului de o altă schijă, care aproape că-l perforase. Înțelegând ce mă interesa, mi-a mărturisit că înainte de cădere simțise o fulgerare fierbinte în vecinătatea acelui loc de pe șold. În orice caz, scuterul

lui era pierdut și aveam să constat imediat că și al meu era de prisos, așa, strivit, cum ieșise din ciocnirea cu trunchiul copacului și cu pietrele prăvălite în pârâu.

Nu înțelegeam de unde apăruseră găurile acelea, pentru că o explozie din interior se excludea de la sine. Dar era limpede că, de-acum înainte, trebuia să contăm numai pe rezistența picioarelor, ca să ieșim din Valea Iadului, în lungul ei, spre vărsare. Al era încă amețit, clătina din cap, acceptând totul fără nici o obiecție. Apa, alături, cădea peste niște bolovani înverziți de mușchi, făcea destul zgomot, nu mai mult decât un pârâu de munte, limpede și foarte rece tot timpul, dar mai ales toamna și iarna. Începeam să cred că Al avusese dreptate, poate că era într-adevăr toamnă, cum arăta culoarea pădurii de la o altitudine mai mică, unde razele dinspre apus dezvăluiseră frunzișul galben-roșiatic, rărit. Poate că era mai avantajos să coborâm într-acolo, mi-am zis, pe firul apei, sau mai bine pe drum. Gândindu-mă la drum, mi-am amintit de omuleții brun-cenușii care se împrăștiaseră ca niște păpuși dezarticulate în jurul cutiilor pe roți. Încercam să pricep ce căutau acolo și regretam că, înainte de plecare, nu fusesem tentat să mă interesez de experiențele care se făceau în munți. Apoi mi-am zis că oamenii aceia, probabil, nu plecaseră încă. Dacă văzuseră accidentul nostru, în mod normal ar fi trebuit să ne caute. Am încercat să prind vreun zgomot, altul decât foșnetul vântului și plescăitul apei pe pietre. Dar uruitul acela monoton, care însoțise deplasarea coloanei, nu se mai auzea.

— Te simți în stare să urci panta?

Al a încuviințat, deși șchiopăta puțin, când s-a ridicat în picioare. Trebuia să ne grăbim, dacă voiam să cerem ajutorul celor care se opriseră pe drum, deasupra noastră. Indiferent de treburile cu care se ocupau, mi-am zis, nu puteau să ne refuze, din moment ce am ajuns în încurcătură. Ne-am descotorosit de al doilea scuter,

lăsându-l acolo, în hățiș, lângă bulboana făcută de apa pârâului în scobitura adâncă a unei stânci.

— Să mergem, băiete! i-am spus lui Al și, sprijinindu-l, încercam să ieșim deasupra malului înainte de a se întuneca.

Acolo, jos, lumina slabă se pierdea într-un spațiu lipsit de vizibilitate și se făcea tot mai frig. Respiram un aer înghețat, pe care răsuflările noastre îl transformau în aburi subțiri.

Abia făcuserăm câțiva pași pe panta alunecoasă, plină de rădăcini uscate și ace de brad, când Al mi-a strâns cotul, atrăgându-mi atenția astfel, în tăcere. Și am perceput eu însumi efluviile prin care ceilalți își făceau simțită apropierea, însă m-a surprins imediat mișcarea haotică a fluxurilor, felul cum alunecau pe lângă mine, fără să le pot reține și fără să le pot interpreta. Eram nedumerit, dar curând m-a cuprins neliniștea, o neliniște vagă, nicidecum cea din fața unui pericol iminent. Pur și simplu nu înțelegeam de ce efluviile acelea, pe care le percepeam discontinuu, îmi rămâneau totuși străine, ca și cum ar fi emanat de la structuri psihice prea deosebite de a mea și a fiului meu Al. Deodată, i-am văzut, coborau ca niște umbre cenușii, ghemuiți pe niște bastoane scurte, atenți la toate foșnetele pădurii. Și eram gata să-i strig, când unul dintre ei ne-a descoperit, cum stăteam alături, Al și cu mine, în picioare, nemișcați. A strigat el cel dintâi, dacă se poate numi așa urletul lui, un *Haalt!* gutural, care mi-a înfiorat nervii. Și s-a produs învălmășeală, tufișurile foșneau în jur, strivite, cum se grăbeau să ne înconjure, cu bastoanele îndreptate spre noi. Nu le vedeam prea bine fețele și, deși manevra lor ne luase prin surprindere, ni se părea ridicol ca oamenii pe care îi căutam și de la care așteptam ajutor să năvălească spre noi urlând și să ne încercuiască la mică distanță, cu frică parcă, amenințându-ne nu se știe cu ce.

— Ăștia nu par prea prietenoși! i-am șoptit lui Al cu o voce care îmi exprima toată uimirea, dar cel care părea să

conducă grupul a urlat iarăși, amenințător, într-o limbă neînțeleasă.

Ne cerea să facem ceva și, pentru că întârziam, a ridicat bastonul metalic, sau ceea ce luasem eu drept baston, l-a ridicat puțin și, de la câțiva pași, rafala de bubuituri ne-a asurzit, făcându-ne să tresărim și să ieșim astfel din șocul provocat de surprinzătoarea întâlnire. Și abia atunci, cred, abia atunci am avut revelația faptului că oamenii cenușii, pe care îi văzuserăm din zbor, târându-se în lungul drumului cu mașinăriile lor caraghioase, n-aveau nimic comun cu cei care experimentau în munți. Erau alții, așa cum și ziua era alta, și anotimpul. Simțeam că amețesc, dar șeful grupului venise aproape, ne amenința din nou și, din gesturile lui, am dedus ca voia să ridicam mâinile deasupra capului. „Ridică mâinile deasupra capului! „ am gândit, pentru Al, în caz că el nu pricepuse. Erau șase, îmbrăcați în mantale lungi, mai târziu am văzut cât de uzate, cât de murdare erau hainele lor. Cum am ridicat mâinile, deveniră îndrăzneți, s-au apropiat de noi, fără să ne scape de sub amenințarea armelor, ne-au pipăit buzunarele, golindu-le conținutul, și parcă nu erau mulțumiți de ce găsiseră, pesemne altceva așteptau.

„Tată, ce vor de la noi? Tată, ce s-a întâmplat? De ce sunt ăștia *atât de opaci*?” întreba Al, îi simțeam întrebările și neliniștea, în vreme ce urcam printre brazi, cu mâinile ridicate, iar oamenii îmbrăcați în mantale sumbre ne însoțeau, mereu amenințători. Din când în când, auzeam vocile lor enervante (poate era de vină limba aceea neînțeleasă, cu vocale aspre și consoane tăiate scurt) și, încercând să mă opresc, simțeam în coaste ghiontul dureros al armei. Îl loveau și pe Al, ca să grăbească mersul, ceea ce nu era ușor, pe pantă, având mâinile deasupra capului. Și l-am făcut să se stăpânească, să nu dea frâu liber mâniei care clocotea în el. „Liniștește-te, i-am cerut. Toate acestea vor avea un sfârșit! „ Dar nu era ușor cu Al. „Dacă mă mai împunge mult în coaste, mă

întorc și-i dau o palmă! „ - cam așa putea fi descifrat gândul lui. Am făcut deci uz de toată energia și stăpânirea mea, ca să-l determin să renunțe. Era mai bine așa, în fața unor inși înarmați și care nici măcar nu-și ascundeau pornirile agresive.

— *Los! Los!* striga cel care conducea grupul, dar mai târziu, când aveam să ne confruntăm impresiile, Al susținea că, exact în aceleași momente, el auzise: *Davai, davai, vperiod!*

Străinul mă împingea de umăr, gâfâind, încât îmi era din ce în ce mai greu să-mi țin echilibrul și o dată am îngenuncheat, stârnind împotrivă-mi un șir de strigăte și vorbe nemulțumite. M-am ridicat imediat, de teamă că, altfel, Al va face o prostie. Și, în vreme ce-mi urmam urcușul, desăvârșeam în mine înțelegerea care începuse cu câteva minute în urmă, când mi se revelase adevărul. Nu, îmi ziceam, aceia nu puteau fi contemporanii mei. Nimerisem printre ei într-un mod care îmi rămânea necunoscut, dar bănuiam că experiențele din munți, cele de care auzisem vag înaintea plecării, nu puteau fi străine de ceea ce se întâmplase. Și m-am simțit cutremurat de gândul că, urmărindu-se nu știu ce, *timpul fusese rupt* într-un punct al lui, poate ca efect secundar al experiențelor, dar nicidecum fără importanță. Timpul fusese rupt, se produsese undeva o breșă, o falie prin care eu și Al, surprinși acolo, alunecaserăm până în seara oamenilor care strigau din urmă *Los, los! Davai, davai!* și mă împungeau cu arma în coaste, și mă obligau să merg înaintea lor, cu mâinile ridicate, spre drumul care trebuia să fie undeva, deasupra.

Al mi-a priceput raționamentul, dar nu se grăbea să-mi dea dreptate. „Am căzut, băiete!” i-am comunicat, fără ca buzele să mi se miște pentru a articula vreun sunet. „Ascultă-mă pe mine, timpul s-a rupt, a apărut a falie prin care noi amândoi am alunecat și ne-am trezit în timpul nu știu cui, iar ăștia au tras după noi cu armele lor grosolane

și uite că ne-au găurit aparatele de zbor, iar acum îmi pare că dăm de alte necazuri...” Al era nehotărât încă, îi venea greu să creadă că la acea oră nici unul dintre cunoscuții noștri nu mai exista (sau *nu exista,* pur și simplu), că nu rămăsese nimic din ceea ce ne aparținuse în alt timp, în timpul nostru. „Bine, dar cum? Și până unde...?” veni întrebarea și am simțit iarăși ezitarea și neliniștea lui. Până la fund, până în fundul faliei ne-am dus! i-am răspuns. Uită-te la ei, cum arată și ce fac! Așa o să vezi cât de departe am alunecat, în urmă sau în jos, nici eu nu știu unde. Altfel nu s-ar purta ca niște iresponsabili și nu ne-ar teroriza, înainte chiar de a ști cine suntem și de unde venim. Am încercat să stabilesc cu ei o legătură extrasenzorială, dar ai avut dreptate, sunt opaci, structura lor e mult prea dură, mult prea neșlefuită pentru a intra în rezonanță, pentru a angaja dialogul cu noi. Cred, i-am mai spus, că ne va fi foarte greu să dialogăm, să ne înțelegem. Ne va fi foarte greu în general. L-am sfătuit totuși să aibă răbdare, să nu întreprindă ceva necugetat. Și, în orice caz, să mă anunțe dacă intenționa ceva, să mă anunțe din vreme.

— Cât o să ne țină *ăștia* cu mâinile în sus? m-a întrebat Al, înfuriat.

Vorbise tare și cuvintele lui, de neînțeles pentru urechile urmăritorilor, stârniră mânia lor, iar cel care îl conducea pe Al îi aplică, sub ochii mei chiar, două lovituri în spate, cu patul armei lui grosolane. Al s-a chircit, îl înnebunea durerea și o clipă am crezut că va cădea acolo, lângă tufișurile care spânzurau sub drum. Nu-i înțelegeam pe ceilalți: dacă tot nu voiau să ne ajute, nu înțelegeam de ce nu-și văzuseră de treburile lor, să ne lase în pace. Iar ei, în loc să facă asta, ne vânaseră din zbor, ne căutaseră prin pădure și ne duceau acum spre o destinație necunoscută. Cu amenințări și lovituri. Intrând nechemați în viața noastră, ne împiedicau și ne încurcau, și cred că eram prea blând când îi judecam astfel. Al își revenise între timp,

gemea, iar eu îi recepționam amenințările și încercam să-l liniștesc din nou. „Tată, cine sunt *ăștia,* cine sunt? Și ce vor de la mine, de la noi?” scrâșnea Al, neputincios, iar eu nu puteam decât să ridic din umeri, fiindcă n-aveam de unde să știu cine erau ei și unde ajunseserăm noi, în ce fundătură a vremurilor trecute. Și îmi era ciudă pe cei care, cu bună știință sau din imprudență, deschiseseră falia în timp, tocmai când Al și cu mine ne aflam deasupra Văii Iadului.

Apoi am ieșit în drum, nu departe de cutiile pe roți. Fuseseră trase la adăpostul pădurii, sub povârnișul spânzurat deasupra drumului. Vreo treizeci de umbre le înconjurau. Însoțitorii noștri ne-au împins într-acolo, unde am fost cercetați din nou, la lumina tulbure a serii. O grămadă de figuri ostile ni se strânseră în jur, erau mai mulți decât crezusem la început, și ne priveau rânjind și vorbeau tare între ei, repetând cuvintele, încât mi-au rămas câteva întipărite în minte, nu le-am uitat, chiar dacă n-aveam să le aflu niciodată sensul. *Partisanen!* strigase un ins osos, cu ochii bolnavi, ascunși după niște apărătoare de sticlă, peste care purta un cozoroc negru, rotunjit, ieșit de sub acoperitoarea de cap, pălăria aceea cu fund rotund și cu însemne deasupra frunții. *Fașistî!* auzea Al exact în același timp și distingea pe umerii slăbănogului niște epoleți cu stele mari, încă lucitoare în lumina gri a amurgului. I-am auzit și pe ceilalți spunând: *Partisanen* și ne priveau rânjind, ca și cum ar fi trebuit să înțeleg: până aici ți-a fost, de-acum ai încăput în mâinile noastre. Am ridicat din umeri, neștiind ce și cum să le răspund. Am ridicat tăcut din umeri și, atunci, Ochi-bolnavi s-a apropiat de mine și mi-a aruncat printre dinți un *schmutziger Rumäne* (de ce tocmai *schmutziger Rumäne*?) și m-a pălmuit.

— Al! am strigat. Nu mișca, Al!

Dar băiatul sărise și numai agilitatea unui ins cu manta neagră (Al spunea mai târziu că auzise *rumânskii șpion* și

că mantaua ăluia era de un kaki-verzui vechi și murdar) îl împiedică să ajungă la cel care mă lovise. I-am văzut ochii, fulgerau, nu-l mai cunoscusem niciodată astfel, ca atunci când trăgeau de el trei vlăjgani violenți, încercând să-l supună. Cel cu sticle la ochi tresărise, privise câteva clipe scena, apoi a scos dintr-un toc o armă mică, bănuiam că-i o armă și tocmai de aceea am întins mâna înainte, strigând: „Nu!" Și am regretat din nou că structura psihică a acelora excludea o cale eficientă de influențare, așa cum de fapt excludea însuși dialogul. Însă gestul și strigătul meu reușiră să întârzie mâna lui Ochi-bolnavi, să-l facă să ezite, privindu-mă nehotărât, până când Al a căzut sub loviturile celor trei; îl izbiseră cu armele în cap și el leșinase.

Omul cu șapcă rotundă și cu apărătoare de ochi și-a vârât arma în toc, apoi l-am auzit vorbind celorlalți, scurt, poruncitor, probabil un ordin care ne privea pe noi, pentru că imediat ne-au legat mâinile la spate și, împingându-ne, ne-au condus spre una din cutiile lor pe roți. Ne-au urcat și ne-au dat brânci acolo, între niște lăzi clădite una peste alta. Câțiva s-au suit în urma noastră și ne-au ținut tovărășie, mai mult tăcuți, vorbind rar, umbre dușmănoase, cu armele între genunchi, tot timpul cât a durat călătoria. Vehiculele acelea primitive înaintau încet și scuturat, iar lăzile se clătinau amenințător, gata să se răstoarne peste noi, cum zăceam pe scândurile urât mirositoare, cu mâinile legate la spate. Al gemea și, pentru prima dată, am avut destul răgaz să-mi revin din surprizele și emoțiile serii. Am putut să mă gândesc la tot ce mi se întâmplase și să mă întreb mai întâi dacă nu cumva visam. Dacă nu adormisem lângă pârâul Văii Iadului și visam toate lucrurile acelea incredibile. Dar scândurile de sub mine se zgâlțâiau, lovindu-mi des ceafa, mâinile mă dureau din cauza legăturii, care aproape că-mi intrase în carne. Îmi venea și să râd, uneori, ca de o absurditate. Ce-ar fi, îmi ziceam, să mă vadă buna mea Magda așa, târât aiurea de niște necunoscuți, însă imediat mi-am amintit că Magda

nu mai era. *Nu era încă* și poate nici n-avea să fie decât peste o sumă de milenii. Iar acolo, alături, cu încălțămintea lor înaltă și veche și urât mirositoare aproape atingându-mi fața, acolo erau necunoscuții, reali și vii, incomparabil mai reali și mai vii decât imaginile lucrurilor printre care trecusem dimineața, când plecam de acasă. Al gemea și, deodată, mi s-a făcut rușine. Îmi era rușine că ajunsesem acolo, pe fundul murdar al cutiei umblătoare, legat de mâini și pălmuit, lângă băiatul în care loviseră cu paturile armelor, înfundat. Dar nu înțelegeam nici atunci ce voiau de la noi, ce urmăreau cu noi, pe care nu ne cunoșteau și nici n-ar fi fost în stare să priceapă cine suntem. De ce nu ne lăsaseră în pace? De ce ne vânaseră, ne prinseseră și trăseseră neomenește de noi și ne loviseră, ca și cum n-am fi fost tot oameni, ca și cum n-am fi aparținut neamului celor ce îmbrăcaseră haine brun-negru-verde-cenușii să se apere de frigul toamnei și, poate, nu numai din cauza asta. Făceam eforturi să-i înțeleg și nu reușeam.

„Unde ne-am vârât, tată?” simțeam gândul îndurerat al băiatului meu, dar nu-i auzeam decât gemetele, ceva mai potolite. Cele câteva umbre, așezate de-o parte și de alta a cutiei zdrăngănitoare, pe niște banchete, sporovăiau în limba lor, uitaseră parcă de existența noastră. Departe, bubuiturile surde, pe care o vreme le-am ignorat din cauza pericolului iminent, se întețiseră. Afară se înnoptase, dar mi-ar fi fost imposibil să văd ceva, din cauza prelatei. Nu-mi dădeam seama dacă era cer senin sau, dimpotrivă, noros. În clipele acelea, stând cu ceafa pe scândura rece, aș fi vrut să văd stelele, dar nu le vedeam. Deasupra ochilor mei flutura, sumbră, prelata. Picioarele însoțitorilor puțeau îngrozitor, îmi venea să vărs, miroseau de parcă veneau de la drum lung și n-avuseseră unde să se spele. Sau, poate, mi-am zis, acolo, în timpul lor, ei nici nu știau să se spele, să se curețe, le plăcea așa. Erau niște brute înarmate și atâta tot. Peste mirosul de murdărie se suprapuse curând o duhoare și mai rea. Mi-am dat seama

că era propria lor răsuflare. Se făcuse sub prelată un fum aspru și otrăvitor, încât Al a avut un lung acces de tuse. I-am auzit râzând înveseliți, apoi a scăpărat ceva și, la lumina unei flăcări slabe, am recunoscut fața și rânjetul celui care ne descoperise pe înserat, lângă pârâu. Aceiași ochi mici și răi, pe când și-a apropiat și de mine fața, aplecând și luminița, ca să mă vadă mai bine. Îmi spunea ceva, rânjind, cuvântul *Partisanen* reveni pe buzele lui uscate și, fără să știu ce însemna, am înțeles din nou că nu ne puteam aștepta la nimic bun de la răpitorii noștri.

I-am transmis lui Al ce gândeam. „E de rău! i-am spus. Nu știu ce vor să facă ăștia cu noi, poate că scăpăm cumva din mâinile lor, când ajungem. Undeva tot vom ajunge și atunci vom vedea ce ne rămâne de făcut. Presupun că am alunecat jos, foarte jos în ruptura aceea de timp. Ar trebui să fim pregătiți pentru orice. Dacă ne-au observat și, mai ales, dacă vor putea, ai noștri au să ne recupereze, așa cred. Ce ne facem, însă, dacă nu mai avem nici o șansă și vom fi nevoiți să trăim mereu cu ăștia, între ei?” Al s-a zbătut în colțul său și am priceput imediat cât îi surâdea perspectiva. „Trebuie să trăim, Al! l-am încurajat. Să trăim amândoi și să credem în salvare, indiferent care va fi ea. Deocamdată, să scăpăm din cutia asta pe roți!” Mi-am dat seama, apoi, că Al scâncea între lăzi, plângea, distrându-i fără să vrea pe paznici, care purtau și pe deasupra lui o flăcăruie tremurătoare, ca să-l vadă mai bine și să râdă de slăbiciunea băiatului. Și-i suflau fum în nări. Al se gândise abia atunci cu seriozitate la faptul că lumea noastră, cu toate ale ei, putea fi pierdută pentru totdeauna.

Nu peste mult timp, vehiculele se opriră, scrâșnind. Însoțitorii coborâră și ne traseră jos; era noapte, frig, și îmi vine să cred că unii din cei care zgribuleau pe alături se întrebau cum de nu ne rebegea frigul în costumele noastre ușoare. Dintr-o privire am cuprins întâi mașinăriile cu țevi lungi, remorcate, și mulțimea corturilor, sub pădure, abia desprinzându-și contururile din întunericul amorf. Apoi, am

observat baraca. O lumină firavă ieșea printre crăpăturile din obloane, altfel ar fi părut părăsită, pustie. Necunoscuții săreau rând pe rând din celelalte cutii pe roți, se dezmorțeau, strigându-se unul pe altul și râzând. Auzeam comenzi și tropăituri. Omul cu apărătoare pentru ochi apăru iar și, împreună cu cel ce răspundea de noi, a intrat în baracă. Al și cu mine am rămas sub pază, afară, nu mult, până când ușa s-a redeschis și cel căruia mai-marii săi îi spuneau Kurt (în varianta lui Al: *leitenant Popov*, iar grasului i se adresau cu *tavarișci kamandir*) a ieșit în prag, de unde le strigă celorlalți să ne aducă acolo.

— Să fugim acum! mi-a șoptit Al cu o răsuflare fierbinte, lângă umăr, dar n-am fi avut nici o șansă, cu atâtea arme în jur și cu mâinile legate încă la spate.

O lumină a cărei sursă, aveam să înțeleg imediat, era energia electrică (atât de departe, în urmă, să fi alunecat? mă întrebam, cu ochii ațintiți o secundă spre becul mic și alungit) mi-a dezvăluit interiorul sărac, murdar, și mi-a arătat omulețul gras, incredibil de gras, care stătea în picioare în dosul unui birou și se uita la noi cu o curiozitate nereținută. Avea și el, pe cap, șapcă rotundă cu însemne strălucitoare, iar Ochi-bolnavi și mai ales Kurt i se adresau cu respectul pe care l-ar fi datorat unui șef foarte mare. Grăsanul ne privea zâmbind, un zâmbet unsuros plutea în jur, gata să te înăbușe. Mi-am dat seama că întreba ceva legat de zbor, arăta cu degetul în sus și își flutura mâinile caraghios, ca păsările. Arăta și spre noi - probabil voia să-i explicăm cum am zburat și unde ne ascunseserăm de ei scuterele aeriene. Și m-am bucurat pe ascuns, imaginându-mi figurile prostești pe care le-ar fi făcut încuiații ăia dacă ar fi găsit eventual scuterele, cercetând astfel niște aparate ce aveau să fie executate abia peste milenii, încercând să le dea de rost cu mințile lor seci, de ignoranți stupizi și orbiți de febra urii. Alături am observat, aranjat cu meticulozitate, întreg conținutul buzunarelor noastre, și în special după hrana concentrată îmi părea rău. Mă

hotărâsem să fac în așa fel încât măcar hrana să ni se înapoieze. Dar brutele acelea nu arătau prin nimic că ar fi fost dispuși să ne dezlege mâinile și să ne trateze omenește.

Apoi a plouat cu întrebări și strigăte, cu amenințări, unele după altele și toate la un loc. Ne-au împins lângă masă, ne-au arătat pilulele și mâncarea concentrată. Zbierau la noi, cerându-ne mereu ceva, cerându-ne să le explicăm ce era cu ele și chiar am vrut, chiar am început să le explic, deși mă îndoiam că mințile lor plate mă vor putea înțelege. Atunci au adus un interpret, care m-a ascultat câteva clipe, m-a întrebat ceva într-o altă limbă străină și, văzând că nu-l pricep, și-a exprimat față de mantalele negre (verzi) nedumerirea. Indivizii reîncepură să țipe, mai ales Ochi-bolnavi și Kurt, ca să-i arate grăsanului cât puteau fi de zeloși, probabil. Ochi-bolnavi m-a pălmuit din nou și, de data asta, n-am mai putut împiedica nimic din ce a urmat. Al își slăbise legăturile pe neobservate, avea mâinile libere și s-a repezit la Ochi-bolnavi, pur și simplu a țâșnit în direcția lui, cu mâna ridicată. Lovitura a fost scurtă, Al țintise gâtul și am fost aproape sigur că am auzit vertebrele trosnind. Ochi-bolnavi și-a scăpat capul într-o parte, chipiul i-a căzut, rostogolindu-se, urmat de sticlele pentru ochi și, fără un cuvânt, omul se frânse, alunecă greoi la picioarele lui Al. Am auzit un urlet. Țipase Kurt, avea ochii injectați, și mâinile lui, tremurând, trăgeau de la spate arma cu țeavă groasă. Apoi arma a bubuit la doi pași de mine, a bubuit repetat, înecându-mă cu mirosul ei usturător, de chimicale arse. Și l-am văzut pe Al clătinându-se, aplecându-se nefiresc, ca retezat din șale, iar genunchii îi slăbiră și corpul lui subțire se prăbuși lângă Ochi-bolnavi. Se prăbuși, ciuruit. Grăsanul era palid, îi tremura buza de jos și se făcuse și mai mic în spatele biroului, iar Kurt mă privea cu ochii lui injectați și întorsese țeava spre mine, tremurând. Dar eu aveam mâinile legate la spate și m-am

chinuit să rămân calm, de-acum știam că totul avea să depindă de calmul și de răbdarea mea, numai de ele. Al fusese mai nestăpânit, cedase impulsurilor, și uite că Al zăcea la picioarele mele, cu sângele împrăștiat. Se liniștise, degetele lui nu mai zvâcneau, nu mai era o primejdie pentru nimeni, așa că, înnebunit de furie, Kurt putea să izbească fără nici o teamă cu cizmele în corpul însângerat.

Îmi amintesc că, revenindu-și din șoc, grăsanul începuse să zbiere, încât Kurt l-a lăsat imediat pe Al, ciuruit cum era, și m-a împins afară, apoi m-au închis într-o altă baracă, întunecoasă, cu vergele de fier în dreptul ferestrelor. Am auzit scrâșnetele mecanismului de la intrare, apoi câteva comenzi și, aproape imediat, o umbră a apărut în apropiere, postându-se sub o sursă oarbă de lumină, de unde putea ține sub observație intrarea și ferestrele. Kurt plecase și, la câteva minute numai, l-au scos pe Al din baraca grăsanului, l-au târât departe de corturi, în marginea cealaltă a poienii. Le vedeam umbrele îndreptându-se într-acolo și îmi forțam privirea să pătrundă în noapte, să rețină tot. Pentru ei, Al era un cadavru, pentru mine încă nu, *putea fi reanimat,* dar numai acolo, în lumea de unde veneam. Nenorociții ăștia îl zvârleau în marginea pădurii, ca pe un hoit zdrobit și netrebnic.

Ce fel de oameni erau? mă întrebam supărat, poate umilit, simțindu-mă ca într-o cușcă. Și nu găseam un răspuns. Și de ce toate astea, de ce, până când tot așa? mă întrebam. Apoi mi s-a părut că înțeleg. Am înțeles în primul rând că trebuia să-i judec după alte tipare și după alte unități de măsură, n-avea nici un sens să introduc în problema aceea delicată măsurile timpului meu. Erau niște brute și, dacă fuseseră vreodată oameni, înnebuniseră și se abrutizaseră, coborând până la animalul din ei. Trăiau hrănindu-se din putere, beția puterii le întunecase mințile, însă eu știam acum că le era teamă - tremura carnea pe ei

sub aerele de stăpâni pe care și le dădeau. Îi scurma o teamă care era și ea a animalului înnebunit. M-am convins de asta puțin mai târziu, înainte de miezul nopții, când, având mâinile eliberate de strânsoarea legăturii, tocmai mă pregăteam să fac ceva, îmi gândeam un plan. Bubuiturile de dincolo de munte slăbiseră mult și se răriseră, era liniște și frig, omul de pază zgribulea sub bec, mutându-se din loc în loc, cu arma în mână. Deodată, bubuiturile reîncepură, dese, adânci, parcă vuia întregul masiv, din adâncuri. Câteva explozii zguduiră barăcile, și, la lumina ștearsă a lunii, am văzut umbre negre ieșind speriate din corturi, oameni buimăciți de somn alergau aplecați, care spre mașini, care spre pădure. A fost o panică generală și abia târziu s-a potolit, după ce avusesem la un moment dat impresia că vor fugi cu toții, îmbarcați în cutiile lor pe roți, lăsându-mă uitat acolo.

Pe la miezul nopții știam clar ce-mi rămânea de făcut. Omul pus să mă păzească nu se mișcase din postul său, dar era iarăși liniște și, concentrându-mă, am avut siguranța că voi reuși să-l adorm. Nu puteam să-i înving opacitatea, nu puteam angaja dialogul cu el, dar puteam spera în efectul „de șoc” obținut printr-o mobilizare totală a energiei mele psihice. Mi-am propus să-l influențez cu orice preț, copleșindu-l mental, strivindu-i împotrivirea, obligându-l să treacă dincolo de pragul leșinului. Era liniște, asta îmi convenea, iar luna, în vârful brazilor, lucea stins, lățită într-un văl diafan de ceață. Să aștept până se mai îngroașă ceața, mi-am zis. Și n-a trebuit să aștept mult, pentru că pâcla urca din vale și, curând, poiana întreagă fu înecată într-un vălătuc lăptos, iar aerul deveni parcă mai dens și mai greu. Era timpul să scap de omul care mă păzea, dar înainte de asta trebuia să-l fac să deschidă zăvorul. L-am văzut printre gratii, venea prin ceața mișcătoare, clătinându-se, cu brațele întinse în față, iar arma părea un instrument plantat caraghios într-una din mâinile acelei arătări fantomatice, care pipăia solul cu pași străini,

nesiguri. Pași de orb. Apoi l-am pierdut din vedere și zăvorul a scrâșnit la intrare, dovadă că, în starea aceea de inconștiență, omul făcea totuși ce-i cerusem. Eram liber, în sfârșit liber, iar paznicul mă privea fără să vadă nimic, fără să înțeleagă ce se întâmpla cu el și cu mine. Cu o ultimă încordare l-am doborât, l-am făcut să cadă în pragul ușii deschise și n-am mai așteptat. Am traversat poiana, cu picături de ceață lipite pe frunte, pe obraji. Am trecut prin apropierea drumului, unde auzeam vorbindu-se încet, cred că erau cei ce păzeau mașinile, dar mergeam abia atingând pământul și nu m-au simțit. Ceața stăruia, groasă, complice, ușurându-mi înaintarea spre marginea pădurii, locul acela în direcția căruia privisem prin noapte ore în șir. Am avut puțin noroc, trebuie să recunosc. N-am căutat prea mult, aproape ca m-am împiedicat de corpul lui Al, aruncat pe frunzișul umed. Era rece și, cu mâinile adunate sub burtă, înțepenise.

Alarma s-a dat curând. Încă nu apucasem să urc prin pădure decât vreo două sute de pași, când jos, în tabără, răsunară primele țipete și împușcături. Descoperiseră, cred, santinela leșinată în pragul ușii. Îl găsiseră pe individ mai repede decât îmi închipuiam eu că o să se întâmple - probabil veniseră să-l schimbe cu altul și nu mai era la locul lui, în post. Iar ușa barăcii era larg deschisă, așa cum o lăsasem. Și începuseră să strige, să se cheme prin ceață, iar în câteva rânduri izbucniră dinspre tabără împușcături. Eu urcam, cu corpul lui Al pe umăr. Era greu Al, mai ales la un drum în pantă, prin noapte, prin ceață, printre crengile umede ale brazilor. Necunoscuții încercau să-mi ia urma, mă considerau fie foarte important, fie foarte periculos, pentru că întreaga tabără se deșteptase și auzeam zgomotele lor, cum mă căutau, împrăștiați prin pădure. Cred că m-au căutat mai întâi prin tabără și în lungul drumului și în jos, spre pârâu, unde era mai ușor de ajuns pentru cineva care ar fi vrut să fugă. Apoi s-au răspândit pe pantă, prin pădure, orbecăind după mine.

Într-o vreme, ajunseseră atât de aproape, încât le-am văzut luminile lanternelor, lățite în aburul ceții, și le-am auzit vorba nervoasă, pe ton scăzut. Intrasem între niște tufișuri și stăteam ghemuit, lângă corpul țeapăn al fiului meu; începuse să-mi fie și mie o frică nebună, abia îmi mai stăpâneam bătăile inimii. Trebuia să scap, să mă îndepărtez cât de mult, apoi să urc cumva spre creasta muntelui. Numai acolo întrevedeam salvarea, dacă exista vreuna. Al îmi era o povară, de aceea mă ajunseseră urmăritorii și m-au întrecut, dar încă mai speram într-un deznodământ fericit și nu voiam să renunț la Al, *nu puteam* să renunț. Așa că l-am ridicat din nou în spinare, când zgomotele urmăririi nu s-au mai auzit, și am făcut un ocol. M-am abătut de la direcția care mă scotea de-a dreptul pe creastă, unde presupuneam că ei vor sta liniștiți la pândă, să mă aștepte. Am ajuns, astfel, în marginea unui torent secat, prăvălit parcă din cer, nu din munte. Ceața se mai subțiase, luna îmi arăta acum obstacolele, numeroase și adesea greu de observat în umbra întunecată a arborilor. Obosisem, urcam încet, cu răsuflarea întretăiată, iar pădurea se legăna fantomatic deasupra mea, înfiorată adânc de vântul rece al toamnei.

Spre ziuă am adormit într-o văgăună, dar începu curând să plouă și stropii mă treziră, căzându-mi pe față de pe frunzele tufișurilor sub care mă adăpostisem. Aveam să mă conving încă o dată cât de instabilă era vremea la munte, mai ales în acel anotimp, pe care nu-l alesesem, pur și simplu mă prăbușisem în el. Mai odihnit fiind, mi-am continuat urcușul. Zorii erau tulburi, pe un cer noros și umed, frunzișul căzut se umezise și el, dar nu într-atâta încât să nu ofere pasului puncte de sprijin. Al atârna pe umărul meu în aceeași poziție ghemuită și, la un moment dat, mi-am zis că totul era în zadar. Că, gata, Al se stinsese, ciuruit de arma lui Kurt, iar eu rămâneam captiv în timpul mantalelor negre-verzi-cenușii, iată adevărul, realitatea! Ce speri, ce mai speri? mă întrebam, târându-

mă în sus, pe firul torentului. Sus e vârful muntelui și dincolo de creastă e o vale, și din nou o creastă, doar cunoști locurile, ai mai fost pe aici. *Când, nebunule, când ai mai fost?* Și, opintindu-mă, târam corpul lui Al; eram destul de obosit de urcușul continuu ca să nu-l mai pot ține pe umeri și îmi era teamă că, nu peste mult, aveau să mă lase picioarele, le simțeam tremurând de încordare. Trebuia, totuși, să ies. Să ies deasupra, îmi ziceam, deși dincolo de creastă putea să fie o altă vale, mai multe văi și creste, și toate ale aceluiași timp, toate ale timpului în care mă prăbușisem. Dar speranța cuibărită în mintea mea se întemeia pe o presupunere, vagă, ce-i drept. Mă gândisem că ruptura aceea, falia în timp, putea avea și o localizare în spațiu, o limitare geografică. Îmi era greu să cred că experiențele din munți aruncaseră în urmă cu zeci de secole *întreaga* planetă. Trebuia să văd, să mă conving eu însumi și, dacă exista o singură ieșire din timpul străinilor, aveam datoria să o caut. S-o caut cât de repede, îmi spuneam, câtă vreme corpul lui Al mai putea fi regenerat și readus la viață.

Veni amiaza și cețurile se mai răriră, sus, unde ajunsesem. Stăruiau, groase și tulburi, în fundul Văii Iadului, unde înecaseră totul: drum, tabără, pârâu, brazi. Soarele sclipi de câteva ori prin pâcla cerului și înviora puțin locurile. Numai că eu urcam acum pe o coastă golașă, cu mult grohotiș și iarbă puțină. Pădurea se terminase și abia sus, pe creastă sau pe platou (încă nu știam ce mă aștepta acolo), zăream câteva pâlcuri de brazi, unii strâmbați de vânt sau de viituri. Ca să ajung acolo, trebuia să străbat un loc descoperit. Cum n-aveam de ales, m-am aventurat în zona care nu-mi mai oferea adăpost și trecusem de jumătatea distanței, avansând, spre marea mea disperare, chinuitor de încet, cu opriri dese, când răsunară primele împușcături - o rafală lungă, care mi-a încordat nervii, obligându-mă să tresar. Trăgeau de jos, dinspre pădure, mă descoperiseră abia atunci, și o clipă

am rămas fixat acolo, șocat de zgomot și uimit de tenacitatea urmăritorilor; mă căutaseră fără întrerupere, prin toată pădurea, o noapte și o jumătate de zi, până îmi dăduseră de urmă. Apoi m-am smuls din loc, l-am apucat pe Al în brațe și mi-am urmat urcușul, cât de repede puteam. Instinctiv, simțeam că trebuie să mă adăpostesc, după pietre, după trunchiurile frânte, în șanțul aproape vertical al torentului.

Dinspre pădure rafalele răsunau mereu, mantalele negre (brune, verzi, cenușii) voiau să mă țină astfel în loc, în timp ce câțiva dintre urmăritori alergau prin zona descoperită, încercând să se apropie la o distanță convenabilă pentru tirul lor. Și mi-a fost iarăși frică, atunci, cu mogâldețele acelea în spate. Îmi era teamă să nu mă rănească, să nu mă doboare, ca pe Al, înainte de a ajunge sus. Să răzbesc pe platou, chiar dacă numai ca să mă pierd în pădurea de dincolo de munte. Atâta doream atunci: să scap de schijele armelor în porțiunea aceea descoperită, unde eram un vânat aproape sigur pentru urmăritori. Altfel, totul se termina, pentru Al și pentru mine, aveam să putrezim într-un pământ care n-ar fi trebuit să fie al nostru decât peste o întreagă veșnicie, după ce nimic din amintirea indivizilor ăstora nu va mai fi rămas. Dar ei trăgeau rafale după mine, încât munții clocoteau, repetând bubuiturile și amplificându-le, rostogolindu-le până jos, în apa pârâului. Obosiseră, nu mai puteau alerga nici ei. Mi se cățărau pe urme alene, desfăcuți în lanț, și abia câte o armă mai răpăia prelung, smulgând bucăți din piatră în stânga, sau în dreapta, sau deasupra mea. Curând atenția mi s-a concentrat asupra unuia singur, care îi depășise cu mult pe ceilalți și obosise poate mai puțin, pentru că făcea eforturi aproape supraomenești să mă ajungă.

Așa am răzbit sus, la brazi, și m-am târât la adăpostul lor, gâfâind, trăgând în urma mea corpul alb, rece și zgâriat al fiului meu Al. Eram murdar, zgâriat eu însumi, dar în primul rând speriat, pentru că-l știam pe urmăritor

aproape și nu mai puteam face absolut nimic, salvarea mea depindea de felul în care l-aș fi determinat să creadă că plecasem în altă direcție. Și abia atunci, cum stăteam în tufiș, cu pieptul lipit de pământ și cu nările în iarbă, abia atunci *am sesizat schimbarea.* Aerul era altul, mai cald și fără umezeală, iar soarele, când m-am răsucit să-l văd printre frunze, făcuse parcă un salt de câteva ore pe cer. Și iarba de care îmi lipisem obrazul, iarba avea în ea o clorofilă proaspătă, mirositoare, de un verde primăvăratic, încât, înțelegând, m-a cuprins deodată amețeala. Apoi mi-a venit să sar în picioare și să râd și să țip. Dacă n-am făcut-o, a fost numai din cauza urmăritorului. Apucase să iasă și el în marginea platoului, cumpănindu-și arma în mâini și aruncând priviri cercetătoare în toate părțile. Era Kurt.

Ieșise *deasupra* și habar n-avea unde ieșise, idiotul! Mă căuta din ochi, mergând aplecat și mișcând într-o parte și-n alta țeava armei, gata să declanșeze schijele morții. Și habar n-avea unde ieșise! Îmi venea să râd, urmărindu-i printre frunze mișcările, dar n-am avut vreme să reacționez în vreun fel, pentru că individul văzuse ceva pe platou, ceva care-l făcuse să tresară. M-am ridicat într-un genunchi, să văd și eu: în marginea pădurii, o construcție alb-azurie dinspre care veneau discutând *cinci,* nu mai puțin de cinci contemporani de-ai mei! Kurt îi recunoscuse și el, după costume. Fusese surprins la loc deschis și, știindu-și camarazii în spate, începuse să urle din răsputeri: *Haalt!* (ori poate *Stoi! Stoi!,* cum susține Al). Apoi am auzit rafala. Trei oameni din grup îngenunchează, alunecând în iarbă, spre nedumerirea celorlalți doi. Kurt ținea arma întinsă și făcea semne în urmă, celor care nu mai soseau și n-aveau să mai vină niciodată, pentru că acțiunea aceea, care rupsese timpul și crease o falie până în vremea lui Kurt, încetase. Încetase imediat după ce el ieșise *deasupra.* Iar el nici măcar nu-și dădea seama că se petrecuse o schimbare, și încă ce schimbare! Își chema camarazii din urmă, fără să-i treacă prin minte că-i aștepta

să apară dintr-un timp ce nu-i mai aparținea. El credea că, din clipă în clipă, mantalele morții aveau să năvălească din vale, alături de el, cu armele în mâini. Și nu-i scăpa din ochi pe cei în care trăsese.

Știam ce va urma. Unul din cei teferi, înțelegând situația, a scos tija regeneratorului. Trei scântei reci și, sub privirile consternate ale lui Kurt, oamenii se ridicară, iar grupul își schimbă direcția și avansă spre el. *Haalt! Haalt!* urlă Kurt, amenințând cu arma și, din glasul lui gâtuit, din trăsăturile desfigurate ale feței, se putea înțelege că în ființa lui învinsese groaza. Ura și cruzimea erau atunci, în el, simple anexe ale fricii animalice. *Halt!* mai strigă o dată, apoi trase din mers, cum se retrăgea cu spatele spre Valea Iadului. Căzură doi, dar tijele regeneratoarelor scânteiară și cei loviți erau iarăși în picioare. Kurt trase din nou, nu lovi pe nimeni, îi tremurau mâinile pe armă, iar chipul îi ajunsese o mască a neputinței înfricoșate, a neputinței de a înțelege și raționa. Atunci am ieșit din desiș și i-am tăiat retragerea. Descoperindu-mă cu privirea, Kurt a dat drumul armei și, fără nici o comandă, a ridicat mâinile în sus.

*

*   *

— Am fost să-l văd pe *leitenant Popov*, mi-a zis Al într-una din zilele trecute.

— Pe cine? am întrebat eu nedumerit, apoi mi-am amintit. A, pe Kurt!

Ei, da! îmi spuneam în gând, amuzat. Toți turbații ăia siniștri din *timpul lui Kurt...*

— Stă în țarcul lui, mănâncă toată ziua și nu face nimic, nici măcar limba nu vrea, sau nu poate să ne-o învețe, m-a informat Al. A îmbătrânit, săracul. S-a îngrășat și seamănă teribil cu *tavarișci kamandir*, rotofeiul care ne-a anchetat

acolo, în baracă. Îi mai ții minte, tată, pe rotofei și pe Ochi-bolnavi și pe toți cei îmbrăcați în mantalele morții?

Sigur că-i țin minte. Ce și-or fi închipuit oare despre Kurt, care era atât de zelos, când tocmai el nu s-a mai întors din misiune?

Nuvela a fost prluată din volumul
Mircea Opriță - *Nopțile memoriei* (povestiri),
Eagle Publishing House, 2010

Ray Bradbury

PICNICUL DE UN MILION DE ANI[19]

(6 octombrie 2026)

Într-un fel sau altul, Mama venise cu ideea că o excursie la pescuit ar fi minunată pentru întreaga familie. Nu erau însă cuvintele Mamei; Timothy știa precis. Erau ale Tatei, iar Mama le spunea în locul lui.

Tata își foi picioarele prin prundișul marțian și încuviință. Imediat, începură agitația și strigătele, și, foarte repede, tabăra fu înghesuită în capsule și containere, Mama își trase pe ea pantalonii și bluza de călătorie, Tata își îndopă pipa cu mâini tremurânde și ochii fixați pe cerul marțian, iar cei trei băieți se înghesuiră răcnind în barca cu motor, fără ca vreunul dintre ei să-i privească mai atent pe Mama și pe Tata, cu excepția lui Timothy.

Tata apăsă un buton. Barca emise un bâzâit înspre cer. Apa se prelinse îndărăt, barca țâșni înainte, și familia zbieră: „Ura!"

Timothy stătea în spatele bărcii, cu Tata, degetele lui mici deasupra celor păroase ale Tatei, privind cum canalul cotea și lăsa in urmă locul cel ruinat, unde coborâseră ei

[19] Titlul original - ***The Million Year Picnic***, publicată prima oară în *Planet Stories*, 1946.

cu racheta lor de familie, venind tocmai de pe Pământ. Își aminti noaptea dinaintea plecării de pe Pământ, foiala și graba, racheta găsită de Tata undeva și cumva, și discuția despre o vacanță pe Marte. Un loc cam îndepărtat pentru o vacanță însă Timothy nu comentase, din pricina fraților săi mai mici. Ajunseseră pe Marte și, primul lucru, cel puțin așa ziceau, mergeau la pescuit.

Pe când mergeau în susul canalului. Tata avea o privire ciudată în ochi. O privire pe care Timothy nu o putea clasifica. Era alcătuită din lumini puternice și, parcă, un soi de ușurare. Transforma cutele adânci în râs, nu în neliniște sau plâns.

Dădură cotul și racheta dispăru.

— Cât de departe mergem? Robert flutură cu mâna prin apă.

Palma părea un crab mititel țopăind în lichidul violet.

— Un milion de ani, răsuflă adânc Tata.

— Uau, făcu Robert.

— Priviți, copii, întinse Mama un braț lung și moale: Un oraș mort.

Se uitară, anticipând cu nerăbdare, iar orașul cel mort zăcea mort și singur, pentru ei, moțăind în liniștea fierbinte a verii făcute pe Marte de un meteorolog marțian.

Iar Tata părea încântat că orașul era mort.

Era o întindere jalnică de stânci rozalii, dormind pe o ridicătură nisipoasă, câteva coloane prăvălite, un altar singuratic, apoi iarăși nemărginirea nisipului. Cale de kilometri întregi, nimic altceva decât nisip. Un pustiu alb în jurul canalului și un pustiu albastru deasupra lui.

O pasăre apăru brusc, zburând. Aidoma unei pietre azvârlite într-un iaz albastru, izbind, scufundându-se și dispărând.

Tata o privi puțin înspăimântat.

— Mi s-a părut că e o rachetă.

Timothy privi oceanul adânc al cerului, căutând să vadă Pământul, războiul, orașele ruinate și oamenii care se

ucideau între ei încă din ziua în care se născuse. Dar nu zări nimic. Războiul era tot atât de îndepărtat pe cât sunt două insecte ce se luptă pe viață și pe moarte în bolta unei catedrale uriașe și tăcute. Și la fel de lipsită de simțire.

William Thomas își șterse fruntea și simți pe braț atingerea palmei fiului său, ca o tarantulă tânără, excitată. Zâmbi către el:

— Cum e, Timmy?

— Grozav, Tată.

Timothy nu-și prea explica ce anume ticăia în interiorul vastului mecanism adult de lângă el. Bărbatul cu nas imens și coroiat, ars de soare, cojindu-se, ochii albaștri și fierbinți precum bilele de agată cu care te jucai vara, după orele de școală, pe Pământ, și picioarele lungi și groase ca niște stâlpi, în bretelele largi.

— La ce privești așa atent, Tată?

— Căutam logica pământeană, bunul simț, o guvernare bună, pace și responsabilitate.

— Toate astea acolo, sus?

— Nu. Nu le-am găsit. Nu mai există acolo. Poate că nu or să mai fie niciodată. Poate că ne-am păcălit singuri, închipuindu-ne că sunt acolo.

— Cum?

— Uite un pește, arătă Tata.

Dinspre cei trei băieți se ridicară sunete de sopranǎ, atunci când legănară barca, arcuindu-și gâturile subțiri ca să vadă mai bine. Făcură *ooo* și *aaa*. Un pește-inel argintiu plutea pe lângă ei, unduindu-se și închizându-se ca un iris, brusc, în jurul particulelor de hrană, pentru a le asimila.

Tata îl privi. Rosti cu o voce joasă și profundă:

— Ca în război. Războiul plutește, vede hrană, se contractă. Într-o clipă… Pământul a dispărut.

— William, rosti Mama.

— Iartă-mă.

Rămaseră nemișcați și simțiră apa canalului curgând rece, iute și sticloasă. Se auzea numai zumzetul motorului, susurul apei, soarele dilatând aerul.

— Când îi vedem pe marțieni? strigă Michael.

— În curând, poate, rosti Tata. Poate diseară.

— Oh, dar marțienii sunt o rasă dispărută, făcu Mama.

— Nu, nu-i așa. O să vă arăt niște marțieni, replică iute Tata.

Timothy se strâmbă, însă nu comentă. Totul era acum ciudat. Vacanțe, pescuit și priviri schimbate între oameni.

Ceilalți doi băieți erau deja ocupați, punându-și palmele apărătoare deasupra ochilor și privind spre malurile din stâncă, înalte de doi metri, ale canalului, căutând marțienii.

— Cum arată? întrebă Michael.

— O să-i recunoașteți atunci când o să-i vedeți.

Tata scoase un fel de chicotit și Timothy văzu că obrazul îi zvâcnea.

Mama era subțire și fină, cu părul prins într-o plasă din firișoare aurii, și ochii de culoarea apei reci și adânci din canal, acolo unde curgea umbrită, aproape purpurii, cu picături chihlimbarii în ei. Îi puteai vedea gândurile înnotându-i prin ochi precum peștii - unele strălucitoare, altele întunecate, iuți, bruște, sau line și lente, iar alteori, de pildă atunci când privea către Pământ, zăreai doar culori și nimic altceva. Stătea la prova bărcii, cu o mână pe bordul lateral și cealaltă în poala pantalonilor ei bleumarin, iar la guler, unde bluza i se deschidea ca o floare albă, se vedea o dungă din pielea bronzată a gâtului.

Continua să privească înainte, căutând să deslușească ceva. dar, nereușind prea bine, se uita înapoi, spre soțul ei, și prin ochii lui, care reflectau, vedea ce se găsea în fața lor, iar pentru că în reflecție el adăuga și o parte a lui, o fermitate hotărâtă, chipul femeii se relaxa, acceptând, și revenea cu ochii înainte, știind deodată ce să caute.

Timothy privea și el. Nu zărea însă decât linia dreaptă a canalului, străbătând violetă o vale largă și adâncă, mărginită de dealuri scunde, mâncate de vreme, și continuând mereu până ce cădea după linia cerului. Iar canalul urma mereu, prin orașe care ar fi zornăit ca niște gândaci într-o țeastă uscată, dacă le-ai fi scuturat. O sută, sau două sute de orașe visând visele unor zile fierbinți și nopți reci de vară...

Parcurseseră milioane de kilometri pentru picnicul acela - o ieșire la pescuit. În rachetă existase însă și o armă. Erau în vacanță. Atunci, de ce luaseră atâtea alimente, mai mult decât suficiente pentru ani și ani de zile, pe care le ascunseseră în preajma rachetei? Vacanță. Imediat îndărătul vălului vacanței nu se afla chipul vesel al râsului, ci ceva dur, osos și poate înfricoșător. Timothy nu putea ridica vălul, iar ceilalți doi băieți erau ocupați cu vârstele lor de zece și respectiv opt ani.

— Deocamdată, nici un marțian! Tâmpiți.

Robert își lăsă bărbia ascuțită în palmă și privi canalul.

Tata adusese cu el un radio atomic, fixat la încheietura mâinii. Funcționa după un principiu învechit: îl lipeai de tâmplă, de oasele de lângă ureche, și vibra, cântând sau vorbindu-ți. Tata îl asculta. Chipul său semăna cu un oraș marțian ruinat, prăbușit, uscat, aproape mort.

Îi întinse radioul Mamei. Ea ascultă și buzele i se deschiseră.

— Ce..., începu Timothy, dar nu mai termină niciodată întrebarea.

În momentul acela, răsunară două explozii titanice, resimțite până în măduva oaselor, care se amplificară, apoi fură urmate de vreo șase zguduituri mai mici.

Ridicând capul, Tata spori imediat accelerația. Barca sări, se clătină și-i zgâlțâi. Mișcarea îl făcu pe Robert să-și uite spaima și determină țipete înspăimântate, totuși încântate, din partea lui Michael, care se agăță de

picioarele Mamei și privi apa scurgându-i-se ca un torent pe lângă nas.

Tata coti barca, opri motorul și trase ambarcațiunea într-un mic canal lateral, sub un chei din piatră, străvechi și năruit, care mirosea a carne de crab. Barca izbi cheiul îndeajuns de puternic pentru a-i azvârli pe toți înainte, dar nimeni nu se lovi, iar Tata era deja întors ca să vadă dacă vălurelele de pe canal le puteau trăda drumul spre ascunzătoare. Undele se apropiară, scăldară stânca și se întoarseră, amestecându-se între ele, domolindu-se ș: reflectându-se în soare. Se estompară.

Tata ciuli urechile. Toți făcură la fel.

Răsuflarea lui răsuna aidoma unor pumni izbind în stâncile ude și reci ale cheiului. Din umbră, ochii de pisică ai Mamei îl fixau pe Tata, căutând să deducă ce avea să urmeze.

Tata se relaxă și răsuflă adânc, râzând de unul singur.

— Racheta, bineînțeles. Am devenit hipersensibil. Racheta.

— Ce s-a întâmplat, Tata, făcu Michael, ce s-a întâmplat?

— Oh, am aruncat racheta în aer, asta-i tot, răspuns Timothy, încercând să pară indiferent. Am mai auzit și alte explozii de rachete. A noastră tocmai a sărit în aer.

— De ce am aruncat racheta în aer? întrebă Michael. De ce, Tata?

— Face parte din joc, prostule! spuse Timothy.

— Un joc!

Michael și Robert iubeau cuvântul.

— Tata a aranjat-o ca să sară în aer și nimeni să nu știe unde am coborât, sau încotro am plecat! În caz că vin să caute, înțelegeți?

— Ah, e un secret!

— M-am speriat de propria mea rachetă, recunoscu Tata către Mama. Sunt nervos. Deși e o prostie să crezi că au să mai existe vreodată rachete. Poate cu excepția *uneia*, dacă Edward și nevastă-sa reușesc să ajungă.

Duse din nou la ureche radioul cel mititel. După două minute, mâna îi căzu ca o zdreanță.

— S-a terminat, în sfârșit, se adresă el Mamei. Nu mai prinde nimic. Nu mai există nici o stație de emisie. În ultimii ani, rămăseseră numai două. Acum, eterul este complet tăcut. Probabil că așa va și rămâne.

— Cât timp? întrebă Robert.

— Poate că... stră-strănepoții tăi o să audă ceva, răspunse Tata.

Stătea nemișcat și copiii erau prinși în mijlocul uimirii, înfrângerii, resemnării și acceptării sale.

În cele din urmă, porni barca și continuă în direcția inițială.

Se făcuse târziu: Soarele coborâse pe cer, iar înaintea lor se întindeau o serie de orașe moarte.

Tata vorbea încet și blajin cu fiii săi. De multe ori, în trecut, fusese repezit, distant și îndepărtat de ei, însă acum îi mângâia pe creștet cu câte o vorbă și ei simțeau.

— Mike, alege un oraș.

— Ce, Tată?

— Alege un oraș, băiete. Oricare oraș pe lângă care trecem.

— Bine, încuviință Michael. Cum să aleg?

— Alege-l pe cel care îți place cel mai mult. Și voi la fel, Robert și Tim. Alegeți orașul care vă place cel mai mult.

— Eu vreau un oraș cu marțieni în el, spuse Michael.

— O să-l aveți, făcu Tata. Promit.

Buzele se adresau copiilor, dar ochii erau pentru Mamă.

În douăzeci de minute, trecură pe lângă șase orașe. Tata nu mai pomeni nimic de explozii; părea mult mai interesata de a se distra cu băieții lui, amuzându-i.

Lui Michael îi plăcu primul oraș pe lângă care trecură, însă hotărârea îi fu respinsă, deoarece toți puneau la îndoială alegerile pripite. Al doilea oraș nu plăcu nimănui. Era o așezare a Oamenilor de pe Pământ, construită din lemn, și putrezea deja în rumeguș. Lui Timothy îi plăcu cel

de-al treilea oraș pentru că era mare. Al patrulea și al cincilea erau prea mici, dar al șaselea obținu aprecierile unanime, inclusiv ale Mamei, care se asocie la *Tii*, *Pfii* și *Ia-uite-acolo*!

Erau vreo cincizeci sau șaizeci de clădiri uriașe, încă în picioare, străzile erau prăfuite dar pavate, și se puteau zări una sau două arteziene centrifugale vechi, pulsând încă umede în piețe. Acelea erau singurele urme de viață - jerbele de apă reflectate de ultimele raze ale soarelui.

— Acesta este orașul, rostiră cu toții.

Amarând barca de un ponton, Tata sări afară.

— Am ajuns! El e orașul nostru. Aici o să locuim de acum înainte!

— De acum înainte?

Michael era nelămurit. Se ridică, privi în jur, apoi se întoarse către locul unde coborâse racheta.

— Dar racheta? Dar Minnesota?

— Aici, spuse Tata.

Lipi radioul cel mic de căpșorul blond al lui Michael.

— Ascultă.

Michael ascultă:

— Nu aud nimic, rosti el.

— Exact. Nimic. Absolut nimic de acum înainte. Nici Minneapolis, nici rachete, nici Pământ.

Michael se gândi puțin, apoi începu să suspine încet și fără lacrimi.

— Stai puțin, adăugă imediat Tata. În locul lor, o să-ți dau mult mai multe, Mike!

— Ce?

Michael amuți, curios, totuși gata să continue în cazul în care dezvăluirile ulterioare ale Tatei aveau să fie tot atât de ciudate.

— Îți dau orașul ăsta, Mike. Este al tău.

— Al meu?

— Pentru tine, Robert și Timothy, voi trei, să-l stăpâniți sănătoși.

Timothy țâșni din barcă.

— Auzi, e tot al nostru! Tot!

Îi juca rolul Tatei, improviza dar juca bine. Mai târziu, când totul avea să se termine și să se rezolve, putea să se ascundă undeva și să plângă vreme de zece minute. Deocamdată, era doar un joc, un picnic în familie, iar ceilalți copii trebuiau să continue să se joace.

Mike sări afară împreună cu Robert. O ajutară pe Mama.

— Aveți grijă de sora voastră, spuse Tata, și nimeni nu înțelese la ce se referea, decât mai târziu.

Intrară grăbiți în orașul uriaș cu pietre purpurii, șoptind între ei, deoarece orașele mari au un ceva care te face să vrei să vorbești în șoaptă, să privești asfințitul soarelui.

— Peste vreo cinci zile, rosti încet Tata, o să mă întorc în locul unde am coborât cu racheta, o să iau alimentele pe care le-am ascuns printre ruine și o să le aduc aici. O să-i caut și pe Bert Edwards, nevastă-sa și fetele.

— Fetele? întrebă Timothy. Câte?

— Patru.

— Mai târziu asta o să aducă necazuri, clătină Mama din cap.

— Fete.

Michael se strâmbă aidoma unui sculpturi marțiene străvechi:

— Fete.

— Și ei vin cu o rachetă?

— Da. Dacă reușesc. Rachetele de familie sunt construite pentru călătorii pe Lună, nu pe Marte. Noi am avut noroc că am ajuns cu bine.

— De unde ai avut racheta? șopti Timothy în vreme ce ceilalți băieți alergau înainte.

— Am păstrat-o. Am păstrat-o timp de douăzeci de ani, Tim. O ascunsesem, sperând că nu va trebui să o folosesc niciodată. Cred că ar fi trebuit să o dau guvernului, pentru război, dar mă gândeam mereu la Marte...

— Și la un picnic!

— Exact. Toate astea rămân între noi. Când am văzut că pe Pământ totul se sfârșea, după ce am așteptat până în ultima clipă, am făcut bagajele. Bert Edwards ascunsese și el o rachetă, însă am hotărât că avea să fie mai sigur să decolăm separat, în caz că cineva încearcă să ne doboare.

— De ce ai aruncat racheta în aer, Tată?

— Ca să nu ne mai putem întoarce niciodată. În plus, dacă vreunul dintre oamenii aceia răi vor veni vreodată pe Marte, nu or să știe că suntem aici.

— De aceea priveai mereu cerul?

— Da, e o prostie. Nu ne vor urmări niciodată. Nu au cu ce. Sunt prea prudent, asta-i tot.

Michael apăru alergând.

— E într-adevăr orașul nostru, Tată?

— Toată planeta e a noastră, copii. Toată planeta.

Stăteau acolo, Regele Dealului, Vârful Grămezii, Conducătorul a Tot ce Vedeau, Monarhi și Președinți Mai Presus de Orice Bănuieli, încercând să înțeleagă ce însemna să ai o planetă, și cât de mare era, de fapt, o planetă.

Noaptea coborî repede în aerul rarefiat și Tata îi lăsă în piațetă, lângă arteziană, se întoarse la barcă și reveni, ținând un teanc de cărți în mâinile lui mari.

Azvârli cărțile într-o curte veche și le dădu foc. Ca să se încălzească, se ghemuiră în jurul flăcărilor, iar Timothy zări literele mici sărind ca niște animale înfricoșate, atunci când flăcările le atingeau și le cuprindeau. Foile se boțeau ca pielea unui bătrân, și carbonizarea ataca nenumărate cuvinte:

„DATORII GUVERNAMENTALE"; „Graficul afacerilor, 1999”, „Prejudecata religioasă: Un eseu”; „Știința logisticii”, „Problemele uniunii Pan-americane”; „Raport de bursă pentru 3 iulie, 1998”, „Rezumatul războiului”...

Tata insistase să le aducă tocmai în acest scop. Le azvârlea în foc, una câte una, satisfăcut, și le explica copiilor:

— A sosit timpul să vă spun câteva lucruri. Nu cred că am fost prea corect, ascunzându-vă atâtea. Nu știu dacă o să înțelegeți, dar trebuie să vorbesc, chiar dacă nu o să pricepeți totul.

Azvârli o broșură în foc.

— Ard un anume fel de viață, așa cum, în clipa asta, același fel de viață este ras de pe suprafața Pământului. Iertați-mă dacă vorbesc ca un politician. Sunt, la urma urmei, un fost guvernator statal; am fost cinstit și pentru asta am fost urât. Pe Pământ, viața nu s-a apucat niciodată să facă ceva foarte bun. Știința ne-a luat-o prea repede înainte și oamenii s-au pierdut într-o junglă mecanică, bucurându-se aidoma unor copii de obiectele frumoase, de gadgeturi, elicoptere și rachete, punând accent pe cele care nu trebuia, punând accent pe mașini și nu pe felul în care trebuie conduse acestea. Războaiele au sporit din ce în ce mai mult și, în cele din urmă, au ucis Pământul. Aceasta e explicația tăcerii din radio. De asta am fugit noi.

Am fost norocoși. Nu au mai rămas rachete. Este momentul să știți că aceasta nu e deloc o expediție de pescuit. Nu-mi face plăcere să vă spun. Pământul nu mai există. Călătoria interplanetară nu va mai reînvia pentru câteva secole, poate niciodată. Însă felul acela de viață s-a dovedit a fi greșit și s-a sugrumat cu propriile lui mâini. Sunteți tineri. O să vă repet toate astea zilnic, până când veți înțelege.

Făcu o pauză și aruncă alte cărți în foc.

— Acum suntem singuri. Noi și încă o mână de oameni, care vor sosi peste câteva zile. Destui ca să începem iarăși. Destui ca să întoarcem spatele la tot ce a fost pe Pământ și să apucăm pe un drum nou...

Flăcările pârâiră, subliniindu-i cuvintele. Toate hârtiile arseseră cu excepția uneia. Toate legile și crezurile Pământului se transformaseră în cenușă fierbinte care, în curând, avea să fie spulberată de vânt.

Timothy privi ultimul lucru azvârlit de Tata în foc. Era o hartă a Lumii, care se boți și se întinse încinsă, apoi se nărui - fâl - și dispăru ca un fluture negru și cald. Timothy întoarse ochii.

— Acum o să vă arăt marțienii, spuse Tata. Haideți, cu toții. Hai, Alice.

O apucă de mână.

Michael plângea zgomotos, iar Tata îl luă în brațe și îl purtă mergând printre ruine, spre canal.

Canalul. Unde peste o zi, sau două, viitoarele soții aveau să apară într-o barcă, fetițe chicotind acum, cu tatăl și mama lor.

Noaptea îi înconjură și răsăriră stelele. Timothy nu putea însă găsi Pământul. Apusese deja. Merita să se gândească la asta.

Pe când mergeau, o pasăre de noapte țipă printre ruine.

— Mama voastră și cu mine o să încercăm să vă învățăm, vorbi Tata. Poate că vom da greș. Sper să nu se întâmple așa. Am văzut multe și am învățat din ele. Am plănuit călătoria aceasta cu ani în urmă, înainte de a vă naște voi. Cred că, chiar dacă n-ar fi fost război, noi tot am fi venit pe Marte ca să trăim și să ne formăm propriile noastre standarde de viață. Ar mai fi trecut un secol până ce Marte ar fi fost într-adevăr strivit de civilizația Pământului. Acum, bineînțeles...

Ajunseră la canal. Era lung, drept, răcoros, umed și strălucitor în noapte.

— Am vrut dintotdeauna să văd un marțian, spuse Michael. Unde sunt, Tată? Ne-ai promis...

— Uite-i, rosti Tata, și îl săltă pe umeri și arătă drept în jos.

Marțienii erau acolo. Timothy începu să tremure.

Marțienii erau acolo - în canal - reflectați de oglinda apei... Timothy, Michael, Robert, Mama și Tata.

Marțienii îi priviră mult, mult timp, tăcuți, din apele unduitoare...

Nuvela preluată din *Cronici marțiene*, Ed. Image, 1999
Traducerea de *Ioana Fruntelată*

versiune eBook [1.0]
07 oct. 2018